Съвет на Европейския съюз

Брюксел, 17 септември 2024 г.
(OR. en)

13013/24

Междуинституционално досие: 2022/0162(COD)

CODEC 1747
FIN 754
PE 198

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст) – Резултати от първото четене в Европейския парламент и процедура за поправка (Страсбург, 14 март 2024 г. и Страсбург, 17 септември 2024 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение[1] бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това законодателно досие на първо четене.

Очакваше се[2] досието да премине през процедурата за поправка[3] в Европейския парламент, след като предходният Европейски парламент прие позицията си на първо четене.

1 ОВ C 145, 30.6.2007 г., стр. 5.
2 Док. 10078/24.
3 Член 251, Правилник за дейността на ЕП.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ГЛАСУВАНЕТО

На заседанието си от 14 март 2024 г. Европейският парламент прие изменение 179 (без редакция от юрист-лингвистите) на предложението на Комисията и изменения 180 – 182 на законодателната резолюция, съдържащи изявления, представляващи позицията на Европейския парламент на първо четене. Тя отразява предварително договореното между институциите.

След финализирането на приетия текст от юрист-лингвистите, на 17 септември 20249 г. Европейският парламент одобри поправка на позицията, приета на първо четене.

С тази поправка Съветът следва да е в състояние да одобри позицията на Европейския парламент, изложена в приложението[4] към настоящата бележка, като по този начин приключи първото четене и за двете институции.

Така актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Европейския парламент.

---

[4] Текстът на поправката е поместен в приложението. Тя е представена като консолидиран текст, в който промените спрямо предложението на Комисията са отбелязани с получер курсив. Заличеният текст е отбелязан със символа „▌“.

ПРИЛОЖЕНИЕ

(17.9.2024)

P9_TA(2024)0163

Финансови правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст)

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 14 март 2024 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст) (COM(2022)0223 – C9-0179/2022 – 2022/0162(COD))

(Обикновена законодателна процедура – преработка)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0223),

– като взе предвид член 294, параграф 2 и член 322 от Договора за функционирането на Европейския Съюз, както и член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0179/2022),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид становището на Сметната палата от 31 октомври 2022 г.[5],

– като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове[6],

– като взе предвид писмото от 25 април 2023 г., изпратено от комисията по правни въпроси до комисията по бюджети и комисията по бюджетен контрол в съответствие с член 110, параграф 3 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 20 декември 2023 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид съвместните разисквания на комисията по бюджети и комисията по бюджетен контрол в съответствие с член 58 от Правилника за дейността,

---

[5] ОВ C 446, 24.11.2022 г., стр. 26.

[6] ОВ C 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

– като взе предвид член 110 и член 59 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по регионално развитие,

– като взе предвид писмото от комисията по промишленост, изследвания и енергетика,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджети и комисията по бюджетен контрол (A9-0180/2023),

A. като има предвид, че съгласно становището на консултативната група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията предложението на Комисията не съдържа никакви изменения по същество освен тези, които са идентифицирани като такива в предложението, и че по отношение на кодификацията на непроменените разпоредби на предишните актове с въпросните изменения предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващите актове, без промяна по същество;

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене, като взема предвид препоръките на консултативната група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията;

2. одобрява съвместното изявление на Парламента и на Съвета, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз*;

3. одобрява съвместното изявление на Парламента, Съвета и Комисията, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз*;

4. приема за сведение изявленията на Комисията, приложени към настоящата резолюция;

5. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

6. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2022)0162

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 14 март 2024 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст)*

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално — член 322, параграф 1 от него, във връзка с Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално — член 106а от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата[1],

▌

в съответствие с обикновената законодателна процедура[2],

като имат предвид, че:

---

* ИЗВЪРШЕНА Е ЧАСТИЧНА ПРАВНО-ЕЗИКОВА РЕДАКЦИЯ НА ТЕКСТА.

1 ***ОВ C 466, 24.11.2022 г., стр. 26.***

2 Позиция на Европейския парламент от 14 март 2024 г.

(1) В Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета[3] се налага да бъдат внесени редица изменения. От съображения за яснота ***и правна сигурност*** посоченият регламент следва да бъде преработен.

(2) Следва да се извършат допълнителни изменения на финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (наричан по-долу „бюджетът“), с цел премахване на пречките при изпълнението чрез повишаване на гъвкавостта, опростяване на изпълнението в полза на заинтересованите лица и услугите, съсредоточаване в по-голяма степен върху резултатите и подобряване на достъпността, прозрачността и отчетността. Поради това Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета[4] следва да бъде отменен и заменен с настоящия регламент.

---

3 Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (***ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1***).

4 Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

(3) С настоящия регламент се установяват финансовите правила, приложими за бюджета по смисъла на член 322 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС); с него не се урежда, нито се засяга прилагането на ограничителните мерки, приети въз основа на ДФЕС и Договора за Европейския съюз (ДЕС), включително в рамките на изпълнението на бюджета.

(4) Предвид натрупания опит при прилагането на финансовите правила, приложими за бюджета, и вследствие на приемането на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета[5], следва да се въведат някои целеви изменения, за да се съобразят тези финансови правила с новата нормативна уредба и нуждите на ефективното управление на кризи, както и за да се защитят по-добре финансовите интереси на Съюза. Налагат се и целеви опростявания, технически актуализации и корекции.

(5) В резултат на приемането на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 позоваванията на основните актове следва да бъдат заменени и позоваванията на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета[6], на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета[7] и на Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси[8], следва да бъдат добавени към позоваванията, използвани в настоящия регламент.

---

5 Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 *(ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).*

6 Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

7 Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета от 30 април 2021 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 1).

8 ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28.

(6) От съображения за яснота всички позовавания на отменения Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета[9] ***следва да*** се заменят с позовавания на Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета[10].

(7) В интерес на правната сигурност следва да се поправят редица препратки.

(8) Необходимо е да се отрази по-добре специфичният характер и функционирането както на провизирането на финансови пасиви, така и на бюджетните гаранции. Поради това следва да се поправят някои определения и разпоредби за бюджетните гаранции, бюджетните задължения, правните задължения, бюджетните кредити за плащания, получателите и публикуването на информация за получателите. Следва да се определи терминът „етап на натрупване“ при провизирането на финансови пасиви. Определенията следва да бъдат и актуализирани, за да отразят по-специално измененията на разпоредбите относно възлагането на поръчки и въвеждането на разпоредби относно нефинансовите дарения.

(9) За да се повиши прозрачността по отношение на получателите на средства на Съюза, които са неправителствени организации, следва да се добави определение на „неправителствена организация“, което да съдържа критерии за идентифицирането ѝ. Освен това кандидатстващите за безвъзмездни средства следва да обявяват правния си статус, в т.ч. дали са неправителствени организации.

---

9 Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

10 *Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО* (*ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).*

(10) В настоящия регламент следва да бъде вмъкнато позоваване на общия режим на обвързаност с условия за защита на бюджета, предвиден в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета[11]. Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 е възлов елемент на правните норми, с които се урежда изпълнението на бюджета.

(11) От съществено значение е при изпълнението на бюджета държавите членки и Комисията да гарантират спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз и да зачитат ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС.

(12) Настоящият регламент следва да даде възможност на разпоредителите с бюджетни кредити, когато това е уместно съгласно секторните разпоредби, да приемат подходящи мерки и да предприемат действия за защита на бюджета, например чрез спиране на плащанията, в случаите, когато изпълнението от държава членка на финансирано със средства на Съюза действие е засегнато от незачитането от страна на тази държава членка на съответните ценности на Съюза и основните права.

(13) Основните бюджетни принципи следва да бъдат запазени. Съществуващите дерогации от тези принципи за конкретни области, като научните изследвания, външната дейност и структурните фондове, следва да бъдат подложени на преглед и опростени, доколкото е възможно, като се отчете дали все още са подходящи и какви са тяхната добавена стойност за бюджета и тежестта, която налагат на заинтересованите лица.

---

11 Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1).

(14) Правилата за пренасяне на бюджетни кредити следва да бъдат представени по-ясно, като следва да се направи разграничение между автоматичните и неавтоматичните пренасяния. Съответните институции на Съюза следва да предоставят информация на Европейския парламент и на Съвета както за автоматичните, така и за неавтоматичните пренасяния.

(15) Следва да бъде разрешено пренасянето и използването на външни целеви приходи за следващата програма или действие с цел ефективно използване на тези средства. Следва да е възможно вътрешните целеви приходи да се пренасят само за следващата финансова година, освен ако в настоящия регламент е предвидено друго.

(16) В резултат на приемането на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 и на свързаните с него основни актове, в настоящия регламент следва да бъдат включени някои разпоредби относно бюджетните принципи, и по-специално по отношение на анулирането и пренасянето, отмяната на бюджетни кредити и повторното предоставяне на бюджетни кредити, съответстващи на отменените бюджетни кредити, установени в регламенти (ЕС) 2021/1060[12] и (ЕС) 2021/2116[13] на Европейския парламент и на Съвета ▌.

[12] Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

[13] Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 187).

(17) По отношение на вътрешните целеви приходи следва да се допуска финансирането на нови проекти за недвижими имоти с приходи от наем и продажба на сгради. За тази цел тези приходи следва да се считат за вътрешни целеви приходи, които могат да бъдат пренасяни до пълното им изчерпване.

(18) В интерес на опростяването и за да се съгласува по-добре графикът на вноските от държавите членки със съответните разплащателни потребности, всички допълнителни финансови вноски от държавите членки за действия и програми на Съюза, в т.ч. доброволните вноски, следва да бъдат третирани по един и същ начин и да се приемат за външни целеви приходи.

(19) С цел да се постигне по-голяма прозрачност ***и видимост*** при представянето на целевите приходи, ***като същевременно се запази същността на предоставената преди това информация,*** в приложение, което представлява неразделна част от бюджета, следва да се предостави подробна информация за прогнозния размер на ***вътрешните и*** външните целеви приходи, които трябва да бъдат получени, и за предвиденото им разпределяне по съответните бюджетни редове. ***Освен това е целесъобразно да се изяснят изискванията за докладване относно изпълнението на вътрешните и външните целеви приходи през предходната година. Това ще гарантира, че цялата информация относно изпълнението на целевите приходи и прогнозата за целевите приходи, които трябва да бъдат получени, се представя по ясен и достъпен начин.***

(20) Правилата относно трансферите, за които се прилагат специални разпоредби, следва да бъдат актуализирани, за да се вземе предвид резервът за солидарност и спешна помощ, създаден по силата на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093. Освен това следва да се направят поправки, за да се отрази, че за мобилизирането на резерва за солидарност и спешна помощ вече не са необходими проекти на коригиращи бюджети.

(21) Институциите на Съюза следва да могат да приемат всякакви дарения в полза на Съюза.

(22) С оглед на бързото реагиране при извънредни обстоятелства, Комисията следва да може да приема дарения в натура на всякаква стойност, стига те да са предназначени за хуманитарна помощ, спешна подкрепа, гражданска защита или помощ за управлението на кризи. С цел да се осигурят подходящи гаранции, Комисията следва да приема такива дарения само когато приемането им не противоречи на принципите на добро финансово управление и прозрачност, не поражда конфликти на интереси, не вреди на имиджа на Съюза ***и не вреди, нито рискува да навреди на сигурността или обществения ред в Съюза или в държавите членки***. Към момента на приемане донорът не следва да се намира в някое от положенията, налагащи отстраняване съгласно системата за ранно откриване и отстраняване, нито да е регистриран като отстранен в съответната база данни. ***Когато Комисията приеме дарение, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да предостави информация за тези случаи в своя годишен отчет за дейността.***

(23) Следва да се въведе разпоредба, позволяваща спонсориране в натура от юридическо лице на дадено мероприятие или дейност за рекламни цели или за цели, свързани с корпоративна социална отговорност.

(24) Концепцията за ориентирано към резултатите изпълнение по отношение на бюджета следва да бъде изяснена. Ориентираността към резултатите на изпълнението следва да има връзка с прякото прилагане на принципа на доброто финансово управление. Следва също да бъде определен принципът на добро финансово управление и да се установи връзка между поставените цели и показателите за изпълнението, резултати и икономичност, ефективност и ефикасност при използването на бюджетните кредити. От съображения за правна сигурност следва да бъде определена терминологията, свързана с ориентираното към резултатите изпълнение, и особено понятията за крайни продукти и резултати, като същевременно се избегнат противоречия със съществуващите рамки за изпълнението на различните програми.

(25) С оглед на целта за хоризонтално интегриране на принципа на равенство между половете и на целите за мониторинг на разходите и резултатите в областта на климата и разходите, които допринасят за спиране и обръщане на тенденцията за намаляване на биологичното разнообразие, следва да се въведат специфични показатели за изпълнението за бюджета, за да се проследява въздействието на разходите върху равенството между половете, както и върху смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него и опазването на биологичното разнообразие. Тези показатели следва да бъдат кратки и пропорционални, да избягват припокриване, да бъдат ограничени по брой и да не водят до прекомерна административна тежест. Те следва да се основават на ефективна, прозрачна и всеобхватна методика, и когато е целесъобразно, на широко признати научни доказателства. Когато е целесъобразно, данните, събрани във връзка с тези показатели, следва да бъдат с разбивка по пол и следва да се събират по начин, който позволява агрегирането на такива данни в рамките на всички съответни програми.

(26) Предвид значението на справянето с предизвикателствата, свързани с климата и околната среда, и за да се осигури изпълнение на бюджета, което допринася за постигането на целите на Европейския зелен пакт[14], ***на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката и на постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г.,*** изпълнението на бюджета следва да бъде разбирано в по-широк смисъл — като изпълнение на програмите и дейностите по устойчив начин, без да се пречи на постигането на свързаните с околната среда цели за смекчаване на последиците от изменението на климата, приспособяване към изменението на климата, устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси, преход към кръгова икономика, предотвратяване и контрол на замърсяването, както и опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и на екосистемите.

(27) Важно е да се насърчават социалните права и справедливите условия на работа и труд в съответствие с Европейския стълб на социалните права и член 9 от ДФЕС. Когато е осъществимо и целесъобразно, при изпълнението на програми и дейности, финансирани от бюджета, Комисията и държавите членки следва да спазват съответното приложимо национално право, правото на Съюза, конвенциите на Международната организация на труда (МОТ) и колективните трудови договори.

14 Съобщение на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт (COM(2019) 640 final).

(28) В съответствие с Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[15] законодателството на Съюза следва да бъде с високо качество и да се съсредоточава върху областите, в които има най-голяма добавена стойност за гражданите и е най-ефективно и ефикасно за постигането на общите цели на политиката на Съюза. Подлагането на оценка на съществуващите и новите разходни програми и дейности, свързани със значителни разходи, може да спомогне за постигането на тези цели.

(29) С оглед на ангажимента на Комисията да бъде по подразбиране цифровизирана структура и с цел да се повиши надеждността на проверките и одитите и оттам — ефективността и качеството им, като същевременно се намалят разходите, е целесъобразно да се въведе изрично позоваване на използването на цифрови инструменти и нововъзникващи технологии, като машинно самообучение, роботизация на процесите, извличане на данни и изкуствен интелект.

15 ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(30) С цел да се защити по-добре бюджетът на Съюза от ***нередности, включително*** измами, корупция, конфликти на интереси ***и*** двойно финансиране ▌, следва да се въведат стандартизирани мерки за събиране, сравняване и обобщаване на информацията за получателите на средства на Съюза. По-специално, с цел ефективно предотвратяване, разкриване, разследване и коригиране на измамите или отстраняване на нередностите е необходимо да могат да се установяват физическите лица, които в крайна сметка се възползват пряко или непряко от финансиране от Съюза или от злоупотребата с това финансиране. Електронното записване и съхраняване на данни за получателите на средства на Съюза, в т.ч. за техните действителни собственици по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета[16], и редовното предоставяне на тези данни в осигурена от Комисията единна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска („единна интегрирана информационна система“), следва да улеснят оценяването на риска за целите на подбора, възлагането, финансовото управление, мониторинга, разследването, контрола и одита, както и да допринесат за ефективното предотвратяване, разкриване, коригиране и последващи действия във връзка с ***нередности, включително*** измами, корупция, конфликти на интереси ***и*** двойно финансиране ▌. Разпоредбите относно записването, съхраняването, предаването и обработката на данните следва да спазват приложимите правила за защита на данните. ***Единната интегрирана информационна система следва да бъде разработена с цел да се избегне двойното докладване и да се намали административната тежест за държавите членки и другите изпълняващи субекти.*** Комисията следва ***да действа като***

16 Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

администратор и да отговаря за разработването, управлението и контрола на единната интегрирана информационна система. ▌Държавите членки, ***разследващите, контролните и одитните органи на Съюза, включително*** Европейската служба за борба с измамите (OLAF)***, Сметната палата*** и ***Европейската прокуратура***, следва да имат ▌достъп до тези данни ***в рамките на упражняването на съответните им правомощия***. ***Такъв достъп следва да зачита принципите на необходимост и пропорционалност. Данните, налични чрез единната интегрирана информационна система, следва да се предоставят на Европейския парламент и на Съвета за всеки отделен случай, доколкото това е необходимо и пропорционално за упражняването на съответните им правомощия, в рамките на процедурата по освобождаване на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.***

(31) Единната интегрирана информационна система следва да се основава на оперативна съвместимост, като актуалната информация и данни относно получателите на средства на Съюза следва да се извлича и прехвърля в тази система автоматично, в реално време, когато това е осъществимо, като се използват, inter alia, съответните национални бази данни, вътрешните системи на съответните национални служби и органи, управляващите и разплащателните органи, националните бази данни за обществените поръчки и тръжните процедури, публично достъпните данни и данните от други бази данни на Комисията, осигурявайки по този начин изчерпателни и пълни информация и данни.

(32) Единната интегрирана информационна система следва да бъде разработена и въведена по начин, който да позволява агрегирането на съответната информация във връзка с едни и същи получатели в рамките на различни програми на Съюза за финансиране. Тя следва да използва единствено показатели за риска, които са обективни, пропорционални, необходими за оценката на риска и основани на надеждни източници на актуална информация и данни, в реално време, когато това е осъществимо. Единната интегрирана информационна система следва да бъде разработена за използване в съответствие с общите принципи за защита на данните, включително свеждане на данните до минимум и ограничаване на съхранението им, приложими за обработването на лични данни.

(33) За да се гарантира, че функциите на единната интегрирана информационна система продължават да бъдат с висок стандарт, следва да се прилагат определени действия и мерки, когато това е осъществимо, включително привеждане на полетата за данни в съответствие със съответните информационни системи и бази данни на национално равнище и на Комисията, с необходимите допълнения за целите на инструмента за извличане на данни и измерване на риска, включително позоваване на единния идентификационен код на операциите; интегриране на съответните национални информационни системи и бази данни в единната интегрирана информационна система с цел автоматичен обмен на информация; предоставяне на възможност на потребителите за индивидуално адаптиране и групиране на показателите за риска и тяхната тежест по отношение на нуждите и особеностите на фонд, програма или държава на Съюза; използване на изкуствен интелект за анализ и тълкуване на данни; предоставяне на потребителите на множество възможности за използване на опции за търсене и филтриране; предоставяне на потребителите на насоки относно тълкуването и използването на данните и резултатите; и обучения за ориентиране в единната интегрирана информационна система, оценка на рисковете и вземането им предвид при проверки и одити.

(34) В съответствие с принципа на откритост, залегнал в член 15 от ДФЕС, институциите на Съюза работят колкото е възможно по-открито. Във връзка с изпълнението на бюджета прилагането на този принцип предполага гражданите да следва да знаят къде и за какви цели Съюзът изразходва средствата. Тази информация насърчава демократичните дебати, допринася за участието на гражданите в процеса на вземане на решения в Съюза, укрепва институционалния контрол и надзора над разходите на Съюза и допринася за повишаване на доверието в него. Комуникацията следва да бъде по-конкретно насочена и да цели повишаване на видимостта на финансовото участие на Съюза за гражданите. Тези цели следва да бъдат постигнати посредством публикуването, за предпочитане чрез използване на модерни средства за комуникация, на съответната информация относно всички получатели на средства, финансирани от бюджета, при което се вземат предвид законните интереси на тези получатели по отношение на поверителността и сигурността, и когато става въпрос за физически лица, правото им на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. Поради това институциите на Съюза следва да прилагат избирателен подход при публикуването на информация в съответствие с принципа на пропорционалност. Решенията за публикуване следва да се основават на подходящи критерии, за да се предостави достатъчна информация.

(35) Без да се засягат разпоредбите относно защитата на личните данни, следва да се положат усилия за осигуряване на максимална прозрачност на информацията за получателите. Информацията относно получателите на средства на Съюза следва да се публикува на ***централизиран и*** специален уебсайт на институциите на Съюза, като Системата за финансова прозрачност***, и следва да бъде лесно достъпна чрез подходящи и сигурни технически решения***. Изискванията за публикуване следва да обхващат всички методи за изпълнение на бюджета, включително от други институции и органи на Съюза. ▌

(36) Комисията следва да може да изпълнява бюджета непряко, посредством организации в държавите членки. Поради това, от съображения за правна сигурност, е уместно да бъде определено понятието „организация на държава членка“ като субект, установен в държава членка или като публичноправен орган, или като частноправна организация, на която е поверена задача за обществена услуга и са осигурени подходящи финансови гаранции от държавата членка. Финансова подкрепа, предоставена на такива частноправни организации от държава членка в съответствие с изискванията, посочени в правото на Съюза, под форма, определена от същата държава членка и за която не се изисква непременно банкова гаранция, следва да се счита за подходящи финансови гаранции.

(37) Срокът, през който са публично достъпни личните данни на физически лица, следва да не надхвърля срока, през който средствата се използват от получателя, поради което те следва да се заличат след изтичане на две години.

(38) В повечето случаи, попадащи в обхвата на настоящия регламент, публикуването се отнася за юридическите лица. Когато става въпрос за физически лица, публикуването на лични данни следва да е съобразено с принципа на пропорционалност, що се отнася до размера на предоставената сума и необходимостта от контрол дали средствата са използвани по най-добрия начин. При такива случаи публикуването на региона от ниво 2 от общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) съответства на целта да се публикува информация за получателите и осигурява равно третиране на държавите членки с различна големина, като същевременно се зачита правото на получателите на личен живот, и по-специално защитата на личните им данни.

(39) От съображения за правна сигурност и в съответствие с принципа на пропорционалност следва да бъдат посочени случаите, в които не следва да се извършва публикуване. Така например следва да не се публикува информация за стипендиите или други форми на пряко подпомагане, изплащани на най-нуждаещи се физически лица, за някои договори с много ниска стойност или за финансово подпомагане на стойност под определен праг, предоставяно чрез финансови инструменти или бюджетни гаранции, или в случаите, в които разгласяването може да застраши правата и свободите на съответните лица, защитени с Хартата на основните права на Европейския съюз, или да навреди на търговските интереси на получателите. По отношение на безвъзмездните средства обаче следва да няма специално освобождаване от задължението за публикуване на информация въз основа на конкретен праг, за да се запази настоящата практика и да се създадат условия за прозрачност.

(40) Когато личните данни на получателите са публикувани за целите на прозрачността във връзка с използването на средствата на Съюза и на контрола върху процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, тези получатели следва да бъдат уведомени за публикуването, както и за правата си и приложимите процедури за упражняване на тези права, в съответствие с регламенти (ЕС) 2018/1725 и (ЕС) 2016/679[17] на Европейския парламент и на Съвета.

(41) С оглед на равното третиране на получателите, информацията за физическите лица следва да се публикува и предвид задължението на държавите членки да осигуряват висока степен на прозрачност на договорите, чиято стойност надхвърля праговете, определени в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[18].

(42) В случай на непряко и споделено управление лицата, субектите или определените органи, които изпълняват средствата на Съюза, следва да предоставят информация за получателите и крайните получатели. В случай на споделено управление информацията следва да бъде публикувана в съответствие със секторните разпоредби. Държавите членки, които получават и изпълняват средства на Съюза при пряко управление, следва да предоставят информация за своите получатели в съответствие с настоящия регламент. Комисията следва да осигури информация, включително адрес на единен уебсайт, на който е достъпна информацията за получателите и за крайните получатели.

---

17 Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

18 Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

(43) От съображения за по-голяма яснота и прозрачност на данните за финансовите инструменти, изпълнявани при условията на пряко и непряко управление, е подходящо всички изисквания за докладване да се обединят в един работен документ, приложен към проекта за бюджет.

(44) С цел да се осигури прозрачност, да се избегнат ***някои дублирания*** и да се съгласува графикът за докладване с наличието на съответните данни, ***като същевременно се гарантира, че не се губи информация,*** информацията за бюджетните гаранции, общия фонд „Провизии“ и условните пасиви, ***обхванати от тавана на собствените ресурси,*** следва да бъде прегрупирана в тези три категории и представена изчерпателно в съответните доклади.

(45) С цел да се увеличи прозрачността и точността при докладването, информацията за финансовите инструменти, представена в работния документ, приложен към проектобюджета, следва да съдържа сведения за реализираните загуби от активи.

(46) С цел да се осигури синхронизиране с графика за приемане на разчетите, работният документ за политиката на Комисията за сградния фонд следва да се приложи към проектобюджета.

(47) С цел насърчаване на най-добрите практики при изпълнението на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) и Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), Комисията следва да може да предостави за сведение на органите, отговорни за дейностите по управление и контрол, незадължително методическо ръководство, в което се излагат нейната стратегия за контрол и подход към контрола, включително контролни списъци, и примери за най-добри практики. При необходимост това ръководство следва да бъде актуализирано.

(48) Съдебната практика, която задължава Комисията да плаща дължими лихви или други такси върху сумите на отменените или намалените от Съда на Европейския съюз глоби, доведе до ново, непредвидимо положение. Поради това е необходимо да се позволи от приходите на бюджета да се приспадат всякакви дължими лихви или други такси върху сумите на отменените или намалените глоби или други санкции, включително всяка отрицателна доходност, свързана с тези суми. ***Това изключение от забраната за отрицателни приходи следва да се отнася само за това специфично положение.*** За да се спази общият принцип за възстановяване на предишното състояние (*restitutio in integrum*), приложим за глобите и другите санкции, наложени от институциите на Съюза, които впоследствие са отменени или намалени от Съда на Европейския съюз, е необходимо да се предвиди, че всяка отрицателна доходност от условно събраната сума от такива глоби или други санкции, наложени от институциите на Съюза, не се приспада от

подлежащата на възстановяване сума. За да се компенсира загубата поради неползване на средствата от датата, на която засегнатите трети лица условно са платили глобата на Комисията, до датата на възстановяването, сумата, която трябва да бъде възстановена, следва да бъде увеличена с лихва, равна на процента, който Европейската централна банка прилага за основните си операции по рефинансиране, увеличен с един процентен пункт и половина, като подходящо обезщетение за тези трети лица в такива ситуации, което изключва необходимостта от прилагане на друг лихвен процент върху тази сума. Освен това този процент съответства на лихвения процент, приложим спрямо длъжника, когато той реши да отложи плащането на глобата или другата санкция и вместо плащане предоставя финансова гаранция. ***Тези лихви и такси следва да се приспадат като отрицателни приходи само до 31 декември 2027 г. в очакване на окончателно решение за многогодишната финансова рамка след 2027 г. по отношение на лихвения процент и другите такси, които следва да бъдат платени като подходящо обезщетение за възстановяването на отменени или намалени глоби или други санкции. Това окончателно решение следва да отчита миналия опит и очакваното бъдещо развитие и следва да бъде в съответствие с прилагането на бюджетните принципи, установени в настоящия регламент.*** За да се осигури достатъчен паричен поток за обезщетяване на засегнатите трети лица за загубата поради неползване на средствата, когато глоба или друга санкция е била отменена или сумата е била намалена, ***би могло да се наложи*** да се разреши сумите, получени под формата на глоби или други санкции, както и всички начислени лихви или други приходи, генерирани от тях, да бъдат вписани в бюджета до края на следващата финансова година. ***За да се осигури пълна прозрачност на този механизъм, Комисията следва да предостави на Европейския парламент и на Съвета цялата налична информация в рамките на годишната бюджетна процедура.***

(49) Извършваните от Комисията от името на Съюза операции по получаване и отпускане на заеми с цел финансиране на възстановяването от пандемията от COVID-19 са с увеличен обем, поради което следва да се засилят и мерките във връзка с тяхната прозрачност. За да се преодолее нарасналата сложност на тези операции и за да се осигури по-добра видимост на тяхното съдържание, към документа, приложен към раздела от бюджета, отнасящ се за Комисията, следва да се добави цялостен преглед на извършваните от Комисията операции по получаване и отпускане на заеми. ***Този преглед следва да включва, inter alia, подробна информация за падежите, графика на плащанията, обобщения размер на дължимите лихви, инвеститорската база на първичния пазар, и когато е приложимо, размера и разходите на общия пул за ликвидност в основата на диверсифицираната стратегия за финансиране, както и плана за вземане на заеми. Освен това в този преглед следва да се определят основните данни и методиката, използвана от Комисията за изчисляване на начисляваните лихви и оценка на дължимите лихви, без да се включва чувствителна за пазара информация.***

(50) Целесъобразно е да се предвиди възможността институциите на Съюза да сключват споразумения за нивото на услугите помежду си с цел да се улесни изпълнението на техните бюджетни кредити, както и да се предвиди възможността да се сключват такива споразумения между отделите на институциите на Съюза, органите на Съюза, европейските служби, органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) съгласно дял V от ДЕС и Службата на генералния секретар на Управителния съвет на европейските училища за предоставяне на услуги, доставка на стоки или изпълнение на строителство или на договори за недвижими имоти.

(51) От съображения за правна сигурност е необходимо да се поясни, че приложимото право, което по отношение на конфликтите на интереси изисква предприемане на всякакви подходящи действия, включва съответното право на Съюза и национално право.

(52) С цел засилване на приобщаващия характер, към списъка на субектите, на които могат да бъдат възложени задачи по изпълнението на бюджета, следва да се добавят субектите, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на Съюза, които удовлетворяват установените в секторните разпоредби условия за възлагане усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от допустими при непрякото управление публичноправни или частноправни органи със задължение за обществена услуга и разполагат с подходящи финансови гаранции. Когато такива уредени от националното частно право или от правото на Съюза субекти не се ползват от предоставена от държава членка финансова подкрепа, подходящите финансови гаранции следва да бъдат под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови гаранции.

(53) Целесъобразно е да се установи процедура за създаването на нови европейски служби и да се направи разграничение между задължителните и незадължителните функции на тези служби. Следва да се въведе възможност институциите на Съюза, органите на Съюза и други европейски служби да делегират правомощия на разпоредител с бюджетни кредити на директора на съответната европейска служба. Европейските служби следва освен това да имат възможност да сключват споразумения за нивото на услугите за предоставяне на услуги, доставка на стоки, изпълнение на строителство или на договори за недвижими имоти. Целесъобразно е да се предвидят специални правила за съставяне на счетоводни записи, разпоредби, които оправомощават счетоводителя на Комисията да делегира някои свои задачи на служители в посочените служби, както и оперативни процедури за банковите сметки, които Комисията следва да може да открива от името на дадена европейска служба.

(54) С цел подобряване на разходната ефективност на изпълнителните агенции и с оглед на придобития практически опит с други органи на Съюза, следва да е възможно на счетоводителя на Комисията да бъдат поверени всички или част от задачите на счетоводителя на съответната изпълнителна агенция.

(55) От съображения за правна сигурност е необходимо да се поясни, че директорите на изпълнителните агенции действат като оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, когато управляват бюджетни кредити за оперативни разходи по програми, делегирани на техните агенции. За да се постигне пълният ефект от повишаването на ефективността, произтичащо от обща централизация на определени помощни услуги, следва да бъде изрично предвидена възможността изпълнителните агенции да извършват административни разходи.

(56) Необходимо е да се установят правила за правомощията и отговорностите на финансовите участници, и по-специално на разпоредителите с бюджетни кредити и счетоводителите.

(57) Европейският парламент, Съветът, Сметната палата и счетоводителят на Комисията следва да бъдат уведомявани за назначаването или прекратяването на функциите на оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, вътрешен одитор и счетоводител в срок от две седмици от такова назначаване или прекратяване на функциите.

(58) Разпоредителите с бюджетни кредити следва да носят цялата отговорност за всички приходни и разходни операции, които се изпълняват под тяхно ръководство, и за системите за вътрешен контрол, и следва да носят отговорност за своите действия, включително, когато е необходимо, по дисциплинарен ред.

(59) Следва да бъдат определени също така задачите, отговорностите и принципите на процедурите, които трябва да бъдат спазвани от разпоредителите с бюджетни кредити. Оправомощените разпоредители с бюджетни кредити следва да гарантират, че вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити и техните служители получават информация и обучение относно стандартите за контрол и съответните методи и техники и че се вземат мерки, за да се гарантира функционирането на системата за контрол. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити следва да докладва на своята институция на Съюза за изпълнението на задълженията под формата на годишен отчет. Посоченият отчет следва да включва необходимата финансова и управленска информация в подкрепа на декларацията, с която разпоредителят с бюджетни кредити удостоверява изпълнението на задълженията си, включително информацията за общите резултати от извършените операции. Оправдателните документи, свързани с извършените операции, следва да се съхраняват най-малко пет години. Различните форми на процедурата на договаряне за възлагане на договори за обществена поръчка следва да бъдат предмет на специален доклад от оправомощения разпоредител с бюджетни кредити до съответната институция на Съюза, както и от институцията на Съюза до Европейския парламент и до Съвета, тъй като тези процедури представляват дерогации от обичайните процедури за възлагане, предоставяне или присъждане.

(60) Следва да бъде взета предвид двойната роля на ръководителите на делегации на Съюза, и в тяхно отсъствие — на техните заместници, като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити за Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и по отношение на бюджетните кредити за оперативни разходи — за Комисията.

(61) Делегирането на правомощия от Комисията на заместник-ръководителите на делегации на Съюза по изпълнението на бюджета във връзка с бюджетните кредити за оперативни разходи в собствения ѝ раздел от бюджета следва да е ограничено до случаите, при които изпълнението на тези задачи от заместник-ръководителите на делегации на Съюза е абсолютно необходимо, за да се осигури непрекъснатост на дейността по време на отсъствието на ръководителите на делегации на Съюза. Заместник-ръководителите на делегации на Съюза не следва да могат да упражняват тези правомощия систематично или поради вътрешно разпределяне на задачите.

(62) Счетоводителят следва да е отговорен за правилното извършване на плащанията и за събирането на приходите и вземанията. Счетоводителят следва да управлява касовите средства, банковите сметки и досиетата на трети лица, да води счетоводната документация и да отговаря за изготвянето на финансовите отчети на институциите на Съюза. Счетоводителят на Комисията следва да е единственото лице с право да установява счетоводните правила и хармонизираните сметкопланове, докато счетоводителите на всички други институции на Съюза следва да установяват счетоводните процедури, които се прилагат в техните институции.

(63) Следва да бъдат определени и условията за назначаване и прекратяване на функциите на счетоводителя.

(64) Счетоводителят следва да въведе процедури, така че да не се допуска отрицателно салдо по сметките, открити за целите на управлението на касовите средства, и по сметките за авансови средства.

(65) Целесъобразно е разплащателните инструменти, с които се управляват касовите средства, да бъдат съобразени със съвременните разплащателни методи, в т.ч. кредитни карти и електронни портфейли.

(66) Плащанията от делегациите на Съюза по стандартните правила за бюджетните, касовите и счетоводните операции (бюджетни процедури) се извършват все повече чрез централната каса, в резултат на което намалява броят на операциите, а и на платените суми чрез сметките за авансови средства; поради това е целесъобразно да се опростят разпоредбите относно откриването, управлението и контрола на сметките за авансови средства.

(67) Следва да бъдат определени и условията за използване на сметките за авансови средства — система за управление, представляваща изключение от обичайните бюджетни процедури и засягаща само ограничени суми — както и задачите и отговорностите на администраторите на авансови средства и тези на разпоредителя с бюджетни кредити и счетоводителя във връзка с контрола на сметките за авансови средства. От съображения за ефикасност сметките за авансови средства следва да се откриват в делегациите на Съюза за бюджетните кредити както от бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията, така и от бюджетния раздел, отнасящ за ЕСВД. Целесъобразно е също така при специални условия да се допусне използването на сметки за авансови средства в делегациите на Съюза за плащане на ограничени суми по бюджетни процедури. Във връзка с назначаването на администраторите на авансови средства следва да е възможно те да бъдат избирани и измежду служителите, наети от Комисията с оглед на помощта за управление на кризи и операциите по хуманитарна помощ, когато няма служители на Комисията, обхванати от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, установени с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета[19] (наричани по-долу „Правилникът за персонала“).

(68) С оглед на случаите, когато при помощта за управление на кризи и операциите по хуманитарна помощ няма обхванати от Правилника за персонала служители на Комисията, както и на техническите трудности при подписването на всички правни задължения от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, следва да се допусне наетите от Комисията служители в тази област да поемат правни задължения на много ниска стойност — до 2 500 EUR, които са свързани с плащанията, извършвани от сметките за авансови средства, и да се допусне ръководителите на делегациите на Съюза или техните заместници да поемат правни задължения по указание на отговорния разпоредител с бюджетни кредити на Комисията.

19 ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

(69) Когато бъдат определени задачите и отговорностите на финансовите участници, те могат да носят отговорност само по реда на Правилника за персонала. По силата на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 в институциите на Съюза бяха създадени специализирани органи за разглеждане на финансови нередности. Въпреки това, поради ограничения брой случаи за разглеждане и от съображения за ефективност е целесъобразно техните функции да се прехвърлят на междуинституционалната експертна комисия, създадена с настоящия регламент (наричана по-долу „експертната комисия“). Експертната комисия следва да бъде създадена, за да оценява заявките и да издава препоръки относно решенията за отстраняване и налагане на финансови санкции, за които е сезирана от Комисията или от други институции и органи на Съюза, без да се засяга тяхната административна автономност по отношение на членовете на техния персонал. Това прехвърляне на функции има за цел също така избягване на дублирането и намаляване на риска от противоречиви препоръки или становища в случаи, в които участват както стопански субект, така и служител на институция или орган на Съюза. Необходимо е да се запази процедурата, чрез която е възможно разпоредителят с бюджетни кредити да иска потвърждение за указание, което счита за неправомерно или противоречащо на принципа на добро финансово управление, и по този начин да се освобождава от всякаква отговорност. Съставът на експертната комисия следва да бъде променен, когато изпълнява тази функция. Експертната комисия следва да няма разследващи правомощия.

(70) По отношение на приходите е необходимо да се вземат мерки във връзка с отрицателните корекции на собствените ресурси, попадащи в обхвата на регламенти (ЕС, Евратом) № 609/2014[20] и (ЕС, Евратом) 2021/770[21] на Съвета. Като се изключат собствените ресурси, ефективното събиране на приходите налага да се запазят съществуващите задачи и контрол, попадащи в отговорността на разпоредителите с бюджетни кредити, на различните етапи от процедурата: изготвяне на прогноза за вземанията, издаване на нареждания за събиране, изпращане на дебитното известие, с което длъжникът се уведомява, че вземането е установено, и решението, при необходимост, за отказ от вземане при спазване на критерии, осигуряващи спазването на принципа на добро финансово управление.

(71) Разпоредителят с бюджетни кредити следва да бъде в състояние да се откаже изцяло или частично от събирането на установено вземане, когато длъжникът се намира в някое от производствата по несъстоятелност, определени в Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета[22], и по-специално в случай на съдебни споразумения, конкордати и аналогични производства.

---

20 Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39).

21 Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета от 30 април 2021 г. относно изчисляването на собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 15).

22 Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 19).

(72) Следва да се предвидят специални разпоредби относно процедурите за коригиране или за намаляване до нула на прогноза за вземане.

(73) Необходимо е да се пояснят сроковете за записване в бюджета на сумите, постъпили от глоби и други санкции, както и от всички начислени лихви или други генерирани от тях приходи.

(74) Поради неотдавнашните промени на финансовите пазари и лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка за основните ѝ операции по рефинансиране, е необходим преглед на разпоредбите относно лихвените проценти за глоби и други санкции.

(75) За да се отчете специфичното естество на вземанията, състоящи се от глоби или други санкции, наложени от институциите на Съюза съгласно ДФЕС или Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-долу „Договорът за Евратом“), е необходимо да се въведат специални разпоредби относно лихвените проценти, приложими за суми, които са дължими, но все още не са платени, в случай че тези суми бъдат увеличени от Съда на Европейския съюз.

(76) Правилата относно събирането следва да бъдат изяснени и засилени. По-специално следва да се поясни, че счетоводителят събира сумите, като ги прихваща и от сумите, дължими на длъжника от дадена изпълнителна агенция, когато тя изпълнява бюджета.

(77) С оглед на правната сигурност и прозрачността следва да бъдат определени правилата по отношение на сроковете, в които следва да се изпрати дебитно известие.

▌

(78) За да се обезпечи управлението на активите, като същевременно се придава първостепенно значение на целта за осигуряване на защита и ликвидност на средствата, сумите, свързани с глоби или други санкции, наложени съгласно ДФЕС или Договора за Евратом, като глобите в областта на конкуренцията, които се оспорват, следва да се събират предварително. Следва също така да бъде възможно Комисията да инвестира тези суми във финансови активи и да уточни за каква цел ще се използват лихвите, генерирани от тези инвестиции. Тъй като Комисията не е единствената институция на Съюза, която има право да налага глоби и други санкции, е необходимо да се определят разпоредби относно глобите и другите санкции, налагани от другите институции на Съюза, и да се определят правилата за тяхното събиране, които следва да са равностойни на приложимите за Комисията.

(79) С цел Комисията да разполага с цялата необходима информация за приемането на решенията за финансиране, е необходимо да се установят минималните изисквания за съдържанието на решенията за финансиране в областта на безвъзмездните средства, поръчките, доверителните фондове на Съюза за външни дейности (наричани по-долу „доверителните фондове на Съюза“), наградите, финансовите инструменти, механизмите или платформите за смесено финансиране и бюджетните гаранции. В същото време, с цел да се осигури дългосрочна перспектива за потенциалните получатели е необходимо да се предвиди решенията за финансиране да се приемат за повече от една финансова година, като същевременно се посочи, че изпълнението зависи от наличието на бюджетни кредити за съответните финансови години. Освен това е необходимо да се намали броят на елементите, изисквани за решението за финансиране. В съответствие с целта за опростяване решението за финансиране следва да представлява същевременно и годишна или многогодишна работна програма. Тъй като вноските за органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, вече са установени в бюджета, следва да не е необходимо приемането на специално решение за финансиране в това отношение.

(80) По отношение на разходите следва да бъде изяснена връзката между решенията за финансиране, глобалните поети бюджетни задължения и индивидуалните поети бюджетни задължения, както и понятията за бюджетно и правно задължение, за да се въведе ясна рамка за различните етапи от изпълнението на бюджета.

(81) С цел да се вземат предвид по-специално броят на правните задължения, поети от делегациите на Съюза и представителствата на Съюза, и колебанията във валутните курсове, с които те се сблъскват, временните бюджетни задължения следва да бъдат възможни и когато са известни крайните получатели и сумите.

(82) С цел при ЕФГЗ да започнат да се прилагат общите счетоводни и бюджетни процедури веднага щом това стане технически възможно, следва да се разреши да се поемат индивидуални бюджетни задължения за плащане, без да е необходимо първо да се поема глобално временно задължение за плащане, последвано от индивидуални задължения в срок до два месеца или при определени условия — повече. Освен това, за да може да се пристъпи към индивидуални бюджетни задължения и плащания за първия месец на финансовата година през декември, обичайните разходи за управление на ЕФГЗ следва да се добавят към видовете разходи, за които се разрешават авансови плащания.

(83) Във връзка с видовете плащания, които разпоредителите с бюджетни кредити е възможно да извършват, следва да бъдат изяснени различните видове плащания в съответствие с принципа на добро финансово управление. Правилата за уравняване на плащанията по предварително финансиране следва да бъдат изяснени, по-специално по отношение на ситуации, в които не е възможно междинно уравняване. За тази цел следва да се включат подходящи разпоредби в поеманите правни задължения.

(84) В настоящия регламент следва да се предвиди, че плащанията се извършват в определен срок и че при неспазване на този срок кредиторите ще имат право на лихви за неизпълнение, които се начисляват за сметка на бюджета, освен в случаите на държави членки, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ).

(85) Основните елементи на електронните фактури при обществените поръчки следва да се основават на правилата, определени в Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[23].

(86) За по-голяма яснота следва да се измени определението на недопустими оферти при обществените поръчки, за да се включат офертите, при които стопанският субект няма достъп до процедурите за възлагане.

(87) Необходимо е да се поясни, че конкретните договори по рамковите споразумения, сключени със стопански субект, могат да бъдат възлагани и изменяни в рамките на предвидените в рамковото споразумение условия.

▌

(88) Мерките за предварително оповестяване са едни и същи за откритите, ограничените и състезателните процедури с договаряне, поради което следва при определени условия да се разреши след неуспешна състезателна процедура с договаряне да се използва процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка.

---

23 Директива 2014/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно електронното фактуриране при обществените поръчки (ОВ L 133, 6.5.2014 г., стр. 1).

(89) Необходимо е от приложния обхват на разпоредбите в настоящия регламент, отнасящи се до възлагането на поръчка, да се изключат нотариалните услуги по заверяване и удостоверяване на документи, в случаите, когато процедурите за такива услуги в съответната държава членка не предвиждат конкуренция.

(90) Целесъобразно е да се предвиди възможност за провеждане на процедури на договаряне без предварително обявление за услуги, предоставяни от организации на държава членка, които не могат да участват в състезателни процедури.

(91) С цел да се осигури съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз[24], разпоредителят с бюджетни кредити следва да иска да му се предоставят преди решението за възлагане доказателствата във връзка с критериите за отстраняване и за подбор.

(92) Целесъобразно е да се обединят в един член разпоредбите за утвърждаването и за разрешаването на разходи и да се въведе определение за „отмяна на бюджетни задължения“. Тъй като сделките се извършват в компютризирани системи, подписването с резолюция „прието за плащане“, с което се обективира решението за утвърждаване, следва да бъде заменено със защитен с електронни средства подпис, освен в ограничен брой случаи. Необходимо е също така да се поясни, че утвърждаването на разходи се прилага към всички допустими разходи, включително такива, които не са свързани със заявка за плащане, какъвто е случаят с уравняването на предварително финансиране.

---

24 Решение на Общия съд от 8 юли 2020 г., *Securitec/Комисия*, T-661/18, ECLI:EU:T:2020:319.

(93) С цел да се намали сложността, да се опростят съществуващите правила и да се подобри разбираемостта на настоящия регламент, следва да бъдат установени правила, които са приложими за множество инструменти за бюджетно изпълнение. По тези причини някои разпоредби следва да бъдат групирани, редакцията и обхватът на други разпоредби следва да бъдат съгласувани, а ненужните повторения и кръстосаните препратки следва да бъдат премахнати.

(94) Всяка институция на Съюза следва да създаде комитет за наблюдение на вътрешния одит, който да бъде натоварен със задачата да осигурява независимостта на вътрешния одитор, да следи за качеството на работата по вътрешния одит и да гарантира, че препоръките от вътрешния и външния одит се вземат под внимание по подходящ начин и се изпълняват от нейните служби. Съставът на комитета за наблюдение на вътрешния одит следва да се определя от всяка институция на Съюза, като се взема предвид нейната организационна автономия и значението на независимите експертни становища.

(95) Следва да се обърне повече внимание на ориентираното към резултатите изпълнение и резултатите от проектите, финансирани от бюджета. Поради това е уместно да се определи допълнителна форма на финансиране, която да не бъде свързана с разходите за съответните операции, в допълнение към формите на финансово участие на Съюза, които вече са добре установени (възстановяване на действително направените допустими разходи, единични разходи, еднократни суми или финансиране с единна ставка). Допълнителната форма на финансиране следва да се основава на изпълнението на определени предварителни условия или на постигането на резултати, измерени спрямо предварително определени етапни цели или чрез показатели за изпълнението.

(96) Когато финансовото участие на Съюза е под формата на финансиране, което не е свързано с разходите, и когато възстановяването се основава на резултатите, постигането на тези резултати следва да се измерва чрез предварително определени етапни или крайни цели, а постигането на тези етапни или крайни цели следва да бъде проверено преди плащането на финансовата вноска. Записите и оправдателните документи, свързани с постигането на крайните или етапните цели, следва да се съхраняват за целите на последващите проверки или одити, включително от Сметната палата.

(97) Когато Комисията оценява оперативния и финансовия капацитет на получателите на средства на Съюза или на техните системи и процедури, тя следва да може да разчита на оценките, които вече е извършила самостоятелно или които са извършени от други субекти или донори, като национални агенции и международни организации, с цел да се избегне дублиране на оценки на същите получатели. Възможността за използване на оценки, направени от други субекти, следва да се използва, когато тези оценки са направени във връзка със спазването на условия, равностойни на предвидените в настоящия регламент по отношение на приложимия метод на изпълнение. Поради това, с цел да се насърчи използването на чужди оценки сред донорите, Комисията следва да насърчава признаването на международно приетите стандарти или на най-добрите международни практики.

(98) Важно е също така да се избегнат случаи, в които получателите на средства от Съюза се одитират неколкократно от различни органи във връзка с използването на тези средства. Поради това следва да е възможно да се разчита на одити, които вече са извършени от независими одитори, при условие че са налице достатъчни доказателства за тяхната компетентност и независимост и при условие че работата по одита се основава на международно приети одиторски стандарти и осигурява достатъчна увереност, както и че одитите са извършени за финансовите отчети и докладите относно използването на финансовата вноска на Съюза. Тези одити следва да представляват основата за общото ниво на увереност за използването на средствата на Съюза. За целта е важно да се гарантира, че при поискване докладът на независимия одитор и свързаната с него одитна документация се предоставят на Европейския парламент, Комисията, Сметната палата или одитните органи на държавите членки.

(99) За да може да се разчита на оценките и на одитите и за да бъде намалена административната тежест за лица и субекти, получаващи средства на Съюза, е важно да се гарантира повторното използване на всяка информация, с която институциите на Съюза, управляващите органи или другите органи и субекти, изпълняващи средства на Съюза, вече разполагат, така че да бъде избегнато отправянето на многократни искания до получателите или бенефициерите.

(100) С цел да се осигури дългосрочен механизъм за сътрудничество с получателите, следва да бъде предвидена възможността за подписване на споразумения за финансово рамково партньорство. Финансовите рамкови партньорства следва да бъдат осъществявани чрез предоставянето на безвъзмездни средства или чрез споразумения за финансово участие с лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза. За тази цел следва да бъде уточнено минималното съдържание на тези споразумения за финансово участие. Финансовите рамкови партньорства следва да не ограничават неоснователно достъпа до финансиране от Съюза.

(101) Условията и процедурите за спиране, прекратяване или намаляване на участието на Съюза следва да се хармонизират в рамките на различните инструменти за бюджетно изпълнение, като безвъзмездни средства, поръчки, непряко управление, награди и др. Следва да бъдат определени основанията за спиране, прекратяване или намаляване. ***Когато впоследствие се установи, че са извършени нередности или измами по време на процедура за възлагане, предоставяне или присъждане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да предприеме определени корективни мерки, освен когато е оправдано това да не се прави, например когато изпълнението на правното задължение е в интерес на съответната институция или орган или когато е необходимо да се гарантира непрекъснатост на услугата.***

(102) С настоящия регламент следва да бъдат установени стандартни срокове за съхраняване на документите, свързани с финансовото участие на Съюза, от получателите, за да се избегнат различни или непропорционални договорни изисквания, като при това на Комисията, Сметната палата и OLAF се осигури достатъчно време, за да получат достъп до такива данни и документи и да извършат последващи проверки и одити. Освен това всяко лице или субект, получаващ средства от Съюза, следва да бъде задължен да сътрудничи с оглед на защитата на финансовите интереси на Съюза.

(103) За да се осигури подходяща информация на участниците и получателите и за да се гарантира, че те имат възможност да упражняват правото си на защита, следва да се даде възможност на участниците и получателите да представят становището си преди приемането на всяка мярка, засягаща неблагоприятно правата им, и те следва да бъдат информирани за средствата за правна защита, с които разполагат за оспорване на подобна мярка.

(104) Ако даден участник е бил отхвърлен в процедура за възлагане, предоставяне или присъждане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити не е длъжен да му дава възможност да представи становище. С оглед на правната сигурност, това следва да бъде уточнено и в разпоредбите относно съгласувателните процедури и средствата за правна защита.

(105) Предвид усложнената геополитическа среда с бързо развиващи се хибридни и кибернетични заплахи, както и необходимостта от цифрова трансформация при ясното съзнание за присъщите ѝ рискове от техническо естество, Съюзът трябва да осигури защитата на сигурността и обществения ред на Съюза или на неговите държави членки, както е отразено в обществения ред и правото. Това се отнася до опазването на основните обществени интереси — сигурност на енергийните доставки и борба с организираната престъпност и измамите. При зачитане на международните споразумения на Съюза, при отпускането на средства на Съюза във връзка със стратегически активи и интереси, като цифрова или космическа инфраструктура, комуникационни и информационни системи и услуги и др., може да се наложи прилагането на специални условия, за да се осигури такава защита, в т.ч. ненакърнимост на комуникационните и информационните системи и на свързаните с тях вериги на доставки. Видовете условия и изисквания за тяхното прилагане следва да бъдат изяснени. ***Въпреки това специфичните условия, определени в настоящия регламент, не са изчерпателни и е възможно даден основен акт да включва специални условия, при условие че не изменя или не дерогира от изискванията и процедурите, предвидени в настоящия регламент по отношение на защитата на сигурността и обществения ред.***

(106) С цел да се защитят финансовите интереси на Съюза, Комисията следва да създаде единна система за ранно откриване и отстраняване.

(107) Системата за ранно откриване и отстраняване следва да се прилага по отношение на участниците, получателите, субектите, чийто капацитет кандидатът или оферентът възнамерява да използва, подизпълнителите на даден изпълнител, действителните собственици и свързаните с тях субекти на отстранения субект, физическите лица, гарантите, както и лицата или субектите, получаващи средства на Съюза, когато бюджетът се изпълнява при непряко управление, лицата или субектите, получаващи средства на Съюза по финансови инструменти, изпълнявани при пряко управление, участниците или получателите, за които са предоставили информация субектите, изпълняващи бюджета при споделено управление, както и спонсорите.

(108) За подобряване на защитата на финансовите интереси на Съюза следва да се укрепи системата за ранно откриване и отстраняване. Важно е да не се допуска лице или субект, намиращ се в положение, налагащо отстраняване, да кандидатства или да се избира за изпълнение на средства на Съюза по програма със споделено управление, или да получава такива средства. При наличието на окончателно съдебно или административно решение отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да може да отстрани лицето или субекта, намиращ се в положение, налагащо отстраняване, и счетен за ненадежден поради извършени определени тежки нарушения. ***Без да се засягат задълженията за предоставяне на информация, определени в други основни актове, лицата и субектите, изпълняващи бюджета при споделено управление, следва да предават на Комисията по всички официални канали, като автоматизираната информационна система, създадена от Комисията и използвана понастоящем за докладване на измами и нередности (наричана по-долу „система за управление на нередностите“), информация, отнасяща се за***

установени факти и констатации в контекста на такива окончателни съдебни или административни решения само по отношение на основанията, посочени в член 138, параграф 1, буква в), подточка iv) и буква г), когато узнаят за такава информация. При отсъствието на окончателно съдебно или административно решение отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да може да отстрани лицето или субекта въз основа на предварителна правна квалификация, направена от експертната комисия, и предвид фактите и констатациите, установени при одитите или разследванията, извършени от OLAF, Европейската прокуратура, Сметната палата, или при извършена под негова отговорност друга проверка, одит или контролно действие. Такова отстраняване следва да се регистрира в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване. ***Лицата и субектите, изпълняващи бюджета при споделено управление, следва да правят справка в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване, преди да отпуснат средства на Съюза или да изберат участници и бенефициери. Тази справка следва да се отнася за лицето или субекта, кандидатстващ за средства на Съюза или избран да изпълнява такива средства. За да се осигури ефективното прилагане на системата за ранно откриване и отстраняване, компетентните органи на държавите членки следва да налагат изпълнението на вписаните в базата данни отстранявания,*** като не допускат тези лица или субекти да кандидатстват или да бъдат избрани да изпълняват средства на Съюза ***за целия срок на отстраняването***. ***Това отстраняване следва да гарантира почтеността на процедурата за възлагане на поръчка или подбор и да я предпази от участието на физически лица или субекти, извършили сериозно нарушение.*** Заявленията за плащане, в т.ч. на разходи, от държавите членки при споделено управление, свързани с лице или субект, които са били отстранени, не следва да се възстановяват. Средствата, които се отпускат на държавите членки съгласно основани на изпълнението критерии, следва да се подчиняват на съответните секторни разпоредби.

(109) Важно е да се подчертае, че системата за ранно откриване и отстраняване следва да се прилага само за средствата на Съюза, отпускани на държавите членки при пряко управление ▌, когато държавите членки са отговорни да предприемат всички подходящи мерки за защита на финансовите интереси на Съюза, доколкото Комисията има съответните отговорности съгласно съответната нормативна уредба ▌. Поради това, ако разпоредителят с бюджетни кредити узнае от окончателни съдебни и административни решения, от факти и констатации, установени при одитите или разследванията във връзка с тези средства, извършени от OLAF, Европейската прокуратура, Сметната палата, или от други извършени под негова отговорност проверки, одити или контролни действия, че лице или субект е извършил тежко нарушение, отговорността на Комисията следва да бъде сведена до задължението да отнесе случая до експертната комисия с оглед на отстраняването на такова лице или субект. Без да се засягат тези отговорности на Комисията, държавите членки продължават да носят отговорност за проверяването на информацията за решенията за отстраняване, регистрирани в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване, за прилагането на тези решения и за недопускането на заявления за плащане по отношение на лице или субект, намиращ се в положение, налагащо отстраняване. ***Без да се засягат секторните разпоредби и доброволното прилагане, системата за ранно откриване и отстраняване следва да не се прилага за Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета[25].***

[25] ***Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).***

(110) Следва да се поясни, че при взето решение за регистриране на лице или субект в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване поради наличието на положение, налагащо отстраняването на: физическо или юридическо лице, което е член на административния, управителния или надзорния орган на това лице или субект или притежава по отношение на него правомощия за представителство, за вземане на решения или за контрол, физическо или юридическо лице, което поема неограничена отговорност за задълженията на посоченото лице или субект, физическо лице, което е от съществено значение за възлагането или за изпълнението на правното задължение, регистрираната в базата данни информация съдържа сведения за тези лица.

(111) Решението за отстраняване на лице или субект от участие в процедури за възлагане, предоставяне или присъждане или за налагането на финансова санкция на лице или субект и решението за публикуване на свързаната с това информация следва да се вземат от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, предвид неговата административна автономия. При отсъствието на окончателно съдебно или административно решение и при съществено нарушение на договора, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да вземе решение въз основа на първоначална правна квалификация, като отчита препоръката на експертната комисия. Експертната комисия следва също така да извърши оценка на срока на отстраняване в случаите, когато този срок не е определен в окончателното съдебно или административно решение.

(112) Ролята на експертната комисия следва да бъде да гарантира последователното функциониране на системата за ранно откриване и отстраняване. Експертната комисия следва да се състои от постоянен председател, постоянен заместник-председател, който следва да замества председателя, двама представители на Комисията и представител на отправилия искането разпоредител с бюджетни кредити.

(113) С цел системата за ранно откриване и отстраняване да се съобрази с разпоредбите относно възлагането на поръчка и да се повиши нейната ефективност, опитите за оказване на влияние върху отпускането на средства на Съюза или за неправомерно получаване на средства на Съюза, включително при конфликт на интереси, следва да бъдат изрично включени като специфично положение на отстраняване поради тежко служебно нарушение.

(114) При надлежно отчитане на принципа на пропорционалност, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да отстрани лице или субект, проявил непочтеност с неправомерно поведение, несъвместимо с ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС и Хартата на основните права на Европейския съюз, като подбуждане към дискриминация, омраза или насилие срещу група лица или член на група, когато такива действия биха могли да накърнят изпълнението на договора.

(115) ***Умишлената и*** необоснована липса на сътрудничество при провеждани от разпоредител с бюджетни кредити, OLAF, Европейската прокуратура или Сметната палата разследвания, проверки или одити следва да представлява самостоятелно основание за отстраняване, тъй като това може да има сериозни последици за финансовите интереси на Съюза.

(116) Първоначалната правна квалификация не предопределя окончателната оценка на поведението на лицето или субекта от компетентните органи на държавите членки съгласно националното право. Поради това препоръката на експертната комисия, както и решението на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, следва да подлежат на преглед след съобщаването на тази окончателна оценка.

(117) Отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да отстрани лице или субект, който с окончателно съдебно или административно решение е бил признат за виновен за тежко служебно нарушение, за неспазване — независимо дали е умишлено или не — на задълженията, свързани с плащането на социални осигуровки или данъци, за създаване на субект в друга юрисдикция с намерението да бъдат заобиколени данъчни, социални или други правни задължения, за измама, засягаща бюджета, за корупция, за поведение, свързано с престъпна организация, за изпиране на пари или финансиране на тероризъм, за терористични престъпления или за престъпления, свързани с терористични дейности, за детски труд или за други форми на трафик на хора или за извършването на нередност. Съответното лице или субект следва да бъде отстранен и при тежко нарушение на правно задължение***, включително нарушение на изискването за изпълнение на всеки договор при спазване на най-високия професионален стандарт,*** или на несъстоятелност, а също така при отказ да сътрудничи при разследване, проверка или одит. При оценката на тези основания за отстраняване могат да се вземат предвид като релевантен елемент и осъдените в международното търговско право деяния, нанасящи несъразмерни вреди, ако съставляват тежко служебно нарушение.

(118) В съответствие с решението на Общия съд от 15 февруари 2023 г., когато решава да отстрани лице или субект поради тежко служебно нарушение, разпоредителят с бюджетни кредити следва да се основава на достатъчно специфични, убедителни и конкретни доказателства, поради което е в състояние да докаже ясно и недвусмислено, че заявителят е имал неправомерно поведение, засягащо професионалната му благонадеждност, което освен това показва умисъл или груба небрежност по смисъла на настоящия регламент[26].

(119) Когато решава да отстрани лице или субект или да му наложи финансова санкция, както и да публикува свързаната с това информация, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да спазва принципа на пропорционалност, особено като отчита тежестта на действията, отражението им върху бюджета, колко време е изминало от извършването им, тяхната продължителност и повторяемост, наличието на умисъл или степента на небрежност, степента на съдействие, оказано от лицето или субекта на съответния компетентен орган, както и приноса на това лице или субект към разследването.

---

26 ***Решение на Общия съд от 15 февруари 2023 г., RH/Комисия, T-175/21T, ECLI:EU:T:2023:77, точка 62.***

(120) Отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва също така да може да отстрани лицата или субектите, когато, поели неограничена отговорност за задълженията на съответния стопански субект, са били обявени в несъстоятелност или се намират в сходно състояние на неплатежоспособност, или когато не изпълняват задълженията си за плащане на социални осигуровки или данъци, ако това оказва влияние върху финансовото положение на стопанския субект.

(121) За подобряване на защитата на финансовите интереси на Съюза разпоредителят с бюджетни кредити следва да може да отстранява или да налага финансова санкция на действителните собственици и на свързаните с тях субекти на отстранения субект, които са участвали в неправомерното поведение на този субект. С възможността за отстраняване на действителните собственици и на свързаните с тях субекти се цели да не се допусне отстраненото лице или субект да продължи чрез ново дружество или съществуващи свързани с него субекти да участва в процедурите за възлагане на поръчка и за възлагане, предоставяне или присъждане.

(122) С оглед на по-голямата си ефективност, системата за ранно откриване и отстраняване следва да се прилага и по отношение на физическите лица, счетени за отговорни за неправомерното поведение на субект и в резултат на това недопуснати до участие в процедури за възлагане, предоставяне или присъждане или до избор за усвояване на средства на Съюза в лично качество или чрез нова корпоративна самоличност, без да се засяга правото им на изслушване.

(123) По искане на разпоредителя с бюджетни кредити, експертната комисия на системата за ранно откриване и отстраняване следва да може да отправя препоръките си чрез ускорена процедура, без да се засяга правото на изслушване. Тази процедура следва да се използва, когато обстоятелствата или естеството на случая го изискват: когато орган на държава членка е издал окончателно съдебно или административно решение, но не е посочил продължителността на отстраняването; когато е издадено окончателно съдебно или административно решение от трета държава; или когато на лицето или субекта вече е наложена по силата на решение на международна организация санкция, равностойна на отстраняване.

(124) Следва да не се взема решение за отстраняване на лице или субект при предприети от него коригиращи мерки, чрез което доказва своята надеждност. Тази възможност следва да не се прилага във връзка с най-тежките престъпни дейности.

(125) Предвид принципа на пропорционалност следва да се прави разграничение, от една страна, между случаите, в които вместо отстраняване е възможно да бъде наложена финансова санкция, и от друга — случаите, в които сериозността на поведението на съответния получател във връзка с опитите му да получи недължими средства от Съюза, обосновава налагането на финансова санкция в допълнение към отстраняването, за да се постигне възпиращ ефект. Следва също така да се определи максималният размер на финансовата санкция, която възлагащият орган може да налага.

(126) Финансова санкция следва да се налага само на получател, а не на участник, като се има предвид, че размерът ѝ се изчислява въз основа на стойността на съответното правно задължение.

(127) Възможността да се вземе решение за отстраняване или за налагане на финансови санкции не зависи от възможността за прилагане на договорни санкции като предварително уговорени обезщетения при неизпълнение.

(128) Срокът на отстраняването следва да бъде ограничен във времето, както е предвидено и в Директива 2014/24/ЕС, и да е съобразен с принципа на пропорционалност.

(129) Необходимо е да се определят началната дата и продължителността на давностния срок за вземане на решение за отстраняване или за налагане на финансови санкции.

(130) Важно е да съществува възможност за засилване на възпиращия ефект от отстраняването и финансовата санкция. Във връзка с това възпиращият ефект следва да бъде засилен посредством възможността за публикуване на информацията, свързана с отстраняването, и/или финансовата санкция по начин, съобразен с изискванията за защита на данните, установени с регламенти (ЕС) 2018/1725 и (ЕС) 2016/679. Това публикуване следва да спомогне за предотвратяване на повторението на същото поведение. От съображения за правна сигурност и в съответствие с принципа на пропорционалност следва да се посочи в кои случаи не следва да се извършва публикуване. В своята оценка отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да отчита препоръките на експертната комисия. По отношение на физическите лица лични данни следва да се публикуват само при наличието на изключителни обстоятелства, обосновани от сериозността на поведението или от неговото отражение върху финансовите интереси на Съюза.

(131) Информацията за отстраняване или финансова санкция следва да се публикува в някои случаи, например при тежко служебно нарушение, измама, съществен пропуск при спазването на основните задължения по правно задължение, финансирано от бюджета, или при нередност, или когато е създаден субект в различна юрисдикция с намерението да се заобиколят данъчни, социални или други правни задължения.

(132) Критериите за отстраняване следва да бъдат ясно разграничени от критериите, водещи до евентуално отхвърляне от процедура за възлагане, предоставяне или присъждане.

(133) Информацията за ранното откриване на рискове и за решенията за отстраняване и налагане на финансови санкции на лице или субект следва да бъде централизирана. За целта такава информация следва да се съхранява в база данни, която се създава и управлява от Комисията като собственик на централизираната система. Тази система следва да функционира при зачитане на правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни.

(134) Въпреки че със създаването и управляването на системата за ранно откриване и отстраняване следва да е натоварена Комисията, другите институции и органи на Съюза и всички лица или субекти, изпълняващи средства на Съюза при пряко, споделено и непряко управление, следва да участват в посочената система, като предават на Комисията съответната информация. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити и експертната комисия следва да осигуряват на лицето или субекта право на защита. Същото право следва да се предоставя на лице или субект в контекста на ранното откриване, когато разпоредител с бюджетни кредити възнамерява да предприеме действия, които биха могли да засегнат неблагоприятно правата му. При измама, корупция или друга незаконна дейност, които засягат финансовите интереси на Съюза, но все още не са предмет на окончателно съдебно решение, следва да е възможно отговорният разпоредител с бюджетни кредити да отложи уведомяването на лицето или субекта, а експертната комисия — да отложи упражняването на правото на представяне на становище. Такова отлагане следва да бъде обосновано само ако са налице императивни законни съображения за запазване на поверителността на разследването или на национално съдебно производство.

(135) В съответствие с член 261 от ДФЕС, решенията за отстраняване и финансовите санкции, налагани съгласно настоящия регламент, следва да са изцяло от компетентността на Съда на Европейския съюз.

(136) В отговор на опитите на субектите да избегнат евентуални неблагоприятни последици от неправомерното си поведение, процедурите за ранно откриване и отстраняване следва да предвиждат правила за уведомяване при дадени условия. Освен това за тези процедури следва да може да се ползва системата за електронен обмен.

(137) С цел да се улесни защитата на финансовите интереси на Съюза при всички методи на изпълнение на бюджета, участващите в изпълнението на бюджета лица или субекти следва да могат ***да получат достъп до базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване и да проверят*** решенията за отстраняване, взети от разпоредителите с бюджетни кредити на равнището на Съюза. ***Преди възлагането или избирането на лице или субект за изпълнението и получаването на средства на Съюза следва да се направи справка в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване. Това не засяга възможността да се прави справка в базата данни на други етапи от изпълнението на правното задължение.***

(138) Настоящият регламент следва да насърчава постигането на целта за електронно управление, по-специално използването на електронни данни в обмена на информация между институциите на Съюза и трети лица.

(139) Навлизането на електронния обмен на информация и електронното подаване на документи, в т.ч., когато е приложимо, при електронно възлагане на поръчки, които представляват основна мярка за опростяване, следва да бъде съпътствано от ясни условия за приемане на системите, които ще се използват, за да се създаде надеждна от правна гледна точка среда, като същевременно се запази гъвкавостта в управлението на средствата на Съюза за участниците, получателите и разпоредителите с бюджетни кредити, както е посочено в настоящия регламент.

(140) С цел подобряване на управлението и качеството на оперативно съвместимите цифрови обществени услуги***, държавите членки***, институциите на Съюза, изпълнителните агенции и органите на Съюза следва да прилагат във възможно най-голяма степен Европейската рамка за оперативна съвместимост.

(141) Следва да бъдат определени правила относно състава и задачите на комисията, която отговаря за оценката на документите за кандидатстване в процедури за възлагане на поръчка, в процедури за предоставяне на безвъзмездни средства и в конкурси с награди. Следва да е възможно комисията да включва външни експерти, ако тази възможност е предвидена в основния акт.

(142) В съответствие с принципа на добра администрация разпоредителят с бюджетни кредити следва да изисква пояснения или липсващи документи, като същевременно се спазва принципът на равно третиране и не се променят значително документите за кандидатстване. Разпоредителят с бюджетни кредити следва да може да решава да не го прави само в надлежно обосновани случаи. Освен това разпоредителят с бюджетни кредити следва да може да поправя явни технически грешки или да иска от участниците да ги поправят.

(143) Доброто финансово управление следва да изисква Комисията да защитава интересите си, като изисква гаранции в момента на изплащане на предварителното финансиране. Изискването за предоставяне на гаранции от изпълнителите и бенефициерите не следва да бъде автоматично, а да се основава на анализ на риска. Когато в хода на изпълнението разпоредителят с бюджетни кредити установи, че гарантът няма — или вече няма право — да издава гаранции в съответствие с приложимото национално право, разпоредителят с бюджетни кредити следва да може да поиска замяна на гаранцията.

(144) Различните набори от правила за пряко и непряко управление, по-специално във връзка с понятието „задачи по изпълнението на бюджета“, създадоха обърквane и породиха риск от грешки в квалификацията както за Комисията, така и за партньорите ѝ, и затова следва да бъдат опростени и съгласувани.

(145) Разпоредбите относно предварителната оценка по стълбове на лицата и субектите, които изпълняват средства на Съюза при непряко управление, следва да се преразгледат, за да се даде възможност на Комисията да разчита във възможно най-голяма степен на системите, правилата и процедурите, в т.ч. надлежната проверка, на лицата и субектите, които са били приети за равностойни на използваните от нея. Освен това е важно да се уточни, че когато при оценката бъдат установени области, в които въведените процедури са недостатъчни, за да се защитят финансовите интереси на Съюза, Комисията следва да може да подпише споразумения за финансово участие, като предприеме подходящи надзорни мерки. Важно е също да се изясни в кои случаи Комисията може да реши да не изисква предварителната оценка по стълбове, за да подпише споразумения за финансово участие.

(146) С оглед на ефективното изпълнение на бюджета е целесъобразно да се доизясни принципът на пропорционалност при непрякото управление. Въпреки че принципът на пропорционалност не може да засегне естеството на задълженията, наложени от съответните приложими правни норми, той следва да се използва систематично в сътрудничеството със съюзните партньори по изпълнението, за да се постигне точен баланс между защитата на финансовите интереси на Съюза и неговата способност да провежда политиките си. Съответните разпоредби следва да бъдат коригирани и преструктурирани. Това не следва да се тълкува като практическо ограничение на правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската прокуратура — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество по силата на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета[27], на OLAF, на Сметната палата, а когато е подходящо — и на съответните национални органи, за да упражняват в пълна степен съответната си компетентност.

(147) В съответствие с принципа на пропорционалност е необходимо да се предвиди установените с настоящия регламент задължения да се прилагат за крайните получатели, които получават подкрепа от бюджета по линия на финансови инструменти или бюджетни гаранции. Това прилагане следва да е надлежно съобразено с естеството на крайните получатели и на действието, както и със съответните финансови рискове. Излишното административно бреме следва да се избягва, в частност, когато крайните получатели са микро-, малки и средни предприятия и сравними стопански субекти с равностоен общ оборот или баланс.

[27] Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

(148) Финансовите правила, установени в настоящия регламент, следва да бъдат прости и ясни, за да се избегне свръхрегулиране и допълнителна административна тежест за получателите на средства на Съюза, държавите членки, институциите на Съюза или други лица и субекти, изпълняващи бюджета.

(149) Принципът на пропорционалност следва да се прилага и при оценяването на правилата, системите и процедурите на успешно оценените субекти, например на субектите, които използват установени от Комисията правила, не следва да се прави предварителна оценка. Следва да е възможно да се освободят от предварителна оценка и организациите на държавите членки, на които е възложено изпълнението на средства на Съюза при споделено управление.

(150) Необходимо е да се поясни, че когато субектите са избрани да работят при непряко управление в резултат на покана за заявяване на интерес, се прилагат принципите на равно третиране и недискриминация.

(151) Когато това е целесъобразно и възможно, възнагражденията на лицата и субектите, изпълняващи бюджета, следва да бъдат основани на резултатите.

(152) С цел да се съхрани интегритетът на бюджета, когато се изпълнява при непряко управление, е целесъобразно от партньорите по изпълнението да се изиска да уведомяват Комисията за предполагаеми случаи на измама, корупция или друга незаконна дейност, както и да включват това задължение в своите споразумения с трети лица при непряко управление.

(153) Комисията установява партньорства с трети държави посредством споразумения за финансиране. Важно е да се поясни съдържанието на споразуменията за финансиране, особено за тези части на действието, които се изпълняват от третата държава при условията на непряко управление.

(154) Важно е да се признае особеният характер на механизмите или платформите за смесено финансиране, при които Комисията съчетава своето финансово участие с това на финансовите институции, и да се изясни прилагането на разпоредбите относно финансовите инструменти и бюджетните гаранции.

(155) Правилата и принципите за възлагане на поръчка при възлаганите от институциите на Съюза за тяхна сметка договори за обществени поръчки следва да се основават на разпоредбите в Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[28] и Директива 2014/24/ЕС.

(156) Опитът показва, че установените в настоящия регламент разпоредби относно възлагането на поръчка не са подходящи при обществените поръчки за финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[29], използвани от Комисията за нейните операции по получаване и отпускане на заеми, управление на активи и касови операции. Тук спадат услугите, предоставяни от централните банки, Европейския механизъм за стабилност, ЕИБ и други международни финансови институции и национални субекти, на които е възложено емитирането и управлението на държавните дългови инструменти. Поради тази причина и в съответствие с член 10 от Директива 2014/24/ЕС установените в настоящия регламент разпоредби относно възлагането на поръчка не следва да се прилагат за тези услуги.

---

28 Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

29 Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (преработен текст) (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

(157) С оглед на пандемията от COVID-19 е целесъобразно да се измени определението на „криза“, което се прилага по-специално за общите разпоредби и за поръчките в областта на външната дейност и ***следва да*** обхваща общественото здраве и здравето на животните, извънредните ситуации с ***продоволствената сигурност и*** безопасността на храните и глобалните заплахи за здравето. С цел да се осигури необходимата гъвкавост за бързо реагиране при непредвидени кризисни обстоятелства, които налагат изключително спешна намеса, възлагащият орган следва да може да прилага опростени правила за възлагане на поръчка — например подходящата за кризисни ситуации процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка, и да приема от предполагаемия спечелил оферент доказателства във връзка с критериите за отстраняване и подбор след решението за възлагане на поръчката, но във всички случаи преди подписването на договора. Възлагащият орган следва също така да може, за да реагира на кризисна ситуация, да изменя по изключение договор или рамково споразумение над приложимите прагове, без процедура за възлагане на поръчка. ***Освен това в кризисна ситуация следва да е възможно по изключение да се добавят нови възлагащи органи след започването на процедура за възлагане на поръчка, но преди подписването на договора или след изменение на договора, без да се ограничава конкуренцията.*** Преди да се прибегне до такива опростени механизми, следва да се изиска обявяване на криза съгласно съответните вътрешни правила, с изключение на поръчките в областта на външната дейност, когато такова обявяване не се изисква. Освен това отговорните разпоредители с бюджетни кредити следва за всеки отделен случай да обосновават изключителната спешност, произтичаща от обявената криза.

(158) По отношение на смесените договори следва да бъде изяснена методиката на възлагащите органи за определяне на приложимите правила.

(159) Предварителните и последващите мерки за публичност, необходими за започването на процедура за възлагане на поръчка, следва да бъдат пояснени за договорите със стойност над и под праговете, определени в Директива 2014/24/ЕС, за договорите със стойност под тези прагове, както и за договорите, които попадат извън обхвата на посочената директива.

(160) В настоящия регламент следва да се включи изчерпателен списък на всички процедури за възлагане на поръчка, които институциите на Съюза могат да използват, независимо от праговете.

(161) В интерес на опростяването на административните процедури и за да се насърчи участието на малките и средните предприятия (МСП), следва за договорите със средна стойност да се предвиди процедура на договаряне.

(162) Когато е необходимо, следва да е възможно съвместно възлагане на поръчка между, от една страна, един или повече възлагащи органи от държавите членки, а от друга — институциите на Съюза, органите на Съюза или изпълнителните агенции, без тези институции, органи или агенции да са длъжни да придобиват строителство, доставки или услуги. За да могат възлагащите органи да се възползват в пълна степен от предоставяните от вътрешния пазар икономии от мащаба и поделяне на рисковете и ползите, възможностите за институциите на Съюза, органите на Съюза или изпълнителните агенции да закупуват доставки

или услуги от името на ***две или повече*** държави членки следва да бъдат разширени. Институциите и органите на Съюза, както и изпълнителните агенции следва да могат да провеждат съответните процедури за възлагане на поръчка за сметка на или от името на държава членка въз основа на споразумение между страните, или да действат като посредник на едро, като купуват, съхраняват и препродават или даряват доставки и услуги, включително отдаване под наем, в полза на държави членки или партньорски организации, избрани от тях. ***Съгласно правилата относно съответствието на вторичното законодателство с настоящия регламент други законодателни актове на Съюза могат да съдържат по-конкретни правила относно съвместното възлагане на поръчка или възлагането на поръчка за сметка на или от името на държави членки. В такъв случай тези актове следва ясно да посочват тези дерогации и конкретните причини, които ги обосновават.***

(163) Подобно на Директива 2014/24/ЕС, в настоящия регламент следва да се предвиди възможност за провеждане на пазарна консултация преди започването на процедура за възлагане на поръчка. С цел партньорството за иновации да се използва само когато желаното строителство, доставки или услуги не съществуват на пазара или в близък до пазарната реализация вид, в настоящия регламент следва да се установи задължение за провеждане на предварително пазарно проучване преди използването на партньорство за иновации.

(164) Следва да се поясни как възлагащите органи ще допринасят за опазването на околната среда и за насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно получават икономически най-изгодната оферта в своите договори — по-специално чрез изисквания за определени маркировки или чрез използване на подходящи методи за възлагане.

(165) В съответствие с целите на Европейския зелен пакт следва да се осигури напредък в областта на опазването на околната среда, като, когато е уместно, в поканите за подаване на оферти се включат екологични критерии за подбор или възлагане, така че да се насърчат стопанските субекти да предлагат по-устойчиви варианти.

(166) С цел при изпълнението на договорите стопанските субекти да спазват приложимите екологични, социални и трудови задължения, установени в правото на Съюза, националното право, колективните договори или международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда, включени в списъка в приложение X към Директива 2014/24/ЕС, тези задължения следва да бъдат част от определените от възлагащия орган минимални изисквания и да бъдат включени в подписваните от него договори.

(167) Целесъобразно е да се определят и третират по различен начин различните случаи, които обикновено се обозначават като ситуации на „конфликт на интереси“. Понятието „конфликт на интереси“ следва да се използва единствено за случаите, в които лице или субект с отговорности по ***програмиране и*** изпълнение на бюджета, одит или контрол или длъжностно лице или служител на институция на Съюза или на националните органи на всяко равнище се намира в такава ситуация. Опитите за оказване на неправомерно влияние върху процедура за възлагане, предоставяне или присъждане или за получаване на поверителна информация следва да се разглеждат като тежко служебно нарушение, което може да доведе до отхвърляне от процедура за възлагане, предоставяне или присъждане и/или до отстраняване във връзка със средства на Съюза. Наред с това стопанските субекти може да се окажат в ситуация, в която не следва да се избират за изпълнението на договор поради конфликтни професионални интереси. Например дадено дружество следва да не оценява проект, в който е участвало; одитор следва да не може да одитира счетоводни отчети, които преди това е заверил. ***Оценката на конфликтите на интереси и задължението за създаване на системи за откриване и предотвратяване на такива конфликти следва да зачитат принципа на пропорционалност. Подходящите насоки относно оценката на конфликтите на интереси следва да предоставят допълнителни разяснения на лицата, оценяващи такива ситуации на равнището на Съюза и на национално равнище, с цел да се допринесе за правната сигурност.***

(168) С цел да се избегнат конфликтни професионални интереси, които могат да засегнат или ограничат независимото, безпристрастно и обективно изпълнение на поръчката, е необходимо да се изяснят задълженията на възлагащия орган, както и тези на кандидатите и оферентите. От една страна, кандидатите, оферентите, и когато е целесъобразно, субектите, на чийто капацитет те разчитат, както и предвидените подизпълнители, следва да декларират отсъствието на такива конфликтни интереси и при поискване да предоставят съответната информация. От друга страна, възлагащият орган следва да оценява наличието на такива обявени или известни нему по други канали конфликтни професионални интереси. Установяването на такива конфликтни професионални интереси следва да води до отхвърляне от процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане.

(169) Конкурентният и отворен вътрешен пазар следва да осигурява еднакви условия на конкуренция и да дава възможност както на европейските, така и на чуждестранните стопански субекти да се конкурират въз основа на качествата. Чуждестранните субсидии могат да нарушат вътрешния пазар и да подкопаят еднаквите условия на конкуренция в процедурите за възлагане на поръчка, когато например стопанските субекти, на които са възложени договорите, са се възползвали от чуждестранни субсидии. За да се отстрани този риск, с Регламент (ЕС) 2022/2560 на Европейския парламент и на Съвета[30] бяха установени правила и процедури за разследване на чуждестранните субсидии, които действително или потенциално нарушават функционирането на вътрешния пазар, и когато е приложимо, за да се гарантира, че тези нарушения ще бъдат отстранени. За да се осигури съгласуваност между правилата, приложими за държавите членки, и процедурите за възлагане на поръчка съгласно настоящия регламент, институциите на Съюза, органите на Съюза и изпълнителните агенции следва да прилагат mutatis mutandis същите правила и процедури относно чуждестранните субсидии, определени в Регламент (ЕС) 2022/2560.

---

30 ***Регламент (ЕС) 2022/2560 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно чуждестранните субсидии, които нарушават вътрешния пазар (ОВ L 330, 23.12.2022 г., стр. 1).***

(170) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с процедурните подробности и свързаните с тях въпроси относно предварителния преглед и задълбоченото разследване на всяка чуждестранна финансова помощ, получена в рамките на процедура за възлагане на поръчка. Тези изпълнителни правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[31].

(171) В съответствие с Директива 2014/24/ЕС следва да е възможно да се проверява дали даден стопански субект е отстранен, да се прилагат критериите за подбор и възлагане, както и да се проверява съответствието с документацията на поръчката, без определен ред. В резултат на това следва да е възможно да се отхвърлят оферти въз основа на критериите за възлагане, без предварително да се проверява дали съответният оферент удовлетворява критериите за отстраняване или подбор.

(172) Възлагането на поръчка следва да се извършва въз основа на икономически най-изгодната оферта съобразно член 67 от Директива 2014/24/ЕС.

---

31 ***Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13), ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=bg).***

(173) От съображения за правна сигурност е необходимо да се поясни, че критериите за подбор са тясно свързани с оценката на кандидатите или оферентите и че критериите за възлагане са тясно свързани с оценката на офертите. С цел да се съобразят съюзните норми относно поръчките с Директива 2014/24/ЕС, възлагащият орган следва също така да има право да използва като критерий за възлагане организацията, квалификацията и опита на персонала, който ще изпълнява договора, ако тези елементи могат значително да повлияят на качеството на изпълнение на договора и в резултат на това — на икономическата стойност на офертата. Възлагащият орган, който използва някой от тези критерии за възлагане, следва чрез подходящи договорни средства да предвиди персоналът, на който е възложено изпълнението на договора, действително да удовлетворява определените качествени стандарти. Всяка замяна на такъв персонал следва да се одобрява от възлагащия орган, който следва да проверява дали заместващият персонал осигурява равностойно качество на това на заменения персонал. Освен това следва да се внимава в критериите за подбор и възлагане да няма припокриване и двойно оценяване на един и същ елемент.

(174) ***За да се съкрати времето, което отнемат процедурите, и*** за да може възлагащият орган да се възползва в пълна степен от възможностите, които динамичните системи за покупки предоставят, е необходимо да се опростят правилата относно тези системи. По-специално, тези системи следва да се управляват чрез ограничена процедура, така че всеки стопански субект, заявил участие и удовлетворяващ критериите за отстраняване и подбор, да може да участва в процедура за възлагане на поръчка, провеждана чрез динамична система за покупки през срока ѝ на действие, който не следва да се ограничава до четири години. Офертите могат да се представят и под формата на електронен каталог, по-специално при обичайни пазарно достъпни продукти или услуги. Освен това, за да се намали административната тежест, за някои поръчки, възлагани по динамична система за покупки, следва да се премахне изискването за назначаване на комисия за отваряне и оценяване на офертите.

(175) Предвид постигнатата цифровизация на процедурите за възлагане на поръчка следва да се поясни, че публичните отваряния при откритите процедури могат да бъдат организирани дистанционно чрез видеоконференции.

(176) Задължението за публикуване на уебсайта на Комисията на списъка с избраните кандидати, които ще бъдат поканени да подадат оферта, следва да се премахне за поръчки в областта на външната дейност, за да се опрости и съобрази с разпоредбите относно възлагането на поръчка от институциите на Съюза за тяхна сметка.

(177) Поръчките на Съюза следва да осигуряват ефективно, прозрачно и целесъобразно използване на средствата на Съюза, като същевременно се намалява административното бреме за получателите на средства на Съюза. Във връзка с това електронното възлагане на поръчки следва да допринесе за по-доброто използване на средствата на Съюза и да увеличи достъпа до поръчки за всички стопански субекти. Всички институции на Съюза, които провеждат поръчки, следва да публикуват на своите уебсайтове ясни правила относно придобиването, разходите и мониторинга, както и относно всички възложени договори, включително относно стойността им.

(178) При електронните поръчки електронният обмен на информация с участниците следва да се основава във възможно най-голяма степен на съществуващите стандарти, като единния европейски документ за обществени поръчки и стандартите за електронно фактуриране, въведени съответно с Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/7 на Комисията[32] и Директива 2014/55/ЕС.

(179) Наличието на етап на отваряне и оценка за всяка процедура следва да бъде изяснено. Решението за възлагане следва винаги да бъде резултат от оценка.

(180) Уведомленията на кандидатите и оферентите за резултата от процедурата следва да съдържат основанията, на които е взето решението, и подробно изложение на мотивите, основаващи се на съдържанието на оценъчния доклад.

(181) Уместно е да се уточни, че при поискване неуспелите оференти, които са представили съответстващи на изискванията оферти, следва да получат информация относно характеристиките и относителните предимства на спечелилата оферта. Неуспелите оференти следва при поискване да получат допълнителна информация, дори когато съответствието на тяхната оферта не е било проверено поради избрания ред на критериите. Следва също така да се поясни, че отхвърлените оференти не следва да имат достъп до такава информация.

32 Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/7 на Комисията от 5 януари 2016 г. за установяване на стандартния образец за единния европейски документ за обществени поръчки (ОВ L 3, 6.1.2016 г., стр. 16).

(182) При рамковите споразумения с подновяване на състезателната процедура не следва да съществува задължение на неуспелите изпълнители да се предоставя информация относно характеристиките и относителните предимства на спечелилата оферта, тъй като получаването на такава информация от страни по един и същ рамков договор при всяко подновяване на процедурата може да накърни лоялната конкуренция между тях.

(183) Възлагащият орган следва да може да отмени процедурата за възлагане на поръчка или да я отмени частично при процедури, които се възлагат на лотове или на множество контрагенти, преди подписването на договора, без кандидатите или оферентите да имат право на обезщетение. Това не следва да засяга случаите, в които възлагащият орган е действал по начин, който може да доведе до възникване на отговорност за вреди съгласно общите принципи на правото на Съюза.

(184) Процедурата за възлагане на поръчка с множество контрагенти следва да бъде разрешена в надлежно обосновани случаи, по-специално за да не трябва да се разчита прекомерно на един-единствен доставчик за оборудване и услуги от критично значение и предвид целите за технологична независимост и непрекъснатост на услугите.

(185) Подобно на Директива 2014/24/ЕС е необходимо да се пояснят условията, при които може да се изменят договорите по време на тяхното изпълнение без провеждане на нова процедура за възлагане на поръчка. По-специално не следва да се изисква провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка при административни промени, универсално правоприемство и прилагане на изрични и недвусмислени клаузи за преразглеждане или опции, които не променят минималните изисквания на първоначалната процедура. Нова процедура за възлагане на поръчка следва да се изисква в случай на съществени изменения в първоначалния договор, по-специално в обхвата и съдържанието на насрещните права и задължения на страните, включително по отношение на разпределението на правата върху интелектуална собственост. Такива изменения свидетелстват за намерението на страните да предоговорят съществените условия на договора, по-специално когато измененията биха повлияли на резултата от процедурата, ако изменените условия на договора бяха включени в първоначалната процедура.

(186) Натрупаният опит показва, че е необходимо да се изясни в кои случаи се счита, че дадено изменение променя предмета на поръчката.

(187) Необходимо е да се предвиди възможност за изискване на гаранция за изпълнение във връзка със строителство, доставки и комплексни услуги, за да се гарантира изпълнението на съществените договорни задължения и за да се осигури добро изпълнение през целия срок на договора. Необходимо е също така да се предвиди възможност за изискване на гаранционен депозит, който да обхваща срока на отговорност по договора, съгласно обичайната практика в съответните сектори.

(188) За да се определят приложимите прагове и процедури, е необходимо да се поясни дали институциите на Съюза, изпълнителните агенции и органите на Съюза се считат за възлагащи органи. Те следва да не бъдат считани за възлагащи органи, в случаите когато закупуват от централен орган за покупки. Освен това институциите на Съюза представляват едно юридическо лице и отделите им не могат да сключват помежду си договори, а само споразумения за нивото на услугите.

(189) Целесъобразно е в настоящия регламент да се включи препратка към праговете, предвидени в Директива 2014/24/ЕС за строителството и за доставките и услугите, и в Директива 2014/23/ЕС — за концесиите. Поради това преразглеждането на тези прагове в директиви 2014/24/ЕС и 2014/23/ЕС следва да бъде пряко приложимо съответно за поръчките и концесиите по настоящия регламент.

(190) Възлагането на договори за концесия следва да бъде опростено, като за концесиите се прилагат праговете, определени в Директива 2014/23/ЕС.

(191) С цел хармонизиране и опростяване стандартните процедури, приложими за поръчките, следва да се прилагат и за покупките, предвидени в рамките на облекчения режим за поръчки за социални и други специфични услуги, посочени в член 74 от Директива 2014/24/ЕС. Поради това прагът за покупките, за които се прилага облекченият режим, следва да бъде приведен в съответствие с прага за поръчките за услуги.

(192) С цел да се адаптират по-добре процедурите ***за възлагане на поръчка*** към пазарните условия извън Съюза, настоящият регламент следва да включва специални разпоредби за възлагане от делегациите на Съюза на поръчки за тяхна сметка в трети държави. Поради това е целесъобразно да се преразгледат праговете за възлагане на поръчки, прилагани от делегациите на Съюза в трети държави, и да се приведат в съответствие с тези, прилагани при възлагането на поръчки в областта на външната дейност.

(193) Необходимо е да се пояснят условията за прилагане на периода на изчакване преди подписването на договор или на рамков договор.

(194) Разпоредбите относно поръчките в областта на външната дейност следва да бъдат съобразени с принципите, установени в директиви 2014/23/ЕС и 2014/24/ЕС.

(195) Правилата за достъп до поръчка, приложими както към момента на подаване на офертите, така и по време на изпълнението на договора, следва да включват условията, определени в актовете за изпълнение (мерки по международния инструмент в областта на обществените поръчки), приети по силата на Регламент ***(ЕС) 2022/1031 на Европейския парламент и на Съвета***[33], както и съответните задължения за спечелилите поканата оференти, определени в посочения регламент.

(196) С цел да се намали сложността, да се опростят съществуващите правила и да се подобри разбираемостта на правилата за възлагане на поръчки, е необходимо да се прегрупират общите разпоредби относно възлагането на поръчки и специалните разпоредби, приложими за възлагането на поръчки в областта на външната дейност, както и да се премахнат излишните повторения и кръстосаните препратки.

(197) Необходимо е да се поясни кои стопански субекти имат достъп до поръчки, възлагани по настоящия регламент, в зависимост от тяхното място на установяване, както и изрично да се предвиди възможността за такъв достъп и за международни организации.

---

[33] ***Регламент (ЕС) 2022/1031 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юни 2022 г. относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от трети държави до пазарите на обществени поръчки и концесии на Съюза и за определяне на процедурите за подпомагане на преговорите относно достъпа на икономически оператори, стоки и услуги от Съюза до пазарите на обществени поръчки и концесии на трети държави (Акт за международните обществени поръчки — IPI) (ОВ L 173, 30.6.2022 г., стр. 1).***

(198) В надлежно обосновани случаи, когато поръчка се възлага ***от делегация на Съюза в трета държава или изключително в интерес на делегация на Съюза*** в трета държава, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да има право да предостави достъп до процедурата за възлагане на поръчка на физически или юридически лица, установени в трета държава, която няма специално споразумение със Съюза за поръчките. Тази гъвкавост следва да се предвиди по-специално когато няма физически или юридически лица, които да могат да предоставят необходимите строителни работи, доставки или услуги и които са установени в държави, които имат достъп до поръчката по силата на специално споразумение със Съюза за поръчките.

(199) С цел да се постигне баланс между необходимостта от прозрачност и по-голяма съгласуваност на правилата за възлагане на поръчки, от една страна, и необходимостта от осигуряване на гъвкавост по отношение на някои технически аспекти на тези правила, от друга страна, техническите правила относно възлагането на поръчки следва да бъдат установени в приложение към настоящия регламент и на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с измененията на това приложение.

(200) Необходимо е да се поясни обхватът на дела за безвъзмездните средства, по-специално по отношение на вида на действието или на органа, при които е допустимо предоставянето на безвъзмездни средства, както и по отношение на правните задължения, които могат да се използват за покриване на безвъзмездните средства. По-специално решенията за предоставяне на безвъзмездни средства следва да бъдат постепенно премахнати заради ограничената им употреба и постепенното въвеждане на електронно предоставяне на безвъзмездни средства. Структурата следва да бъде опростена чрез прехвърлянето на разпоредбите за инструментите, които не са безвъзмездни средства, към други части от настоящия регламент. Естеството на органите, които могат да получават безвъзмездни средства за оперативни разходи, следва да бъде изяснено, като се премахне позоваването на „органи, преследващи цел от общ интерес на Съюза“, тъй като тези органи попадат в обхвата на понятието „органи, които имат цел, съставляваща част от политика на Съюза и подкрепяща такава политика“.

(201) За да се опростят процедурите и да се подобри разбираемостта на настоящия регламент, разпоредбите, свързани със съдържанието на заявлението за предоставяне на безвъзмездни средства, на поканата за представяне на предложения и на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства, следва да бъдат опростени и рационализирани.

(202) С цел да се улесни изпълнението на действия, финансирани от множество донори, когато цялостното финансиране на действието не е известно към момента на поемане на задължение за вноската от Съюза, е необходимо да се изяснят начинът, по който се определя вноската от Съюза, и методът за проверка на нейното използване.

(203) Следва да се въведе нова категория безвъзмездни средства с много ниска стойност в размер до 15 000 EUR с цел опростяване на административните изисквания за кандидатите за финансиране от Съюза. Като се има предвид много ниската стойност на тези безвъзмездни средства, изискванията за представяне на клетвена декларация и за оценка на финансовия капацитет следва да отпаднат.

(204) За да се опростят още повече заявленията за безвъзмездни средства в съответствие с доброто финансово управление, разпоредителят с бюджетни кредити следва да може да реши, въз основа на оценка на риска, проверките на финансовия капацитет да се съсредоточат само върху главния бенефициер.

(205) Натрупаният опит от използването на финансиране чрез еднократни суми, единични разходи или единни ставки показва, че тези форми на финансиране значително опростяват административните процедури и съществено намаляват риска от допускане на грешки. Независимо от областта на намеса на Съюза, еднократните суми, единичните разходи и единните ставки са подходяща форма на финансиране, по-специално за стандартизирани и повтарящи се действия, като мобилност или дейности за обучение. Освен това, доколкото институционалното сътрудничество между публичните администрации на държавите членки и на държавите бенефициери или на партньорските държави се осъществява от институциите на държавите членки, използването на опростени варианти на разходите е обосновано и следва да насърчи тяхната ангажираност. От съображения за повишаване на ефективността държавите членки и други получатели на средства от Съюза следва да могат по-често да използват опростени варианти за разходите. В този смисъл условията за използването на еднократни суми, единични разходи и единни ставки следва да станат по-гъвкави. Необходимо е да се предвиди изрично установяването на единни еднократни суми, покриващи всички допустими разходи за действието или работната програма. Освен това, за да се насърчи отдаването на по-голямо значение на резултатите, следва да се даде приоритет на основано на крайните продукти финансиране. Основаните на ресурсите еднократни суми, единични

разходи и единни ставки следва да останат като вариант, когато не е възможно или подходящо те да се основават на крайните продукти.

(206) С оглед на правната сигурност е нужно да се поясни, че когато безвъзмездните средства са под формата на финансиране, което не е свързано с разходи, разпоредбите относно прогнозния бюджет, съфинансирането и липсата на двойно финансиране не се прилагат, тъй като не могат да се прилагат в случаите, когато подлежащата на възстановяване сума е свързана с определени условия или резултати и е без връзка със съответните разходи.

(207) Административните процедури по издаване на разрешения за еднократни суми, единични разходи и единни ставки следва да бъдат опростени чрез предоставяне на правомощия за такива разрешения на отговорните разпоредители с бюджетни кредити. Когато е целесъобразно, такова разрешение може да бъде дадено от Комисията в зависимост от естеството на дейността или на разходите или с оглед на броя на засегнатите разпоредители с бюджетни кредити.

(208) С цел намаляване на разликите в наличието на данните, използвани за определяне на еднократни суми, единични разходи и единни ставки, следва да бъде разрешено използването на експертна оценка.

(209) Въпреки че следва да се осигури възможност за по-често използване на опростени форми на финансиране, следва да се гарантира и спазването на принципа на добро финансово управление, и по-специално принципите на икономичност, ефективност и избягване на двойното финансиране. За тази цел опростените форми на финансиране следва да гарантират, че използваните ресурси съответстват на поставените цели, че няма повторно финансиране на едни и същи разходи от бюджета, че се зачита принципът на съфинансиране и че като цяло не се допуска прекомерно компенсиране на получателите. Ето защо опростените форми на финансиране следва да се основават на статистически или счетоводни данни, подобни обективни средства или експертна преценка. Освен това следва да продължат да се провеждат подходящи проверки, контрол и периодично оценяване.

(210) Обхватът на проверките и контрола, за разлика от периодичното оценяване на еднократните суми, единичните разходи или единните ставки, следва да бъде пояснен. Тези проверки и контрол следва да бъдат насочени към изпълнението на условията, водещи до изплащането на еднократни суми, единични разходи или единни ставки, включително, когато е необходимо, към постигнатите крайни продукти и/или резултати. Тези условия следва да не изискват докладване относно разходите, действително направени от бенефициера. Когато размерът на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единна ставка е определен предварително от отговорния разпоредител с бюджетни кредити или от Комисията, те следва да не се оспорват от последващи проверки. Това не следва да е пречка за намаляването на размера на безвъзмездните средства в случай на лошо, частично или забавено изпълнение или при нередност, измама или нарушение на други задължения. По-специално, размерът на безвъзмездните средства следва да бъде намален при неизпълнение на условията, водещи до изплащането на еднократни суми, единични разходи или единни ставки. Честотата и обхватът на периодичното оценяване следва да зависят от промените в разходите и тяхното естество, по-специално като се отчитат значителните промени в пазарните цени и други обстоятелства от значение. Периодичното оценяване може да доведе до корекции на еднократните суми, единичните разходи или единните ставки, приложими за бъдещи споразумения, но следва да не се използва за оспорване на стойността на еднократните суми, единичните разходи или единните ставки, по които вече е постигнато съгласие. Периодичното оценяване на еднократните суми, единичните разходи или единните ставки може да налага достъп до отчетите на бенефициера за статистически и методологически цели, като такъв достъп е необходим и за целите на предотвратяването и разкриването на измами.

(211) Когато безвъзмездните средства са под формата на единни ставки, единични разходи или еднократни суми и поради това няма последваща проверка на съответните разходи, не е възможно да се провери дали допустимите разходи са били направени по време на срока на действието. С оглед на правната сигурност следва да се поясни, че целта на последващите проверки и контрол на бенефициерите е да се установи дали по време на периода на изпълнение са били удовлетворени условията за задействане на плащането на единните ставки, единичните разходи или еднократните суми.

(212) С цел да се улесни участието на малки организации в прилагането на политиките на Съюза в контекста на ограничени ресурси е необходимо стойността на работата, извършвана от доброволци, да бъде призната като допустими разходи. В резултат на това организациите следва да могат да разчитат в по-голяма степен на работата на доброволци с цел осигуряване на съфинансиране на действието или на работната програма. Без да се засяга максималният процент на съфинансиране, определен в основния акт, в такива случаи безвъзмездните средства от Съюза следва да бъдат ограничени до прогнозните допустими разходи, различни от тези за работата на доброволците. Тъй като работата на доброволците е работа, извършвана от трети лица, без да им се заплаща възнаграждение от бенефициера, с ограничението се избягва възстановяването на разходи, които бенефициерът не е направил. Освен това стойността на работата, извършвана от доброволци, следва да не надвишава 50% от стойността на вноските в натура и всяко друго съфинансиране.

(213) С оглед на правната сигурност следва да се поясни, че когато вноските в натура от трети лица под формата на доброволческа работа са представени като допустими разходи в прогнозния бюджет, съфинансирането, за което се прилага ограничението от 50%, следва да включва всички източници на финансиране — безвъзмездните средства от Съюза, вноските в натура и другите източници на финансиране.

(214) За да бъде защитен един от основните принципи в областта на публичните финанси, принципът на недопускане на печалба следва да бъде запазен в настоящия регламент.

(215) С оглед на правната сигурност, при изчисляването на вноската на Съюза при реализирана печалба от финансирани от бюджета безвъзмездни средства следва да се поясни, че при възстановяването на процента от печалбата, съответстващ на участието на Съюза в допустимите разходи, не следва да се прави разлика между действително направени разходи и опростени разходи.

(216) По принцип безвъзмездните средства следва да се отпускат след покана за представяне на предложения. Когато се допускат изключения, те следва се тълкуват и прилагат ограничително от гледна точка на обхвата и продължителността. Възможността за предоставяне по изключение на безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения в полза на органи, притежаващи фактически или правен монопол, следва да се използва само когато съответните органи са единствените, които могат да изпълнят съответните видове дейности, или са единствените, на които такъв монопол е предоставен с нормативен акт или от публичен орган.

(217) При прехода към електронно предоставяне на безвъзмездни средства и електронно възлагане на поръчки, от заявителите и оферентите следва да се изисква да представят доказателство за своя правен статус и финансова надеждност само веднъж и в рамките на конкретен срок, като от тях не следва да се изисква да представят отново документи, доказващи тези обстоятелства, при всяка процедура за възлагане, предоставяне или присъждане. Следователно е необходимо да се уеднаквят изискванията за броя години, за които ще е нужно да се представят документи в рамките на процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства и за възлагане на поръчка.

(218) Бенефициерът на безвъзмездни средства може да предоставя финансова подкрепа на трета страна при определени условия, като изплатената на трета страна сума не следва да надвишава 60 000 EUR. Тази сума ***следва да*** може да ***се надхвърля,*** ако постигането на целите на действието би било иначе невъзможно или прекомерно трудно. С цел да се увеличи гъвкавостта при изпълнението на бюджета в кризисни и извънредни ситуации, тази сума следва също така да може да се надхвърля, без за всеки отделен случай да се предоставя обосновка, при хуманитарна помощ, операции за спешна подкрепа, операции за гражданска защита или помощ за управление на кризи. ***Разпоредителят с бюджетни кредити следва да докладва за такива случаи.***

(219) Когато изпълнението на дадено действие или работна програма налага бенефициерът да проведе процедура за възлагане на поръчка, следва да се поясни, че той може да използва собствени покупни практики, при условие че осигурява икономически най-изгодната оферта или, когато е целесъобразно, най-ниската цена, независимо дали самият той сключва договор за обществена поръчка и е възлагащ орган по смисъла на настоящия регламент. Определението на договор следва да бъде съответно изменено.

(220) Като полезен вид финансова подкрепа, която не е свързана с предвидими разходи, използването на награди следва да бъде улеснено и приложимите правила следва да бъдат изяснени. Наградите следва да бъдат разглеждани като допълващи, а не като заместващи други инструменти за финансиране, каквито са например безвъзмездните средства.

(221) С цел да се даде възможност за по-гъвкаво използване на награди, задължението по Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 да се публикуват конкурсите с награди на стойност 1 000 000 EUR или повече в декларациите, придружаващи проектобюджета, следва да бъде заменено от задължение да се предостави предварителна информация на Европейския парламент и на Съвета и изрично да се посочат тези награди в решението за финансиране.

(222) Наградите следва да се присъждат в съответствие с принципите на прозрачност и равно третиране. В този контекст следва да бъдат определени минималните характеристики на конкурсите, по-специално правилата за изплащане на наградата на победителите след присъждането ѝ и подходящите средства за публикуване. Необходимо е също така да се установи ясно определена процедура за присъждане — от внасянето на кандидатурите до предоставянето на информация за заявителите и обявяването на спечелилия заявител — която да е аналогична на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства.

(223) В настоящия регламент следва да бъдат установени принципите и условията, приложими за финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовата помощ, както и правилата за ограничаването на финансовата отговорност на Съюза, борбата срещу измамите и изпирането на пари, постепенното приключване на финансовите инструменти и отчетността.

(224) През последните години Съюзът все повече използва финансови инструменти, които позволяват по-голям ефект на ливъридж на бюджета, но в същото време носят финансов риск за бюджета. Тези финансови инструменти включват не само финансовите инструменти, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, но и други инструменти, като бюджетните гаранции и финансовата помощ, които досега се уреждаха само от правилата, установени в съответните основни актове. Важно е да се установи обща рамка, за да се гарантира еднообразният характер на принципите, приложими към този набор от инструменти, и те да се прегрупират в нов дял в настоящия регламент, който включва раздели относно бюджетните гаранции и относно финансовата помощ за държави членки или трети държави, в допълнение към съществуващите правила, приложими за финансовите инструменти.

(225) Финансовите инструменти и бюджетните гаранции могат да имат голямо значение за увеличаване на ефекта от средствата на Съюза, когато тези средства са съчетани с други средства и включват ефект на ливъридж. Финансовите инструменти и бюджетните гаранции следва да бъдат прилагани само ако няма риск от нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар или несъответствие с правилата за държавната помощ.

(226) В рамките на годишните бюджетни кредити, разрешени от Европейския парламент и от Съвета за дадена програма, финансовите инструменти и бюджетните гаранции следва да се използват въз основа на предварителна оценка, която доказва, че те са ефективни за постигането на целите на политиката на Съюза.

(227) Финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовата помощ следва да се разрешават с основен акт. Когато в надлежно обосновани случаи финансови инструменти се създават без основен акт, те следва да се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в бюджета.

(228) Следва да се определят инструментите, които вероятно попадат в обхвата на дял X, например заеми, гаранции, капиталови инвестиции, квазикапиталови инвестиции и инструменти за поделяне на риска. Определението за инструменти за поделяне на риска следва да позволява включването на кредитни подобрения за облигации за финансиране на проекти, които покриват риска, свързан с обслужване на дълга по проекта, и намаляват кредитния риск за притежателите на облигациите чрез кредитни подобрения под формата на заем или гаранция.

(229) Всички възстановени суми от финансови инструменти или бюджетни гаранции следва да се използват за инструмента или гаранцията, които са генерирали възстановените суми, за да се повиши ефикасността на този инструмент или гаранция, освен ако в основния акт е предвидено друго, и следва да се вземат предвид, когато се предлагат бъдещи бюджетни кредити за инструмента или гаранцията.

(230) Настоящият регламент предвижда, че на Комисията се предоставя правомощието, в съответния основен акт, да заема от името на Съюза или Евратом съответните суми, които след това да бъдат отпуснати като заем на държави членки бенефициери или трети държави при условията, приложими за получените заеми. В това отношение паричните потоци между заетите средства и заемите са съпоставени едно към едно. Това означава, че Съюзът следва да извършва пазарни операции въз основа на нуждите от плащания за всеки конкретен случай на отпускане на заем, което ограничава възможността за съгласувано планиране на различните операции по получаване на заеми и за структуриране на падежите, така че да се постигнат най-благоприятните разходи.

(231) Финансирането на отделни програми за финансова помощ чрез отделни методи на финансиране създава разходи и усложненост, тъй като различните програми за финансова помощ се конкурират за ограничен брой възможности за финансиране. То фрагментира предлагането на дългови ценни книжа на Съюза и намалява ликвидността и инвеститорския интерес към отделните програми, въпреки че всички дългови ценни книжа на Съюза имат едно и също високо кредитно качество. Поради това финансовата помощ следва да бъде организирана чрез единен метод на финансиране, който повишава ликвидността на облигациите на Съюза и привлекателността и разходната ефективност на емитирането от Съюза.

(232) Неотдавнашният опит с нуждите от финансиране за Украйна извади наяве недостатъците на разпокъсания подход към организацията на дълга на Съюза. За да се укрепи позицията на Съюза като емитент на деноминиран в евро дълг, от съществено значение е всички нови емисии да се организират чрез единен метод на финансиране, освен в надлежно обосновани случаи, като емитиране от Евратом, малки емисии и финансиране на програми за финансова помощ, за които основните актове са влезли в сила преди 9 ноември 2022 г.

(233) Моделът за единен метод на финансиране и повечето елементи на инфраструктурата, необходима за неговото прилагане, вече са установени под формата на диверсифицирана стратегия за финансиране съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053. Тази стратегия даде възможност за успешно мобилизиране на средства за безвъзмездна подкрепа и заеми съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 и за редица други програми на Съюза, посочени в Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета[34]. С оглед на очакваната сложност на операциите, необходими за задоволяване на неотложните нужди от финансиране на Украйна, и предвид евентуални бъдещи операции по получаване и отпускане на заеми е целесъобразно да се установи диверсифицирана стратегия за финансиране като единен метод на финансиране за изпълнението на операциите по получаване на заеми.

---

34 ***Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).***

(234) Използването на диверсифицирана стратегия за финансиране следва да осигури възможност за гъвкавото изпълнение на програмата за финансиране при пълно зачитане на принципите на бюджетна неутралност и бюджетен баланс, установени в член 310, параграф 1 от ДФЕС. Разходите за програмата за финансиране следва да се поемат изцяло от бенефициерите въз основа на единна методика за разпределяне на разходите, която гарантира прозрачното и пропорционално разпределение на разходите. Задълженията за погасяване следва да се поемат от бенефициерите на финансовата помощ в съответствие с настоящия регламент.

(235) За прилагането на диверсифицирана стратегия за финансиране ще бъде необходимо да се следва единен набор от правила по отношение на всички програми за получаване и отпускане на заеми, които разчитат на нея.

(236) Диверсифицираната стратегия за финансиране следва да осигури на Комисията по-голяма гъвкавост по отношение на графика и срока до падежа на отделните операции по финансиране, както и да позволи редовни и стабилни плащания към различните държави бенефициери. Тази стратегия следва да се основава на обединяването на инструменти за финансиране. Това би предоставило на Комисията гъвкавост да организира плащанията към бенефициерите независимо от пазарните условия по време на плащането, като същевременно би намалило риска Комисията да трябва да набира фиксирани суми при нестабилни или неблагоприятни условия.

(237) За предоставянето на такава гъвкавост на Комисията е необходимо да бъде създаден общ пул за ликвидност. Подобна централизирана функция за осигуряване на ликвидност ще направи капацитета за финансиране на Съюза по-стабилен и способен да устои на временни несъответствия между всички входящи и изходящи потоци въз основа на солиден капацитет за прогнозиране на ликвидността.

(238) Комисията следва да извършва всички необходими операции, насочени към редовно присъствие на капиталовия пазар, към постигане на възможно най-благоприятните разходи за финансиране и към улесняване на операциите с дългови ценни книжа на Съюза и Евратом.

(239) Следователно при разширяването на обхвата на диверсифицираната стратегия за финансиране, така тя че да включва по-широк кръг от програми, е целесъобразно Комисията да създаде необходимите ред и условия за нейното прилагане. Тези ред и условия следва да включват рамка за управление, процедури за управление на риска и методика за разпределяне на разходите, която следва да отговаря на изискването на член 223, параграф 4, буква д) от настоящия регламент. За да гарантира прозрачност, Комисията следва да информира редовно и изчерпателно Европейския парламент и Съвета за всички аспекти на своята стратегия за получаване на заеми и управление на дълга.

(240) В интерес на правната сигурност и яснота по отношение на вече предоставената финансова помощ и по отношение на финансовата помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета[35], правилата в настоящия регламент относно диверсифицираната стратегия за финансиране следва да се прилагат само за програми за финансова помощ, за които основните актове влизат в сила на или след 9 ноември 2022 г.

(241) Важно е одитираните финансови отчети за финансовите инструменти и бюджетните гаранции, изпълнявани при непряко управление, да бъдат предоставяни навреме, за да може Сметната палата да ги взема предвид при изготвянето на своите констатации по предварителните отчети.

(242) Следва да се отчита хармонизирането на интересите при преследването на целите на политиката на Съюза, и по-специално, че ЕИБ и ЕИФ притежават специфичен експертен опит за прилагане на финансови инструменти и бюджетни гаранции.

(243) ЕИБ и ЕИФ, действащи като група, следва да могат да си прехвърлят взаимно част от изпълнението, когато такова прехвърляне може да бъде от полза за изпълнението на дадено действие и както е допълнително определено в съответното споразумение с Комисията.

---

35 Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г. (макрофинансова помощ +) (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 1).

(244) С оглед на последователността и за да се вземе предвид многогодишната финансова рамка за 2021 — 2027 г. по отношение на финансовите инструменти и бюджетните гаранции, е необходимо да се изяснят някои разпоредби относно докладването от страна на лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза при непряко управление, относно прилагането на дял X в случай на съчетаване с допълнителна подкрепа от бюджета, в т.ч. безвъзмездни средства, и относно съчетаването със средства на Съюза, изпълнявани при споделено управление.

(245) Следва да се поясни, че когато финансовите инструменти или бюджетните гаранции са съчетани с допълнителни форми на подкрепа от бюджета, следва да се прилагат правилата относно финансовите инструменти и бюджетните гаранции. Тези правила следва да бъдат допълнени, когато е необходимо, от специфични изисквания, предвидени в секторните разпоредби.

(246) Прилагането на финансови инструменти и бюджетни гаранции, финансирани от бюджета, следва да е съобразено с политиката на Съюза относно юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели, и всяка нейна актуализация, съгласно предвиденото в съответните правни актове на Съюза и в заключенията на Съвета, и по-специално в заключенията на Съвета от 8 ноември 2016 г. относно критериите и процеса, водещи до съставянето на списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели[36] и относно първия списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели от 5 декември 2017 г.[37], и в приложенията към тях.

(247) Бюджетните гаранции и финансовата помощ за държави членки или трети държави като цяло са извънбюджетни операции, които имат значително отражение върху счетоводния баланс на Съюза. Въпреки че остават като цяло извънбюджетни операции, тяхното включване в настоящия регламент осигурява по-добра защита на финансовите интереси на Съюза и по-ясна рамка за тяхното разрешаване, управление и отчитане.

(248) Съюзът постави началото на важни инициативи, основани на бюджетни гаранции, като Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) или Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР). Характеристиките на тези инструменти са, че те създават условни пасиви за Съюза и предполагат провизиране на средства за осигуряването на ликвиден резерв, който позволява на бюджета да посрещне по подходящ начин задълженията за плащане, които могат да възникнат в резултат на тези условни пасиви. С цел да се гарантира кредитният рейтинг на Съюза и следователно способността му да предоставя ефективно финансиране, от съществено значение е за разрешаването, провизирането и мониторингът на условните пасиви да се прилага ясен набор от правила, които следва да се прилагат за всички бюджетни гаранции.

---

36 ОВ C 461, 10.12.2016 г., стр. 2.
37 ОВ C 438, 19.12.2017 г., стр. 5.

(249) Условните пасиви, произтичащи от бюджетни гаранции, могат да обхващат широк кръг от операции по финансиране и инвестиране. Възможността за предявяване на бюджетната гаранция не може да бъде планирана с пълна сигурност на годишна основа, както при заемите с определен график на погасяване. Поради това е необходимо да се създаде рамка за разрешаването и мониторинга на условните пасиви, като се гарантира пълното спазване във всеки един момент на тавана на годишните плащания, установен в Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053.

(250) Тази рамка следва също така да урежда управлението и контрола, включително редовното докладване относно финансовата експозиция на Съюза. Процентът на провизиране на финансовите пасиви следва да бъде определен въз основа на правилна оценка на финансовите рискове, произтичащи от съответния инструмент. Устойчивостта на условните пасиви следва да се оценява ежегодно в контекста на бюджетната процедура. Следва да се създаде механизъм за ранно предупреждение, за да се избегне недостиг на провизии за покриване на финансовите пасиви.

(251) Нарастващото използване на финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовата помощ налага мобилизирането и осигуряването на значителен обем от бюджетни кредити за плащания. С цел постигане на ефект на ливъридж, като същевременно се осигури достатъчно равнище на защита срещу финансови пасиви, е важно да се оптимизира размерът на необходимите провизии и да се повиши ефективността чрез обединяване на тези провизии в общ фонд „Провизии“. Освен това по-гъвкавото използване на тези обединени провизии позволява ефективен процент на общо провизиране, който осигурява нужната защита с оптимизиран размер на ресурсите.

(252) Правилата, приложими за провизиите и за общия фонд „Провизии“, следва да осигуряват стабилна рамка за вътрешен контрол. Насоките, приложими за управлението на ресурсите в общия фонд „Провизии“, следва да бъдат определени от Комисията след консултация със счетоводителя на Комисията. Разпоредителите с бюджетни кредити за финансовите инструменти, бюджетните гаранции или финансовата помощ следва активно да наблюдават финансовите пасиви, за които отговарят, а финансовият управител на ресурсите на общия фонд „Провизии“ следва да управлява паричните средства и активите на фонда съгласно правилата и процедурите, установени от счетоводителя на Комисията.

(253) За бюджетните гаранции и финансовата помощ следва да се прилагат същите принципи като установените за финансовите инструменти. Бюджетните гаранции, по-специално, следва да бъдат неотменими, безусловни и при поискване. Те следва да бъдат изпълнявани при условията на непряко управление или, само в изключителни случаи, при условията на пряко управление. Те следва да обхващат само операции по финансиране и инвестиране и контрагентите по тях следва да допринасят със собствени ресурси за обхванатите дейности.

(254) Финансовата помощ за държавите членки или трети държави следва да бъде под формата на заем или кредитна линия или друг инструмент, който се счита за подходящ за осигуряване на ефективност на помощта. За тази цел в съответния основен акт на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции, като се избягва участието на Съюза в падежни трансформации, които биха го изложили на лихвен риск или на някакъв друг търговски риск.

(255) Разпоредбите, свързани с финансовите инструменти, следва да започнат да се прилагат възможно най-скоро, с цел да се постигнат желаното опростяване и ефективност. Разпоредбите, свързани с бюджетните гаранции и финансовата помощ, както и с общия фонд „Провизии“, следва да започнат да се прилагат с многогодишната финансова рамка за периода след 2020 г. Този график ще позволи задълбочена подготовка на новите инструменти за управление на условните пасиви. Той също така ще даде възможност за съгласуваност между принципите, установени в дял X, и от една страна — предложението за многогодишната финансова рамка за периода след 2020 г., а от друга страна — специфичните програми, свързани с посочената рамка.

(256) С Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета[38] се определят правила, *inter alia*, за финансирането на политическите партии и политическите фондации на европейско равнище, по-специално по отношение на условията за финансиране, предоставянето и разпределението на финансирането, даренията и вноските, финансирането на изборните кампании за Европейски парламент, възстановимите разходи, забраната за някои видове финансиране, осчетоводяването, докладването и одитирането, изпълнението и контрола, санкциите, сътрудничеството между Органа за европейските политически партии и фондации, разпоредителя с бюджетни кредити на Европейския парламент и държавите членки, както и по отношение на прозрачността.

(257) В настоящия регламент следва да бъдат включени правила относно финансирането от бюджета за европейските политически партии, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

(258) Финансовата подкрепа за европейските политически партии следва да бъде под формата на специално финансиране, което да отговаря на специфичните нужди на тези партии.

(259) Въпреки че финансовата подкрепа се отпуска, без да се изисква годишна работна програма, европейските политически партии следва да обосноват впоследствие правилното използване на финансирането от Съюза. По-специално отговорният разпоредител с бюджетни кредити следва да провери дали средствата са били използвани за плащане на възстановими разходи съгласно посоченото в поканата за финансиране, в сроковете, определени в настоящия регламент. Финансирането за европейските политически партии следва да бъде изразходвано в рамките на финансовата година, следваща годината на предоставянето му, след който срок всички неизразходвани средства следва да бъдат събрани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

---

38 Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1).

(260) Финансовите средства от Съюза, предоставени за финансиране на оперативните разходи на европейските политически партии, следва да не бъдат използвани за цели, различни от установените в Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014, и по-специално за пряко или непряко финансиране на трети лица, например национални политически партии. Европейските политически партии следва да използват финансирането, за да плащат част от текущите и бъдещите разходи, а не разходите или задълженията, възникнали преди подаване на заявленията за финансиране.

(261) Предоставянето на финансирането следва също да бъде опростено и адаптирано към особеностите на европейските политически партии, по-специално чрез отсъствието на критерии за подбор, установяването на еднократно пълно предварително плащане като общо правило и чрез възможността за използване на еднократни суми, финансиране с единна ставка и единични разходи.

(262) Финансирането от бюджета следва да бъде спряно, намалено или прекратено, ако европейските политически партии нарушават Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

(263) Санкциите, които се основават както на настоящия регламент, така и на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014, следва да се налагат по последователен начин и при зачитане на принципа *ne bis in idem*. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 административните и/или финансовите санкции, предвидени в настоящия регламент, следва да не се налагат в случаите, за които вече са наложени санкции въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

(264) Настоящият регламент следва да установи обща рамка, при която бюджетната подкрепа може да се използва като инструмент в областта на външната дейност, включително задължението за третата държава да предостави на Комисията подходяща и навременна информация за оценяване на изпълнението на договорените условия и разпоредби, гарантиращи защитата на финансовите интереси на Съюза.

(265) За да се засили ролята на Европейския парламент и на Съвета, следва да се поясни процедурата за създаване на доверителни фондове на Съюза. Необходимо е също така да се уточнят принципите, приложими за вноските в доверителния фонд на Съюза, по-специално значението на осигуряването на вноски от други донори, което обосновава създаването им от гледна точка на добавената стойност. Освен това е нужно да се изяснят отговорностите на финансовите участници и на управителния съвет на доверителния фонд на Съюза и да се определят правила, гарантиращи справедливо представяне на участващите донори в рамките на управителния съвет на доверителния фонд на Съюза и изискването за положителен вот на Комисията като задължително условие за използването на средствата. Важно е също така да се установят по-подробно изискванията за докладване, приложими за доверителните фондове на Съюза.

(266) Съюзът следва да може да участва в глобални инициативи, когато това участие спомага за постигането на целите на неговите политики. С цел да се осигури подходяща правна рамка за участието на Съюза в глобални инициативи, финансовото му участие в такива инициативи следва да бъде включено като нов инструмент за изпълнение на бюджета. Използването на този нов финансов инструмент ще подлежи на определени условия***, чието изпълнение ще осигури равнище на защита, сравнимо с други инструменти за изпълнение на бюджета. Тези условия следва да включват наличието на подходящи вътрешни и външни системи за борба с измамите и нередностите, при което системите, управлявани от изпълняващите субекти на глобалната инициатива, следва да се считат за външни системи. Използването на разпоредбите, свързани с глобалните инициативи, следва да бъде ограничено до*** случаите, когато другите инструменти ***за изпълнение на бюджета*** не позволяват постигането на съответните политически цели на Съюза със същия мащаб и въздействие. ***Когато е възможно и целесъобразно, Комисията следва да се присъедини към всеки управителен съвет или еквивалентен ръководен комитет на глобална инициатива, за да гарантира ефективно представителство на интересите на Съюза. От съображения за прозрачност и ефективно вземане на решения Комисията следва възможно най-рано да предоставя подробна информация на Европейския парламент и на Съвета относно всяко планирано финансово участие в глобална инициатива, така че да им се даде възможност да обърнат дължимото внимание на тази информация.***

(267) С цел адаптиране към напредъка в областта на цифровизацията списъците с външни експерти, изготвени след покана за заявяване на интерес, следва да бъдат валидни по-дълго от продължителността на многогодишната програма, при условие че е налице ротация на експертите и възможност и за новите експерти да заявят своя интерес. Освен това е необходимо да се позволи на институциите на Съюза да привличат висококвалифицирани външни експерти, за да се осигури високо качество на оценяването и на специфичните експертни становища и съвети. С цел да се конкурират успешно с останалите пазарни участници, институциите на Съюза следва в изключителни и надлежно обосновани случаи да могат да предлагат по-конкурентно възнаграждение. Също така следва, в интерес на правната сигурност, да бъдат изяснени разпоредбите относно получаващите възнаграждение външни експерти, така че да отразяват различните етапи на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане.

(268) С цел да се осигури ясна правна рамка за даряването от институциите на Съюза на строителни работи, доставки или услуги, нефинансовите дарения следва да се включат като нов инструмент за изпълнение на бюджета. Този инструмент не следва да се бърка с общата рамка на подкрепата, предоставяна от Съюза на трети държави, която е с по-широк характер, въпреки че може да включва и нефинансови дарения. В контекста на пандемията от COVID-19 ***и въздействието на агресивната война на Русия срещу Украйна*** такъв инструмент следва да представлява стабилно правно основание, по-специално с оглед на бъдещи кризи и извънредни ситуации, и да осигури на институциите на Съюза подходящ инструментариум за бюджетна подкрепа на държавите членки и на други лица и структури, когато подкрепата е най-необходима. Този инструмент следва да се прилага при пряко управление. Съответните разпоредби — определения; спиране, прекратяване и ограничаване, както и комисия за оценка — следва да бъдат съответно изменени. ***От съображения за добро финансово управление доставките на трайни продукти, финансирани от бюджетни кредити за административни разходи, не следва да се даряват, преди да са били частично амортизирани в стойностно изражение.***

(269) По аналогия с нефинансовите дарения, институциите на Съюза следва да могат да присъждат нефинансови награди. Това в частност е важно, за да може да се организират конкурси сред млади хора, които нямат банкова сметка в своята държава членка, но лесно могат да получат възнаграждението си в практическа форма. За тази цел следва да бъдат съответно изменени определението и разпоредбите относно „наградите“.

(270) В съответствие с рационализирането на съществуващите правила и за да се избегне излишно повторение, специалните разпоредби, установени във втора част от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, приложими за ЕФГЗ, научните изследвания, външната дейност и специалните фондове на Съюза, следва да бъдат включени в съответните части от настоящия регламент, само ако все още се прилагат или са актуални.

(271) Разпоредбите за представянето на отчетите и счетоводната отчетност следва да бъдат опростени и изяснени. Поради това е уместно да се обединят всички разпоредби относно годишните счетоводни отчети и други финансови отчети.

(272) Крайните срокове за представянето на констатациите на Сметната палата относно междинните отчети и за представянето на окончателните отчети следва да бъдат изменени, за да се вземе предвид графикът на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

(273) Отчетите за всички приходи и разходи на Съюза, включително целевите приходи и свързаните специфични разходи, крайното салдо по тях и активите и пасивите на Съюза, отразени в счетоводния баланс, включително такива, които произтичат от операции по получаване и отпускане на заеми, следва да бъдат обхванати в решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. По същия начин проверката от Сметната палата на всички приходи следва да включва целевите приходи и свързаните разходи.

(274) Начинът, по който институциите на Съюза понастоящем докладват на Европейския парламент и на Съвета за проектите за недвижими имоти, следва да бъде подобрен. На институциите на Съюза следва да се позволи да финансират нови проекти за недвижими имоти с бюджетните кредити, получени за сградите, които вече са продадени. Ето защо в разпоредбите относно проектите за недвижими имоти следва да бъде включена препратка към разпоредбите относно целевите приходи. Това ще позволи да бъдат посрещнати променящите се потребности на политиката за сградния фонд на институциите на Съюза, като същевременно се намалят разходите и се увеличи гъвкавостта.

(275) В своето съобщение за Европейския зелен пакт Комисията насърчава саниране на сградите с цел намаляване на техните емисии и повишаване на енергийната им ефективност. Бързото развитие на пазара на енергийно ефективни сгради прави особено наложително институциите на Съюза да включат ангажиментите по Европейския зелен пакт в своята собствена политика в областта на сградния фонд и да санират сградите си***, като дават приоритет на инвестициите, осигуряващи най-голяма енергийна ефективност***. Освен това неотдавнашното разработване на методи на работа, ускорено

от пандемията от COVID-19, налага адаптиране на сградния фонд на институциите на Съюза с цел създаване на динамична политика за офисите. Вследствие на това следва да се разреши финансирането на структурни ремонти чрез заеми***, при условие че то води до икономии, в съответствие с принципа на добро финансово управление***. ***Европейският парламент и Съветът следва да получат достатъчно информация с оглед на предварителното одобрение от тяхна страна, включително относно добавената стойност на предвидения структурен ремонт и приноса му за екологичния преход.*** Понятието „нови строителни проекти“ следва да се тълкува по-широко, обхващайки ***проекти*** за структурен ремонт.

(276) С цел адаптиране на правилата, приложими за някои органи на Съюза, подробните правила за възлагане и подробните условия и минималното съотношение за ефективния процент на провизиране, Комисията следва да се оправомощи да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на рамковия финансов регламент за органите, създадени съгласно ДФЕС и Договора за Евратом, примерния финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, изменения на приложение I към настоящия регламент, подробните условия и методиката за изчисляване на ефективния процент на провизиране и на изменението на определеното минимално съотношение на ефективния процент на провизиране, което обаче не може да се установява на равнище по-ниско от 85%. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите на държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, работещи по подготовката на делегираните актове.

(277) Някои промени по отношение на ***предоставянето на достъп на*** Комисията ***до*** данни за получателите за целите на публикуването, както и по отношение на електронното записване и съхраняване на данните за получателите ***и техните действителни собственици,*** и ***предоставянето на достъп на*** единната интегрирана информационна система за извличане на данни и измерване на риска за анализ на тези данни следва да се прилагат само за програмите, приети по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и финансирани от нея, за да се осигури плавен преход, като се предвиди достатъчно време за необходимото приспособяване на електронните системи за данни и на съответните споразумения, както и за предоставянето на насоки и обучение.

(278) До края на 2027 г. Комисията следва да представи оценка на готовността на единната интегрирана информационна система. С тази оценка следва да се прецени дали е осигурена оперативна съвместимост със съответните информационни системи и бази данни, включително тези на държавите членки, като се дава възможност за автоматично прехвърляне на съответната информация в реално време, когато това е осъществимо, и се избягва дублиране на докладването; дали показателите за риска, използвани от единната интегрирана информационна система, са достатъчно единни, обективни, пропорционални, необходими за оценката на риска и основани на надеждни източници на информация; дали единната интегрирана информационна система позволява използването на изкуствен интелект за анализ и тълкуване на данни; и дали единната интегрирана информационна система е в съответствие с общите принципи за защита на данните.

(279) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета и прие своето становище на ***7 юли 2022 г***.

(280) Настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установяват правилата за съставяне и изпълнение на общия бюджет на Европейския съюз и на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-долу „бюджетът“) и за представяне и одит на техните отчети.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „заявител“ означава физическо лице или субект със или без правосубектност, които са подали заявление в рамките на процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, процедура за предоставяне на нефинансово дарение или конкурс с награди;

(2) „заявление“ означава оферта, заявление за участие, заявление в отговор на покана за заявяване на интерес, заявление за безвъзмездни средства, заявление за нефинансово дарение или заявление за участие в конкурс с награди;

(3) „процедура за възлагане, предоставяне или присъждане“ означава процедура за възлагане на поръчка, процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, конкурс с награди, процедура за предоставяне на нефинансово дарение или процедура за подбор на експерти или на лица или субекти, които изпълняват бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в);

(4) „основен акт“ означава правен акт, различен от препоръка или становище, който осигурява правно основание за определено действие и за извършването на съответния записан в бюджета разход или за изпълнението на бюджетната гаранция

или финансовата помощ, осигурена от бюджета, и който може да е под една от следните форми:

а) при прилагането на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-долу „Договора за Евратом“), във формата на регламент, директива или решение по смисъла на член 288 от ДФЕС; или

б) при прилагането на дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС) — една от формите, посочени в член 28, параграф 1, член 31, параграф 2, член 33, член 42, параграф 4 и член 43, параграф 2 от ДЕС;

(5) „бенефициер“ означава физическо лице или субект със или без правосубектност, с които е подписано споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства;

(6) „механизъм или платформа за смесено финансиране“ означава рамка за сътрудничество, установена между Комисията и финансови институции в областта на развитието или други публични финансови институции с цел съчетаване на форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти и/или бюджетните гаранции от бюджета и форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от финансови институции и инвеститори от частния сектор;

(7) „изпълнение на бюджета“ означава извършването на дейности, свързани с управлението, мониторинга, контрола и одита на бюджетните кредити в съответствие с предвидените в член 62 методи;

(8) „бюджетно задължение“ означава операцията, чрез която отговорният разпоредител с бюджетни кредити заделя бюджетните кредити, необходими за покриването на последващи плащания в изпълнение на правни задължения;

(9) „бюджетна гаранция“ означава инструмент, с който Съюзът подкрепя програма от действия чрез поемане на неотменимо и безусловно финансово задължение в бюджета, което може да се използва, ако в хода на изпълнението на програмата настъпи определено събитие, и което остава валидно до изтичането на срока на поетите задължения по подкрепяната програма;

(10) „договор за недвижим имот“ означава договор, който включва покупката, замяната, дългосрочния наем, плодоползването, лизинга, наема или финансовия лизинг, със или без опция за закупуване, на земя, сгради или друго недвижимо имущество. Той включва както съществуващите сгради, така и сградите, чийто строеж не е приключил, при условие че кандидатът е получил валидно разрешение за строеж за тях. Той не включва сградите, проектирани в съответствие със спецификациите на възлагащия орган, които са предмет на договори за строителство;

(11) „кандидат“ означава стопански субект, който е поискал покана или е поканен да участва в ограничена процедура, състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог, партньорство за иновации, конкурс за проект или процедура на договаряне;

(12) „централен орган за покупки“ означава възлагащ орган, осъществяващ централизирани дейности по закупуване, и когато е приложимо, спомагателни дейности по закупуване;

(13) „проверка“ означава проверката на конкретен аспект на приходна или разходна операция;

(14) „договор за концесия“ означава писмен договор с определен паричен интерес, сключен между един или повече стопански субекти и един или повече възлагащи органи по смисъла на членове 177 и 181 с цел да се възложи изпълнението на строителство или предоставянето и управлението на услуги на даден стопански субект (наричана по-долу „концесията“), при който:

а) възнаграждението се състои или единствено в правото на експлоатация на строителството или услугите, или в това право в съчетание с плащане;

б) възлагането на договора за концесия включва прехвърлянето на концесионера на оперативен риск при експлоатирането на това строителство или тези услуги, който включва риск, свързан с търсенето, или риск, свързан с предлагането, или и двата вида. Счита се, че концесионерът е поел оперативен риск, когато при обичайни условия на експлоатация не му е гарантирано, че ще си възвърне направените инвестиции или разходи по експлоатацията на съответното строителство или съответните услуги;

(15) „етап на натрупване“ означава периодът, в който общите провизии се внасят в общия фонд „Провизии“;

(16) „условен пасив“ означава потенциално финансово задължение, което може да възникне в зависимост от резултата от бъдещо събитие;

(17) „договор“ означава договор за обществена поръчка или договор за концесия, а при дял VIII — договор за подизпълнение или за покупка, сключен от бенефициер;

(18) „изпълнител“ означава стопански субект, с когото е подписан договор за обществена поръчка;

(19) „споразумение за финансово участие“ означава споразумение, сключено с лица или субекти, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки ii) — viii);

(20) „контрол“ означава всяка мярка, предприета с цел да се осигури подходяща увереност за ефективността, ефикасността и икономичността на операциите, надеждността на отчетността, опазването на имуществото и информацията, предотвратяването, разкриването и коригирането на последиците от измами и нередности, както и последващите действия във връзка с тези измами и нередности и подходящото управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените операции, като се взема предвид многогодишният характер на програмите, както и естеството на съответните плащания. Контролът може да включва различни проверки, както и изпълнението на всякакви политики и процедури за постигане на целите, посочени в първото изречение;

(21) „контрагент“ означава страната, на която е предоставена бюджетна гаранция;

(22) „криза“ означава:

а) ситуация на непосредствена или предстояща опасност, застрашаваща да прерасне във въоръжен конфликт или да дестабилизира някоя държава или нейните съседи;

б) ситуация, предизвикана от природни бедствия, от причинени от човека кризи, като войни и други конфликти, или от извънредни обстоятелства, имащи подобни последици, свързани, *inter alia*, с изменението на климата, общественото здраве и здравето на животните, извънредни ситуации, свързани с ***продоволствената сигурност и*** безопасността на храните и глобалните заплахи за здравето, като ***епидемии и*** пандемии, влошаването на качеството на околната среда, лишаването от достъп до енергия и природни ресурси или крайна бедност;

(23) „отмяна на бюджетни задължения“ означава операция, с която отговорният разпоредител с бюджетни кредити отменя изцяло или частично заделянето на бюджетни кредити, направено по-рано посредством поемане на бюджетно задължение;

(24) „динамична система за покупки“ означава изцяло електронен процес на извършване на често осъществявани покупки на изделия, които по принцип са налични на пазара;

(25) „стопански субект“ означава физическо или юридическо лице, включително обществен орган, или група от такива лица, които предлагат доставка на продукти, изпълнение на строителни работи, предоставяне на услуги или доставка на недвижима собственост;

(26) „капиталова инвестиция“ означава предоставяне на капитал на дадено дружество, инвестиран пряко или непряко в замяна на собствеността в съответното дружество или част от нея, като инвеститорът на капитал може да упражнява определен управленски контрол спрямо дружеството и да участва в разпределението на неговите печалби;

(27) „европейска служба“ означава административна структура, създадена от Комисията или от Комисията заедно с една или повече други институции на Съюза за изпълнение на конкретни хоризонтални задачи;

(28) „окончателно административно решение“ означава решение на административен орган с окончателен и обвързващ характер в съответствие с приложимото право;

(29) „финансов актив“ означава всеки актив под формата на парични средства, капиталов инструмент на публичен или частен субект или договорно право на получаване на парични средства или на друг финансов актив от такъв субект;

(30) „финансов инструмент“ означава мярка на Съюза за финансова подкрепа, предоставяна от бюджета с цел постигане на една или повече конкретни цели на политиките на Съюза, която може да бъде под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, заеми или гаранции или други инструменти за поделяне на риска, като, когато е целесъобразно, може да бъде комбинирана с други форми на финансова подкрепа или със средства при споделено управление или средства от Европейския фонд за развитие (ЕФР);

(31) „финансов пасив“ означава договорно задължение за предоставяне на парични средства или друг финансов актив на друг субект;

(32) „чуждестранна субсидия“ означава финансова помощ по смисъла на член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2560, предоставена от трета държава, която попада в описанието, предвидено в член 3, параграф 1 от същия регламент;

(33) „рамково споразумение“ означава договор за обществена поръчка, сключен между един или повече стопански субекти и един или повече възлагащи органи, чиято цел е да се определят условията на конкретните поръчки, основани на този договор, които ще бъдат възложени през даден период, по-специално относно цените, и когато е целесъобразно, относно предвидените количества;

(34) „общо провизиране“ означава общият размер на средствата, считани за необходими през целия експлоатационен цикъл на дадена бюджетна гаранция или оказвана на трета държава финансова подкрепа, като резултат от прилагането на процента на провизиране, посочен в член 214, параграф 1, към размера на бюджетната гаранция или оказваната на трета държава финансова подкрепа, разрешена с основния акт, както е посочено в член 213, параграф 1, букви б) и в);

(35) „безвъзмездни средства“ означава финансово участие под формата на дарение. Когато това участие се предоставя при пряко управление, то се урежда от дял VIII;

(36) „гаранция“ означава писмен ангажимент за поемане на отговорност за целия дълг или цялото задължение на трето лице или за част от тях или за успешното изпълнение от това трето лице на неговите задължения, в случай че настъпи събитие, водещо до предявяване на гаранцията, например неизпълнение на задължението за плащане по заем;

(37) „гаранция при поискване“ означава гаранция, която трябва да бъде изплатена от гаранта по искане на контрагента, независимо от това дали съществуват пречки пред изпълнимостта на основното задължение;

(38) „вноска в натура“ означава нефинансови ресурси, които се предоставят безвъзмездно от трети лица на бенефициера;

(39) „правно задължение“ означава акт, с който отговорният разпоредител с бюджетни кредити поема или установява задължение, което води до последващо плащане и признаване на разхода по дадено бюджетно задължение или до задължение за предоставяне на нефинансово дарение и което включва специфични споразумения и договори, сключени съгласно споразумения за финансово рамково партньорство и рамкови споразумения;

(40) „ефект на ливъридж“ означава размерът на възстановимото финансиране, предоставено на отговарящите на критериите крайни получатели, разделено на размера на финансовото участие на Съюза;

(41) „ликвиден риск“ означава рискът, че финансов актив, който е част от общия фонд „Провизии“, не може да бъде продаден в рамките на определен период, без да се понесат значителни загуби;

(42) „заем“ означава споразумение, което задължава заемодателя да предостави на заемополучателя договорена парична сума за договорен срок и според което заемополучателят е длъжен да изплати тази сума в договорения срок;

(43) „безвъзмездни средства с ниска стойност“ означава безвъзмездни средства на стойност по-малка или равна на 60 000 EUR;

(44) „организация на държава членка“ означава субект, установен в държава членка в качеството си на публичноправен орган или частноправна организация, на които са възложени задължения за предоставяне на обществена услуга и са предоставени подходящи финансови гаранции от държавата членка;

(45) „метод на изпълнение“ означава посочените в член 62 методи на изпълнение на бюджета: пряко управление, непряко управление и споделено управление;

(46) „действие с няколко донори“ означава всяко действие, при което средствата на Съюза се обединяват с тези на най-малко един друг донор;

(47) „поръчка с множество контрагенти“ означава поръчка, при която един или няколко възлагащи органа по смисъла на член 177, параграф 1 сключват едновременно с няколко стопански субекта писмени договори, с които им възлагат изпълнението на едни и същи или почти едни и същи услуги, доставки или строителни работи;

(48) „мултиплициращ ефект“ означава размерът на инвестициите, направени от отговарящите на критериите крайни получатели, разделен на размера на финансовото участие на Съюза;

(49) „неправителствена организация“ означава доброволна, независима от правителството организация с нестопанска цел, която не е политическа партия или профсъюз;

(50) „краен продукт“ означава реализираното с дадена дейност, определено в съответствие със секторните разпоредби;

(51) „участник“ означава кандидат или оферент в процедура за възлагане на поръчка, заявител в процедура за предоставяне на безвъзмездни средства или в процедура за предоставяне на нефинансово дарение, експерт в процедура за подбор на експерти, заявител в конкурс с награди или лице или субект, участващи в процедура за изпълнение на средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в);

(52) „предполагаем успешен оферент“ означава оферент в процедура за възлагане на поръчка, класиран на първо място преди допълнителните проверки и представянето на удостоверителни документи във връзка с критериите за отстраняване и/или подбор, които да му позволят да бъде предложен от комисията за оценка като спечелил оферент. Когато процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане предвижда възлагане на поръчката на няколко оференти, за предполагаем спечелил оферент се приемат най-добре класираните оференти, чийто брой е равен на броя на поръчките, които ще бъдат възложени;

(53) „награда“ означава субсидия, предоставена като награда след конкурс. Когато тази награда се предоставя при пряко управление, тя се урежда от дял IX;

(54) „поръчка“ означава придобиването посредством договор на строителство, доставки или услуги и придобиването или наемането на земя, сгради или друга недвижима собственост от страна на един или няколко възлагащи органа от стопански субекти, избрани от тези възлагащи органи;

(55) „документация за поръчката“ означава всеки документ, който възлагащият орган представя или на който се позовава при описанието или определянето на елементите на процедурата за възлагане на поръчка, включително:

а) мерките за публичност, предвидени в член 166;

б) поканата за подаване на оферти;

в) тръжните спецификации, включително техническите спецификации и съответните критерии, или описателните документи при състезателен диалог;

г) проектът на договор;

(56) „конфликтни професионални интереси“ означава ситуация, при която предишната или текущата професионална дейност на стопански субект засяга или има опасност да засегне способността му да изпълнява договора по независим, безпристрастен и обективен начин;

(57) „договор за обществена поръчка“ означава писмен договор с паричен интерес, сключен между един или повече стопански субекти и един или повече възлагащи органи по смисъла на членове 177 и 181 с цел да се получи срещу заплащане на цена, платима изцяло или частично от бюджета, доставката на движимо или недвижимо имущество, изпълнението на строителство или предоставянето на услуги, включително:

а) договорите за недвижими имоти;

б) договорите за доставки;

в) договорите за строителство;

г) договорите за услуги;

(58) „квазикапиталова инвестиция“ означава вид финансиране, нареждащо се между собствения капитал и дълга, което носи по-висок риск от първостепенния дълг и по-нисък риск от базовия собствен капитал и което може да бъде структурирано като дълг, обикновено необезпечен и подчинен, а в някои случаи конвертируем в капитал, или в привилегирован капитал;

(59) „получател“ означава бенефициер, изпълнител, хоноруван външен експерт или лице или субект, които получават награди, нефинансови дарения или подкрепа от бюджета по линия на финансов инструмент или бюджетна гаранция, или които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в);

(60) „споразумение за обратно изкупуване“ означава продажба на ценни книжа срещу парични средства със споразумение за обратното им изкупуване на определена бъдеща дата или при поискване;

(61) „бюджетен кредит за научни изследвания и технологично развитие“ означава бюджетен кредит, който се записва в един от дяловете на бюджета, отнасящ се за областите на политиката, свързани с непреките научни изследвания или с преките научни изследвания, или в глава от друг дял, отнасяща се за научноизследователските дейности;

(62) „резултат“ означава ефектът от изпълнението на дадена дейност, определен в съответствие със секторните разпоредби;

(63) „инструмент за поделяне на риска“ означава финансов инструмент, който позволява поделянето на определен риск между два или повече субекта, ако е целесъобразно — в замяна на договорено възнаграждение;

(64) „договор за услуги“ означава договор, който обхваща всички интелектуални и неинтелектуални услуги, различни от тези, които попадат в обхвата на договорите за доставки, договорите за строителство и договорите за недвижими имоти;

(65) „добро финансово управление“ означава изпълнение на бюджета в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност;

(66) „Правилник за персонала“ означава Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, установени в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68;

(67) „подизпълнител“ означава стопански субект, предложен от кандидат, оферент или изпълнител с цел да изпълни част от договор или предложен от бенефициер с цел да изпълни част от задачите, съфинансирани с безвъзмездни средства;

(68) „членски внос“ означава сумите, изплащани на органи, в които членува Съюзът, в съответствие с бюджетните решения и условията за плащане, определени от съответния орган;

(69) „договор за доставка“ означава договор, обхващащ покупката, лизинга, наема или финансовия лизинг, със или без опция за закупуване, на стоки, който може да включва, като допълнителен предмет, дейности по проучване на терена и инсталиране;

(70) „техническа помощ“ означава, без да се засягат секторните разпоредби, дейности за подкрепа и изграждане на капацитет, необходими за изпълнението на програма или дейност, в частност дейности по подготовка, управление, мониторинг, оценка, одит и контрол;

(71) „оферент“ означава стопански субект, представил оферта;

(72) „Съюз“ означава Европейският съюз, Европейската общност за атомна енергия или и двете, в зависимост от контекста;

(73) „институция на Съюза“ означава Европейският парламент, Европейският съвет, Съветът, Комисията, Съдът на Европейския съюз, Сметната палата, Европейският икономически и социален комитет, Комитетът на регионите, Европейският омбудсман, Европейският надзорен орган по защита на данните или Европейската служба за външна дейност (ЕСВД); Европейската централна банка не се счита за институция на Съюза;

(74) „потенциален оферент“ означава стопански субект, включен в списък с потенциални оференти, които ще бъдат поканени да подадат заявления за участие или оферти;

(75) „безвъзмездни средства с много ниска стойност“ означава безвъзмездни средства на стойност по-малка или равна на 15 000 EUR;

(76) „доброволец“ означава лице, което работи на незадължителни начала за дадена организация, без да му се заплаща;

(77) „строителство“ означава резултатът от строителни работи или гражданско строителство, взети като цяло, който е достатъчен сам по себе си за изпълнение на икономическа или техническа функция;

(78) „договор за строителство“ означава договор, който обхваща:

а) само изпълнението на строителните работи или и двете — тяхното проектиране и изпълнение; или

б) само изпълнението на строителните работи или и двете — тяхното проектиране и изпълнение във връзка с някоя от дейностите, посочени в приложение II към Директива 2014/24/ЕС; или

в) изпълнението, независимо с какви средства, на строителни работи според изискванията, посочени от възлагащия орган, който има решаващо влияние върху вида или проектирането на строителните работи.

Член 3

Съответствие на вторичното законодателство с настоящия регламент

1. Разпоредбите относно изпълнението на приходите и разходите на бюджета и които се съдържат в основен акт, трябва да са съобразени с бюджетните принципи, посочени в дял II.

2. Без да се засяга параграф 1, във всяко предложение или изменение на предложение, представено на законодателния орган, което съдържа дерогации от разпоредбите на настоящия регламент, различни от установените в дял II, или от делегираните актове, приети съгласно настоящия регламент, ясно се посочват тези дерогации и конкретните причини, които ги обосновават, в съображенията и в обяснителния меморандум на тези предложения или изменения.

Член 4

Срокове, дати и крайни срокове

Освен ако в настоящия регламент е предвидено друго, за определените с настоящия регламент крайни срокове се прилага Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета[39].

Член 5

Защита на личните данни

Настоящият регламент не засяга регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725.

[39] Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

ДЯЛ II

ПРИНЦИПИ

Член 6

Зачитане на бюджетните принципи и общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза

1. Бюджетът се съставя и изпълнява в съответствие с принципите на единство, точност на бюджета, ежегодност, балансираност, разчетна единица, универсалност, специфичност, добро финансово управление и прозрачност, както са изложени в настоящия регламент.

2. Съставянето и изпълнението на бюджета е в съответствие и с разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092.

3. При изпълнението на бюджета държавите членки и Комисията гарантират спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз, в съответствие с член 51 от Хартата, и зачитат ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, които са от значение за изпълнението на бюджета на Съюза.

ГЛАВА 1

ПРИНЦИПИ НА ЕДИНСТВО И НА ТОЧНОСТ НА БЮДЖЕТА

Член 7

Обхват на бюджета

1. За всяка финансова година в бюджета се прогнозират и разрешават всички приходи и разходи, счетени за необходими за Съюза. Той включва:

   а) приходите и разходите на Съюза, включително административните разходи, произтичащи от прилагането на разпоредбите на ДЕС, свързани с общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), и оперативните разходи, възникнали при прилагането на тези разпоредби, когато тези разходи са за сметка на бюджета;

   б) приходите и разходите на Европейската общност за атомна енергия.

2. Бюджетът съдържа многогодишни бюджетни кредити, които се състоят от бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания, както и едногодишни бюджетни кредити.

   Бюджетните кредити, разрешени за финансовата година, се състоят от:

   а) бюджетните кредити, предвидени в бюджета, включително с коригиращи бюджети;

   б) пренесените от предходната финансова година бюджетни кредити;

   в) бюджетните кредити, предоставени отново в съответствие с член 15;

   г) бюджетните кредити, произтичащи от плащания по предварително финансиране, които са възстановени в съответствие с член 12, параграф 4, буква б);

   д) бюджетните кредити, предоставени вследствие на получаването на ***целеви*** приходи ▌през финансовата година или пренесени от предходни финансови години.

3. Бюджетните кредити за поети задължения покриват пълната стойност на правните задължения, поети през финансовата година, при спазване на член 114, параграф 2.

4. Бюджетните кредити за плащания обхващат плащанията, извършени в изпълнение на правните задължения, поети през финансовата година или през предходни финансови години. Те обхващат и посоченото в член 214 провизиране на финансови пасиви.

5. Параграфи 2 и 3 от настоящия член не възпрепятстват поемането на глобални задължения за бюджетни кредити, нито поемането на бюджетни задължения под формата на годишни траншове, както е предвидено съответно в член 112, параграф 1, първа алинея, буква б) и в член 112, параграф 2.

Член 8

Специални правила относно принципите на единство и на точност на бюджета

1. Всички приходи и разходи се записват в определен бюджетен ред.

2. Без това да засяга разрешените разходи, произтичащи от условните пасиви, предвидени в член 213, параграф 2, не се поема задължение за разходи, нито се разрешават разходи, които надвишават разрешените бюджетни кредити.

3. В бюджета се записват бюджетни кредити, само ако са по разходна позиция, считана за необходима.

4. Лихвите, натрупани по направени от бюджета плащания по предварително финансиране, не се дължат на Съюза, освен когато е предвидено друго в съответните споразумения за финансово участие или в съответните споразумения за финансиране.

ГЛАВА 2

ПРИНЦИП НА ЕЖЕГОДНОСТ

Член 9

Определение

Бюджетните кредити, вписани в бюджета, се разрешават за срок от една финансова година, която започва на 1 януари и завършва на 31 декември.

Член 10

Бюджетно осчетоводяване на приходите и бюджетните кредити

1. Приходите за дадена финансова година се записват в сметките за същата година въз основа на сумите, събрани през нея. Собствените ресурси за месец януари от следващата финансова година обаче могат да бъдат предоставени авансово съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

2. Вписванията във връзка със собствените ресурси на база данъка върху добавената стойност (ДДС) и на база брутния национален доход могат да бъдат коригирани в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

3. Вписванията във връзка със собствените ресурси, посочени в член 2, параграф 1, буква в) от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053, могат да се поправят в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770.

4. Поетите задължения се записват в сметките за дадена финансова година въз основа на поетите правни задължения и направеното провизиране на финансовите пасиви, посочено в член 214, до 31 декември същата година. При все това глобалните бюджетни задължения, посочени в член 112, параграф 4, се записват в сметките за дадена финансова година въз основа на бюджетните задължения, поети до 31 декември същата година.

5. Плащанията се записват в сметките за дадена финансова година въз основа на плащанията, извършени от счетоводителя до 31 декември на същата година.

6. Чрез дерогация от параграфи 5 и 6:

   а) разходите на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) се записват в сметките за дадена финансова година въз основа на средствата, възстановени от Комисията на държавите членки до 31 декември същата година, при условие че платежното нареждане е получено от счетоводителя до 31 януари от следващата финансова година;

   б) разходите, изпълнявани при условията на споделено управление, с изключение на ЕФГЗ, се записват в сметките за дадена финансова година въз основа на средствата, възстановени от Комисията на държавите членки до 31 декември на същата година, включително разходите, начислени до 31 януари от следващата финансова година, както е предвидено в членове 30 и 31.

Член 11

Поемане на задължение за бюджетни кредити

1. За бюджетните кредити, записани в бюджета, могат да бъдат поемани задължения от 1 януари, веднага след като бюджетът бъде окончателно приет.

2. От 15 октомври на финансовата година може да бъдат поети авансово следващите задължения за разходи по бюджетните кредити, предвидени за следващата финансова година:

   а) обичайни административни разходи, при условие че тези разходи са одобрени в последния надлежно приет бюджет, и само в размер максимум до една четвърт от общия размер на съответните бюджетни кредити, определени от Европейския парламент и от Съвета за текущата финансова година;

   б) обичайни разходи за управление на ЕФГЗ, при условие че основанието за тези разходи е предвидено в действащ основен акт, и само в размер максимум до три четвърти от общия размер на съответните бюджетни кредити, определен от Европейския парламент и от Съвета за текущата финансова година.

Член 12

Анулиране и пренасяне на бюджетни кредити

1. Бюджетните кредити, които не са използвани до края на финансовата година, за която са били записани, се анулират, освен когато се пренасят в съответствие с параграфи 2 — 8.

2. Следните бюджетни кредити могат да бъдат пренасяни с решение, прието в съответствие с параграф 3, но само за следващата финансова година:

   а) бюджетни кредити за поети задължения и едногодишни бюджетни кредити, за които повечето от подготвителните етапи на процедурата по поемането на задължения са приключили до 31 декември на финансовата година. Задължения за тези бюджетни кредити могат да бъдат поемани до 31 март от следващата финансова година, с изключение на едногодишните бюджетни кредити, свързани с проекти за недвижими имоти, задължения за които могат да бъдат поемани до 31 декември от следващата финансова година;

   б) бюджетните кредити, които са необходими, когато законодателният орган е приел основен акт през последното тримесечие на финансовата година и до 31 декември на същата година Комисията не е могла да поеме задължение за бюджетните кредити, предвидени за тази цел. Задължения за тези бюджетни кредити могат да бъдат поемани до 31 декември от следващата финансова година;

   в) бюджетните кредити за плащания, необходими за покриване на съществуващи задължения или на задължения, свързани с пренесени бюджетни кредити за поети задължения, когато предвидените по съответните бюджетни редове за следващата финансова година бюджетни кредити за плащания са недостатъчни;

   г) бюджетните кредити за действията, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, за които не са поети задължения.

Чрез дерогация от буква г), бюджетните кредити от посочения в член 16 от Регламент (ЕС) 2021/2116 селскостопански резерв, за които не са поети задължения, се пренасят, за да се финансира селскостопанският резерв през следващите финансови години***, за периода, посочен в член 16, параграф 2, трета алинея от същия регламент, и за всеки период след 2027 г., предвиден в приложимите секторни разпоредби***.

Във връзка с първа алинея, буква в) от настоящия параграф съответната институция на Съюза използва първо бюджетните кредити, разрешени за текущата финансова година, и не използва пренесени бюджетни кредити, докато първите не бъдат изчерпани.

Пренасянето на бюджетни кредити, за които не са поети задължения, посочено в първа алинея, буква г) от настоящия параграф, не превишава, в рамките на ограничение от 2% от първоначалните бюджетни кредити, гласувани от Европейския парламент и от Съвета, размера на корекцията на директните плащания, приложена в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2021/2116 през предходната финансова година. Пренасяните бюджетни кредити се връщат в бюджетните редове, които покриват действията, посочени в член 5, параграф 2, буква ***г)*** от Регламент (ЕС) 2021/2116.

3. Съответната институция на Съюза взема своето решение във връзка с пренасянето на бюджетни кредити, посочени в параграф 2, до 15 февруари от следващата финансова година. Тя информира Европейския парламент и Съвета за взетото от нея решение за пренасяне до 15 март на същата година. Освен това тя посочва за всеки бюджетен ред как са приложени за всяко пренасяне критериите по параграф 2, първа алинея, букви а), б) и в).

4. Бюджетните кредити се пренасят автоматично по отношение на:

а) бюджетните кредити за резерва за солидарност и спешна помощ и за фонд „Солидарност“ на Европейския съюз. Тези бюджетни кредити може да бъдат пренасяни само за следващата финансова година и усвоявани до 31 декември същата година ▌;

б) бюджетните кредити, съответстващи на вътрешни целеви приходи. Тези бюджетни кредити може да бъдат пренасяни само за следващата финансова година и за тях може да бъдат поети задължения до 31 декември на същата година, с изключение на вътрешните целеви приходи от наеми и от продажба на сгради и земя, които може да бъдат пренасяни до пълното им усвояване. Бюджетните кредити, посочени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета[40], Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета[41] и Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на 31 декември и произтичащи от възстановявания на плащания по предварително финансиране, може да бъдат

---

40 Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

41 Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 112).

пренасяни до приключването на програмата и използвани, когато е необходимо, при условие че вече не са останали други бюджетни кредити за поети задължения;

в) бюджетните кредити, съответстващи на външни целеви приходи. Тези бюджетни кредити се използват изцяло, докато бъдат извършени всички операции, свързани с програмата или действието, за които те са предназначени, или могат да бъдат пренасяни и използвани за следващата програма или действие. Това не важи за приходите, посочени в член 21, параграф 2, буква ж), подточка iii), при които бюджетните кредити, за които не са поети задължения в срок от пет години, се анулират;

г) бюджетните кредити за плащания ***за ЕФГЗ,*** произтичащи от спирания ***в съответствие с членове 40, 41 и 42 от Регламент (ЕС) 2021/2116***.

5. Третирането на външните целеви приходи по параграф 4, буква в) от настоящия член, които произтичат от участието на държави от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) в определени програми на Съюза в съответствие с член 21, параграф 2, буква д), е в съответствие с Протокол № 32 към Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-долу „Споразумението за ЕИП“).

6. В допълнение към информацията, предвидена в параграф 3, съответната институция на Съюза представя на Европейския парламент и на Съвета информация относно бюджетните кредити, които са пренесени автоматично, включително съответните суми, както и разпоредбата на настоящия член, съгласно която са били пренесени бюджетните кредити.

7. Едногодишните бюджетни кредити, за които е поето правно задължение в края на финансовата година, се изплащат до края на следващата финансова година.

8. Без да се засяга параграф 4, бюджетните кредити, оставени в резерв, и бюджетните кредити за разходи за персонала не се пренасят. За целите на настоящия член разходите за персонала включват възнагражденията и надбавките на членовете и персонала на институциите на Съюза, по отношение на които се прилага Правилникът за персонала.

Член 13

Подробни разпоредби за анулиране и пренасяне на бюджетни кредити

1. Бюджетните кредити за поети задължения и едногодишните бюджетни кредити, посочени в член 12, параграф 2, първа алинея, буква а), може да бъдат пренасяни само ако е било невъзможно задълженията да бъдат поети преди 31 декември на финансовата година по независещи от разпоредителя с бюджетни кредити причини и ако подготвителните етапи са достатъчно напреднали, за да се допусне с основание, че задълженията ще бъдат поети до 31 март от следващата финансова година или — във връзка с проектите за недвижими имоти — до 31 декември от следващата финансова година.

2. Подготвителните етапи, посочени в член 12, параграф 2, първа алинея, буква а), които трябва да бъдат приключени до 31 декември на финансовата година, за да бъде възможно пренасяне за следващата финансова година, са по-конкретно следните:

   а) за индивидуалните бюджетни задължения по смисъла на член 112, параграф 1, първа алинея, буква а) — приключването на подбора на потенциални изпълнители, бенефициери, спечелили награди или оправомощени лица;

   б) за глобалните бюджетни задължения по смисъла на член 112, параграф 1, първа алинея, буква б) — приемането на решение за финансиране или приключването на консултациите със съответните отдели във всяка институция на Съюза във връзка с приемането на решението за финансиране.

3. Бюджетните кредити, пренесени съгласно член 12, параграф 2, първа алинея, буква а), за които не са поети задължения до 31 март от следващата финансова година или до 31 декември от следващата финансова година — за сумите, свързани с проекти за недвижими имоти, се анулират автоматично.

Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за анулираните съгласно първа алинея бюджетни кредити в срок от един месец от анулирането им.

Член 14

Отмяна на бюджетни задължения

1. Когато бюджетни задължения бъдат отменени през някоя финансова година след тази, през която са поети, поради пълно или частично неизвършване на дейностите, за които са били заделени, бюджетните кредити, съответстващи на отменените бюджетни задължения, се анулират, освен ако е предвидено друго в регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014[42], (ЕС) № 514/2014, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/2116, и независимо от член 15 от настоящия регламент.

2. Бюджетните задължения, посочени в регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) № 514/2014, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/2116, се отменят автоматично в съответствие с посочените регламенти.

3. Настоящият член не се прилага по отношение на външните целеви приходи, посочени в член 21, параграф 2.

[42] Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

Член 15

Повторно предоставяне на бюджетни кредити, съответстващи на отменени бюджетни задължения

1. Бюджетните кредити, съответстващи на отменените бюджетни задължения, посочени в регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) № 514/2014, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/2116, може да бъдат предоставени отново в случай на явна грешка, за която отговорност носи само Комисията.

   За тази цел, до 15 февруари на текущата финансова година Комисията разглежда бюджетните задължения, отменени през предходната финансова година, и преценява въз основа на нуждите дали е необходимо съответните бюджетни кредити да бъдат предоставени отново.

2. В допълнение към предвиденото в параграф 1 от настоящия член, бюджетните кредити, съответстващи на отменени бюджетни задължения, се предоставят отново в случай на отменяне на ресурси, прехвърлени обратно към фонда, от който първоначално са били прехвърлени, в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

3. Бюджетните кредити, съответстващи на размера на бюджетни задължения, отменени в резултат на пълно или частично неизпълнение на съответните научноизследователски проекти, също може да бъдат предоставени отново на научноизследователската програма, по линия на която се изпълняват проектите, или на следващата програма в рамките на бюджетната процедура.

Член 16

Приложими правила в случай на късно приемане на бюджета

1. В случай че в началото на финансовата година бюджетът не е окончателно приет, се прилага процедурата, предвидена в член 315, първа алинея от ДФЕС (режимът на временни суми от една дванадесета). Задълженията може да се поемат и плащанията може да се извършват при спазване на ограниченията, предвидени в параграф 2 от настоящия член.

2. Задължения може да се поемат по глави в размер на максимум една четвърт от общия размер на разрешените бюджетни кредити в съответната глава на бюджета за предходната финансова година плюс една дванадесета за всеки изтекъл месец.

   Не се надхвърля ограничението за бюджетните кредити, предвидено в проектобюджета.

   Плащанията могат да се извършват месечно по глави в размер на максимум една дванадесета от разрешените бюджетни кредити по съответната глава от бюджета за предходната финансова година. Тази сума обаче не надвишава една дванадесета от бюджетните кредити, предвидени в същата глава от проектобюджета.

3. Разрешените бюджетни кредити по съответната глава от бюджета за предходната финансова година, посочени в параграфи 1 и 2, представляват бюджетните кредити, приети чрез гласуване по бюджета, включително чрез коригиращи бюджети, и след коригиране с оглед на направените през въпросната финансова година трансфери.

4. В случай че съображенията за непрекъснатост на действието на Съюза и нуждите на управлението го налагат, Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, може, освен в надлежно обосновани случаи, да разреши разходи, които надвишават временната сума от една дванадесета, но не надхвърлят общ размер от четири временни суми от една дванадесета, както за поемане на задължения, така и за плащания в допълнение на автоматично предоставените суми в съответствие с параграфи 1 и 2. Съветът изпраща без забавяне на Европейския парламент решението си във връзка с разрешаването.

Решението, посочено в първа алинея, влиза в сила 30 дни след приемането му, освен ако Европейският парламент предприеме едно от следните действия:

а) като действа с мнозинство от съставляващите го членове, реши да намали тези разходи преди изтичането на 30-дневния срок, като в този случай Комисията представя ново предложение;

б) информира Съвета и Комисията, че не желае да намали тези разходи, като в този случай решението влиза в сила преди изтичането на 30-дневния срок.

Допълнителните суми от една дванадесета се разрешават в пълен размер и са неделими.

5. В случай че за дадена глава разрешаването на четири временни суми от една дванадесета съгласно параграф 4 не е достатъчно за покриване на разходите, необходими, за да се избегне прекъсване на действието на Съюза в областта, включена в обхвата на въпросната глава, по изключение може да бъде дадено разрешение за надвишаване на размера на бюджетните кредити, записани в съответната глава от бюджета за предходната финансова година. Европейският парламент и Съветът действат в съответствие с процедурите, предвидени в параграф 4. Общият размер на наличните бюджетни кредити в бюджета за предходната финансова година или в предложения проектобюджет обаче не може при никакви обстоятелства да бъде надвишаван.

ГЛАВА 3

ПРИНЦИП НА БАЛАНСИРАНОСТ

Член 17

Определение и обхват

1. Приходите и бюджетните кредити за плащания са балансирани.

2. Съюзът и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, не поемат заеми в рамките на бюджета.

Член 18

Салдо от финансовата година

1. Салдото от всяка финансова година се записва в бюджета за следващата финансова година като приход в случай на излишък или като бюджетен кредит за плащания в случай на дефицит.

2. Прогнозите за приходите или бюджетните кредити за плащания, посочени в параграф 1 от настоящия член, се записват в бюджета по време на бюджетната процедура и в писмо за внасяне на корекции, представено по реда на член 42 от настоящия регламент. Прогнозите се изготвят в съответствие с член 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768.

3. След представяне на предварителните отчети за всяка финансова година, всяко отклонение между тези отчети и прогнозите се записва в бюджета за следващата финансова година чрез отделен коригиращ бюджет само за това отклонение. В такъв случай Комисията представя проекта за коригиращ бюджет едновременно на Европейския парламент и на Съвета в срок до 15 дни от представянето на междинните отчети.

ГЛАВА 4

ПРИНЦИП НА РАЗЧЕТНА ЕДИНИЦА

Член 19

Използване на еврото

1. Многогодишната финансова рамка и бюджетът се съставят и изпълняват в евро и отчетите се представят в евро. Въпреки това, за целите на паричните потоци, посочени в член 77, счетоводителят, и по отношение на сметките за авансови средства — администраторите на авансови средства, а за нуждите на административното управление на Комисията и на ЕСВД — отговорният разпоредител с бюджетни кредити, са оправомощени да извършват операции в други валути.

2. Без да се засягат специалните разпоредби, заложени в секторните разпоредби или в конкретни договори, споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, споразумения за финансово участие и споразумения за финансиране, конвертирането от отговорния разпоредител с бюджетни кредити се прави въз основа на дневния обменен курс на еврото, публикуван в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз* за деня, в който е изготвено платежното нареждане или нареждането за събиране от отдела разпоредител.

   Ако не е публикуван такъв дневен курс, отговорният разпоредител с бюджетни кредити използва курса, посочен в параграф 3.

3. За целите на сметките, посочени в членове 82, 83 и 84, конвертирането между еврото и друга валута се извършва с помощта на месечния счетоводен обменен курс на еврото. Този счетоводен обменен курс се определя от счетоводителя на Комисията, който използва считан за надежден източник на информация, въз основа на обменния курс за предпоследния работен ден на месеца, предхождащ месеца, за който се определя курсът.

4. Валутните операции не трябва да засягат съществено равнището на съфинансиране от Съюза, нито да имат отрицателни последици за бюджета. Ако е целесъобразно, обменният курс между еврото и други валути може да бъде изчислен, като се използва среднодневният обменен курс за даден период от време.

ГЛАВА 5

ПРИНЦИП НА УНИВЕРСАЛНОСТ

Член 20

Приложно поле

Без да се засяга член 21, общият размер на приходите покрива общия размер на бюджетните кредити за плащания. Без да се засяга член 27, всички приходи и разходи се записват в бюджета в пълния им размер без корекции между тях.

Член 21

Целеви приходи

1. Външните целеви приходи и вътрешните целеви приходи се използват за финансиране на специфични разходи.

2. За външни целеви приходи се считат следните:

   а) специалните допълнителни финансови вноски от държавите членки, включително доброволни вноски, за програмите, инструментите и действията на Съюза;

   б) бюджетните кредити, свързани с приходите, генерирани от Изследователския фонд за въглища и стомана, създаден с Протокол № 37 относно финансовите последици от изтичането на срока на Договора за ЕОВС и Изследователския фонд за въглища и стомана, приложен към ДЕС и към ДФЕС;

   в) лихвите по депозитите и глобите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета[43];

   г) приходите, заделени за конкретна цел, като приходите от фондации, субсидии, подаръци и завещания, включително заделените приходи, които са специфични за всяка институция на Съюза;

   д) финансовите вноски за дейности на Съюза, идващи от трети държави или от органи, различни от създадените съгласно ДФЕС или Договора за Евратом;

[43] Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

е) вътрешните целеви приходи, посочени в параграф 3, доколкото те допълват външните целеви приходи, посочени в настоящия параграф;

ж) приходите от дейностите с конкурентен характер, провеждани от Съвместния изследователски център (JRC), които включват:

i) процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства и за възлагане на поръчка, в които участва Съвместния изследователски център;

ii) дейностите на Съвместния изследователски център, извършвани от името на трети лица;

iii) дейностите, предприети съгласно административно споразумение с други институции на Съюза или други отдели на Комисията в съответствие с член 59, за предоставяне на научно-технически услуги.

3. За вътрешни целеви приходи се считат следните:

а) приходите от трети лица във връзка със стоки, услуги или строителство, предоставени им по тяхно искане;

б) приходите от възстановяване, в съответствие с член 101, на недължимо платени суми;

в) постъпленията от доставката на стоки, услуги и строителство за други отдели в рамките на дадена институция на Съюза или други институции или органи на Съюза, включително възстановените от други институции или органи на Съюза средства за командировъчни разходи, изплатени от тяхно име;

г) получените застрахователни обезщетения;

д) приходите от наеми и от продажбата на сгради и земя;

е) възстановените средства по финансови инструменти или бюджетни гаранции съгласно член 212, параграф 3, втора алинея;

ж) приходите от последващо възстановяване на данъци съгласно член 27, параграф 3, първа алинея, буква б).

4. Целевите приходи се пренасят и прехвърлят в съответствие с член 12, параграф 4, букви б) и в) и член 32.

5. Възможно е с основен акт предвидените в него приходи да бъдат предназначени за специфични разходи. Освен ако в основния акт е предвидено друго, тези приходи са вътрешни целеви приходи.

6. В бюджета се включват редове за отразяване на външните целеви приходи и на вътрешните целеви приходи, а когато е възможно, се посочва и размерът на тези приходи.

Член 22

Структура за отразяване на целевите приходи и осигуряване на съответните бюджетни кредити

1. Без да се засягат параграф 2, първа алинея, буква в) от настоящия член и член 24, структурата за отразяване на целевите приходи в бюджета включва:

   а) в приходната част на раздела за всяка институция на Съюза — бюджетен ред за записване на приходите;

   б) в разходната част — забележките, включително общите забележки, които посочват в кои бюджетни редове могат да се записват бюджетните кредити, съответстващи на предоставените целеви приходи;

   в) ***в разходната част*** — приложение, което е неразделна част от бюджета и в което се посочват всички бюджетни редове, за които се предвиждат ***вътрешни или*** външни целеви приходи, и се предоставя информация за прогнозния размер на тези приходи, които ще бъдат получени***, и прогнозния размер на тези приходи, които ще бъдат пренесени от предходни години за всеки бюджетен ред.***

   В случаите по първа алинея, буква а) се прави запис „pro memoria“, а в забележките се посочва за информация прогнозният размер на приходите.

2. Бюджетните кредити, които съответстват на целеви приходи, се предоставят автоматично както като бюджетни кредити за поети задължения, така и като бюджетни кредити за плащания, когато приходите бъдат получени от институцията на Съюза, освен в някой от следните случаи:

   а) в случаите, предвидени в член 21, параграф 2, буква а), във връзка с финансови вноски от държавите членки и когато сумите в споразумението за финансово участие са изразени в евро, бюджетните кредити за поети задължения може да бъдат предоставяни при подписването от държавата членка на споразумението за финансово участие;

   б) в случаите, предвидени в член 21, параграф 2, буква б) и член 21, параграф 2, буква ж), подточки i) и iii), бюджетните кредити за поети задължения се предоставят веднага след изготвянето на прогнозата за вземането;

   в) в случаите, предвидени в член 21, параграф 2, буква в), записването на сумите в приходната част води до предвиждането в разходната част на бюджетни кредити за поети задължения и за плащания.

   Бюджетните кредити, посочени в първа алинея, буква в) от настоящия параграф, се изпълняват в съответствие с член 20.

3. Прогнозите за вземанията, посочени в член 21, параграф 2, букви б) и ж), се изпращат на счетоводителя за регистриране.

Член 23

Вноски от държавите членки за научноизследователски програми

1. Вноските на държавите членки за финансирането на някои допълнителни научноизследователски програми, посочени в член 5 от Регламент (ЕО, Евратом) № 609/2014, се изплащат, както следва:

   а) седем дванадесети от сумата, записана в бюджета, се изплащат до 31 януари на текущата финансова година;

   б) останалите пет дванадесети се изплащат до 15 юли на текущата финансова година.

2. Когато бюджетът не е приет окончателно преди началото на финансовата година, предвидените в параграф 1 вноски се определят въз основа на сумата, записана в бюджета за предходната финансова година.

3. Всички вноски или допълнителни плащания, дължими от държавите членки към бюджета, се записват в сметката или сметките на Комисията в срок от 30 календарни дни от датата, на която са изискани средствата.

4. Извършените плащания се записват в сметката, предвидена в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014, и са съобразени с условията, установени в същия регламент.

Член 24

Целеви приходи, произтичащи от участието на държавите от ЕАСТ в определени програми на Съюза

1. Бюджетната структура за отразяване на приходите от участието на държавите от ЕАСТ в определени програми на Съюза е следната:

   а) в приходната част се създава бюджетен ред със запис „pro memoria“ за отразяване на пълния размер на финансовата вноска на всяка държава от ЕАСТ за финансовата година;

   б) в разходната част, в приложение, което е неразделна част от бюджета, се посочват всички бюджетни редове, включващи дейностите на Съюза, в които участват държавите от ЕАСТ, като се включва информация за прогнозния размер на финансовата вноска на всяка държава от ЕАСТ.

2. Съгласно член 82 от Споразумението за ЕИП средствата за годишното участие на държавите от ЕАСТ, потвърдени на Комисията от Съвместния комитет на Европейското икономическо пространство в съответствие с член 1, параграф 5 от Протокол № 32 към Споразумението за ЕИП, водят до предоставянето в началото на финансовата година на пълния размер на съответните бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания.

3. Използването на приходите от финансовите вноски на държавите от ЕАСТ подлежи на отделен мониторинг.

Член 25

Дарения

1. Институциите на Съюза могат да приемат всякакви дарения в полза на Съюза, например приходи от фондации, субсидии, подаръци и завещания.

2. За приемането на дарение на стойност 50 000 EUR или повече, което е свързано с финансова тежест, включително последващи разходи, надвишаваща 10% от стойността на дарението, е необходимо разрешение от Европейския парламент и от Съвета. Европейският парламент и Съветът предприемат действия във връзка с това в срок от два месеца след получаване на искане за такова разрешение от съответните институции на Съюза. Ако в този срок не бъде направено възражение, съответните институции на Съюза вземат окончателно решение относно приемането на дарението. В искането си до Европейския парламент и до Съвета съответните институции на Съюза пояснява финансовите тежести, произтичащи от приемането на дарението в полза на Съюза.

3. Независимо от параграф 2, при извънредни обстоятелства Комисията може да приема направено на Съюза дарение в натура на всякаква стойност, стига то да е предназначено за хуманитарна помощ, спешна подкрепа, гражданска защита или помощ за управлението на кризи.

Комисията може да приеме такова дарение, при условие че:

а) приемането е в съответствие с принципите на добро финансово управление и на прозрачност;

б) то не води до конфликт на интереси;

в) то не уврежда имиджа на Съюза;

г) то не вреди, нито рискува да навреди на сигурността или обществения ред на Съюза или държавите членки;

д) към момента на приемането донорът не се намира в някое от положенията, посочени в член 138, параграф 1 и член 143, параграф 1, нито е регистриран като отстранен в базата данни, посочена в член 144, параграф 1. Донорът подава декларацията по член 139.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити предоставя информация в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9, относно всички случаи, в които Комисията е приела дарение съгласно първа алинея от настоящия параграф.

Член 26

Корпоративно спонсориране

1. „Корпоративно спонсориране“ означава споразумение, чрез което юридическо лице подпомага в натура мероприятие или дейност с рекламна цел или във връзка с корпоративната социална отговорност.

2. Въз основа на специални вътрешни правила, които се публикуват на съответните им уебсайтове, институциите и органите на Съюза могат по изключение да приемат корпоративно спонсориране, при условие че:

   а) надлежно са зачетени принципите на недискриминация, пропорционалност, равно третиране и прозрачност на всички етапи на процедурата за приемане на корпоративно спонсориране;

   б) корпоративното спонсориране допринася за положителната представа за Съюза и е пряко свързано с основната цел на даденото мероприятие или дейност;

   в) корпоративното спонсориране не поражда конфликт на интереси и не е свързано единствено със социални мероприятия;

   г) мероприятието или дейността не се финансира изключително чрез корпоративно спонсориране;

   д) услугата в замяна на корпоративно спонсориране е ограничена до обществената видимост на марката или името на спонсора;

   е) по време на процедурата по спонсориране спонсорът не се намира в някое от положенията, посочени в член 138, параграф 1 и член 143, параграф 1, нито е регистриран като отстранен в базата данни, посочена в член 144, параграф 1.

3. Когато стойността на корпоративното спонсориране надвишава 5 000 EUR, спонсорът се вписва в публичен регистър, който включва информация за вида мероприятие или дейност, които се спонсорират.

Член 27

Правила относно приспаданията и корекциите на обменните курсове

1. Следните приспадания могат да се правят от заявките за плащане, които впоследствие се предават за плащане на нетната сума:

   а) санкции, наложени на страни по договори или на бенефициери;

   б) намаления, възстановени суми и отстъпки по отделни фактури и отчети за разходи;

   в) лихви, генерирани от плащания по предварително финансиране;

   г) корекции поради недължимо платени суми.

   Корекциите, посочени в първа алинея, буква г), могат да бъдат направени чрез пряко приспадане от ново междинно плащане или от плащане на остатъка на същия получател по главата, статията и финансовата година, за които е извършено плащане в превишение на дължимото.

   По отношение на приспаданията, посочени в първа алинея, букви в) и г), се прилагат счетоводните правила на Съюза.

2. Стойността на продуктите или услугите, доставени на Съюза, която включва данъци, подлежащи на възстановяване от държавите членки съгласно Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС, е за сметка на бюджета, след като от нея бъде приспаднат данъкът.

3. Стойността на продуктите или услугите, доставени на Съюза, която включва данъци, подлежащи на възстановяване от трети държави въз основа на съответните споразумения, може да бъде за сметка на бюджета в размер на една от следните суми:

а) сумата след приспадане на данъка;

б) сумата с включен данък.

В случая, посочен в първа алинея, буква б), възстановените впоследствие данъци се третират като вътрешни целеви приходи.

4. Могат да се правят корекции във връзка с разликите в курса, възникнали в хода на изпълнението на бюджета. Окончателната печалба или загуба се включва в салдото за финансовата година.

ГЛАВА 6

ПРИНЦИП НА СПЕЦИФИЧНОСТ

Член 28

Общи разпоредби

1. Бюджетните кредити се заделят за конкретни цели по дялове и по глави. Главите допълнително се подразделят на статии и на позиции.

2. Комисията и останалите институции на Съюза могат да прехвърлят бюджетни кредити в рамките на бюджета, като спазват специфичните условия, предвидени в членове 29 — 32.

Бюджетни кредити могат да бъдат прехвърляни само към бюджетни редове, за които в бюджета има разрешени бюджетни кредити или които съдържат запис „pro memoria“.

Максималните размери, посочени в членове 29, 30 и 31, се изчисляват към момента на отправяне на искането за трансфер и при отчитане на бюджетните кредити, предвидени в бюджета, включително в коригиращите бюджети.

Сумата, която се взема предвид за изчисляване на максималните размери, посочени в членове 29, 30 и 31, е сборът на трансферите, които трябва да се извършат по бюджетния ред, от който се прехвърля, след корекция за отчитане на предходните трансфери. Трансферите, които Комисията или друга институция на Съюза извършва самостоятелно без решение на Европейския парламент и на Съвета, не се вземат предвид.

Предложенията за трансфери и цялата информация за Европейския парламент и за Съвета във връзка с трансферите, извършвани съгласно членове 29, 30 и 31, се придружават от подходяща и подробна оправдателна документация, която съдържа последната налична информация за изпълнението на бюджетните кредити и прогнозите за нуждите до края на финансовата година както за бюджетните редове, към които трябва да се прехвърлят бюджетните кредити, така и за редовете, от които те трябва да бъдат взети.

Член 29

Трансфери от институции на Съюза, различни от Комисията

1. Всяка институция на Съюза, различна от Комисията, може да прехвърля бюджетни кредити в рамките на своя бюджетен раздел:

   а) от един дял в друг до не повече от 10% от бюджетните кредити за финансовата година, записани в бюджетния ред, от който се прави трансферът;

   б) от една глава в друга без ограничения.

2. Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, три седмици преди извършването на трансфер по параграф 1 институцията на Съюза информира Европейския парламент и Съвета за намерението си да направи трансфера. Ако в този срок Европейският парламент или Съветът представи надлежно обосновани възражения, се прилага процедурата, предвидена в член 31.

3. Всяка институция на Съюза, различна от Комисията, може да предложи на Европейския парламент и на Съвета, в рамките на своя бюджетен раздел, трансфери от един дял в друг, надвишаващи максималния размер, посочен в параграф 1, буква а) от настоящия член. За тези трансфери се прилага процедурата, предвидена в член 31.

4. Всяка институция на Съюза, различна от Комисията, може да прави, в рамките на своя бюджетен раздел, трансфери в рамките на статии, без да информира предварително Европейския парламент и Съвета.

Член 30

Трансфери от Комисията

1. В рамките на своя бюджетен раздел Комисията може самостоятелно:

а) да прехвърля бюджетни кредити в рамките на всяка глава;

б) по отношение на разходите за персонал и административните разходи, които са общи за няколко дяла — да прехвърля бюджетни кредити от един дял в друг до максимален размер от 10% от бюджетните кредити за финансовата година, записани в бюджетния ред, от който се прави трансферът, и до не повече от 30% от бюджетните кредити за финансовата година, записани в бюджетния ред, към който се прави трансферът;

в) по отношение на оперативните разходи — да прехвърля бюджетни кредити между глави в рамките на един и същи дял до максимален размер от 10% от бюджетните кредити за финансовата година, записани в бюджетния ред, от който се прави трансферът;

г) по отношение на бюджетните кредити за научни изследвания и технологично развитие, изпълнявани от JRC в рамките на бюджетния дял, свързан с областта от политиката „Преки научни изследвания“ — да прехвърля бюджетни кредити между главите с максимален размер до 15% от бюджетните кредити в бюджетния ред, от който се прави трансферът;

д) по отношение на научните изследвания и технологичното развитие — да прехвърля бюджетни кредити за оперативни разходи от един дял в друг, при условие че бюджетните кредити се използват за същата цел;

е) по отношение на оперативните разходи на фондовете, изпълнявани при условията на споделено управление, с изключение на ЕФГЗ — да прехвърля бюджетни кредити от един дял в друг, при условие че съответните бюджетни кредити са предназначени за същата цел по смисъла на съответния регламент за създаване на фонда или представляват разходи за техническа помощ;

ж) да прехвърля бюджетни кредити от бюджетната позиция на бюджетна гаранция в бюджетната позиция на друга бюджетна гаранция, в изключителни случаи и когато осигурените ресурси в общия фонд „Провизии“ на втората гаранция са недостатъчни за извършване на плащане при предявяването ѝ, при условие че впоследствие прехвърлената сума бъде възстановена в съответствие с процедурата, предвидена в член 215, параграф 4.

Разходите по първа алинея, буква б) от настоящия параграф покриват за всяка област на политиката разходите, посочени в член 47, параграф 4.

Когато Комисията прехвърля бюджетни кредити на ЕФГЗ съгласно първа алинея след 31 декември, тя взема решението си до 31 януари от следващата финансова година. Комисията информира Европейския парламент и Съвета в срок от две седмици след вземането на решението си за тези трансфери.

Три седмици преди извършването на трансферите по първа алинея, буква б) от настоящия параграф Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за намерението си да направи тези трансфери. Ако в този срок Европейският парламент или Съветът представи надлежно обосновани възражения, се прилага процедурата, предвидена в член 31.

Чрез дерогация от четвърта алинея, през последните два месеца от финансовата година Комисията може самостоятелно да прехвърля бюджетни кредити във връзка с разходи за персонала, за външен персонал и за други служители от един дял в друг до максимален общ размер от 5% от бюджетните кредити за тази година. Комисията информира Европейския парламент и Съвета в срок от две седмици след вземането на решението си за тези трансфери.

2. В рамките на своя бюджетен раздел Комисията може да реши да извърши следните трансфери на бюджетни кредити от един дял в друг, при условие че уведоми незабавно Европейския парламент и Съвета за своето решение:

   а) трансфер на бюджетни кредити от дял „Провизии“, посочен в член 49 от настоящия регламент, когато единственото условие за освобождаване на резерва е приемането на основен акт съгласно член 294 от ДФЕС;

   б) в надлежно обосновани извънредни случаи, като международни хуманитарни бедствия и кризи, настъпили след 1 декември на финансовата година — прехвърляне на неусвоени бюджетни кредити за същата година, които все още са налични по дяловете, попадащи във функцията от многогодишната финансова рамка, отнасяща се за външната дейност на Съюза, към дяловете, свързани с помощта за управление на кризи и с операциите за хуманитарна помощ.

Член 31

Предложения за трансфери, представени на Европейския парламент и на Съвета от институции на Съюза

1. Всяка институция на Съюза представя предложенията си за трансфери едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

2. Комисията може да представя на Европейския парламент и на Съвета предложения за трансфери на бюджетни кредити за плащания към фондовете, изпълнявани при условията на споделено управление, с изключение на ЕФГЗ, до 10 януари следващата финансова година. Бюджетни кредити за плащания могат да се прехвърлят от всяка бюджетна позиция. В тези случаи шестседмичният срок, посочен в параграф 4, се съкращава на три седмици.

   Ако Европейският парламент и Съветът не одобрят трансфера или го одобрят само частично, съответната част от разходите по член 10, параграф *7*, буква б) е за сметка на бюджетните кредити за плащания за следващата финансова година.

3. Европейският парламент и Съветът вземат решения за трансферите на бюджетни кредити в съответствие с параграфи 4 — 8.

4. Освен при спешни случаи, Европейският парламент и Съветът, който действа с квалифицирано мнозинство, обсъждат всяко предложение за трансфер в срок от шест седмици от получаването му от двете институции. При спешни случаи Европейският парламент и Съветът обсъждат предложението в срок от три седмици от получаване на предложението.

5. Когато Комисията има намерение да прехвърли бюджетни кредити на ЕФГЗ в съответствие с настоящия член, тя представя на Европейския парламент и на Съвета предложенията за трансфер най-късно до 10 януари следващата финансова година. В тези случаи шестседмичният срок, посочен в параграф 4, се съкращава на три седмици.

6. Предложението за трансфер е одобрено или се счита за одобрено, ако в шестседмичния срок настъпи някое от следните събития:

   а) Европейският парламент и Съветът одобрят предложението за прехвърляне;

   б) предложението за прехвърляне бъде одобрено или от Европейския парламент, или от Съвета, а другата институция се въздържи от действие;

   в) нито Европейският парламент, нито Съветът не вземат решение за изменение или за отхвърляне на предложението за трансфер.

7. Освен ако Европейският парламент или Съветът не поискат друго, шестседмичният срок, посочен в параграф 4, се съкращава на три седмици в следните случаи:

   а) трансферът представлява по-малко от 10% от бюджетните кредити по бюджетния ред, от който се прави трансферът, и не надвишава 5 000 000 EUR;

   б) трансферът се отнася само за бюджетни кредити за плащания и общият му размер не надвишава 100 000 000 EUR.

8. Ако Европейският парламент или Съветът промени размера на трансфера, а другата институция го одобри или се въздържи от действие, или ако и Европейският парламент, и Съветът променят размера на трансфера, за одобрена се счита по-малката от двете суми, освен ако съответната институция на Съюза не оттегли предложението си за трансфер.

Член 32

Трансфери, за които се прилагат специални разпоредби

1. Трансфери на бюджетни кредити, които съответстват на целеви приходи, могат да се правят само ако тези приходи се използват за целите, за които са предназначени.

2. Решенията за трансфер, с които се дава възможност за използване на резерва за солидарност и спешна помощ по силата на член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093, се вземат от Европейския парламент и от Съвета по предложение на Комисията.

   За целите на настоящия параграф се прилага процедурата, предвидена в член 31, параграфи 3 и 4. Ако Европейският парламент и Съветът не одобрят предложението на Комисията и не могат да постигнат обща позиция, те се въздържат от действие по това предложение.

Предложенията за трансфер от резерва за солидарност и спешна помощ за подкрепа по член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 се придружават от подходяща и подробна обосноваваща ги документация, която съдържа:

а) последната налична информация за изпълнението на бюджетните кредити и за прогнозата за нуждите до края на финансовата година за бюджетния ред, към който се прави трансферът;

б) анализ на възможностите за преразпределяне на бюджетните кредити.

ГЛАВА 7

ПРИНЦИП НА ДОБРО ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КАЧЕСТВО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Член 33

Ориентирано към резултатите изпълнение и принципи на икономичност, ефикасност и ефективност

1. Бюджетните кредити се използват в съответствие с принципа на добро финансово управление и следователно се изпълняват, като се спазват следните принципи:

а) принципа на икономичност, според който ресурсите, използвани от съответната институция на Съюза за осъществяване на нейните дейности, се предоставят своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добрата цена;

б) принципа на ефикасност, който е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;

в) принципа на ефективност, който е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.

2. В съответствие с принципа на добро финансово управление използването на бюджетните кредити се съсредоточава върху ориентираното към резултатите изпълнение и за тази цел:

а) целите на програмите и на дейностите се определят предварително;

б) напредъкът по отношение на постигането на целите***, включително интегрираните, по целесъобразност,*** подлежи на мониторинг посредством показатели за изпълнението;

в) напредъкът по постигането на целите, както и проблемите във връзка с това, се съобщават на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с член 41, параграф 3, първа алинея, буква з) и член 253, параграф 1, буква д);

г) програмите и дейностите се изпълняват***, когато това е осъществимо и целесъобразно съгласно съответните секторни разпоредби,*** за постигане на поставените цели, без съществено да се накърняват посочените в член 9 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета екологични цели — смекчаване на последиците от изменението на климата, адаптиране към изменението на климата, устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси, преход към кръгова икономика, предотвратяване и контрол на замърсяването и защита и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите[44]***;***

[44] Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

д) програмите и дейностите се изпълняват, когато това е осъществимо и целесъобразно съгласно съответните секторни разпоредби, за постигане на поставените цели, при спазване на условията на труд и заетост съобразно приложимото национално право, правото на Съюза, конвенциите на МОТ и колективните трудови договори;

е) програмите и дейностите се изпълняват, когато това е осъществимо и целесъобразно съгласно съответните секторни разпоредби, при зачитане на принципа на равенство между половете и в съответствие с подходяща методика за интегриране на принципа на равенство между половете.

3. Когато е целесъобразно, се определят конкретни, измерими, постижими, относими и обвързани със срок (SMART) цели, посочени в параграфи 1 и 2, и ***показатели, които са*** подходящи, приемливи, достоверни, прости***,*** стабилни ***и основани на широко признати научни доказателства и на ефективна, прозрачна и всеобхватна методика***. ***Когато е целесъобразно, данните, събрани във връзка с тези показатели, се представят с разбивка по пол и се събират по начин, който прави възможно агрегирането на такива данни в рамките на всички съответни програми.***

Член 34

Оценки

1. Програмите и дейностите, по които се правят значителни разходи, се подлагат на предварителни и ретроспективни оценки, които са пропорционални на целите и на разходите.

2. Предварителните оценки, подпомагащи подготвянето на програмите и дейностите, се основават на доказателства за ориентираност към резултатите от изпълнението на съответните програми или дейности и набелязват и анализират проблемите, които трябва да бъдат решени, добавената стойност на участието на Съюза, целите, очакваните последици от различните варианти и мерките за мониторинг и оценка.

   За големи програми или дейности, които се очаква да окажат значително икономическо, екологично или социално въздействие, предварителната оценка може да е под формата на оценка на въздействието, която не само отговаря на посочените в първа алинея изисквания, но и включва анализ на различните варианти на метод на изпълнение.

3. Ретроспективните оценки оценяват ориентираността към резултатите от изпълнението на програмата или дейността, включително аспекти като ефективност, ефикасност, съгласуваност, целесъобразност и европейска добавена стойност. Ретроспективните оценки се основават на информацията, получена чрез механизмите и показателите за мониторинг, определени за съответната дейност. Те се извършват най-малко веднъж по време на всяка многогодишна финансова рамка и по възможност достатъчно навреме, за да могат констатациите да бъдат взети предвид при предварителните оценки или оценките на въздействието, подпомагащи подготвянето на съответните програми и дейности.

Член 35

Задължителна финансова обосновка

1. Всяко предложение или инициатива, представени на законодателния орган от Комисията, от върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-долу „върховният представител“) или от държава членка, които могат да имат отражение върху бюджета, включително промени в броя на длъжностите, се придружават от финансова обосновка, в която са посочени прогнозните бюджетни кредити за плащания и за поети задължения, от оценка на различните налични варианти за финансиране и от предварителна оценка или оценка на въздействието съгласно предвиденото в член 34.

   Всяко изменение на предложение или инициатива, представени на законодателния орган, което може да има значително отражение върху бюджета, включително промени в броя на длъжностите, се придружава от финансова обосновка, изготвена от институцията на Съюза, предлагаща изменението.

   Финансовата обосновка съдържа финансовата и икономическата информация, нужна на законодателния орган, за да оцени необходимостта от действие на равнището на Съюза. В нея се включва подходяща информация във връзка със съгласуваността с други дейности на Съюза и възможните полезни взаимодействия.

   За многогодишните операции финансовата обосновка съдържа предвидимия график на годишните нужди от гледна точка на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания и на длъжностите, включително за външен персонал, както и оценка на финансовото им въздействие в средносрочен, и когато е възможно, в дългосрочен план.

2. По време на бюджетната процедура Комисията осигурява необходимата информация за съпоставка между промените в изискваните бюджетни кредити и първоначалните прогнози, направени във финансовата обосновка, в контекста на напредъка на обсъжданията по предложението или инициативата, представени на законодателния орган.

3. За да се намали рискът от измами, нередности и непостигане на целите, финансовата обосновка съдържа информация за изградената система за вътрешен контрол, прогноза за разходите за предвидения в тази система контрол и ползата от него, и оценка на очакваното ниво на риска от грешки, както и информация за съществуващите и планираните мерки за предотвратяване на измами и защита от измами.

   В тази оценка се отчитат вероятният мащаб и тип на грешките, както и специфичните условия в съответната област на политиката и приложимите към нея правила.

4. При представянето на преработени или нови предложения за разходи Комисията оценява разходите и ползите, свързани със системите за контрол, както и очакваното ниво на риска от грешки, както е посочено в параграф 3.

Член 36

Вътрешен контрол на изпълнението на бюджета

1. Съгласно принципа на добро финансово управление, бюджетът се изпълнява в съответствие с принципа на ефективен и ефикасен вътрешен контрол, съобразен с дадения метод на изпълнение, и в съответствие с приложимите секторни разпоредби.

2. При изпълнението на бюджета вътрешният контрол се прилага на всички управленски равнища с цел да се осигури подходяща увереност за постигането на следните цели:

   а) ефективност, ефикасност и икономичност на операциите;

   б) надеждност на отчетността;

   в) опазване на активите и информацията;

   г) предотвратяване, разкриване, коригиране и последващи действия във връзка с ***нередности, включително*** измами, корупция, конфликти на интереси ***и*** двойно финансиране ▌, включително чрез ***доброволното използване на единна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, в т.ч. единен инструмент за извличане на данни и оценяване на риска, осигурена от Комисията и даваща възможност за достъп до и*** електронно ***автоматично извличане,*** записване и съхраняване на данни за получателите на средства на Съюза, включително техните действителни собственици по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849, ***в съответствие със секторните разпоредби***;

   д) подходящо управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените операции, като се вземат предвид многогодишният характер на програмите и естеството на съответните плащания.

3. Ефективният вътрешен контрол се основава на най-добрите международни практики и включва по-специално следните елементи:

   а) разделение на задачите;

   б) подходяща стратегия за управление и контрол на риска, която включва контрол на ниво получател;

   в) подходящи одитни следи и цялостност на данните в системите за данни, в т.ч. електронни;

   г) процедури за мониторинг на ефективността и ефикасността;

   д) процедури за последващи действия във връзка с установените слабости и изключения във вътрешния контрол;

   е) периодична оценка на доброто функциониране на системата за вътрешен контрол.

4. Ефикасният вътрешен контрол се основава на следните елементи:

   а) прилагане на подходяща стратегия за управление и контрол на риска ▌, съгласувана между съответните участници във веригата за контрол;

   б) достъпност на резултатите от извършения контрол за всички съответни участници във веригата за контрол;

   в) основаване, когато е целесъобразно, на декларациите за управлението на партньорите по изпълнението и на независимите одитни становища, при условие че качеството на осъществените дейности е подходящо и приемливо и че те са извършени в съответствие с договорените стандарти;

г) навременно прилагане на коригиращи мерки, включително, когато е целесъобразно, на санкции с възпиращ ефект;

д) ясно и недвусмислено законодателство, на което се основават съответните политики, включително основни актове относно елементите на вътрешния контрол;

е) премахване на многократния контрол;

ж) подобряване на съотношението между разходите за контрола и ползите от него.

5. Ако при изпълнението нивото на грешките е трайно високо, Комисията трябва да определи слабостите в системите за контрол, да анализира разходите и ползите, свързани с евентуалните коригиращи мерки, и да предприеме или предложи подходящи действия, като опростяване на приложимите разпоредби, подобряване на системите за контрол и преструктуриране на програмата или на системите за постигане на резултати.

6. За целите на параграф 2, буква г) от настоящия член ***и без да се засяга втората алинея от настоящия параграф, институциите и органите на Съюза и лицата или субектите, изпълняващи бюджета съгласно член 62, параграф 1 предоставят на*** Комисията в електронен ▌, оперативно съвместим и машинно четим формат следните данни:

а) ***относно получателя: всички данни, изброени в член 38, параграф 2, букви а), б) и в) и в член 38, параграф 6, втора алинея, а*** за физическите лица — и датата на раждане;

б) ***относно операцията: всички данни, изброени в член 38, параграф 2, букви г и д), както и единния идентификационен код на операцията;***

в) за действителния(-те) собственик(-ци) на получателя, когато получателят не е физическо лице: собствено(-и) име(на), фамилно(-и) име(на), дата на раждане и идентификационен(-нни) номер(а) по ДДС или данъчен(-и) идентификационен(-нни) номер(а), ако има такъв(-ива), или друг собствен национален идентификационен код.

За целите на настоящия член, когато държавите членки получават и изпълняват бюджета съгласно член 62, параграф 1, те предоставят на Комисията достъп до данните, посочени в първа алинея, само когато имат задължението да записват и съхраняват тези данни в съответствие със секторните разпоредби. При липсата на подобно задължение съгласно секторните разпоредби държавите членки могат доброволно да предоставят на Комисията достъп до данните, с които разполагат, както е посочено в първа алинея.

До края на 2027 г. Комисията представя оценка на готовността на системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, по отношение на следните критерии:

а) осигурена е оперативна съвместимост със съответните информационни системи и бази данни, включително тези на държавите членки, като се дава възможност за автоматично прехвърляне на съответната информация в реално време, когато това е осъществимо, и се избягва дублиране на докладването;

б) показателите за риска, използвани от системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, са достатъчно единни, обективни, пропорционални и необходими за оценката на риска и са основани на надеждни източници на информация;

в) системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, позволява използването на изкуствен интелект за анализ и тълкуване на данни;

г) системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, е в съответствие с общите принципи за защита на данните.

За целите на настоящия член „оперативна съвместимост“ означава минимално необходимото събиране на данни от различни източници и комуникация между тези източници с цел ефективно оценяване на данните и на потенциалните рискове.

Институциите и органите на Съюза, държавите членки и лицата или субектите, изпълняващи бюджета съгласно член 62, параграф 1, могат да използват системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, на доброволен принцип.

7. Системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, е разработена така, че да улеснява оценката на риска с оглед на подбора, възлагането, финансовото управление, мониторинга, разследването, контрола и одита и да допринася за ефективното предотвратяване, разкриване, коригиране и последващи действия във връзка с ***нередности, включително*** измами, корупция, конфликти на интереси ***и*** двойно финансиране и***:***

а) използва единствено показатели за риска, които са обективни, пропорционални, необходими за оценката на риска и основани на надеждни източници на данни и информация;

б) е разработена за използване в съответствие с общите принципи за защита на данните, включително свеждане на данните до минимум и ограничаване на съхранението им, приложими към обработването на лични данни;

Достъпът до данните, обработвани от системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, ***е*** в съответствие с приложимите правила за защита на данните***, спазва принципите на необходимост и пропорционалност*** и ***е ограничен*** до ***институциите и органите на Съюза, изпълняващи бюджета***, държавите членки, изпълняващи бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), държавите членки, които получават и изпълняват средства на Съюза при изпълнението на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), лицата или субектите, изпълняващи бюджета по член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), разследващи***,*** контролни ***и одитни*** органи на Съюза***, включително OLAF, Сметната палата и Европейската прокуратура,*** в рамките на упражняването на съответните си правомощия. ***Данните, налични чрез системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, следва да се предоставят на Европейския парламент и на Съвета за всеки отделен случай, доколкото това е необходимо и пропорционално при упражняването на съответните им правомощия, в рамките на процедурата по освобождаване на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.***

Комисията е администратор по смисъла на член 3, точка 8 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и отговаря за разработването, управлението и надзора на системата, посочена в параграф 2, буква г) от настоящия член, за осигуряване на защитеността, целостта и поверителността на данните, за удостоверяване на автентичността на потребителите и за защита на информационната система от неправомерно управление и злоупотреба.

Данните се съхраняват за срок, необходим и пропорционален за постигане на целта, определена в параграф 2, буква г). Максималният възможен срок на съхранение не надвишава десет години от последното искане за плащане за периода, подадено до Комисията.

8. За целите на параграф 2, буква г) от настоящия член, член 144, параграф 2 и член 147 и в допълнение към всяка приложима секторна разпоредба лицата и субектите, изпълняващи бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), и лицата и субектите, получаващи средства при изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), заедно с държавите членки, предават на Комисията по всички официални канали, като автоматизираната информационна система, създадена от Комисията и използвана понастоящем за докладване на измами и нередности (наричана по-долу „система за управление на нередностите“), информация за факти и констатации, установени само в контекста на окончателни съдебни или административни решения с позоваване на основанията, посочени в член 138, параграф 1, буква в), подточки iv) и буква г), когато узнаят за такава информация. За същите цели държавите членки предават всяка друга необходима информация, поискана от Комисията, и по-специално информация, свързана с административните последващи действия.

9. Държавите членки, които получават и изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), прилагат параграфи 1 — 7 от настоящия член.

10. За целите на прилагането на изискванията на параграфи 2, 3 и 6 от настоящия член от държавите членки, които изпълняват бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), под „получатели“ се разбират ***лицата, посочени в член 38, параграф 1, втора алинея***.

11. Като част от стратегията си за контрол, Комисията, когато е целесъобразно, разработва и извършва проверки и одити, при които се използват автоматизирани информационни инструменти и нововъзникващи технологии.

ГЛАВА 8

ПРИНЦИП НА ПРОЗРАЧНОСТ

Член 37

Публикуване на отчетите и на бюджетите

1. Бюджетът се съставя и изпълнява и отчетите се представят в съответствие с принципа на прозрачност.

2. Председателят на Европейския парламент осигурява публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на бюджета и коригиращите бюджети във вида, в който са окончателно приети.

Бюджетите се публикуват в срок от три месеца от датата, на която са обявени за окончателно приети.

В очакване на официалното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*, по инициатива на Комисията, окончателните подробни данни от бюджета се публикуват на всички езици на уебсайта на институциите на Съюза във възможно най-кратък срок, но не по-късно от четири седмици след окончателното приемане на бюджета.

Консолидираните годишни отчети се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* и на уебсайта на институциите на Съюза.

Член 38

Публикуване на информация относно получателите и на друга информация

1. Комисията предоставя на ***централизиран*** уебсайт информация за получателите на средства, предоставяни от бюджета, не по-късно от 30 юни в годината след финансовата година, в която за средствата е било поето правно задължение, когато бюджетът се изпълнява от нея съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), от институциите на Съюза — съгласно член 59, параграф 1, и от органите на Съюза съгласно членове 70 и 71.

   При изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, букви б) и в) и с държавите членки — съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), Комисията предоставя на своя ***централизиран*** уебсайт***, както е посочен в първа алинея от настоящия член,*** информация за получателите не по-късно от 30 юни в годината след финансовата година, в която е бил изготвен договорът или споразумението с условията за подкрепата. При изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б) позоваванията в настоящия член на „получатели“ се отнасят за ***получателите, изпълнителите, подизпълнителите и*** бенефициерите, както са ***посочени*** в секторните разпоредби. ***Изброените в параграф 2 от настоящия член данни за такива получатели се публикуват, при условие че тяхното събиране и съхраняване се изисква от секторните разпоредби.***

2. С изключение на случаите, посочени в параграф 3, следната информация се публикува в отворен, оперативно съвместим и машинно четим формат, който позволява сортиране, търсене, извличане, сравняване и повторно използване на данните, при надлежно спазване на изискванията за поверителност и сигурност, и по-специално за защита на личните данни:

а) когато получателят е физическо или юридическо лице;

б) за юридически лица — пълното юридическо наименование на получателя, идентификационният номер по ДДС или данъчният идентификационен номер, ако има такъв, или друг единен национален идентификационен код; за физически лица — собственото и фамилното име на получателя;

в) местонахождението на получателя, а именно:

i) за юридически лица – адресът на получателя;

ii) за физически лица – регионът от ниво NUTS 2 и местожителството в Съюза, а ако няма такова – в съответната държава;

г) сумата, за която е поето задължение, а при поето задължение с множество получатели — разбивката на тази сума по участници, ако има такава;

д) естеството и целта на мярката.

3. Посочените в параграф 2 от настоящия член сведения не се публикуват, нито се дават за публикуване, в изпълнение на параграф 6 от настоящия член, в следните случаи:

а) при помощ за образование, изплатена на физически лица, и друга пряка помощ, изплатена на най-нуждаещи се физически лица съгласно член 194, параграф 4, буква б);

б) при договори с много ниска стойност, възложени на експерти, избрани в съответствие с член 242, параграф 2, както и при договори с много ниска стойност, която е под стойността в точка 14.4 от приложение I;

в) при финансова подкрепа, предоставена чрез финансови инструменти или бюджетни гаранции, в размер под 500 000 EUR;

г) когато оповестяването може да застраши правата и свободите на съответните физически и юридически лица, защитени с Хартата на основните права на Европейския съюз, или да навреди на търговските интереси на получателите;

д) когато, при изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), секторните разпоредби не налагат публикуване.

В случаите, посочени в първа алинея, буква в), предоставяната информация се ограничава до статистически данни, агрегирани по съответни критерии, например географско положение, икономическа типология на получателите, вид на получената подкрепа и областта на политиката на Съюза, по която е предоставена подкрепата.

Когато става въпрос за физически лица, оповестяването на информацията, посочена в параграф 2, се основава на подходящи критерии, например периодичност или вид на мярката и размер на съответните суми.

4. Лицата или субектите, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), публикуват информация за получателите съгласно правилата и процедурите на тези лица или субекти, доколкото тези правила се считат за равностойни в резултат на оценката, проведена от Комисията съгласно член 157, параграф 3 и параграф 4, първа алинея, буква д), и при условие че за всяко публикуване на лични данни се прилагат гаранции, равностойни на предвидените в настоящия член.

   Органите, определени по член 63, параграф 3, публикуват информация в съответствие със секторните разпоредби. Тези секторни разпоредби могат, съгласно съответното правно основание и при отчитане на особеностите на съответния сектор, да дерогират от параграфи 2 и 3 от настоящия член.

   В изпълнение на параграфи 2 и 3 от настоящия член, държавите членки, които получават и изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), осигуряват последващо публикуване на ***централизиран*** уебсайт***, посочен в параграф 1 от настоящия член,*** на информация за получателите си.

5. Уебсайтовете на институциите на Съюза съдържат данни за адреса на ***централизирания уебсайт, посочен в параграф 1***, на който може да бъде намерена информацията, посочена в този параграф ▌.

   Комисията предоставя по подходящ начин и своевременно информацията относно ***централизирания*** уебсайт, ***посочен в параграф 1,*** включително данни за адреса, на който може да бъде намерена информацията, предоставена от държавите членки и посочените в параграф 4 лица, субекти и органи.

6. За целите на параграф 1, първа и втора алинея от настоящия член и без да се засягат ***параграфи 3 и*** 4 ***от настоящия член*** и секторните разпоредби, ***Комисията използва съответната информация, съхранявана в системата, посочена в член 36, параграф 2, буква г), за подхранване на централизирания уебсайт, посочен в параграф 1 от настоящия член, с*** данните, посочени в параграф 2 от настоящия член.

   С цел да се повиши качеството на предоставяните данни, тези данни включват и идентификационния номер по ДДС или — за физическите лица и ако има такъв — данъчния идентификационен номер, или друг собствен национален идентификационен код, като тези допълнителни сведения не се публикуват.

7. Когато се публикуват лични данни, информацията се заличава две години след края на финансовата година, през която е поето правно задължение за средствата.

   При изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, букви б) и в), личните данни се заличават две години след края на финансовата година, в която е бил изготвен договорът или споразумението с условията за подкрепата.

ДЯЛ III

СЪСТАВЯНЕ И СТРУКТУРА НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

СЪСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТА

Член 39

Прогнози за приходите и разходите

1. Всяка институция на Съюза, различна от Комисията, изготвя прогноза за своите приходи и разходи, която изпраща на Комисията и — едновременно с това, за сведение — на Европейския парламент и на Съвета преди 1 юли всяка година.

2. Върховният представител провежда консултации с членовете на Комисията, отговарящи за политиката на развитие, политиката на съседство, международното сътрудничество, хуманитарната помощ и реакцията при кризи, във връзка със съответните им отговорности.

3. Комисията изготвя собствени прогнози, които изпраща на Европейския парламент и на Съвета веднага след приемането им. При изготвянето на своите прогнози Комисията използва информацията, посочена в член 40.

Член 40

Прогнозен бюджет на органите на Съюза, посочени в член 70

Всяка година до 31 януари всеки орган на Съюза, посочен в член 70, в съответствие с акта за неговото създаване, изпраща на Комисията, на Европейския парламент и на Съвета своя проект на единен програмен документ, който съдържа неговото годишно и многогодишно програмиране с планиране на съответните човешки и финансови ресурси.

Член 41

Проектобюджет

1. Комисията внася в Европейския парламент и в Съвета предложение, съдържащо проектобюджета, до 1 септември от годината, която предхожда годината на изпълнение на бюджета. Тя изпраща това предложение на националните парламенти за сведение.

   В проектобюджета се включва обобщаваща обща приходна и разходна част на бюджета на Съюза и се консолидират прогнозите, посочени в член 39. Той може да съдържа освен това прогнози, различни от прогнозите, изготвени от институциите на Съюза.

   Проектобюджетът следва структурата и представянето, описани в членове 47 — 52.

   Всеки раздел от проектобюджета се предхожда от въведение, изготвено от съответната институция на Съюза.

Комисията изготвя общото въведение за проектобюджета. Общото въведение включва финансови таблици с основните данни по дялове и обосновки на промените в бюджетните кредити между дадена финансова година и следващата по категории разходи от многогодишната финансова рамка.

2. За да осигури по-точни и надеждни прогнози за отражението върху бюджета на действащото законодателство и на очакващите приемане законодателни предложения, Комисията прилага към проектобюджета индикативно финансово програмиране за следващите години, структурирано по разходни категории, по области на политиката и по бюджетни редове. Пълното финансово програмиране включва категориите разходи, попадащи в обхвата на точка 26 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. За категориите разходи, попадащи извън обхвата на точка 26 от посоченото междуинституционално споразумение, се представят обобщени данни.

   Индикативното финансово програмиране се актуализира след приемането на бюджета, за да се включат в него резултатите от бюджетната процедура и всички други относими решения.

3. Комисията прилага към проектобюджета:

а) сравнителна таблица, включваща проектобюджета за другите институции на Съюза и първоначалните прогнози на другите институции на Съюза, изпратени до Комисията, и когато е приложимо, изложение на причините, поради които проектобюджетът съдържа прогнози, различни от изготвените от другите институции на Съюза;

б) всеки работен документ, който тя счита за полезен във връзка с щатните разписания на институциите на Съюза, показващ последното разрешено щатно разписание и представящ:

i) всички служители на Съюза, представени по видове договори за наемане на работа;

ii) декларация за политиката относно щатните длъжности и външния персонал и относно съотношението между мъжете и жените;

iii) броя на щатните длъжности, които са били реално заети към последния ден от годината, предшестваща годината, през която се представя проектобюджетът, както и средногодишен брой на еквивалентите на пълно работно време, които са били реално заети за тази предходна година, като се посочва тяхното разпределение по степени, по пол и по административни звена;

iv) списък на щатните длъжности по области на политиката;

v) за всяка категория външен персонал — първоначалните прогнози за броя на еквивалентите на пълно работно време въз основа на разрешените бюджетни кредити, както и броя на реално назначените лица в началото на годината, през която се представя проектобюджетът, като се посочва тяхното разпределение по функционални групи и ако е приложимо, по степени;

в) за органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71 — работен документ, съдържащ приходите и разходите, както и цялата информация за персонала, както е посочено в буква б) от настоящата алинея;

г) работен документ относно планираното изпълнение на бюджетните кредити за финансовата година, информация относно изпълнението на целевите приходи през предходната година, в т.ч. пренесените към финансовата година суми, и относно неизпълнените поети задължения;

д) по отношение на бюджетните кредити за администрация — работен документ, представящ административните разходи, които Комисията трябва да изпълни в своя бюджетен раздел, и работен документ за посочената в член 272, параграф 1 политика на Комисията за сградния фонд;

е) работен документ относно пилотните проекти и подготвителните действия, който съдържа и оценка на резултатите и планираните последващи действия;

ж) по отношение на финансирането на международни организации — работен документ, който съдържа:

i) обобщение на всички вноски, разпределени по програми или фондове на Съюза и по международни организации;

ii) изложение на мотивите с обяснение защо е по-ефикасно Съюзът да финансира тези международни организации, вместо да предприеме преки действия;

з) отчети за програмите или всеки друг приложим документ, който съдържа следното:

i) указание за политиките и целите на Съюза, за чието реализиране трябва да допринесе програмата;

ii) ясна обосновка за намесата на равнището на Съюза в съответствие, *inter alia*, с принципа на субсидиарност;

iii) напредъка в постигането на целите на програмата, както е посочено в член 33;

iv) пълна обосновка, включително анализ на разходите и ползите за предложените промени в размера на бюджетните кредити;

v) информация за изпълнението на програмата в процентно изражение за текущата и предходната финансова година;

и) обобщен график на плащанията, който представя по програма и по функция плащанията, дължими през следващите финансови години, за да се изпълнят предложените в проектобюджета бюджетни задължения, поети през предходни финансови години.

Когато публично-частни партньорства използват финансови инструменти, информацията за тези инструменти се включва в работния документ, посочен в параграф 4.

4. Когато Комисията използва финансови инструменти, тя прилага към проектобюджета работен документ, в който за всеки финансов инструмент се посочва следното:

а) финансовият инструмент и неговият основен акт, както и общо описание на инструмента, неговото отражение върху бюджета, неговият срок и добавената стойност от финансовото участие на Съюза;

б) финансовите институции, участващи в изпълнението, включително всички въпроси, свързани с прилагането на член 158, параграф 2;

в) приносът на финансовия инструмент за постигане на целите на съответната програма, измерен според установените показатели, включително, когато е приложимо, географската диверсификация;

г) предвидените операции, включително целевите обеми, въз основа на търсения ефект на ливъридж и частния капитал, който се очаква да бъде мобилизиран, или когато той не е известен — въз основа на ефекта на ливъридж, произтичащ от съществуващите финансови инструменти;

д) бюджетните редове, отговарящи на съответните операции, и общият размер на бюджетните задължения и на плащанията от бюджета;

е) средната продължителност на периода между поемането на бюджетно задължение по финансовите инструменти и поемането на правните задължения за индивидуални проекти под формата на капитал или дълг, когато тази продължителност надвишава три години;

ж) приходите и възстановяванията на средства съгласно член 212, параграф 3, представени поотделно, включително оценка за тяхното използване;

з) стойността на инвестициите в собствен капитал по отношение на предходни години;

и) общият размер на провизиите за рискове и задължения, както и всяка информация за изложеността на Съюза към финансов риск, включително условните пасиви;

й) реализираните загуби от активите и гаранциите, по които са предявени искания за плащане, както за предходната година, така и съответните акумулирани стойности;

к) резултатите от изпълнението на финансовия инструмент, включително извършените инвестиции, търсеният и постигнатият ефект на ливъридж и търсените и постигнати мултиплициращи ефекти, като и размерът на мобилизирания частен капитал;

л) ресурсите, за които са заделени провизии в общия фонд „Провизии“, и когато е приложимо — салдото по доверителната сметка.

Работният документ, посочен в първа алинея, съдържа и преглед на административните разходи, произтичащи от такси за управление и други финансови и оперативни разходи, плащани за управлението на финансови инструменти общо и по управляващи лица и управлявани финансови инструменти.

Комисията обяснява причините за продължителността на периода, посочен в първа алинея, буква е), и когато е целесъобразно, представя план за действие за намаляване на периода в рамките на годишната процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

В работния документ, посочен в първа алинея, в ясен и сбит табличен вид се обобщава информацията по финансови инструменти.

5. Когато Съюзът е предоставил бюджетна гаранция, Комисията прилага към проектобюджета работен документ, в който за всяка бюджетна гаранция и за общия фонд „Провизии“ се посочва следното:

а) бюджетната гаранция и нейният основен акт, както и общо описание на бюджетната гаранция, нейното отражение върху финансовите задължения на бюджета, нейния срок и добавената стойност от подкрепата на Съюза;

б) контрагентите по бюджетната гаранция, включително всички въпроси, свързани с прилагането на член 158, параграф 2;

в) степента, в която бюджетната гаранция е постигнала заложените с нея цели, измерена чрез установените показатели, включително, когато е приложимо, географската диверсификация и мобилизирането на ресурси на частния сектор;

г) информация за операциите, покрити от бюджетната гаранция, агрегирани по сектори, държави и инструменти, включително, когато е приложимо, портфейли и подкрепа, комбинирана с други действия на Съюза;

д) размерът на средствата, прехвърлени на получателите, както и оценка на ефекта на ливъридж, постигнат от проектите, подкрепени чрез бюджетната гаранция;

е) информация, агрегирана на същия принцип като посочения в буква г), за исканията за плащане по бюджетната гаранция, загубите, възвръщаемостта, събраните суми и всички други получени плащания;

ж) размерът на провизирането за задълженията по всяка бюджетна гаранция ***и*** оценка на адекватността на процента на провизиране по нея и на необходимостта от попълване на провизиите;

з) ефективният процент на провизиране на общия фонд „Провизии“, и когато е приложимо, последващите операции, извършени в съответствие с член 216, параграф 4.

6. Когато Комисията използва доверителни фондове на Съюза за външни дейности, тя прилага към проектобюджета подробен работен документ относно дейностите, подпомагани от тези доверителни фондове, включително:

а) относно тяхното изпълнение, включително, *inter alia*, информация относно механизмите за мониторинг, договорени със субектите, изпълняващи доверителните фондове;

б) разходите им за управление;

в) вноските от донори, различни от Съюза;

г) предварителна оценка за ориентираността към резултатите от изпълнението, основана на условията, предвидени в член 238, параграф 3;

д) описание за това как техните дейности са допринесли за постигането на целите, определени в основния акт на инструмента, от който е предоставена вноската на Съюза за доверителните фондове.

7. Комисията прилага към проектобюджета списък на своите решения за налагане на глоби в областта на правото за защита на конкуренцията и размера на всяка наложена глоба, заедно с информация дали глобите са окончателни и дали са или все още биха могли да бъдат обжалвани пред Съда на Европейския съюз, както и информация кога дадена глоба се очаква да стане окончателна, когато това е възможно. ***Комисията прилага към проектобюджета също така списък на своите решения и сумите, които са били записани или може да бъдат записани като отрицателни приходи в бюджета съгласно член 48, параграф 2, буква б).***

8. Освен това Комисията прилага към проектобюджета всеки друг работен документ, който счита, че може да послужи на Европейския парламент и на Съвета при оценяването на бюджетните искания.

9. В съответствие с член 8, параграф 5 от Решение 2010/427/ЕС на Съвета[45], заедно с проектобюджета Комисията предава на Европейския парламент и на Съвета работен документ, в който са представени изчерпателно:

   а) всички административни и оперативни разходи, свързани с външната дейност на Съюза, включително задачите в областта на ОВППС и общата политика за сигурност и отбрана, и финансирани от бюджета;

   б) общите административни разходи на ЕСВД за предходната година, с разбивка по разходи за отделните делегации на Съюза и разходи за централната администрация на ЕСВД, заедно с оперативните разходи, с разбивка по географски области (региони, държави), тематични области, делегации и мисии на Съюза.

[45] Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

10. В работния документ, посочен в параграф ***9***, се посочват също така:

а) броят на длъжностите за всяка степен във всяка категория, както и броят на постоянните и временните длъжности, включително договорно наетият и местният персонал, разрешени в рамките на бюджетните кредити, във всяка делегация на Съюза, както и в централната администрация на ЕСВД;

б) всяко увеличение или намаление, в сравнение с предходната финансова година, на броя на длъжностите по степени и категории в централната администрация на ЕСВД и във всички делегации на Съюза;

в) броят на разрешените за финансовата година и за предходната финансова година длъжности, както и броят на длъжностите, заемани от командировани дипломати от държавите членки и от служители на Съюза;

г) подробни данни за всички заети служители в делегациите на Съюза към момента на представяне на проектобюджета, включително разбивка по географски области, пол, отделни държави и мисии, като се посочват поотделно длъжностите в щатното разписание, договорно наетите лица, местните служители и командированите национални експерти, както и бюджетните кредити, поискани в проектобюджета за тези видове персонал, със съответните прогнози по отношение на еквивалентите на пълно работно време въз основа на поисканите бюджетни кредити.

Член 42

Писмо за внасяне на корекции в проектобюджета

Въз основа на всяка нова информация, която не е била известна към момента на съставяне на проектобюджета, Комисията може, по собствена инициатива или по искане на друга институция на Съюза по отношение на нейния съответен раздел, да представи едновременно на Европейския парламент и на Съвета едно или повече писма за внасяне на корекции в проектобюджета преди свикването на помирителния комитет по член 314 от ДФЕС. Тези писма могат да включват писмо за внасяне на корекции, с което се актуализират по-специално прогнозните разходи за селското стопанство.

Член 43

Задължения на държавите членки в резултат на приемането на бюджета

1. Председателят на Европейския парламент обявява бюджета за окончателно приет в съответствие с процедурата, предвидена в член 314, параграф 9 от ДФЕС и член 106а от Договора за Евратом.

2. След като бюджетът бъде обявен за окончателно приет, всяка държава членка, считано от 1 януари от следващата финансова година или от датата на обявяване на окончателното приемане на бюджета, ако това бъде направено след 1 януари, е длъжна да извърши дължимите на Съюза плащания съгласно регламенти (ЕС, ЕС, Евратом) № 609/2014 и (ЕС, ЕС, Евратом) 2021/770.

Член 44

Проекти на коригиращи бюджети

1. Комисията може да представя проекти на коригиращи бюджети, които са свързани предимно с приходите, при следните обстоятелства:

   а) за да запише в бюджета салдото от предходната финансова година в съответствие с процедурата, предвидена в член 18;

   б) за да преразгледа прогнозата за собствените ресурси въз основа на актуализирани икономически прогнози;

   в) за да актуализира преразгледаната прогноза за собствените ресурси и други приходи, както и с цел преглед на наличността на бюджетни кредити за плащания и нуждите от такива кредити.

   В случай че са налице неизбежни, извънредни и непредвидени обстоятелства, Комисията може да представи проекти на коригиращи бюджети, които са главно ориентирани към разходите.

2. При същите обстоятелства като посочените в параграф 1 се изпращат на Комисията исканията за коригиращи бюджети от институции на Съюза, различни от Комисията.

   Преди да представят проект на коригиращ бюджет, Комисията и другите съответни институции на Съюза проучват възможностите за преразпределяне на съответните бюджетни кредити, по-специално във връзка с всяко очаквано непълно изпълнение на бюджетните кредити.

   Член 43 се прилага за коригиращите бюджети. Коригиращите бюджети се обосновават чрез позоваване на бюджета, чиито прогнози тези коригиращи бюджети изменят.

3. Освен при надлежно обосновани извънредни обстоятелства, Комисията представя едновременно на Европейския парламент и на Съвета своите проекти на коригиращи бюджети до 1 септември всяка финансова година. Тя може да приложи към исканията за коригиращи бюджети становище от други институции на Съюза.

4. Проектите на коригиращи бюджети се придружават от изложение на мотивите и от информация за изпълнението на бюджета за предходната и текущата финансова година, налична към датата на тяхното съставяне.

Член 45

Ранно предаване на прогнозите и на проектобюджетите

Комисията, Европейският парламент и Съветът могат да постигнат съгласие за определянето на по-ранни дати за предаването на прогнозите и за приемането и предаването на проектобюджета. Тази договореност обаче не води до съкращаване или удължаване на сроковете, които са предвидени за разглеждане на тези текстове съгласно член 314 от ДФЕС и член 106а от Договора за Евратом.

ГЛАВА 2

СТРУКТУРА И ПРЕДСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТА

Член 46

Структура на бюджета

Бюджетът се състои от:

а) обща приходна и разходна част;

б) отделни раздели за всяка институция на Съюза, с изключение на Европейския съвет и на Съвета, които ползват един и същи раздел, подразделен на приходна и разходна част.

Член 47

Бюджетна номенклатура

1. Приходите на Комисията и приходите и разходите на останалите институции на Съюза се класифицират от Европейския парламент и от Съвета според своя вид или предназначение по дялове, глави, статии и позиции.

2. Разходната част на бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията, се съставя въз основа на номенклатура, приета от Европейския парламент и от Съвета и класифицирана според предназначението на разходите.

   Всеки дял съответства на област на политиката, а всяка глава, по правило, съответства на програма или на дейност.

Всеки дял може да включва бюджетни кредити за оперативни разходи и бюджетни кредити за административни разходи. Бюджетните кредити за административни разходи за даден дял се групират само в една глава.

Бюджетната номенклатура е съобразена с принципите на специфичност, добро финансово управление и прозрачност. Тя осигурява яснотата и прозрачността, необходими за бюджетния процес, като улеснява определянето на основните цели, отразени в приложимите правни основания, и прави възможни изборът на политически приоритети и ефикасното и ефективно изпълнение.

3. Комисията може да поиска добавянето на символичен запис „pro memoria“ в запис без разрешени бюджетни кредити. Това искане се одобрява съгласно процедурата, предвидена в член 31.

4. Когато са представени според предназначението, бюджетните кредити за административни разходи за отделните дялове се класифицират, както следва:

   а) разходи за персонала, разрешен в щатното разписание, които включват размер на бюджетните кредити и брой на длъжностите в щатното разписание, които съответстват на тези разходи;

   б) разходи за външен персонал и други разходи, посочени в член 30, параграф 1, първа алинея, буква б) и финансирани по функция „Администрация“ на многогодишната финансова рамка;

в) разходи за недвижими имоти и други свързани с тях разходи, включително за почистване и поддръжка, отдаване и вземане под наем, телекомуникации, вода, газ и електроенергия;

г) разходи за външен персонал и техническа помощ, пряко свързани с изпълнението на програмите.

Всеки административен разход на Комисията от вид, който е общ за няколко дяла, се представя в отделна обобщаваща част с класификация по видове.

Член 48

Отрицателни приходи

1. Бюджетът не съдържа отрицателни приходи.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, от бюджетните приходи се приспадат следните елементи:

а) общата отрицателна възвръщаемост на депозитите;

б) лихвите или другите такси, дължими на съответните страни, в т.ч. евентуалната отрицателна възвръщаемост по тези суми, при отмяна или намаляване на размера, от страна на Съда на Европейския съюз, на наложените по силата на ДФЕС или Договора за Евратом глоби или други санкции — както е посочено в член 108, параграф 1.

Във връзка с първа алинея, буква б) лихвата или други такси се отразяват в проектобюджета в рамките на конкретен бюджетен ред, а Комисията актуализира информацията, посочена в член 41, параграф 7, второто изречение, заедно с коригиращия бюджет, посочен в член 18, параграф 3.

3. Собствените ресурси, изплатени съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053, са нетни суми и се посочват като такива в обобщаващата приходна част на бюджета.

I

Член 49

Провизии

1. Всеки бюджетен раздел може да съдържа дял „Провизии“. Бюджетни кредити се записват в този дял във всеки от следните случаи:

   а) към момента на съставяне на бюджета не съществува основен акт за съответното действие;

   б) налице са сериозни основания за съмнение в адекватността на бюджетните кредити или във възможността за изпълнение при условия, които съответстват на принципа на добро финансово управление, на бюджетните кредити, записани в съответните бюджетни редове.

   Бюджетните кредити в този дял могат да се използват единствено след трансфери в съответствие с процедурата, предвидена в член 30, параграф 2, буква а) от настоящия регламент — когато основният акт се приема по процедурата, предвидена в член 294 от ДФЕС, а във всички останали случаи — в съответствие с процедурата, предвидена в член 31 от настоящия регламент.

2. При сериозни затруднения при изпълнението, Комисията може в хода на финансовата година да предложи трансфера на бюджетни кредити в дял „Провизии“. Европейският парламент и Съветът вземат решение за тези трансфери съгласно член 31.

Член 50

Отрицателен резерв

Бюджетният раздел, отнасящ се за Комисията, може да включва „отрицателен резерв“, който не може да надхвърля 200 000 000 EUR. Този записан в отделен дял резерв съдържа единствено бюджетни кредити за плащания.

Отрицателният резерв се усвоява преди края на финансовата година посредством трансфери в съответствие с процедурата, предвидена в членове 30 и 31.

Член 51

Резерв за спешна помощ

1. Бюджетният раздел, отнасящ се за Комисията, включва резерв за спешна помощ за трети държави.

2. Резервът, посочен в параграф 1, се усвоява преди края на финансовата година посредством трансфери в съответствие с процедурата, предвидена в членове 30 и 32.

Член 52

Представяне на бюджета

1. В бюджета се посочват:

   а) в общата приходна и разходна част:

      i) прогнозните приходи на Съюза за текущата финансова година (наричана по-долу „година n“);

      ii) прогнозните приходи за предходната финансова година и приходите за година n-2;

      iii) бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания за година n;

iv) бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания за предходната финансова година;

v) поетите задължения за разходи и платените разходи през година n–2, като платените разходи се изразяват и като процент от бюджета за година n;

vi) подходящи забележки за всяко подразделение съгласно член 47, параграф 1, включително препратка към основния акт, когато има такъв, както и всички подходящи обяснения във връзка с характера и предназначението на бюджетните кредити;

б) във всеки раздел — приходите и разходите, като се следва същата структура като посочената в буква а);

в) по отношение на персонала:

i) за всеки раздел — щатно разписание, в което се посочват броят на длъжностите за всяка степен във всяка категория и за всяка служба, както и броят на постоянните и временните длъжности, разрешени в рамките на бюджетните кредити;

ii) щатно разписание за персонала, получаващ възнаграждение от бюджетните кредити за научни изследвания и технологично развитие за осъществяване на преки дейности, и щатно разписание за персонала, получаващ възнаграждение от същите бюджетни кредити за осъществяване на непреки дейности; щатните разписания се групират по категории и степени и в тях се прави разграничение между постоянни и временни длъжности, разрешени в рамките на бюджетните кредити;

iii) щатно разписание, в което се посочва броят на длъжностите по степени и по категории за всеки орган на Съюза, посочен в член 70, който получава средства от бюджета. В щатните разписания до броя на длъжностите, разрешени за финансовата година, се посочва броят, разрешен за

предходната година. Персоналът на Агенцията за снабдяване към Евратом се представя отделно в щатното разписание на Комисията;

г) по отношение на финансовата помощ и бюджетните гаранции:

i) в общата приходна част на бюджета — бюджетните редове, отговарящи на съответните операции и предназначени за отразяване на всички възстановени суми, постъпили от получатели, които първоначално са допуснали нарушение на условията. Тези редове съдържат символичен запис „pro memoria“ и се придружават от необходимите забележки;

ii) в бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията:

– бюджетните редове, които съдържат бюджетни гаранции във връзка със съответните операции. Тези редове съдържат символичен запис „pro memoria“, при условие че не възникне действителен разход, който трябва да се покрие от окончателни ресурси;

– забележки, в които се посочват основният акт и обемът на предвидените операции, времетраенето и финансовите гаранции, предоставени от Съюза по тези операции;

iii) в документ, приложен към бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията, за сведение, също за съответните рискове:

– текущите капиталови операции и управлението на дълга;

– капиталовите операции и управлението на дълга за година n;

– обстоен преглед на операциите по получаване и отпускане на заеми; ***този преглед предоставя, inter alia, подробна информация за падежите, графика на плащанията, агрегирания размер на дължимите лихви, инвеститорската база на първичния пазар, и когато е приложимо, размера и разходите на общия пул за ликвидност в основата на диверсифицираната стратегия за финансиране, както и плана за получаване на заеми;***

д) по отношение на финансовите инструменти, които се създават без основен акт:

i) бюджетните редове, отговарящи на съответните операции;

ii) общо описание на финансовите инструменти, включително техният срок и отражението им върху бюджета;

iii) предвидените операции, включително целевите обеми, въз основа на очаквания мултиплициращ ефект и ефект на ливъридж;

е) по отношение на средствата, изпълнявани от лица или субекти съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в):

i) препратка към основния акт на съответната програма;

ii) съответните бюджетни редове;

iii) общо описание на действието, включително неговата продължителност и неговото отражение върху бюджета;

ж) общият размер на разходите за ОВППС, записан в глава, озаглавена „Обща външна политика и политика на сигурност“ със специални статии, които включват разходите за ОВППС и съдържат специални бюджетни редове, в които се посочват най-малко отделните големи мисии.

2. Освен документите, посочени в параграф 1, Европейският парламент и Съветът може да приложат към бюджета всякакви други относими документи.

Член 53

Правила за щатното разписание на персонала

1. Щатните разписания, посочени в член 52, параграф 1, буква в), представляват задължително ограничение за всяка институция или орган на Съюза. Не се извършват назначения, с които се надхвърля определеното ограничение.

   При все това, с изключение на степените AD 14, AD 15 и AD 16, всяка институция или орган на Съюза може да изменя щатното си разписание с максимум 10% от разрешените длъжности при следните условия:

   а) не се засяга размерът на бюджетните кредити за персонала, които съответстват на пълна финансова година;

   б) не се надхвърля ограничението за общия брой на длъжностите, разрешени с всяко щатно разписание;

   в) институцията или органът на Съюза са участвали в съпоставителна оценка с други институции и органи на Съюза, започнала в рамките на процедурата по аналитичен преглед на персонала на Комисията.

   Три седмици преди да направи промените, посочени във втора алинея, институцията на Съюза информира Европейския парламент и Съвета за намерението си да ги направи. Ако в този срок Европейският парламент или Съветът повдигнат надлежно обосновани възражения, институцията на Съюза се въздържа от извършване на промените и се прилага процедурата, предвидена в член 44.

2. Чрез дерогация от параграф 1, първа алинея, последиците от работата на непълно работно време, разрешена от органа по назначаването в съответствие с Правилника за персонала, могат да се компенсират с други назначения.

ГЛАВА 3

БЮДЖЕТНА ДИСЦИПЛИНА

Член 54

Съответствие с Многогодишната финансова рамка и с решението относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз

Бюджетът спазва Многогодишната финансова рамка и Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053.

Член 55

Съответствие на актовете на Съюза с бюджета

Когато изпълнението на акт на Съюза води до надвишаване на бюджетните кредити, налични в бюджета, този акт не се изпълнява финансово, преди бюджетът да бъде коригиран по съответния начин.

ДЯЛ IV

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 56

Изпълнение на бюджета в съответствие с принципа на добро финансово управление

1. Комисията изпълнява приходите и разходите на бюджета в съответствие с настоящия регламент, като носи отговорност за изпълнението и действа в рамките на разрешените бюджетни кредити.

2. Държавите членки си сътрудничат с Комисията, за да бъдат бюджетните кредити усвоявани в съответствие с принципа на добро финансово управление.

Член 57

Информация за предаването на лични данни за целите на одита

При процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, в т.ч. при всяка покана за представяне на предложения, отправена във връзка с безвъзмездни средства, нефинансови дарения, поръчки или награди, попадащи под режим на пряко управление, потенциалните бенефициери, кандидати, оференти и участници се уведомяват, в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725, че с цел защита на финансовите интереси на Съюза техните лични данни могат да бъдат предадени на службите за вътрешен одит, на Сметната палата, на Европейската прокуратура или на OLAF, както и да бъдат предавани между разпоредителите с бюджетни кредити на Комисията, изпълнителните агенции, посочени в член 69 от настоящия регламент, и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71 от настоящия регламент.

Член 58

Основен акт и изключения

1. Бюджетните кредити, записани в бюджета за която и да е дейност на Съюза, могат да се използват само след приемането на основен акт.

2. Чрез дерогация от параграф 1 и при спазване на условията, предвидени в параграфи 3, 4 и 5, следните бюджетни кредити могат да бъдат изпълнявани без основен акт, при условие че действията, за чието финансиране са предназначени, са от компетентността на Съюза:

   а) бюджетните кредити за пилотни проекти с експериментален характер, предназначени за проверка на осъществимостта на дадено действие и неговата целесъобразност;

   б) бюджетните кредити за подготвителни действия в областта на прилагането на ДФЕС и Договора за Евратом, предназначени за изготвяне на предложения с цел приемане на бъдещи действия;

   в) бюджетните кредити за подготвителни мерки в областта на дял V от ДЕС;

   г) бюджетните кредити за еднократни действия или за действия с неограничена продължителност, извършвани от Комисията във връзка със задачи, произтичащи от нейните правомощия на институционално равнище съгласно ДФЕС и Договора за Евратом, различни от правото ѝ на законодателна инициатива да представя предложения, посочено в буква б) от настоящия параграф, и съгласно конкретни правомощия, предоставени ѝ пряко с членове 154, 156, 159 и 160, член 168, параграф 2, член 171, параграф 2 и член 173, параграф 2, член 175, втора алинея, член 181, параграф 2, член 190, член 210, параграф 2 и член 214, параграф 6 от ДФЕС и членове 70 и 77 — 85 от Договора за Евратом;

д) бюджетните кредити за работата на всяка институция на Съюза в рамките на нейната административна автономия.

3. По отношение на бюджетните кредити, посочени в параграф 2, буква а), съответните бюджетни кредити за поети задължения могат да бъдат записвани в бюджета за не повече от две поредни финансови години. Общият размер на бюджетните кредити за пилотните проекти не надхвърля 40 000 000 EUR за всяка финансова година.

4. По отношение на бюджетните кредити, посочени в параграф 2, буква б), за подготвителните действия се прилага съгласуван подход и те могат да бъдат под различни форми. Съответните бюджетни кредити за поети задължения могат да бъдат записвани в бюджета за не повече от три поредни финансови години. Процедурата за приемането на съответния основен акт приключва преди края на третата финансова година. В хода на тази процедура заделените бюджетни кредити съответстват на конкретните характеристики на подготвителното действие във връзка с предвидените дейности, поставените цели и получателите. Следователно размерът на заделените бюджетни кредити не съответства на размера на средствата, предвидени за финансиране на самото окончателно действие.

   Общият размер на бюджетните кредити за нови подготвителни действия, посочени в параграф 2, буква б), не надхвърля 50 000 000 EUR за всяка финансова година, а общият размер на бюджетните кредити, действително заделени за подготвителни действия, не надхвърля 100 000 000 EUR.

5. По отношение на бюджетните кредити, посочени в параграф 2, буква в), подготвителните мерки се ограничават до кратък срок и са предназначени за създаване на условия за действия на Съюза, служещи за изпълнение на целите на ОВППС, и за приемането на необходимите правни инструменти.

За целите на операциите на Съюза за управление на кризи подготвителните мерки са предназначени, *inter alia*, за оценяване на оперативните нужди, за осигуряване на бързо първоначално разполагане на ресурсите или за създаване на място на условия за започване на операцията. Подготвителните мерки се одобряват от Съвета по предложение на върховния представител.

За да се осигури бързото изпълнение на подготвителните мерки, върховният представител информира Европейския парламент и Комисията колкото е възможно по-рано за намерението на Съвета да предприеме подготвителна мярка, и по-специално за ресурсите, които се очаква да бъдат необходими за тази цел. Комисията взема всички необходими мерки за осигуряване на бързото изплащане на средствата.

Финансирането на мерки, одобрени от Съвета за подготовката на операции на Съюза за управление на кризи по дял V от ДЕС, покрива пределните разходи, произтичащи пряко от конкретно разполагане на място на мисия или екип, включващи, *inter alia*, персонал от институциите на Съюза, включително застраховка за висок риск, пътни разходи, квартирни и дневни разходи.

Член 59

Изпълнение на бюджета от институции на Съюза, различни от Комисията

1. Комисията предоставя на останалите институции на Съюза необходимите правомощия за изпълнение на бюджетните раздели, които се отнасят за тях.

2. За да се улесни изпълнението на предоставените им бюджетни кредити, институциите на Съюза могат да сключват помежду си споразумения за нивото на услугите, в които се определят условията за предоставянето на услуги, доставката на продукти, изпълнението на строителство или изпълнението на договори за недвижими имоти.

   Тези споразумения дават възможност за трансфер на бюджетни кредити или за възстановяване на разходи, произтичащи от тяхното изпълнение.

3. Споразуменията за нивото на услугите, посочени в параграф 2, могат да бъдат договаряни и между отделите на институциите на Съюза, органите на Съюза, европейските служби, органите и лицата, на които е възложено изпълнението на конкретни дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС, и Службата на генералния секретар на Управителния съвет на европейските училища. Комисията и другите институции на Съюза представят редовни доклади на Европейския парламент и на Съвета относно сключените от тях с други институции на Съюза споразумения за нивото на услугите.

Член 60

Делегиране на правомощия по изпълнението на бюджета

1. Комисията и всяка от останалите институции на Съюза могат, в рамките на своите служби, да делегират правомощията си за изпълнение на бюджета в съответствие с условията, предвидени в настоящия регламент и в собствените им вътрешни правила, както и при ограниченията, определени от тях в акта за делегиране. Така оправомощените лица действат в границите на изрично предоставените им правомощия.

2. Освен посоченото в параграф 1 Комисията може да делегира правомощията си за изпълнение на бюджета във връзка с бюджетните кредити за оперативни разходи в своя бюджетен раздел на ръководителите на делегации на Съюза и — с цел да се осигури непрекъснатост на дейностите по време на тяхното отсъствие — на заместник-ръководителите на делегации на Съюза. Това делегиране не засяга отговорността, която носят ръководителите на делегациите на Съюза за изпълнението на бюджета. В случай че ръководителите на делегациите на Съюза отсъстват повече от четири седмици, Комисията преразглежда решението си за делегиране на правомощията си за изпълнение на бюджета. Когато ръководителите на делегациите на Съюза и заместниците им в тяхно отсъствие действат като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити на Комисията, те прилагат правилника на Комисията за изпълнението на бюджета и за тях се прилагат същите задължения, отговорности и отчетност като за всички други вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити на Комисията.

Комисията може да оттегли делегирането на правомощия по първа алинея в съответствие със своите правила.

За целите на първа алинея върховният представител взема необходимите мерки за улесняване на сътрудничеството между делегациите на Съюза и службите на Комисията.

3. ЕСВД може по изключение да делегира правомощията си за изпълнение на бюджета във връзка с бюджетните кредити за административни разходи в своя бюджетен раздел на служители на Комисията, работещи в делегации на Съюза, когато това е необходимо, за да се гарантира непрекъснатостта на дейността на тези делегации в отсъствието на компетентния разпоредител с бюджетни кредити на ЕСВД от държавата, в която е установена неговата делегация. В изключителните случаи, когато служителите на Комисията, работещи в делегациите на Съюза, действат като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити на ЕСВД, те прилагат вътрешния правник на ЕСВД за изпълнението на бюджета и за тях се прилагат същите задължения, отговорности и отчетност като за всеки друг вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити на ЕСВД.

ЕСВД може да оттегли делегирането на правомощия по първа алинея в съответствие със своите правила.

Член 61

Конфликт на интереси

1. Финансовите участници по смисъла на глава 4 от настоящия дял и другите лица, включително националните органи на всяко равнище, участващи в изпълнението на бюджета при условията на пряко, непряко и споделено управление, включително в подготвителните действия, в одита или в контрола, не предприемат никакви действия, които могат да поставят собствените им интереси в конфликт с тези на Съюза. Те предприемат също така подходящи мерки за предотвратяване на конфликт на интереси във функциите, за които носят отговорност, и за недопускане на ситуации, които обективно могат да бъдат възприети като конфликт на интереси.

2. Когато има риск от конфликт на интереси с участието на служител на национален орган, съответното лице отнася въпроса до своя пряк ръководител. Когато подобен риск съществува за служители, за които се прилага Правилникът за персонала, съответното лице отнася въпроса до съответния оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. Съответният пряк ръководител или оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити потвърждава писмено дали е установен конфликт на интереси. При установяване на конфликт на интереси органът по назначаването или съответният национален орган вземат необходимите мерки съответното лице да прекрати всякаква дейност по този въпрос. Съответният оправомощен разпоредител с бюджетни кредити или съответният национален орган предприема всички допълнителни подходящи действия в съответствие с приложимото право, в т.ч., когато става въпрос за служител на национален орган — с националното право, във връзка с конфликта на интереси.

3. За целите на параграф 1 конфликт на интереси съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на финансов участник или друго лице, посочено в параграф 1, е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес.

ГЛАВА 2

МЕТОДИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 62

Методи на изпълнение на бюджета

1. Комисията изпълнява бюджета по който и да е от следните начини:

   а) пряко („пряко управление“) съгласно членове 125 — 156, чрез отделите си, включително чрез персонала си в делегациите на Съюза под ръководството на съответния ръководител на делегация, в съответствие с член 60, параграф 2, или чрез изпълнителните агенции по член 69;

   б) чрез споделено управление с държавите членки („споделено управление“) съгласно член 63 и членове 125 — 129;

   в) непряко („непряко управление“) съгласно членове 125 — 152 и 157 — 162, когато това е предвидено в основния акт или в случаите по член 58, параграф 2, букви а) — г), като задачите по изпълнението на бюджета се възлагат на:

      i) трети държави или определените от тях органи, както е посочено в член 161;

      ii) международни организации или техните агенции по смисъла на член 159;

iii) Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) или Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) или двете заедно като група (наричани по-долу „групата на ЕИБ“);

iv) органите на Съюза по членове 70 и 71;

v) публичноправни органи, включително организации на държавите членки;

vi) частноправни организации със задължение за обществена услуга, включително организации на държавите членки, доколкото тези организации разполагат с подходящи финансови гаранции;

vii) частноправни организации на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които разполагат с подходящи финансови гаранции;

viii) организации или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт;

ix) субекти, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на ЕС, които удовлетворяват съответните секторни условия за възлагане усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от субект по подточка v) или vi) и разполагат с подходящи финансови гаранции, които са под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови гаранции и които за всяко действие могат да покрият максималния размер на подкрепата от Съюза.

По отношение на първа алинея, буква в), подточки vi) и vii), размерът на необходимите финансови гаранции може да бъде определен в съответния основен акт и да бъде ограничен до максималния размер на участието на Съюза в съответния орган. При множество гаранти, разпределянето на общия размер на задълженията, които трябва да бъдат покрити от гаранциите, се посочва в споразумението за финансово участие, което може да предвижда отговорността на всеки гарант да е пропорционална на финансовото му участие в органа.

2. За целите на прякото управление, Комисията може да използва инструментите, посочени в дялове VII, VIII, IX, X и XII.

За целите на споделеното управление, инструментите за изпълнение на бюджета са предвидените в секторните разпоредби.

За целите на непрякото управление, Комисията прилага дял VI, а за финансови инструменти и бюджетни гаранции — дялове VI и X. Изпълняващите субекти прилагат инструментите за изпълнение на бюджета, определени в съответното споразумение за финансово участие.

3. Комисията отговаря за изпълнението на бюджета в съответствие с член 317 от ДФЕС и не може да делегира тези задачи на трети лица, когато тези задачи са свързани в голяма степен с право на преценка, предполагаща политически избор.

Комисията не може да възлага на външни изпълнители, посредством договори в съответствие с дял VII от настоящия регламент, задачи, свързани с упражняването на публична власт и с правото на собствена преценка при вземането на решение.

Член 63

Споделено управление с държавите членки

1. Когато Комисията изпълнява бюджета при условията на споделено управление, задачите по изпълнението на бюджета се делегират на държавите членки. Когато управляват средства на Съюза, Комисията и държавите членки спазват принципите на добро финансово управление, прозрачност и недискриминация и осигуряват видимост на дейността на Съюза. За тази цел Комисията и държавите членки изпълняват съответните си задължения за контрол и одит и поемат произтичащите от тях отговорности, предвидени в настоящия регламент. В секторните разпоредби се предвиждат допълнителни разпоредби.

2. При изпълнението на бюджета държавите членки вземат всички необходими мерки — в т.ч. законови, подзаконови и административни, за да защитават финансовите интереси на Съюза, по-специално като:

   а) осигуряват целесъобразно, ефективно и в съответствие с приложимите секторни разпоредби изпълнение на финансираните от бюджета дейности;

   б) определят органите, отговорни за управлението и контрола на средствата на Съюза, в съответствие с параграф 3, и упражняват надзор над тези органи;

в) предотвратяват, откриват и коригират нередностите и измамите;

г) в съответствие с настоящия регламент и секторните разпоредби — сътрудничат с Комисията, OLAF, Сметната палата, а за държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 — с Европейската прокуратура.

С цел защита на финансовите интереси на Съюза, държавите членки, като спазват принципа на пропорционалност и в съответствие с настоящия член и съответните секторни разпоредби извършват предварителен и последващ контрол, включително, когато е целесъобразно, проверки на място на представителни и/или основани на риска извадки от операции. Наред с това те събират недължимо изплатените средства, и ако е необходимо, образуват съдебни производства във връзка с това.

Държавите членки налагат на получателите ефективни, възпиращи и пропорционални санкции съгласно предвиденото в секторните разпоредби или в специалните разпоредби на националното право.

Като част от извършваната от нея оценка на риска и в съответствие със секторните разпоредби Комисията наблюдава системите за управление и контрол, създадени в държавите членки. В рамките на своята одитна дейност Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид оценката на нивото на риска в съответствие със секторните разпоредби.

3. В съответствие с критериите и процедурите, предвидени в секторните разпоредби, държавите членки определят на подходящото равнище органите, които да отговарят за управлението и контрола на средствата на Съюза. Тези органи могат също така да изпълняват задачи, които не са свързани с управлението на средства на Съюза, и могат да възлагат някои от своите задачи на други органи.

Когато вземат решение за определянето на даден орган, държавите членки могат да вземат за основание факта дали системите за управление и контрол са по същество същите като тези за предходния период и дали са функционирали ефективно.

Ако резултатите от одита и контрола покажат, че определените органи вече не отговарят на критериите, предвидени в секторните разпоредби, държавите членки предприемат необходимите мерки за отстраняването на недостатъците при изпълнението на задачите от тези органи, включително чрез прекратяване на определянето в съответствие със секторните разпоредби.

Ролята на Комисията в процеса, предвиден в настоящия параграф, се определя от секторните разпоредби.

4. Определените съгласно параграф 3 органи:

а) създават ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и обезпечават нейното функциониране, като тази система може по целесъобразност да се основава на посочените в член 36, параграф ***11*** цифрови средства за контрол;

б) използват счетоводна система, предоставяща своевременно точна, пълна и надеждна информация;

в) предоставят информацията, изисквана съгласно параграфи 5, 6 и 7;

г) осигуряват последващо публикуване в съответствие с член 38, параграфи 2 — 7.

Всяко обработване на лични данни е съобразено с Регламент (ЕС) 2016/679.

5. Определените съгласно параграф 3 органи предоставят на Комисията до 15 февруари от следващата финансова година:

а) своите отчети за разходите, които са направили през съответния референтен период, определен в секторните разпоредби, в хода на изпълнението на своите задачи и които са представили на Комисията за възстановяване;

б) годишно обобщение на окончателните одитни доклади и на осъществения контрол, включително анализ на естеството и размера на установените грешки и слабости в системите, както и предприетите или планираните коригиращи действия.

6. Отчетите по параграф 5, буква а) включват предварителното финансиране и сумите, за които са в ход или са приключили процедури за събиране на вземания. Те се придружават от декларация за управлението, в която се потвърждава, че според отговарящите за управлението на средствата:

   а) информацията е подходящо представена, пълна и точна;

   б) разходите са били извършени с оглед на заложената в секторните разпоредби цел;

   в) въведените системи за контрол осигуряват законосъобразността и редовността на съответните операции.

7. Отчетите по параграф 5, буква а) и обобщението по буква б) от посочения параграф се придружават от становище на независим одитен орган, изготвено в съответствие с международно възприетите одиторски стандарти. В това становище се посочва дали отчетите дават вярна и обективна представа, дали разходите, за които е поискано възстановяване от Комисията, са законосъобразни и редовни и дали въведените системи за контрол функционират правилно. В становището се посочва също дали одитната дейност поставя под съмнение твърденията в декларацията за управлението по параграф 6.

По искане на съответната държава членка Комисията може по изключение да удължи посочения в параграф 5 краен срок — 15 февруари, до 1 март.

Държавите членки могат да публикуват на подходящо равнище информацията, посочена в параграфи 5 и 6 и в настоящия параграф.

Освен това държавите членки може да представят на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията декларации, подписани на подходящото равнище и основани на информацията, посочена в параграфи 5 и 6 и в настоящия параграф.

8. За да се гарантира, че средствата на Съюза се използват в съответствие с приложимите правила, Комисията:

а) прилага процедури за проверка и приемане на отчетите на определените органи, които гарантират, че отчетите са пълни, точни и верни;

б) изключва от финансиране от Съюза разходите, за които са правени плащания в нарушение на приложимото право;

в) спира сроковете за плащане или спира плащанията, когато това е предвидено в секторните разпоредби.

Комисията отменя изцяло или частично спирането на сроковете за плащане или спирането на плащанията, след като съответната държава членка представи своето становище и веднага след като тя предприеме всички необходими мерки. Годишният отчет за дейността по член 74, параграф 9 обхваща всички задължения по настоящия параграф.

9. В секторните разпоредби се вземат предвид потребностите на програмите за европейско териториално сътрудничество, по-специално по отношение на съдържанието на декларацията за управлението, процеса по параграф 3 и одитната функция.

10. Комисията съставя регистър на органите, натоварени с дейностите по управление, сертифициране и одит съгласно секторните разпоредби.

11. Държавите членки могат да използват предоставените им при споделеното управление ресурси в съчетание с операциите и инструментите, изпълнявани съгласно Регламент (ЕС) 2015/1017, при спазване на определените в секторните разпоредби условия.

ГЛАВА 3

ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ И ОРГАНИ НА СЪЮЗА

РАЗДЕЛ 1

ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ

Член 64

Обхват на компетентността на европейските служби

1. Преди създаването на нова европейска служба Комисията извършва анализ на разходите и ползите и оценка на съответните рискове, информира Европейския парламент и Съвета за резултатите от тази дейност и предлага да запише необходимите бюджетни кредити в приложение към бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията.

2. В рамките на обхвата на своята компетентност европейските служби:

   а) изпълняват задължителни задачи, предвидени в акта, с който са създадени, или в други правни актове на Съюза;

   б) могат в съответствие с член 66 да изпълняват незадължителни задачи, разрешени от техните управителни комитети, след като са отчетени разходите, ползите и съответните рискове за участващите.

3. Настоящият раздел се прилага за функционирането на OLAF, с изключение на параграф 4 от настоящия член, член 66 и член 67, параграфи 1, 2 и 3.

4. Вътрешният одитор на Комисията изпълнява всички задачи, предвидени в глава 8 от настоящия дял.

Член 65

Бюджетни кредити за европейските служби

1. Бюджетните кредити, разрешени за изпълнението на задължителните задачи на всяка европейска служба, се записват в конкретен бюджетен ред в бюджетния раздел за Комисията и се посочват подробно в приложение към този раздел.

   Приложението, посочено в първа алинея, е под формата на приходна и разходна част на бюджета, разделени по същия начин, както бюджетните раздели.

   Бюджетните кредити, записани в това приложение:

   а) покриват всички финансови нужди на всяка европейска служба при изпълнението на задължителните задачи, предвидени в акта за нейното създаване или в други правни актове на Съюза;

   б) могат да покриват финансовите нужди на европейска служба при изпълнението на задачи, за които е постъпило искане от институциите на Съюза, органите на Съюза, други европейски служби и агенции, създадени със или съгласно Договорите, и разрешени в съответствие с акта за създаване на службата.

2. По отношение на бюджетните кредити, записани в приложението за всяка европейска служба, Комисията делегира правомощията на разпоредител с бюджетни кредити на директора на съответната европейска служба в съответствие с член 73.

3. Щатното разписание на всяка европейска служба се прилага към това на Комисията.

4. Решенията за трансфер на бюджетни кредити се вземат от директора на всяка европейска служба в рамките на приложението, посочено в параграф 1. Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за тези трансфери.

Член 66

Незадължителни задачи

1. За незадължителните задачи по член 64, параграф 2, буква б) европейската служба може:

   а) да получава делегиране за своя директор от институциите на Съюза, органите на Съюза и други европейски служби, заедно с делегиране на правомощията на разпоредител с бюджетни кредити във връзка с бюджетните кредити, записани в бюджетния раздел, отнасящ се за институцията на Съюза, органа на Съюза или другата европейска служба;

   б) да сключва специални споразумения за нивото на услугите с институциите на Съюза, органите на Съюза, други европейски служби или трети лица.

2. В случаите по параграф 1, буква а) съответните институции на Съюза, органи на Съюза и други европейски служби определят границите и условията за делегирането на правомощия. По делегирането се постига съгласие в съответствие с акта за създаване на европейската служба, по-специално във връзка с условията и реда на делегирането.

3. В случаите по параграф 1, буква б) директорът на европейската служба приема, в съответствие с акта за нейното създаване, специалните разпоредби, уреждащи изпълнението на задачите, събирането на направените разходи и воденето на съответната счетоводна отчетност. Европейската служба докладва резултатите от тази счетоводноотчетна дейност на съответните институции на Съюза, органи на Съюза или други европейски служби.

Член 67

Счетоводна отчетност на европейските служби

1. Всяка европейска служба води счетоводна отчетност за своите разходи, която дава възможност за определяне на частта от услугите, които службата е предоставила на всяка от институциите на Съюза, на всеки от органите на Съюза или на всяка от другите европейски служби. Директорът на съответната европейска служба приема критериите, на които се основава счетоводната отчетност, след одобряването им от управителния комитет на службата.

2. В забележките за конкретния бюджетен ред, в който е записан общият размер на бюджетните кредити за всяка европейска служба, на която са делегирани правомощия на разпоредител с бюджетни кредити в съответствие с член 66, параграф 1, буква а), се посочва прогнозна стойност на услугите, предоставяни от тази служба на всяка от съответните институции на Съюза, на всеки от съответните органи на Съюза и на всяка от съответните други европейски служби. Тази прогнозна стойност се основава на счетоводната отчетност, предвидена в параграф 1 от настоящия член.

3. Всяка европейска служба, на която са делегирани правомощия на разпоредител с бюджетни кредити в съответствие с член 66, параграф 1, буква а), уведомява съответните институции на Съюза, органи на Съюза и други европейски служби за резултатите от счетоводната отчетност, предвидена в параграф 1 от настоящия член.

4. Счетоводната отчетност на всяка европейска служба представлява неразделна част от отчетите на Съюза в съответствие с член 247.

5. Счетоводителят на Комисията, като действа по предложение на управителния комитет на съответната европейска служба, може да делегира на служител на европейската служба някои от задачите на счетоводителя във връзка със събирането на приходите и плащането на разходите, които се правят пряко от съответната европейска служба.

6. За да се обезпечат касовите нужди на европейската служба, Комисията може да открива банкови сметки или сметки в пощенските служби на името на службата по предложение на управителния комитет на службата. Крайното салдо на касовите средства за всяка година се равнява и коригира между съответната европейска служба и Комисията в края на финансовата година.

РАЗДЕЛ 2

АГЕНЦИИ И ОРГАНИ НА СЪЮЗА

Член 68

Приложимост по отношение на Агенцията за снабдяване към Евратом

Настоящият регламент се прилага по отношение на изпълнението на бюджета за Агенцията за снабдяване към Евратом.

Член 69

Изпълнителни агенции

1. Комисията може да делегира правомощия на изпълнителни агенции за цялостно или частично изпълнение на програма или проект на Съюза, включително пилотни проекти и подготвителни действия и извършването на административни разходи, от нейно име и на нейна отговорност, в съответствие с Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета[46]. Изпълнителните агенции се създават с решение на Комисията и имат правосубектност съгласно правото на Съюза. Те получават финансови средства на годишна база.

2. Директорите на изпълнителни агенции действат като оправомощени разпоредители с бюджетни кредити по отношение на изпълнението на бюджетните кредити за оперативни разходи, свързани с програмите на Съюза, които те управляват изцяло или частично.

[46] Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността (ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1).

3. Управителният комитет на дадена изпълнителна агенция може да се договори с Комисията счетоводителят на Комисията да действа и като счетоводител на съответната изпълнителна агенция. Управителният комитет може също да възложи на счетоводителя на Комисията част от задачите на счетоводителя на съответната изпълнителна агенция, като се отчитат съображенията, свързани с разходите и ползите. И в двата случая се предприемат необходимите мерки за избягване на конфликт на интереси.

Член 70

Органи, създадени съгласно ДФЕС и съгласно Договора за Евратом

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 275 от настоящия регламент с цел допълване на настоящия регламент с рамков финансов регламент за органите, които са създадени съгласно ДФЕС и съгласно Договора за Евратом и които имат правосубектност и получават средства за сметка на бюджета.

2. Рамковият финансов регламент се основава на принципите и правилата, установени в настоящия регламент, като се отчитат особеностите на органите, посочени в параграф 1.

3. Финансовите правила на органите по параграф 1 не се отклоняват от рамковия финансов регламент, освен когато това се налага поради техните специфични нужди и с предварителното съгласие на Комисията.

4. Освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджетите на органите по параграф 1 се дава от Европейския парламент по препоръка на Съвета. Органите по параграф 1 си сътрудничат изцяло с институциите на Съюза, които участват в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, и осигуряват, когато е целесъобразно, всякаква необходима допълнителна информация, включително чрез присъствие на заседания на съответните органи.

5. Вътрешният одитор на Комисията упражнява спрямо органите по параграф 1 същите правомощия като тези, които упражнява спрямо Комисията.

6. Независим външен одитор проверява дали годишните отчети на всеки от органите по параграф 1 от настоящия член отразяват правилно приходите, разходите и финансовото състояние на съответния орган преди консолидирането в окончателните отчети на Комисията. Освен когато е предвидено друго в съответния основен акт, Сметната палата изготвя специален годишен доклад за всеки орган съгласно изискванията на член 287, параграф 1 от ДФЕС. При изготвянето на този доклад Сметната палата взема предвид одита на независимия външен одитор и мерките, които са предприети в отговор на неговите констатации.

7. Сметната палата продължава да носи пълна отговорност за всички аспекти на независимите външни одити, посочени в параграф 6, включително докладваните констатации.

Член 71

Органи, осъществяващи публично-частно партньорство

Имащите правосубектност органи, които са създадени с основен акт и на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство, приемат свои собствени финансови правила.

Тези правила включват набор от принципи, необходими за осигуряване на доброто финансово управление на средствата на Съюза.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 275 с цел допълване на настоящия регламент с образец на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, в който се посочват принципите, които са необходими за осигуряване на доброто финансово управление на средствата на Съюза, и който се основава на член 157.

Финансовите правила на органите, осъществяващи публично-частно партньорство, не се отклоняват от образеца на финансов регламент, освен когато това се налага поради техните специфични нужди и с предварителното съгласие на Комисията.

За органите, осъществяващи публично-частно партньорство, се прилага член 70, параграфи 4 — 7.

ГЛАВА 4

ФИНАНСОВИ УЧАСТНИЦИ

РАЗДЕЛ 1

ПРИНЦИП НА РАЗДЕЛЯНЕ НА ФУНКЦИИТЕ

Член 72

Разделяне на функциите

1. Функциите на разпоредител с бюджетни кредити и на счетоводител са разделени и несъвместими.

2. Всяка институция на Съюза осигурява на всеки финансов участник ресурсите, необходими за изпълнението на неговите функции, и устав, в който се описват подробно неговите задачи, права и задължения.

РАЗДЕЛ 2

РАЗПОРЕДИТЕЛ С БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ

Член 73

Разпоредител с бюджетни кредити

1. Всяка институция на Съюза изпълнява функциите на разпоредител с бюджетни кредити.

2. За целите на настоящия дял „служители“ означава лицата, попадащи в обхвата на Правилника за персонала.

3. Всяка институция на Съюза, в съответствие с условията на своя процедурен правилник, делегира функциите на разпоредител с бюджетни кредити на служители на подходящото равнище. В своя вътрешен административен правилник тя посочва служителите, на които делегира тези функции, обхвата на делегираните правомощия и дали лицата, на които се делегират тези правомощия, могат да ги делегират вторично.

4. Правомощията на разпоредител с бюджетни кредити се делегират първично или вторично само на служители.

5. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити действа в рамките на ограниченията, посочени в акта за първично или вторично оправомощаване. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да бъде подпомаган от един или повече служители, на които е възложено под негова отговорност извършването на определени операции, необходими за изпълнението на бюджета и за изготвянето на финансовата и управленската информация.

6. Всяка институция на Съюза и всеки орган на Съюза по член 70 информират в срок от две седмици Европейския парламент, Съвета, Сметната палата и счетоводителя на Комисията за назначаването и прекратяването на функциите на оправомощените разпоредители с бюджетни кредити, вътрешните одитори и счетоводителите, както и за всички вътрешни правила, които институцията или органът приемат по финансови въпроси.

7. Всяка институция на Съюза информира Сметната палата за решенията за делегиране и за назначаването на администраторите на авансови средства съгласно членове 79 и 88.

Член 74

Правомощия и функции на разпоредителя с бюджетни кредити

1. В съответната институция на Съюза разпоредителят с бюджетни кредити отговаря за изпълнението на приходите и разходите в съответствие с принципа на добро финансово управление, включително чрез осигуряване на отчет за изпълнението, и следи за спазването на изискванията за законосъобразност и редовност и за равно третиране на получателите.

2. За целите на параграф 1 от настоящия член оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити въвежда в съответствие с член 36 и приетите от всяка институция на Съюза минимални стандарти и след надлежно отчитане на рисковете, свързани с управленската среда и естеството на финансираните дейности, подходящата за изпълнението на функциите му организационна структура и системи за вътрешен контрол. Създаването на тази структура и на тези системи се основава на пълен анализ на риска, при който се отчита тяхната разходна ефективност и съображенията, свързани с изпълнението.

3. С цел изпълнение на разходите отговорният разпоредител с бюджетни кредити поема бюджетни и правни задължения, утвърждава разходите и разрешава плащанията и предприема предварителните действия за изпълнението на бюджетните кредити.

4. За изпълнението на приходите отговорният разпоредител с бюджетни кредити изготвя прогнози за вземанията, установява подлежащите на събиране вземания и издава нареждания за събиране. Ако е целесъобразно, отговорният разпоредител с бюджетни кредити прави отказ от събирането на установените вземания.

5. За да се предотвратят грешки и нередности преди разрешаването на операциите и да се намалят рисковете да не бъдат постигнати целите, всяка операция се подлага най-малко на предварителен контрол, свързан с оперативните и финансовите аспекти на операцията, въз основа на многогодишна стратегия за контрол, при която е отчетен рискът. Както е посочено в член 36, параграф ***11***, при предварителния контрол се използват по целесъобразност автоматизирани информационни инструменти и нововъзникващи технологии.

   Обхватът от гледна точка на честотата и интензивността на предварителния контрол се определя от отговорния разпоредител с бюджетни кредити въз основа на резултатите от предходния контрол и на съображения относно риска и разходната ефективност, основани на собствения му анализ на риска. При съмнение разпоредителят с бюджетни кредити, който отговаря за утвърждаването на съответните операции, изисква в рамките на предварителния контрол допълнителна информация или извършва контрол на място, за да придобие достатъчна увереност.

   Проверката за дадена операция се извършва от служители, различни от тези, които са започнали операцията. Служителите, извършващи проверката, не са подчинени на служителите, започнали операцията.

6. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити може да въведе последващ контрол с цел откриване и коригиране на грешки и нередности в операциите, след като те са били разрешени. Този контрол може да бъде организиран на извадков принцип съобразно риска и при него се отчитат резултатите от предходния контрол, както и съображенията, свързани с разходната ефективност и изпълнението. Както е посочено в член 36, параграф ***11***, при последващия контрол се използват по целесъобразност автоматизирани информационни инструменти и нововъзникващи технологии.

Последващият контрол се извършва от служители, различни от тези, които отговарят за предварителния контрол. Служителите, които отговарят за последващия контрол, не са подчинени на служителите, отговарящи за предварителния контрол.

Правилата и условията, включително сроковете, за извършване на одити на бенефициерите трябва да са ясни, последователни и прозрачни и се предоставят на разположение на бенефициерите при подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

7. Отговорните разпоредители с бюджетни кредити и служителите, които отговарят за изпълнението на бюджета, притежават необходимите професионални умения.

Във всяка институция на Съюза оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити гарантира следното:

а) че вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити и техните служители редовно получават актуализирана и подходяща информация и обучение за стандартите за контрол и съществуващите за целта методи и техники;

б) че когато е необходимо, се вземат мерки, за да се гарантира ефективното и ефикасно функциониране на системите за контрол в съответствие с параграф 2.

8. Ако служител, участващ във финансовото управление и контрола на операциите, счита, че решение, което неговият ръководител изисква от него да изпълни или да одобри, е неправомерно или противоречи на принципа на добро финансово управление или на професионалните правила, които същият служител е длъжен да спазва, той информира съответно своя пряк ръководител. Ако служителят направи това писмено, прекият ръководител отговаря писмено. Ако прекият ръководител не предприеме действия или потвърди първоначалното решение или указание, а служителят счита, че това потвърждение не представлява удовлетворителен отговор на неговата загриженост, служителят уведомява писмено оправомощения разпоредител с бюджетни кредити. Ако този разпоредител не отговори в удовлетворителен срок предвид обстоятелствата по случая и във всеки случай до един месец, служителят уведомява съответната експертна комисия по член 145.

В случай на незаконна дейност, измама или корупция, които могат да навредят на интересите на Съюза, служителят информира структурите и органите, посочени в Правилника за персонала и в решенията на институциите на Съюза относно реда и условията за вътрешно разследване във връзка с предотвратяването на измами, корупция и всякаква друга незаконна дейност, засягаща неблагоприятно интересите на Съюза. Договорите с външни одитори, извършващи одити на финансовото управление на Съюза, предвиждат задължение за външния одитор да информира оправомощения разпоредител с бюджетни кредити за всяко съмнение за незаконна дейност, измама или корупция, които могат да навредят на интересите на Съюза.

9. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити се отчита пред своята институция на Съюза за изпълнението на задълженията си под формата на годишен отчет за дейността, съдържащ финансова и управленска информация, в т.ч. резултатите от контрола, като декларира, че освен ако не е посочено друго в изразена резерва относно определени приходни и разходни области, е достатъчно уверен, че:

а) съдържащата се в отчета информация дава вярна и обективна представа;

б) ресурсите, предназначени за описаните в отчета дейности, са използвани по предназначение и в съответствие с принципа на добро финансово управление; и

в) съществуващите процедури за контрол осигуряват необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на съответните операции.

В годишния отчет за дейността се посочва информация за извършените операции във връзка с определените в стратегическите планове цели и съображения, свързани с изпълнението, за рисковете, свързани с тези операции, за използването на предоставените ресурси и за ефикасността и ефективността на системите за вътрешен контрол. Отчетът включва цялостна оценка на разходите и ползите, свързани с контрола, и информация за това до каква степен разрешените оперативни разходи допринасят за постигането на стратегическите цели на Съюза и създават европейска добавена стойност. Комисията изготвя обобщение на годишните отчети за дейността за предходната година.

Годишните отчети за дейността за финансовата година, представени от разпоредителите с бюджетни кредити, и когато е приложимо — от разпоредителите с бюджетни кредити, оправомощени от институциите на Съюза, органите на Съюза, европейските служби и агенции, се публикуват до 1 юли от следващата финансова година на уебсайта на съответната институция, орган на Съюза, европейска служба или агенция в леснодостъпен формат, при спазване на надлежно обоснованите съображения, свързани с поверителността и сигурността.

10. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити отчита за всяка финансова година договорите, сключени чрез процедури на договаряне в съответствие с точка 11.1, букви а) — е) и точка 39 от приложение I. Ако делът на процедурите на договаряне спрямо броя на процедурите, възложени от един и същ оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, значително се увеличи в сравнение с предходни години или ако този дял е значително по-голям от регистрирания среден дял за институцията на Съюза, отговорният разпоредител с бюджетни кредити докладва на институцията на Съюза, като посочва всички мерки, предприети за промяна на тази тенденция. Всяка институция на Съюза изпраща доклад за процедурите на договаряне на Европейския парламент и на Съвета. Докладът на Комисията се прилага към обобщението на годишните отчети за дейността по параграф 9 от настоящия член.

Член 75

Съхраняване на оправдателната документация от разпоредителите с бюджетни кредити

Разпоредителят с бюджетни кредити създава система на базата на хартиен носител или електронна система за съхранение на оригиналните оправдателни документи, свързани с изпълнението на бюджета. Тези документи се съхраняват най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент е взел решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата година, за която се отнасят документите.

Без да се засяга първа алинея, документите, които се отнасят за операции, се съхраняват при всички случаи до края на годината след годината на окончателно приключване на операцията.

Личните данни, съдържащи се в оправдателните документи, по възможност се заличават, когато не са нужни за целите на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, контрола и одита. За съхранението на данните за трафика се прилага член 4 от Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 76

Правомощия и функции на ръководителите на делегациите на Съюза

1. Когато ръководителите на делегациите на Съюза действат като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с член 60, параграф 2, те са подчинени на Комисията като институцията на Съюза, отговаряща за определянето, упражняването, мониторинга и оценяването на техните функции и отговорности като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, и си сътрудничат тясно с Комисията по отношение на правилното изпълнение на средствата с цел да се осигурят, по-специално, законосъобразността и редовността на финансовите операции, спазването на принципа на добро финансово управление при управлението на средствата и ефективната защита на финансовите интереси на Съюза. Във връзка с изпълнението на задачите по финансово управление, за които те са вторично оправомощени, по отношение на тях се прилагат вътрешните правила на Комисията и уставът на Комисията. При изпълнението на своите задължения те могат да бъдат подпомагани от служители на Комисията в делегациите на Съюза.

   За тази цел ръководителите на делегациите на Съюза вземат необходимите мерки за предотвратяване на всяка ситуация, при която може да бъде застрашена способността на Комисията да изпълни задълженията си по изпълнението на вторично делегирания им бюджет, както и всеки конфликт на приоритети, който има вероятност да се отрази на изпълнението на вторично делегираните им задачи по финансово управление.

При възникване на посочените във втора алинея ситуации или конфликти ръководителите на делегациите на Съюза без забавяне уведомяват за това отговорните генерални директори на Комисията и на ЕСВД. Тези генерални директори предприемат подходящи мерки за справяне със ситуациите.

2. Ако ръководителите на делегациите на Съюза се намират в някоя от посочените в член 74, параграф 8 ситуации, те отнасят случая до експертната комисия по член 145. В случай на незаконна дейност, измама или корупция, които могат да навредят на интересите на Съюза, те информират структурите и органите, посочени в приложимото законодателство.

3. Ръководителите на делегациите на Съюза, действащи като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с член 60, параграф 2, докладват на своя оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, за да може той да включи докладите им в своя годишен отчет за дейността по член 74, параграф 9. В докладите на ръководителите на делегациите на Съюза се съдържа информация за ефикасността и ефективността на системите за вътрешен контрол, въведени в техните делегации, както и на управлението на операциите, за които са били вторично оправомощени, и се предоставя увереността, посочена в член 92, параграф 5, трета алинея; Тези доклади се прилагат към годишния отчет за дейността на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити и се предоставят на Европейския парламент и на Съвета, като се взема надлежно предвид тяхната поверителност, когато това е целесъобразно.

Ръководителите на делегациите на Съюза си сътрудничат изцяло с институциите на Съюза, участващи в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, и когато е целесъобразно, предоставят всяка необходима допълнителна информация. В този контекст може да бъде поискано от тях да присъстват на заседания на съответните органи и да подпомагат отговорния оправомощен разпоредител с бюджетни кредити.

Ръководителите на делегациите на Съюза, действащи като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с член 60, параграф 2, отговарят на всички искания на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити на Комисията, отправени по искане на Комисията или, в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, по искане на Европейския парламент.

Комисията гарантира, че вторичното делегиране на правомощия на ръководителите на делегациите на Съюза не възпрепятства провеждането на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета съгласно член 319 от ДФЕС.

4. Параграфи 1, 2 и 3 се прилагат и по отношение на заместник-ръководителите на делегациите на Съюза, когато те действат като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в отсъствието на ръководителите на делегациите на Съюза.

РАЗДЕЛ 3

СЧЕТОВОДИТЕЛ

Член 77

Правомощия и функции на счетоводителя

1. Всяка институция на Съюза назначава счетоводител, който в тази институция отговаря за:

   а) правилното извършване на плащанията, на събирането на приходите и на събирането на установените вземания;

   б) подготвянето и представянето на отчетите в съответствие с дял XIII;

   в) воденето на счетоводството в съответствие с членове 82 и 84;

   г) определянето на счетоводните правила и процедури и на сметкоплана в съответствие с членове 80 — 84;

   д) определянето и утвърждаването на счетоводните системи и когато е необходимо — за утвърждаването на системите за предоставяне или обосноваване на счетоводната информация, определени от разпоредителя с бюджетни кредити;

   е) управлението на касовите средства.

   По отношение на задачите, посочени в първа алинея, буква д), счетоводителят има правомощия да проверява по всяко време спазването на критериите за утвърждаване.

2. Отговорностите на счетоводителя на ЕСВД са свързани само с бюджетния раздел, отнасящ се за ЕСВД, който се изпълнява от ЕСВД. Счетоводителят на Комисията е отговорен за целия бюджетен раздел, отнасящ се за Комисията, включително за счетоводните операции, свързани с вторично делегираните на ръководителите на делегациите на Съюза бюджетни кредити.

Счетоводителят на Комисията действа и като счетоводител на ЕСВД по отношение на изпълнението на бюджетния раздел, отнасящ се за ЕСВД.

Член 78

Назначаване на счетоводителя и прекратяване на функциите му

1. Всяка институция на Съюза назначава счетоводител измежду длъжностните лица, за които се прилага Правилникът за персонала.

Изборът на счетоводителя се прави от институцията на Съюза въз основа на неговата конкретна компетентност, доказана с дипломи или равностоен професионален опит.

2. Две(а) или повече институции или органа на Съюза могат да назначат един и същ счетоводител.

   В такъв случай те предприемат необходимите мерки, за да се избегне наличието на какъвто и да е конфликт на интереси.

3. При прекратяване на функциите на счетоводителя незабавно се съставя оборотна ведомост.

4. Оборотната ведомост, придружена от предавателен отчет, се предава на новия счетоводител от счетоводителя, чиито функции се прекратяват, или, ако това не е възможно, от длъжностно лице от неговия отдел.

   Новият счетоводител подписва оборотната ведомост в израз на това, че я приема, в срок от един месец от датата на предаване, като може да изрази резерви.

   Предавателният отчет включва и резултата от оборотната ведомост и всички изразени резерви.

Член 79

Правомощия, които може да се делегират от счетоводителя

При изпълнението на своите задължения счетоводителят може да делегира определени задачи на своите подчинени или на администратори на авансови средства, назначени съгласно член 89, параграф 1.

Тези задачи се определят в акта за делегиране.

Член 80

Счетоводни правила

1. Счетоводните правила, които трябва да се прилагат от институциите на Съюза, от европейски служби и от агенциите и органите на Съюза, посочени в глава 3, раздел 2 от настоящия дял, се основават на международно приетите счетоводни стандарти в публичния сектор. Тези правила се приемат от счетоводителя на Комисията след консултация със счетоводителите на другите институции на Съюза, на европейските служби и на органите на Съюза.

2. Счетоводителят може да се отклони от посочените в параграф 1 стандарти, ако прецени, че това е необходимо за обективното представяне на активите и пасивите, разходите, приходите и паричните потоци. Когато дадено счетоводно правило се отклонява съществено от тези стандарти, това се посочва в бележките към финансовите отчети заедно с основанията за отклонението.

3. В счетоводните правила, посочени в параграф 1, се определят структурата и съдържанието на финансовите отчети, както и счетоводните принципи, на които се основава счетоводната отчетност.

4. Отчетите за изпълнение на бюджета, посочени в член 247, са съобразени с бюджетните принципи, предвидени в настоящия регламент. В тези отчети се отразява подробно изпълнението на бюджета. В тях се отчитат и се представят обективно всички приходни и разходни операции, предвидени в настоящия дял.

Член 81

Организация на счетоводството

1. Счетоводителят на всяка институция или орган на Съюза съставя и съхранява актуализирани документи, които описват организацията на счетоводството и счетоводните процедури в неговата институция или орган на Съюза.

2. Приходите и разходите се записват в компютризирана система като текущи приходи или разходи или като капитал, в зависимост от икономическата същност на операцията.

Член 82

Водене на счетоводството

1. Счетоводителят на Комисията отговаря за определянето на хармонизирания сметкоплан, който трябва да се използва от институциите на Съюза, от европейските служби и от агенциите и органите на Съюза, посочени в глава 3, раздел 2 от настоящия дял.

2. За изготвянето на отчети, представящи обективно финансовото състояние на институциите на Съюза и изпълнението на бюджета, счетоводителите получават цялата необходима информация от разпоредителите с бюджетни кредити. Разпоредителите с бюджетни кредити гарантират надеждността на тази информация.

3. Преди отчетите да бъдат приети от институцията на Съюза или от органа на Съюза по член 70, счетоводителят ги подписва, с което удостоверява, че е достатъчно уверен, че тези отчети представят обективно финансовото състояние на институцията на Съюза или на органа на Съюза по член 70.

   За тази цел счетоводителят проверява дали отчетите са изготвени в съответствие със счетоводните правила, посочени в член 80, и със счетоводните процедури, посочени в член 77, параграф 1, първа алинея, буква г), както и дали всички приходи и разходи са били осчетоводени.

4. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити изпраща на счетоводителя, съгласно приетите от счетоводителя правила, финансовата и управленската информация, необходима за изпълнението на задълженията на счетоводителя.

   Разпоредителят с бюджетни кредити съобщава на счетоводителя редовно и поне за приключването на сметките съответните финансови данни за доверителните банкови сметки, за да може използването на средствата на Съюза да бъде отразено в сметките на Съюза.

   Разпоредителите с бюджетни кредити носят пълна отговорност за правилното използване на средствата, които управляват, за законосъобразността и редовността на разходите под техен контрол и за изчерпателността и точността на изпратената на счетоводителя информация.

5. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити уведомява счетоводителя за всяко развитие или значително изменение на система за финансово управление, система за инвентаризация или система за оценка на активите и пасивите, ако тази система осигурява данни, предназначени за счетоводната отчетност на институцията на Съюза, или се използва за обосноваване на нейните данни, за да може счетоводителят да провери дали са спазени критериите за утвърждаване.

   Във всеки един момент счетоводителят може да преразгледа вече утвърдена система за финансово управление и да поиска отговорният разпоредител с бюджетни кредити да изготви план за действие с цел своевременно да се коригират евентуални слабости.

   Отговорният разпоредител с бюджетни кредити отговаря за изчерпателността на изпратената на счетоводителя информация.

6. Счетоводителят има право да проверява получената информация, както и да извършва всякакви допълнителни проверки, които счита за необходими, за да подпише отчетите.

   Ако е необходимо, счетоводителят изразява резерви, като обяснява точно естеството и обхвата им.

7. Счетоводната система на дадена институция на Съюза служи за организиране на бюджетната и финансовата информация по такъв начин, че цифрите да могат да се записват, архивират и регистрират.

8. Счетоводната система се състои от общи сметки и бюджетни сметки. Сметките се водят в евро на база календарна година.

9. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити може да води и подробно управленско счетоводство.

10. Оправдателните документи за счетоводната система и за изготвянето на отчетите, посочени в член 247, се съхраняват най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент е взел решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата година, за която се отнасят документите.

    Независимо от това документите, отнасящи се за операции, които не са окончателно приключени, се съхраняват до края на годината след годината на приключване на операциите. За съхранението на данните за трафика се прилага член 4 от Регламент (ЕС) 2018/1725.

    Всяка институция на Съюза взема решение в кой отдел да се съхраняват оправдателните документи.

Член 83

Съдържание и водене на бюджетните сметки

1. За всяко подразделение на бюджета бюджетните сметки отразяват:

    а) по отношение на разходите:

        i) разрешените в бюджета бюджетни кредити, включително включените в коригиращите бюджети бюджетни кредити, пренесените бюджетни кредити, наличните бюджетни кредити след събирането на целеви приходи, трансферите на бюджетни кредити, както и общия размер на наличните бюджетни кредити;

        ii) бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания за финансовата година;

б) по отношение на приходите:

i) прогнозите в бюджета, включително прогнозите в коригиращите бюджети, целевите приходи и общия размер на прогнозните приходи;

ii) установените вземания и събраните суми за финансовата година;

в) неизплатените поети задължения и подлежащите на събиране приходи, които са пренесени от предходни финансови години.

Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания по първа алинея, буква а) се записват и отразяват отделно.

2. Бюджетните сметки отразяват отделно:

а) усвояването на бюджетните кредити, които са пренесени, и бюджетните кредити за финансовата година;

б) уравняването на неизплатени задължения.

В приходната част подлежащите на събиране приходи от предходни финансови години се представят отделно.

Член 84

Общи сметки

1. В общите сметки се записват в хронологичен ред по метода на двустранното записване всички събития и операции, които оказват влияние върху икономическото и финансовото състояние, както и върху активите и пасивите на институциите на Съюза, както и на агенциите и на органите на Съюза, посочени в глава 3, раздел 2 от настоящия дял.

2. Салдата и движенията по общите сметки се записват в счетоводните книги.

3. Всички счетоводни записи, включително корекциите по сметките, се основават на оправдателни документи, които се посочват в записите.

4. Счетоводната система е такава, че оставя ясна одитна следа за всички счетоводни записи.

Член 85

Банкови сметки

1. За нуждите, свързани с управлението на касовите средства, счетоводителят може да открива сметки на името на институцията на Съюза към финансови институции или национални централни банки или да поиска откриването на такива сметки. Счетоводителят отговаря и за закриването на тези сметки или за това да се осигури тяхното закриване.

2. В условията, уреждащи откриването, функционирането и използването на банковите сметки, се предвижда, в зависимост от изискванията за вътрешен контрол, чековете, нарежданията за банкови преводи и всички останали банкови операции да бъдат подписвани от един или повече надлежно оправомощени служители. Инструкциите, които не са в електронна форма, се подписват от най-малко двама надлежно оправомощени служители или от счетоводителя.

3. В рамките на изпълнението на програма или на действие може да се откриват доверителни сметки от името на Комисията, така че те да могат да се управляват от субект съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточка ii), iii), v) или vi).

   За откриването на такива сметки отговаря разпоредителят с бюджетни кредити, който отговаря за изпълнението на програмата или на действието, със съгласието на счетоводителя на Комисията.

   За управлението на такива сметки отговаря разпоредителят с бюджетни кредити.

4. Счетоводителят на Комисията определя правила за откриването, управлението и закриването на доверителните сметки и за тяхното използване.

Член 86

Управление на касовите средства

1. Освен ако в настоящия регламент е предвидено друго, единствено счетоводителят може да управлява паричните средства и паричните еквиваленти. Счетоводителят отговаря за тяхното съхранение.

2. Счетоводителят взема необходимите мерки неговата институция на Съюза да разполага с достатъчно средства за покриване на касовите потребности, които възникват при изпълнението на бюджета съгласно приложимата регулаторна рамка, и установява процедури, с които да се гарантира, че салдото по нито една от сметките, открити в съответствие с член 85, параграф 1 ▌, не е дебитно.

3. Плащанията се извършват чрез банков превод, чрез чек или, ако счетоводителят е дал специално разрешение за това, чрез кредитна карта, дебитна карта, електронен портфейл, директен дебит или други платежни средства, в съответствие с правилата, определени от счетоводителя.

   Преди да поеме задължение спрямо трето лице, разпоредителят с бюджетни кредити потвърждава самоличността на получателя на плащането, установява правноорганизационните и платежните данни на получателя на плащането и ги вписва в общото досие за всяка институция на Съюза, за която счетоводителят отговаря.

   Счетоводителят може да извършва плащания само ако правноорганизационните и платежните данни на получателя на плащането вече са вписани в общо досие от институцията на Съюза, за която той отговаря.

   Разпоредителите с бюджетни кредити уведомяват счетоводителя за всяка промяна на правноорганизационните и платежните данни, които са им съобщени от получателя на плащането, и преди да разрешат плащане, проверяват дали тези данни са актуални.

Член 87

Инвентарен опис на активите

1. Институциите и агенциите на Съюза или органите на Съюза по глава 3, раздел 2 от настоящия дял водят инвентарен опис, в който се отразяват количеството и стойността на всички техни материални, нематериални и финансови активи в съответствие с образец, изготвен от счетоводителя на Комисията.

   Те проверяват също така дали вписванията в съответните им инвентарни описи отговарят на действителното състояние.

   Всички придобити активи, чийто срок на употреба е над една година, които не са консумативи и чиято покупна или производствена цена е по-висока от указаната в счетоводните процедури, посочени в член 77, се вписват в инвентарния опис и се записват в сметките за дълготрайни активи.

2. Продажбата на материални активи на Съюза се обявява по подходящ начин.

3. Институциите и агенциите на Съюза или органите на Съюза по глава 3, раздел 2 от настоящия дял приемат разпоредби за опазването на активите, отразени в съответните им инвентарни описи, и определят кои административни отдели да отговарят за системата за инвентаризация.

РАЗДЕЛ 4

АДМИНИСТРАТОР НА АВАНСОВИ СРЕДСТВА

Член 88

Създаване на сметки за авансови средства

1. Създаването на сметка за авансови средства и назначаването на администратор на авансовите средства се извършва с решение на счетоводителя на институцията на Съюза, в което подробно се описват оперативните аспекти, както и условията за използване на сметката за авансови средства.

2. Когато поради малкия размер на сумите практически е невъзможно или неефикасно да се извършват платежни операции съгласно общите правила за разходните операции, за плащането на разходи може да се откриват сметки за авансови средства. Максималната сума, която може да бъде плащана от администратора на авансовите средства в такива случаи, се определя от счетоводителя за всеки вид разход в решението по параграф 1. Сметки за авансови средства могат да се откриват и за събирането на приходи.

   В областта на помощта за управление на кризи и хуманитарните действия сметките за авансови средства могат да се използват без ограничение на сумите ***в рамките на определен срок и след надлежна обосновка***, като обаче се спазват размерът на бюджетните кредити за плащания, определен от Европейския парламент и Съвета за съответния бюджетен ред за текущата финансова година, и вътрешните правила на Комисията.

В делегациите на Съюза сметките за авансови средства могат да се използват и за извършване на плащания съгласно общите правила за разходните операции в размер до 60 000 EUR за всеки разход, ако това използване е ефикасно и ефективно с оглед на местните изисквания. Ако използването им се налага за плащането на разходи не само от бюджетния раздел, отнасящ се за Комисията, а и от отнасящия се за ЕСВД раздел, те се откриват като отделни сметки за авансови средства.

Член 89

Управление на сметките за авансови средства

1. Администраторите на авансови средства се избират измежду длъжностните лица или, при необходимост и само в надлежно обосновани случаи, измежду другите служители или, в съответствие с условията, установени във вътрешните правила на Комисията, измежду персонала, нает от Комисията в областта на помощта за управление на кризи и на операциите за хуманитарна помощ, при условие че договорите за наемане на работа на този персонал осигуряват същата степен на защита по отношение на отговорността като приложимата спрямо служителите съгласно член 95.

2. Сметките за авансови средства се захранват под надзора на счетоводителя на съответната институция на Съюза и отговорността за тях се възлага на администраторите на авансови средства.

3. След извършването на плащанията се издават официални решения за тяхното окончателно утвърждаване или платежни нареждания, подписани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Операциите с авансови средства, които не се извършват съгласно общите правила за разходните операции, се осчетоводяват от разпоредителя с бюджетни кредити до края на следващия месец, за да може да се направи равнение между счетоводното и банковото салдо.

4. Счетоводителят контролира наличието на средствата, предоставяни на администраторите на авансови средства, и счетоводството, и проверява дали операциите с авансови средства се осчетоводяват в предвидения срок.

ГЛАВА 5

ОТГОВОРНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ УЧАСТНИЦИ

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРАВИЛА

Член 90

Оттегляне на делегирането на правомощия и прекратяване на правомощията на финансовите участници

1. Оправомощаването или вторичното оправомощаване на отговорните разпоредители с бюджетни кредити може по всяко време да бъде оттеглено временно или окончателно от органа, който ги е назначил.

2. Функциите на счетоводителите или администраторите на авансови средства, или и на счетоводителите, и на администраторите на авансови средства, може по всяко време да бъдат прекратени временно или окончателно от органа, който ги е назначил.

3. Параграфи 1 и 2 не засягат дисциплинарните мерки, взети по отношение на финансовите участници, посочени в тези параграфи.

Член 91

Отговорност на финансовите участници за незаконна дейност, измама или корупция

1. Настоящата глава не засяга възможността за възникване на наказателна отговорност за финансовите участници, посочени в член 90, съгласно приложимото национално право и действащите разпоредби за защита на финансовите интереси на Съюза и за борба с корупцията с участие на длъжностни лица на Съюза или служители на държавите членки.

2. Без да се засягат членове 92, 94 и 95 от настоящия регламент, всеки отговорен разпоредител с бюджетни кредити, счетоводител или администратор на авансови средства носи дисциплинарна и имуществена отговорност съгласно предвиденото в Правилника за персонала или по отношение на персонала, нает от Комисията в областта на помощта за управление на кризи и на операциите за хуманитарна помощ и посочен в член 89, параграф 1 от настоящия регламент — в договорите за наемане на работа на този персонал. В случай на незаконна дейност, измама или корупция, които могат да навредят на интересите на Съюза, случаят се отнася до структурите и органите, определени в приложимото законодателство, и по-специално до OLAF.

РАЗДЕЛ 2

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА ОТГОВОРНИТЕ РАЗПОРЕДИТЕЛИ С БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ

Член 92

Правила, приложими за разпоредителите с бюджетни кредити

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити носи имуществена отговорност съгласно предвиденото в Правилника за персонала.

2. Имуществената отговорност възниква по-специално в случаите, когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити умишлено или поради груба небрежност:

   а) установи подлежащи на събиране вземания или издаде нареждания за събиране, поеме задължение за разходи или подпише платежно нареждане, без да спазва настоящия регламент;

   б) пропусне да изготви документ, с който да се установи вземане, пропусне или забави издаването на нареждане за събиране или забави издаването на платежно нареждане, което води до възникването на гражданска отговорност на институцията на Съюза спрямо трети лица.

3. Оправомощен или вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, който получи задължително указание, което счита за неправомерно или противоречащо на принципа на добро финансово управление, по-конкретно поради това че не може да бъде изпълнено с предоставените му ресурси, уведомява писмено за този факт оправомощилия го или вторично оправомощилия го орган. Ако указанието бъде потвърдено писмено и това потвърждение бъде получено своевременно и е достатъчно ясно, т.е. се отнася изрично за аспектите, които оправомощеният или вторично оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити оспорва, оправомощеният или вторично оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити се освобождава от отговорност. Той изпълнява указанието, освен ако то не е очевидно незаконно или в нарушение на действащите норми за безопасност.

Същата процедура се прилага в случаите, когато разпоредител с бюджетни кредити прецени, че определено решение, за чието вземане отговаря, е неправомерно или противоречи на принципа на добро финансово управление, или когато разпоредител с бюджетни кредити узнае в хода на действията си по изпълнение на задължително указание, че обстоятелствата по случая могат да доведат до такава ситуация.

Всички потвърдени указания при обстоятелствата, посочени в настоящия параграф, се записват от отговорния оправомощен разпоредител с бюджетни кредити и се включват в годишния му отчет за дейността.

4. В случай на вторично оправомощаване в рамките на службата му оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити продължава да бъде отговорен за ефикасността и ефективността на въведените системи за вътрешно управление и контрол и за избора на вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити.

5. В случай на вторично оправомощаване на ръководителите на делегациите на Съюза и на техните заместници оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити отговаря за определянето на въведените системи за вътрешно управление и контрол, както и за тяхната ефикасност и ефективност. Ръководителите на делегациите на Съюза отговарят за адекватното създаване и функциониране на тези системи в съответствие с указанията на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити и за управлението на средствата и на операциите, осъществявани в делегациите на Съюза под тяхна отговорност. Преди да поемат функциите си, те трябва да преминат специални курсове на обучение относно задачите и отговорностите на разпоредителите с бюджетни кредити и изпълнението на бюджета.

Ръководителите на делегациите на Съюза докладват в съответствие с член 76, параграф 3 относно отговорностите си съгласно първа алинея от настоящия параграф.

Всяка година ръководителите на делегациите на Съюза предоставят на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити на Комисията уверение за надеждността на въведените в делегациите им системи за вътрешно управление и контрол, на управлението на операциите, за които са били вторично оправомощени, както и на резултатите от тях, за да може разпоредителят с бюджетни кредити да направи декларацията за достоверност, предвидена в член 74, параграф 9.

Настоящият параграф се прилага и по отношение на заместник-ръководителите на делегациите на Съюза, когато те действат като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в отсъствието на ръководителите на делегациите на Съюза.

Член 93

Третиране на финансовите нередности, допуснати от служител

1. Без да се засягат правомощията на OLAF и административната автономия на институциите на Съюза, органите на Съюза, европейските служби или органите или лицата, на които е поверено изпълнението на конкретни действия в рамките на ОВППС съгласно дял V от ДЕС, по отношение на техните служители, като се обръща надлежно внимание на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, всяко нарушение на разпоредба на настоящия регламент или на разпоредба, свързана с финансовото управление или с проверката на операциите, в резултат на действие или бездействие на служител се отнася за становище до експертната комисия, посочена в член 145, от някой от следните субекти:

   а) органа по назначаването, отговарящ за дисциплинарните въпроси;

   б) отговорния разпоредител с бюджетни кредити, включително ръководителите на делегациите на Съюза и в тяхно отсъствие — заместниците им, действащи като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с член 60, параграф 2.

Когато експертната комисия е пряко информирана по даден въпрос от служител, тя изпраща преписката до органа по назначаването на съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице, като информира за това служителя. Органът по назначаването може да поиска становището на експертната комисия по случая.

2. Искането за становище на експертната комисия съгласно параграф 1, първа алинея се придружава от описание на фактите и действието или бездействието, които експертната комисия е приканена да оцени, както и от съответните обосноваващи го документи, включително доклади за всяко извършено разследване. Винаги когато е възможно, информацията се представя в анонимен вид.

   Преди да подаде искане или допълнителна информация до експертната комисия, органът по назначаването или разпоредителят с бюджетни кредити, по целесъобразност, предоставя на съответния служител възможност да изложи съображенията си, след като го е уведомил за обосноваващите искането документи по първа алинея, доколкото това уведомяване не застрашава сериозно по-нататъшното разследване.

3. В случаите, посочени в параграф 1 от настоящия член, експертната комисия по член 145 е компетентна, въз основа на данните, които са ѝ предоставени съгласно параграф 2 от настоящия член, и на всяка получена допълнителна информация, да прецени дали е извършена финансова нередност. Въз основа на становището на експертната комисия съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице взема решение относно подходящите последващи действия съгласно Правилника за персонала. Ако открие системни проблеми, експертната комисия отправя препоръка до разпоредителя с бюджетни кредити и до оправомощения разпоредител с бюджетни кредити, освен ако този оправомощен разпоредител с бюджетни кредити е участващият в разглеждания случай служител, както и до вътрешния одитор.

4. Експертната комисия дава становището, посочено в параграф 1 от настоящия член, в състав от членовете, предвидени в член 145, параграф 2, първа алинея, букви а) и б), както и от следните допълнителни членове, които се определят, като се отчита необходимостта от избягване на конфликти на интереси:

а) представител на органа по назначаването, отговарящ за дисциплинарните въпроси, на съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице — когато случаят е отнесен съгласно параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член, или представител на отговорния разпоредител с бюджетни кредити — когато случаят е отнесен съгласно параграф 1, първа алинея, буква б);

б) член, определен от комитета по персонала на съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице;

в) член на правната служба на институцията на Съюза, в която работи съответният служител.

Когато експертната комисия дава становището, посочено в параграф 1, то се изпраща на органа по назначаването на съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице.

5. Експертната комисия няма правомощия за разследване. Съответната институция на Съюза, орган на Съюза, европейска служба или орган или лице сътрудничат на експертната комисия, за да гарантират, че тя разполага с цялата необходима информация, за да даде становището си.

6. Ако експертната комисия счита, че случаят е от компетентността на OLAF, в съответствие с параграф 1 тя изпраща без забавяне преписката на съответния орган по назначаването и незабавно уведомява OLAF.

7. Държавите членки оказват пълна подкрепа на Съюза при търсенето на отговорност по член 22 от Правилника за персонала от срочно наетите служители, за които се прилага член 2, буква д) от Условията за работа на другите служители на Европейския съюз.

РАЗДЕЛ 3

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА СЧЕТОВОДИТЕЛИТЕ И АДМИНИСТРАТОРИТЕ НА АВАНСОВИ СРЕДСТВА

Член 94

Правила, приложими за счетоводителите

Счетоводителят носи дисциплинарна отговорност и дължи обезщетение по реда и при условията на Правилника за персонала. По-специално за счетоводителя може да възникне отговорност в резултат на всяко едно от следните нарушения:

а) изгубване или повреждане на финансови средства, активи или документи, поверени му за съхранение;

б) неправомерна промяна на банкови сметки или сметки, открити в пощенските служби;

в) събиране или изплащане на суми, които не отговарят на съответните нареждания за събиране или платежни нареждания;

г) пропуск да бъдат събрани дължими приходи.

Член 95

Правила, приложими за администраторите на авансови средства

За администратор на авансови средства може по-специално да бъде възникне отговорност в резултат на всяко едно от следните нарушения:

а) изгубване или повреждане на финансови средства, активи или документи, поверени му за съхранение;

б) пропуск да бъдат представени необходимите оправдателни документи за плащанията, които е извършил;

в) извършване на плащания в полза на лица, различни от лицата, които имат право на тях;

г) пропуск да бъдат събрани дължими приходи.

ГЛАВА 6

ПРИХОДНИ ОПЕРАЦИИ

РАЗДЕЛ 1

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОБСТВЕНИТЕ РЕСУРСИ

Член 96

Собствени ресурси

1. В бюджета се записва в евро прогноза за приходите, формирани от собствените ресурси, както е посочено в Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053. Съответните собствени ресурси се предоставят съгласно регламенти (ЕС, ЕС, Евратом) № 609/2014 и (ЕС, ЕС, Евратом) 2021/770.

2. Разпоредителят с бюджетни кредити съставя график, в който се посочва кога собствените ресурси, определени в Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 , ще бъдат предоставени на Комисията.

   Собствените ресурси се установяват и събират в съответствие с правилата, приети съгласно посоченото решение.

   За счетоводни цели разпоредителят с бюджетни кредити издава нареждане за събиране на кредитираните и дебитираните суми по сметката за собствените ресурси, посочена в регламенти (ЕС, ЕС, Евратом) № 609/2014 и (ЕС, ЕС, Евратом) 2021/770.

РАЗДЕЛ 2

ПРОГНОЗА ЗА ВЗЕМАНИЯТА

Член 97

Прогноза за вземанията

1. Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити разполага с достатъчна и надеждна информация за мярка или ситуация, която може да е основание за възникване на вземане на Съюза, той прави прогноза за вземането.

2. Прогнозата за вземането се коригира от отговорния разпоредител с бюджетни кредити веднага след като той узнае за събитие, което променя мярката или ситуацията, довела до изготвянето на прогнозата.

   При изготвяне на нареждането за събиране по мярка или ситуация, която е била основание да бъде направена по-рано прогноза за вземане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити коригира съответно прогнозата.

   Ако нареждането за събиране е съставено за сума, която е равна на първоначалната прогноза за вземането, тази прогноза се намалява на нула.

3. Чрез дерогация от параграф 1 не се прави прогноза за вземането, преди държавите членки да са предоставили на Комисията собствените ресурси, определени в Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053, които държавите членки внасят на определени интервали. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити издава нареждане за събиране на тези суми.

РАЗДЕЛ 3

УСТАНОВЯВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ

Член 98

Установяване на вземания

1. С цел установяване на вземане отговорният разпоредител с бюджетни кредити:

   а) проверява наличието на задължението;

   б) определя или проверява съществуването и размера на задължението; и

   в) проверява условията, съгласно които задължението е изискуемо.

   Установяването на вземане представлява признаване на правото на Съюза по отношение на даден длъжник и установяване на правото да се предяви искане към длъжника за плащане на задължението.

2. Всички вземания, които са определени като безспорни, ликвидни и изискуеми, се установяват чрез нареждане за събиране, чрез което отговорният разпоредител с бюджетни кредити нарежда на счетоводителя да събере установеното вземане. То бива последвано от дебитно известие до длъжника, освен когато веднага се провежда процедура по отказ от събиране в съответствие с параграф 4, втора алинея. Нареждането за събиране и дебитното известие се съставят от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

   Разпоредителят с бюджетни кредити изпраща дебитното известие веднага след като установи вземането, и най-късно пет години след момента, в който при нормални обстоятелства институцията на Съюза е можела да предяви вземането си. Този срок не се прилага, когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити установи, че въпреки положените от институцията на Съюза усилия закъснението да се предприемат действия се дължи на поведението на длъжника.

3. За да установи дадено вземане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити проверява дали:

а) вземането е безспорно, в смисъл че е безусловно;

б) вземането е ликвидно, в точно парично изражение;

в) вземането е изискуемо и не е обвързано с падеж;

г) данните на длъжника са верни;

д) вземането е записано в правилната бюджетна позиция;

е) оправдателните документи са редовни; и

ж) принципът на добро финансово управление е спазен, по-специално по отношение на критериите по член 101, параграф 2, първа алинея, буква а) или б).

4. С дебитното известие длъжникът се уведомява, че:

а) Съюзът е установил вземането;

б) ако плащането на задължението бъде извършено до крайния срок, посочен в дебитното известие, не се дължи лихва за забава;

в) ако плащането на задължението не бъде извършено до крайния срок по буква б) от настоящата алинея, по задължението се дължи лихва, чийто размер е посочен в член 99, без да се засягат приложимите специални разпоредби;

г) ако плащането на задължението не бъде извършено до крайния срок по буква б), институцията на Съюза събира средствата чрез прихващане или чрез предявяване на предварително издадена гаранция;

д) при изключителни обстоятелства счетоводителят може да събира средствата чрез прихващане преди крайния срок по буква б), ако това е необходимо за защита на финансовите интереси на Съюза, когато има основания да счита, че дължимата на Съюза сума ще бъде загубена, след като длъжникът бъде уведомен за мотивите и датата на събирането на средствата чрез прихващане;

е) ако след предприемането на всички стъпки, посочени в букви а) — д) от настоящата алинея, сумата не е събрана изцяло, институцията на Съюза извършва събирането чрез изпълнение на решение, постановено съгласно член 100, параграф 2 или в рамките на съдебно производство.

Когато след проверката на данните на длъжника или въз основа на друга налична към дадения момент информация е ясно, че задължението попада в случаите по член 101, параграф 2, първа алинея, буква а) или б) или че дебитното известие не е било изпратено в съответствие с параграф 2 от настоящия член, разпоредителят с бюджетни кредити, след като установи вземането, решава веднага да направи отказ от събиране на вземане в съответствие с член 101, без да изпраща дебитно известие, със съгласието на счетоводителя.

Във всички други случаи разпоредителят с бюджетни кредити разпечатва дебитното известие и го изпраща на длъжника. Счетоводителят се уведомява за изпращането на дебитното известие чрез финансовата информационна система.

5. Недължимо платените суми се събират.

Член 99

Лихва за забава

1. Без да се засягат специалните разпоредби, произтичащи от прилагането на специални нормативни актове, върху всяко вземане, което не е платено до изтичането на крайния срок, посочен в член 98, параграф 4, първа алинея, буква б), се начислява лихва съгласно параграфи 2 и 3 от настоящия член.

2. С изключение на случая, посочен в параграф 4 от настоящия член, лихвеният процент за вземанията, които не са платени до изтичането на крайния срок, посочен в член 98, параграф 4, първа алинея, буква б), е процентът, прилаган от Европейската централна банка за нейните основни операции по рефинансиране и публикуван в Официален вестник на Европейския съюз, серия С, който се прилага на първия календарен ден от месеца, през който изтича крайният срок, увеличен със:

   а) осем процентни пункта, когато задължението е породено от поръчка за доставки или от поръчка за услуги;

   б) три процентни пункта и половина във всички останали случаи.

3. Лихвата се изчислява от календарния ден след изтичането на крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б), до календарния ден, на който задължението е платено в пълен размер.

   Нареждането за събиране, съответстващо на размера на лихвата за забава, се издава, когато тази лихва бъде реално получена.

4. По отношение на глобите или другите санкции, лихвеният процент за вземанията, които не са платени — или покрити от приемлива за счетоводителя на Комисията финансова гаранция — до изтичането на крайния срок, посочен в решението на институцията на Съюза, с което се налага глоба или друга санкция, е процентът, който Европейската централна банка прилага за основните си операции по рефинансиране и който се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия C, в сила на първия календарен ден от месеца, в който е прието решението за налагане на глоба или друга санкция, увеличен с три процентни пункта и половина.

   Когато при упражняване на компетентността си по член 261 от ДФЕС Съдът на Европейския съюз увеличи размера на глоба или на друга санкция, лихвата върху увеличението се начислява от датата на решението на Съда.

5. Когато общият лихвен процент е отрицателен, той се определя на нула процента.

РАЗДЕЛ 4

РАЗПОРЕЖДАНЕ ЗА СЪБИРАНЕ

Член 100

Разпореждане за събиране

1. Чрез издаване на нареждане за събиране отговорният разпоредител с бюджетни кредити дава указание на счетоводителя да събере вземане, установено от отговорния разпоредител с бюджетни кредити (наричано по-долу „разпореждане за събиране“).

2. Дадена институция на Съюза може официално да установи вземане по отношение на лица, различни от държавите членки, чрез решение, което има изпълнителна сила по смисъла на член 299 от ДФЕС.

Ако това е необходимо за ефикасната и навременна защита на финансовите интереси на Съюза, другите институции на Съюза могат да поискат, при изключителни обстоятелства, Комисията да приеме в тяхна полза такова решение с изпълнителна сила по отношение на вземания, възникнали във връзка със служители или във връзка с членове или бивши членове на институция на Съюза, при условие че тези институции са постигнали споразумение с Комисията относно практическите условия за прилагането на настоящия член.

Счита се, че изключителните обстоятелства са налице, когато няма вероятност за събиране на вземането от съответната институция на Съюза чрез доброволно плащане или чрез прихващане съгласно член 101, параграф 1, при условие че не са изпълнени условията за отказ от събиране на вземането по член 101, параграфи 2 и 3. Във всички случаи в решението с изпълнителна сила се посочва, че сумите, чието плащане се търси, се записват в бюджетния раздел, отнасящ се за съответната институция на Съюза, която действа като разпоредител с бюджетни кредити. Приходите се записват като общи приходи, освен когато представляват целеви приходи по член 21, параграф 3.

Отправилата искането институция на Съюза уведомява Комисията за всяко събитие, което има вероятност да повлияе на събирането на сумите, и се намесва в подкрепа на Комисията в случай на обжалване на решение с изпълнителна сила.

РАЗДЕЛ 5

СЪБИРАНЕ

Член 101

Правила относно събирането

1. Счетоводителят предприема действия по нарежданията за събиране на вземания, надлежно установени от отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Счетоводителят полага дължимата грижа, за да гарантира, че Съюзът получава своите приходи, и следи за защитата на правата на Съюза.

Частичното плащане от страна на длъжник, за който са издадени няколко нареждания за събиране, първо се използва за погасяване на най-старото вземане, освен когато длъжникът е посочил друго. С всички частични плащания се погасяват първо лихвите.

Счетоводителят събира дължимите на бюджета суми чрез прихващането им в съответствие с член 102.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да се откаже от цялостното или частично събиране на установено вземане само в следните случаи:

а) когато предвидимите разходи по събирането надхвърлят дължимата сума и отказът от събиране на вземането няма да навреди на престижа на Съюза;

б) когато вземането не може да бъде събрано поради изтеклото време, закъснение при изпращането на дебитното известие при условията, определени в член 98, параграф 2, несъстоятелност на длъжника или други производства по несъстоятелност;

в) когато събирането противоречи на принципа на пропорционалност.

Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити възнамерява да се откаже изцяло или частично от събирането на установено вземане, той се уверява, че отказът е редовен и съответства на принципите на добро финансово управление и на пропорционалност. Решението за отказ от събиране на вземане се мотивира. Разпоредителят с бюджетни кредити може да делегира правомощието за вземане на такова решение.

3. В случаите по параграф 2, първа алинея, буква в) отговорният разпоредител с бюджетни кредити действа съгласно предварително установените във всяка институция на Съюза процедури и прилага следните критерии, които са задължителни и приложими при всички обстоятелства:

а) фактите, имащи отношение към сериозността на нередността, в резултат на която е установено вземането (измама, повторно нарушение, умисъл, грижа, добросъвестност, явна грешка);

б) отражението, което отказът от събиране на вземането ще има върху функционирането на Съюза и неговите финансови интереси (размер на сумата, риск от създаване на прецедент, уронване на авторитета на закона).

4. В зависимост от обстоятелствата по случая отговорният разпоредител с бюджетни кредити отчита, когато е целесъобразно, следните допълнителни критерии:

а) всяко нарушение на конкуренцията, което ще бъде причинено от отказа от събиране на вземането;

б) икономическите и социалните вреди, които ще бъдат причинени от събирането на вземането в пълен размер.

5. Всяка институция на Съюза ежегодно изпраща на Европейския парламент и на Съвета доклад за отказите, направени от нея съгласно параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член. Информацията за отказите за суми в размер под 60 000 EUR се предоставя като обща сума. Докладът на Комисията се прилага към обобщението на годишните отчети за дейността по член 74, параграф 9.

6. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да отмени установено вземане изцяло или частично. Частичната отмяна на установено вземане не предполага отказ от остатъка по установеното вземане на Съюза.

В случай на грешка отговорният разпоредител с бюджетни кредити отменя изцяло или частично установеното вземане и посочва подходящи мотиви.

Всяка институция на Съюза определя във вътрешните си правила условията и процедурата за делегиране на правомощие за отмяна на установено вземане.

7. Държавите членки носят основната отговорност за извършване на контрол и одити и за събиране на недължимо платените суми съгласно предвиденото в секторните разпоредби. Доколкото държавите членки сами откриват и коригират последиците от нередности, те се освобождават от финансови корекции от Комисията във връзка с тези нередности.

8. Комисията извършва финансови корекции по отношение на държавите членки с цел изключване от финансиране от Съюза на разходите, направени в нарушение на приложимото право. Комисията определя финансовите корекции, които предприема, въз основа на установяването на недължимо платените суми и на финансовите последици за бюджета. Когато тези суми не могат да бъдат установени точно, Комисията може да приложи корекции, основани на екстраполация, или корекции с единна ставка в съответствие със секторните разпоредби.

   При определянето на размера на финансовата корекция Комисията взема предвид естеството на нарушението на приложимото право и доколко съществено е то, както и финансовите последици за бюджета, включително при недостатъци в системите за управление и контрол.

   Критериите за установяване на финансовите корекции и приложимата процедура може да бъдат предвидени в секторните разпоредби.

9. Методиката за прилагане на корекции, основани на екстраполация, или на корекции с единна ставка се определя в съответствие със секторните разпоредби с цел да се даде възможност на Комисията да защити финансовите интереси на Съюза.

Член 102

Събиране чрез прихващане

1. Когато длъжникът има вземане към Съюза или към изпълнителна агенция, изпълняваща бюджета, което е безспорно по смисъла на член 98, параграф 3, буква а), ликвидно и изискуемо и се отнася за сума, установена с платежно нареждане, след изтичане на крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б) счетоводителят събира установените вземания чрез прихващане.

   При изключителни обстоятелства, когато това е необходимо за защита на финансовите интереси на Съюза и счетоводителят има основания да счита, че дължимата на Съюза сума ще бъде загубена, счетоводителят може да събере вземането чрез прихващане преди изтичането на крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б).

   Счетоводителят може да извърши събирането чрез прихващане преди изтичането на крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б) и когато длъжникът даде съгласието си за това.

2. Преди да пристъпи към събиране съгласно параграф 1 от настоящия член, счетоводителят се консултира с отговорния разпоредител с бюджетни кредити и уведомява съответните длъжници, включително за средствата за обжалване съгласно член 134.

   Когато длъжникът е национален орган или административна единица на национален орган, счетоводителят уведомява и съответната държава членка за намерението си да пристъпи към събиране чрез прихващане най-малко десет работни дни предварително. Независимо от това, със съгласието на съответната държава членка или административна единица, счетоводителят може да пристъпи към събирането чрез прихващане, преди да е изтекъл този краен срок.

3. Прихващането по параграф 1 има последиците на плащане и освобождава Съюза от съответното задължение, и ако е приложимо, от дължимите лихви.

4. Откриването на производство по несъстоятелност не засяга правото на счетоводителя да пристъпи към посоченото в параграф 1 събиране чрез прихващане.

Член 103

Процедура за събиране при липса на доброволно плащане

1. Без да се засяга член 102, ако сумата не бъде събрана в пълен размер до изтичането на крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б), счетоводителят уведомява за това отговорния разпоредител с бюджетни кредити и незабавно започва процедурата за събиране по всички предвидени в закона начини, включително, ако е целесъобразно, чрез изпълнение на предварително издадена гаранция.

2. Без да се засяга член 102, когато методът на събиране по параграф 1 от настоящия член не може да бъде използван и длъжникът не плати в отговор на официалното уведомително писмо, изпратено от счетоводителя, счетоводителят събира вземането чрез изпълнение на решение, постановено в съответствие с член 100, параграф 2 или в рамките на съдебно производство.

Член 104

Удължаване на срока за плащане

В сътрудничество с отговорния разпоредител с бюджетни кредити счетоводителят може да удължи срока за плащане само по писмено искане на длъжника, в което надлежно са посочени причините за това искане, и при условие че са изпълнени следните условия:

а) длъжникът се задължава да плати лихва в размера, посочен в член 99, за целия допълнителен срок, считано от крайния срок по член 98, параграф 4, първа алинея, буква б);

б) за да се защитят правата на Съюза, длъжникът предоставя финансова гаранция, която покрива неизплатеното задължение, както по отношение на главницата, така и по отношение на лихвите, и която се приема от счетоводителя на институцията на Съюза.

Гаранцията по първа алинея, буква б) може да бъде заменена със солидарна гаранция от трето лице, одобрена от счетоводителя на институцията на Съюза.

При изключителни обстоятелства, въз основа на искане на длъжника, счетоводителят може да не прилага изискването за гаранция по първа алинея, буква б), когато по негова преценка длъжникът желае и може да направи плащането в допълнителния срок, но не е в състояние да предостави такава гаранция и е в затруднено финансово положение.

Член 105

Давностен срок

1. Без да се засягат разпоредбите на специалните актове и прилагането на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053, за вземанията на Съюза към трети лица и вземанията на трети лица към Съюза се прилага петгодишен давностен срок.

2. Давностният срок за вземанията на Съюза към трети лица започва да тече от момента на изтичане на крайния срок, посочен в член 98, параграф 4, първа алинея, буква б).

   Давностният срок за вземанията на трети лица към Съюза започва да тече от датата, на която плащането на вземането на третото лице стане дължимо съгласно съответното правно задължение.

3. Давностният срок за вземанията на Съюза към трети лица се прекъсва от всяко действие на институция на Съюза или на държава членка, действаща по искане на институция на Съюза, за което третото лице е уведомено и което има за цел събиране на задължението.

   Давностният срок за вземанията на трети лица към Съюза се прекъсва от всяко действие, за което Съюзът е уведомен от своите кредитори или от името на своите кредитори и което има за цел събиране на задължението.

4. В деня след прекъсването по параграф 3 започва да тече нов петгодишен давностен срок.

5. Всяко съдебно дело във връзка с вземане по параграф 2, включително делата пред съд, който по-късно се обявява за некомпетентен по делото, прекъсва давностния срок. Новият петгодишен давностен срок не започва да тече, докато не бъде постановено съдебно решение със сила на пресъдено нещо или не бъде постигнато извънсъдебно споразумение между същите страни по същото дело.

6. Когато счетоводителят предостави на длъжника допълнително време за плащане съгласно член 104, това се счита за прекъсване на давностния срок. Нов давностен срок от пет години започва да тече от деня след деня на изтичане на удължения срок за плащане.

7. След изтичане на давностния срок, предвиден в параграфи 2 — 6, вземанията на Съюза не се събират.

Член 106

Национално третиране на вземанията на Съюза

В случай на производство по несъстоятелност вземанията на Съюза се ползват със същия приоритет като вземанията от същото естество, дължими на публични органи в държавите членки, в които се провеждат процедурите по събиране.

Член 107

Глоби, други санкции и начислени лихви, наложени от институциите на Съюза

1. Сумите, постъпили от глоби и други санкции, както и всички начислени лихви или други генерирани от тях приходи, не се записват в бюджета, докато решенията за тяхното налагане се обжалват или могат да бъдат обжалвани пред Съда на Европейския съюз.

2. Посочените в параграф 1 суми се записват в бюджета във възможно най-кратък срок след изчерпването на всички правни средства за защита. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства или когато всички правни средства за защита бъдат изчерпани след 1 септември от текущата финансова година, сумите се записват в бюджета за следващата финансова година.

   За целите на прилагането на член 48, параграф 2, буква б) необходимите суми, посочени в параграф 1 от настоящия член, могат да се запишат в бюджета до края на следващата финансова година.

   Сумите, които трябва да бъдат възстановени на субекта, който ги е платил, вследствие на решение на Съда на Европейския съюз, не се записват в бюджета.

3. Параграф 1 не се прилага за решения по уравняване на сметки или финансови корекции.

Член 108

Събиране на глоби или други санкции, наложени от институциите на Съюза

1. Когато пред Съда на Европейския съюз бъде заведено дело срещу решение на институция на Съюза за налагане на глоба или друга санкция съгласно ДФЕС или Договора за Евратом и докато не бъдат изчерпани всички правни средства за защита, длъжникът или плаща предварително съответните суми по банковата сметка, посочена от счетоводителя на Комисията, или предоставя финансова гаранция, приемлива за счетоводителя на Комисията. Гаранцията не засяга задължението за плащане на глоба или друга санкция и е изпълнима при поискване. Тя покрива вземането за главницата и лихвата, което длъжникът плаща в случая, посочен в параграф 3, буква б), по лихвения процент, който Европейската централна банка прилага за основните си операции по рефинансиране и който се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С, в сила на първия календарен ден от месеца, в който е прието решението за налагане на глоба или друга санкция, увеличен с един процентен пункт и половина, считано от крайния срок, определен в решението на институцията на Съюза за налагане на глоба или друга санкция.

2. Комисията може да инвестира предварително събраните суми във финансови активи, придавайки първостепенно значение на целта за осигуряване на защита и ликвидност на средствата, съгласно принципа на добро финансово управление.

3. След изчерпването на всички правни средства за защита и когато глобата или другата санкция е потвърдена от Съда на Европейския съюз или когато решението за налагане на такава глоба или друга санкция вече не може да бъде обжалвано пред Съда на Европейския съюз, се предприема една от следните мерки:

   а) предварително събраните суми и генерираната по тях възвръщаемост се записват в бюджета в съответствие с член 107, параграф 2;

   б) когато е предоставена финансова гаранция, тя се задейства и съответните суми се записват в бюджета.

   Когато размерът на глобата или другата санкция е увеличен от Съда на Европейския съюз, първа алинея, букви а) и б) от настоящия параграф се прилагат до размера по първоначалното решение на институцията на Съюза или, ако е приложимо, до размера, предвиден в предишно решение на Съда на Европейския съюз в рамките на същото производство. Счетоводителят на Комисията събира съответстващата на увеличението сума и дължимите лихви по член 99, параграф 4, които се записват в бюджета.

4. ***Когато*** глобата или другата санкция е отменена или размерът ѝ е намален, се предприема една от следните мерки:

   а) предварително събраните суми или — в случай на намаляване — съответната част от тях, се връщат на съответното трето лице;

   б) когато е предоставена финансова гаранция, тя съответно се освобождава.

Посочената в първа алинея, буква а) сума или съответната част от нея се увеличава с лихва, равна на процента, който Европейската централна банка прилага за основните си операции по рефинансиране и който се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С, в сила на първия календарен ден от месеца, в който е прието решението за налагане на глоба или друга санкция, увеличен с един процентен пункт и половина.

Операциите по връщане на суми по първа алинея, буква а) от настоящия параграф се извършват в срок до 60 дни от отмяната или намаляването на глобата или другата санкция, освен когато необходимите оправдателни документи не са представени своевременно, за да се установи съответното трето лице или неговата банкова сметка. След изтичането на този срок кредиторът има право на лихва в съответствие с условията, предвидени в член 116, параграф 5.

Член 109

Компенсаторни лихви

Без да се засягат член 99, параграф 2 и член 116, параграф 5 и в случаите, различни от посочените в членове 107 и 108 глоби и други санкции, когато дадена сума трябва да бъде възстановена вследствие на решение на Съда на Европейския съюз или в резултат на уреждане на спор по взаимно съгласие, лихвеният процент е процентът, който Европейската централна банка прилага за основните си операции по рефинансиране и който се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С, в сила на първия календарен ден от всеки месец. Лихвеният процент не може да бъде отрицателен. Лихвата се начислява от датата на плащането на сумата, която трябва да бъде възстановена, до датата, на която се дължи възстановяването.

Когато общият лихвен процент е отрицателен, той се определя на нула процента.

ГЛАВА 7

РАЗХОДНИ ОПЕРАЦИИ

Член 110

Решения за финансиране

1. Поемането на бюджетно задължение се предхожда от решение за финансиране, прието от институцията на Съюза или от органите, на които институцията на Съюза е делегирала правомощия. Решенията за финансиране са годишни или многогодишни.

   Първа алинея от настоящия параграф не се прилага по отношение на бюджетните кредити за операциите на всяка институция на Съюза в рамките на нейната административна автономия, които могат да се изпълняват без основен акт в съответствие с член 58, параграф 2, буква д), по отношение на разходите за административна подкрепа и по отношение на финансовите средства за органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71.

2. Решението за финансиране представлява същевременно годишната или многогодишната работна програма и се приема, когато е приложимо, възможно най-скоро след приемането на проектобюджета и по принцип не по-късно от 31 март през годината на изпълнението. Когато съответният основен акт предвижда специфични условия за приемането на решение за финансиране или на работна програма, или и на двете, тези условия се прилагат за частта от решението за финансиране, съставляваща работната програма, в съответствие с изискванията на този основен акт. Частта, съставляваща работната програма, се публикува на уебсайта на съответната институция на Съюза веднага след като бъде приета и преди да бъде изпълнена.

В решението за финансиране се посочва общата сума, която то обхваща, и се описват действията, които ще бъдат финансирани. В него се указват:

а) основният акт и бюджетният ред;

б) поставените цели и очакваните резултати;

в) методите на изпълнение;

г) всякаква допълнителна информация, изисквана съгласно основния акт за работната програма.

3. Освен това, в допълнение към посочените в параграф 2 данни в решението за финансиране се указват:

а) за безвъзмездните средства: видът заявители, към които са насочени поканата за представяне на предложения или прякото предоставяне, и общият бюджет, заделен за безвъзмездните средства;

б) за поръчките: общият бюджет, заделен за поръчките;

в) за вноските в доверителните фондове на Съюза, посочени в член 238: бюджетните кредити, заделени за доверителния фонд за годината, и сумите, предвидени за целия му срок на действие както от бюджета, така и от други донори;

г) за наградите: видът участници, към които е насочен конкурсът, общият бюджет, заделен за конкурса, и конкретно посочване на наградите с единична стойност 1 000 000 EUR или повече;

д) за финансовите инструменти: сумата, предоставена за финансовия инструмент;

е) при непряко управление: лицето или субектът, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) или критериите, които ще бъдат използвани при избора на лицето или субекта;

ж) за вноските по механизмите или платформите за смесено финансиране: сумата, предоставена за механизма или платформата за смесено финансиране, и списъкът на субектите, участващи в механизма или платформата за смесено финансиране;

з) за бюджетните гаранции: размерът на годишните провизии и когато е приложимо — размерът на бюджетната гаранция, която да бъде освободена.

4. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити може да добавя всякаква друга информация, която се счита за уместна, в съответното решение за финансиране, представляващо работната програма, или в друг документ, публикуван на уебсайта на институцията на Съюза.

Многогодишното решение за финансиране е съгласувано с финансовото програмиране, посочено в член 41, параграф 2, и в него се посочва, че изпълнението на решението зависи от наличието на бюджетните кредити за съответните финансови години след приемането на бюджета или на бюджетните кредити, предвидени в системата на временните суми от една дванадесета.

5. Без да се засягат специалните разпоредби на основни актове, за всяко съществено изменение на вече прието решение за финансиране се следва същата процедура като при първоначалното решение.

Член 111

Разходни операции

1. Всеки разход се поема като задължение, утвърждава се, разрешава се и се изплаща.

В края на периодите, посочени в член 114, неусвоеният остатък по бюджетните задължения се отменя.

Когато извършва операции, отговорният разпоредител с бюджетни кредити следи за това разходите да са в съответствие с Договорите, с бюджета, с настоящия регламент и с други актове, приети съгласно Договорите, както и с принципа на добро финансово управление.

2. Бюджетните и правните задължения се поемат от един и същ разпоредител с бюджетни кредити, освен в надлежно обосновани случаи. По-специално в областта на помощта за управление на кризи и на операциите за хуманитарна помощ правните задължения могат да се поемат от ръководителите на делегациите на Съюза или, когато те отсъстват — от заместниците им, по указание на отговорния разпоредител с бюджетни кредити на Комисията, който носи пълна отговорност за съответната операция. Персоналът, нает от Комисията в областта на помощта за управление на кризи и на операциите за хуманитарна помощ, може да подписва правни задължения, свързани с плащанията, извършвани от сметките за авансови средства и ненадвишаващи 2 500 EUR.

Преди да поеме правно задължение към трети лица, да извърши посоченото в член 214 провизиране на финансови пасиви или да прехвърли средства към доверителен фонд на Съюза съгласно член 238, отговорният разпоредител с бюджетни кредити поема бюджетно задължение.

Втора алинея от настоящия параграф не се прилага по отношение на:

а) правните задължения, поети вследствие на обявяване на кризисна ситуация в рамките на план за непрекъснатост на дейността, в съответствие с процедурите, приети от Комисията или от всяка друга институция на Съюза в рамките на административната ѝ автономия;

б) операциите за хуманитарна помощ, операциите за гражданска защита и помощта за управление на кризи, ако за ефикасното осъществяване на намесата на Съюза е необходимо Съюзът незабавно да поеме правно задължение към трети лица и не е възможно преди това да се запише индивидуално бюджетно задължение;

в) нефинансовите дарения.

В случаите, посочени в трета алинея, буква б), бюджетното задължение се записва незабавно след поемането на правно задължение към трети лица.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити утвърждава разходи, като приема, че даден разход е за сметка на бюджета, след като е проверил оправдателните документи, удостоверяващи правото на кредитора съгласно условията по правното задължение, когато има правно задължение. За тази цел отговорният разпоредител с бюджетни кредити:

   а) проверява наличието на право на кредитора;

   б) определя или проверява действителността и размера на вземането с резолюция „удостоверено вярно“;

   в) проверява условията, съгласно които плащането е дължимо.

   Независимо от първа алинея, утвърждаването на разходи се прилага и за междинните и окончателните отчети, които не са свързани със заявка за плащане, в който случай отражението върху счетоводната система е ограничено до общите сметки.

4. Решението за утвърждаване се обективира чрез защитен с електронни средства подпис, в съответствие с член 149, на разпоредителя с бюджетни кредити или на технически компетентен служител, надлежно оправомощен с официално решение на разпоредителя с бюджетни кредити, като по изключение при документопоток на хартиен носител то е под формата на печат, съдържащ този подпис.

   С резолюцията „удостоверено вярно“ отговорният разпоредител с бюджетни кредити или технически компетентен служител, надлежно оправомощен от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, удостоверява:

   а) за предварителното финансиране: че са изпълнени условията, предвидени в правното задължение за плащането на предварителното финансиране;

   б) за междинните плащания и плащанията на остатъка по договори: че предвидените в договора услуги, доставки или строителство са надлежно извършени;

в) за междинните плащания и плащанията на остатъка по безвъзмездни средства: че дейността или работната програма, изпълнена от бенефициера, съответства напълно на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства, включително, ако е приложимо, че декларираните от бенефициера разходи са допустими.

В случаите, посочени във втора алинея, буква в), прогнозата за разходите не се счита за отговаряща на условията за допустимост, предвидени в член 189, параграф 3. Същият принцип се прилага и за междинните и окончателните отчети, които не са свързани със заявка за плащане.

5. За разрешаването на разход, след като се увери, че бюджетните кредити са налични, отговорният разпоредител с бюджетни кредити издава платежно нареждане, чрез което дава указание на счетоводителя да плати утвърдения по-рано разход.

Когато се извършват периодични плащания във връзка с извършени услуги, включително наем, или доставени стоки, в зависимост от направения от него анализ на риска разпоредителят с бюджетни кредити може да нареди използването на система за директни дебити от сметка за авансови средства. Използването на такава система може да бъде наредено и ако това е изрично разрешено от счетоводителя съгласно член 86, параграф 3.

Член 112

Видове бюджетни задължения

1. Бюджетните задължения попадат в една от следните категории:

а) индивидуални: когато получателят и размерът на разхода са известни или бюджетното задължение е било направено за целите на посоченото в член 214 провизиране на финансови пасиви;

б) глобални: когато най-малко един от елементите, необходими за установяване на индивидуалното задължение, все още не е известен;

в) временни: предназначени са за покриване на обичайни разходи за управление на ЕФГЗ по член 11, параграф 2 или на обичайни административни разходи, при които размерът или крайните получатели на сумите не са окончателно известни.

Независимо от първа алинея, буква в), обичайните административни разходи, свързани с делегациите на Съюза и представителствата на Съюза, могат да бъдат покрити от временни бюджетни задължения и когато размерът и крайният получател са известни.

2. Бюджетните задължения за дейности, които продължават над една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове единствено когато това е предвидено в основния акт или когато се отнасят за административни разходи.

3. Глобално бюджетно задължение се поема въз основа на решение за финансиране.

Глобалното бюджетно задължение се поема най-късно преди вземането на решението за получателите и сумите, а когато изпълнението на съответните бюджетни кредити включва приемане на работна програма — най-рано след приемането на програмата.

4. Глобалните бюджетни задължения се изпълняват чрез сключване на споразумение за финансиране, което предвижда последващо поемане на едно или повече правни задължения чрез поемане на едно или повече правни задължения или чрез посоченото в член 214 провизиране на финансови пасиви.

Споразуменията за финансиране в областта на пряката финансова помощ за трети държави, включително бюджетната подкрепа, които представляват правни задължения, могат да пораждат плащания без поемане на други правни задължения.

Когато глобалното бюджетно задължение се изпълнява чрез сключване на споразумение за финансиране, параграф 3, втора алинея не се прилага.

5. Преди подписването си всяко индивидуално правно задължение, поето вследствие на глобално бюджетно задължение, се записва от отговорния разпоредител с бюджетни кредити в централните бюджетни сметки и се осчетоводява към глобалното бюджетно задължение.

6. Временните бюджетни задължения се изпълняват чрез поемане на едно или повече правни задължения, които пораждат право на последващи плащания. Независимо от това, по отношение на разходите за управление на персонала, както и разходите за настоящи или бивши членове на институция на Съюза, или на разходите за комуникация, направени от институциите на Съюза за отразяване на мероприятия на Съюза, или в случаите, посочени в точка 14.5 от приложение I, временните бюджетни задължения могат да се изпълняват пряко чрез плащания, без да се поемат предходни правни задължения.

Член 113

Поемане на задължения за бюджетните кредити за ЕФГЗ

1. За всяка финансова година бюджетните кредити за ЕФГЗ включват едногодишни бюджетни кредити за разходите, свързани с мерките съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Разходите, свързани с мерките по член 5, параграф 3 и член 7 от посочения регламент, с изключение на мерките, финансирани в рамките на неоперативната техническа помощ, и на финансовите средства за изпълнителните агенции, се покриват с многогодишни бюджетни кредити.

2. Решенията на Комисията, с които се определя размерът на възстановяване на свързаните с ЕФГЗ разходи, направени от държавите членки, могат да представляват глобални временни бюджетни задължения, които не надвишават общия размер на бюджетните кредити, записани за ЕФГЗ в бюджета.

3. Глобалните временни бюджетни задължения за ЕФГЗ, които са поети за дадена финансова година и които до 1 февруари през следващата финансова година не са довели до задължение по конкретни бюджетни редове, се отменят за съответната финансова година.

4. При поето глобално временно бюджетно задължение по параграф 2, в срок от два месеца от получаването на отчетите, изпратени от държавите членки, за разходите, направени от органите, посочени в правилата относно ЕФГЗ, се поема задължение по глави, статии и позиции. Тези задължения може да се поемат след изтичането на този двумесечен срок, когато е необходима процедура за трансфер на бюджетни кредити, свързани със съответните бюджетни редове. Сумите се начисляват като плащания в същия двумесечен срок, освен когато плащането още не е извършено от държавите членки или когато има съмнение относно допустимостта.

   Задълженията, посочени в първа алинея от настоящия параграф, се приспадат от глобалното временно бюджетно задължение, посочено в параграф 2.

5. Параграфи 2 и 3 се прилагат при спазване на изискването за проверката и приемането на отчетите.

Член 114

Срокове за задълженията

1. Без да се засягат член 111, параграф 2 и член 270, параграф 3, правните задължения, свързани с индивидуални или временни бюджетни задължения, се поемат до 31 декември от година n, като година n е годината, през която е поето бюджетното задължение.

2. Глобалните бюджетни задължения покриват всички разходи по съответните правни задължения, поети до 31 декември от година n+1, или по сумите от направеното провизиране на финансови пасиви, посочено в член 214, до същата тази дата.

Когато глобалното бюджетно задължение води до присъждане на награда по дял IX, правното задължение, посочено в член 210, параграф 4, се поема до 31 декември от година n + 3.

В областта на външната дейност, когато глобалното бюджетно задължение води до сключване на споразумение за финансиране с трета държава, споразуменията за финансиране се сключват до 31 декември от година n + 1. В този случай глобалното бюджетно задължение покрива всички разходи по правните задължения, с които се изпълнява споразумението за финансиране, поети в срок от три години след датата на сключване на споразумението за финансиране.

Въпреки това в посочените по-долу случаи глобалните бюджетни задължения покриват всички разходи по правните задължения, поети до края на срока на изпълнение на споразумението за финансиране:

а) дейности с няколко донори;

б) операции за смесено финансиране;

в) правни задължения, свързани с дейности за комуникация и видимост, както и с одит и оценка;

г) следните изключителни обстоятелства:

i) изменения на вече поети правни задължения;

ii) наложително поемане на правни задължения след предсрочно прекратяване на действащо правно задължение;

iii) промени в изпълняващия субект.

3. Параграф 2, трета алинея не се прилага по отношение на многогодишните програми, изпълнявани чрез разделени на части поети задължения по силата на:

а) Регламент (ЕС) 2021/947;

б) Регламент (ЕС) 2021/1529;

в) Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета[47] — по отношение на програмите за външно сътрудничество;

г) Решение (ЕС) 2021/1764;

д) Регламент (Евратом) 2021/948.

В случаите, посочени в първа алинея, бюджетните кредити за съответните задължения се отменят автоматично от Комисията в съответствие със секторните разпоредби.

4. С изключение на разходите за персонала индивидуалните и временните бюджетни задължения, поети за дейности с продължителност над една финансова година, имат краен срок на изпълнение, определен в съответствие с условията в правните задължения, за които се отнасят, и с принципа на добро финансово управление.

[47] Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подкрепяна от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 94).

5. Всички части от бюджетни задължения, които не са изпълнени с плащания шест месеца след крайния срок на изпълнение, се отменят.

6. Размерът на бюджетно задължение, за което не е извършено плащане по смисъла на член 115 в срок от две години след поемането на правното задължение, се отменя, освен когато сумата е свързана със случай, който е предмет на спор пред съд или арбитражен орган, когато правното задължение е под формата на споразумение за финансиране с трета държава или когато съществуват специални условия, предвидени в секторните разпоредби.

Член 115

Видове плащания

1. Плащането на разходи се извършва от счетоводителя в рамките на наличните средства.

2. Плащането се извършва при представяне на доказателство, че съответната дейност отговаря на договора, споразумението или основния акт, и включва една или повече от следните операции:

   а) плащане на цялата дължима сума;

   б) плащане на дължимата сума, по някой от следните начини:

      i) предварително финансиране за осигуряване на налични средства, което може да бъде разделено на няколко плащания в съответствие с принципа на добро финансово управление; сумата на предварителното финансиране се изплаща въз основа на договора, споразумението или основния акт или въз основа на оправдателни документи, които позволяват да се провери дали са спазени условията на съответния договор или съответното споразумение;

      ii) едно или повече междинни плащания в замяна на частично изпълнение на действието или на частично изпълнение договора или споразумението, с което може изцяло или частично да се уравни предварителното финансиране, без да се засяга основният акт;

iii) едно плащане на остатъка по дължимите суми, когато действието, договорът или споразумението са изпълнени изцяло;

в) плащане на провизия в общия фонд „Провизии“, създаден съгласно член 215.

С плащането на остатъка се уравняват всички предходни разходи с една операция. Издава се нареждане за събиране на неизползваните суми.

3. В бюджетното счетоводство се прави разграничение между различните видове плащания, посочени в параграф 2, към момента на извършване на всяко плащане.

4. Счетоводните правила, посочени в член 80, включват правилата за уравняване на предварителното финансиране по сметките и за потвърждаване на допустимостта на разходите.

5. Плащанията по предварителното финансиране се уравняват редовно от отговорния разпоредител с бюджетни кредити съобразно икономическото естество на този проект и най-късно в края на проекта. Уравняването се извършва въз основа на информация за направените разходи или на потвърждение, че са изпълнени условията за плащане съгласно член 125, след утвърждаване от разпоредителя с бюджетни кредити в съответствие с член 111, параграф 3.

За споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, договорите и споразуменията за финансово участие в размер над 5 000 000 EUR разпоредителят с бюджетни кредити получава в края на всяка година най-малко информацията, необходима за изготвяне на надеждна оценка на разходите. Тази информация не се използва за уравняване на предварителното финансиране, но може да се използва от разпоредителя с бюджетни кредити и счетоводителя за изпълнение на член 82, параграф 2.

За целите на втора алинея се включват подходящи разпоредби в поетите правни задължения.

Член 116

Срокове за плащанията

1. Плащанията се извършват в следните срокове:

   а) 90 календарни дни за споразуменията за финансово участие, договорите и споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, включващи технически услуги или дейности, които са особено сложни за оценяване и по които плащането зависи от одобрението на отчет или удостоверение;

   б) 60 календарни дни за всички други споразумения за финансово участие, договори и споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, по които плащането зависи от одобрението на отчет или удостоверение;

   в) 30 календарни дни за всички други споразумения за финансово участие, договори и споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства.

2. Под срок, предвиден за извършване на плащанията, се разбира срокът за утвърждаване, разрешаване и плащане на разходите.

   Той започва да тече от датата на получаване на заявка за плащане.

3. Заявката за плащане се регистрира от оправомощената служба на отговорния разпоредител с бюджетни кредити във възможно най-кратък срок и се счита за получена на датата на своето регистриране.

   Под дата на плащане се разбира датата, на която се дебитира сметката на институцията на Съюза.

   Заявката за плащане съдържа следните съществени елементи:

   а) идентификационните данни на кредитора;

   б) сумата;

   в) валутата;

г) датата.

Електронната фактура при обществените поръчки съдържа следните съществени елементи:

а) идентификационните данни на процесите и фактурите;

б) периода на фактуриране;

в) информация за изпълнителя;

г) информация за възлагащия орган;

д) информация за данъчния представител на изпълнителя;

е) данните на договора;

ж) данните на доставката;

з) инструкциите за плащане;

i) информация за отстъпките или надценките;

й) информация за позициите във фактурите;

к) общата стойност на фактурите;

л) разбивка на ДДС (когато е приложимо);

м) паричната единица.

При липса на дори един съществен елемент заявката за плащане се отхвърля.

Кредиторът се уведомява писмено за отхвърлянето и за мотивите за него във възможно най-кратък срок и при всички случаи в срок до 30 календарни дни от датата на получаване на заявката за плащане.

4. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да постанови спиране на срока за плащане, когато:

а) сумата по заявката за плащане не е дължима; или

б) не са представени подходящите оправдателни документи.

Ако отговорният разпоредител с бюджетни кредити получи информация, която поставя под съмнение допустимостта на разход в заявка за плащане, той може да постанови спиране на срока за плащане, за да се провери, включително чрез проверки на място, дали разходът е допустим. Оставащият срок за плащане започва да тече от датата, на която са получени поисканата информация или преработените документи, или от датата, на която е извършена необходимата допълнителна проверка, включително проверките на място.

Съответните кредитори се уведомяват писмено за причините за спирането.

5. С изключение на държавите членки, на ЕИБ и на ЕИФ при изтичане на сроковете, определени в параграф 1, кредиторът има право на лихва при следните условия:

а) лихвените проценти са посочените в член 99, параграф 2;

б) лихвата се дължи за срока от календарния ден след датата, на която изтича срокът за плащане, определен в параграф 1, до датата на плащането.

Независимо от това, когато лихвата, изчислена в съответствие с първа алинея, не надхвърля 200 EUR, тя се плаща на кредитора само при заявка, подадена в срок до два месеца от получаване на забавеното плащане.

6. Всяка институция на Съюза представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно спазването и спирането на сроковете по параграфи 1 — 4 от настоящия член. Докладът на Комисията се прилага към обобщението на годишните отчети за дейността по член 74, параграф 9.

ГЛАВА 8

ВЪТРЕШЕН ОДИТОР

Член 117

Назначаване на вътрешния одитор

1. Във всяка институция на Съюза се създава функция по вътрешен одит, която се изпълнява в съответствие с приложимите международни стандарти. Вътрешният одитор, назначен от съответната институция на Съюза, се отчита пред нея за проверката на правилното действие на системите и процедурите за изпълнение на бюджета. Вътрешният одитор не може да действа като разпоредител с бюджетни кредити, нито като счетоводител.

2. За целите на вътрешния одит на ЕСВД спрямо ръководителите на делегациите на Съюза, действащи като вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с член 60, параграф 2, се прилагат правомощията за проверка на вътрешния одитор на Комисията по отношение на вторично делегираното им финансово управление.

   Вътрешният одитор на Комисията действа и като вътрешен одитор на ЕСВД по отношение на изпълнението на бюджетния раздел, отнасящ се за ЕСВД.

3. Всяка институция на Съюза назначава своя вътрешен одитор съгласно правила, съобразени със специфичните ѝ особености и нужди. Всяка институция на Съюза уведомява Европейския парламент и Съвета за назначаването на своя вътрешен одитор.

4. Всяка институция на Съюза определя в зависимост от особеностите и нуждите си обхвата на мисията на своя вътрешен одитор и подробно определя целите и процедурите за упражняването на функцията по вътрешен одит при надлежно спазване на международните стандарти за вътрешен одит.

5. Всяка институция на Съюза може да назначи за вътрешен одитор, предвид конкретната му компетентност, длъжностно лице или друг служител, спрямо който се прилага Правилникът за персонала и който е гражданин на държава членка.

6. Ако две или повече институции на Съюза назначат един и същ вътрешен одитор, те определят необходимите условия за реализирането на отговорността на вътрешния одитор за неговите действия съгласно член 121.

7. Всяка институция на Съюза уведомява Европейския парламент и Съвета при прекратяване на функциите на своя вътрешен одитор.

Член 118

Правомощия и функции на вътрешния одитор

1. Вътрешният одитор консултира институцията на Съюза, която го е назначила, относно справянето с рисковете, като издава независими становища относно качеството на системите за управление и контрол и като отправя препоръки за подобряване на условията за изпълнение на операциите и насърчаване на доброто финансово управление.

   По-специално вътрешният одитор отговаря за:

   а) оценяването на пригодността и ефективността на вътрешните системи за управление и на работата на службите при осъществяването на политиките, програмите и действията в зависимост от свързаните с тях рискове;

б) оценяването на ефикасността и ефективността на системите за вътрешен контрол и одит, приложими за всяка операция по изпълнението на бюджета.

2. Вътрешният одитор изпълнява своите функции по отношение на всички дейности и служби на съответната институция на Съюза. Той разполага с пълен и неограничен достъп до цялата информация, необходима за изпълнение на неговите задължения, а ако е необходимо — и на място, включително в държавите членки и в трети държави.

Вътрешният одитор взема за сведение годишния отчет на разпоредителите с бюджетни кредити и всяка друга налична информация.

3. Вътрешният одитор докладва пред съответната институция на Съюза за своите констатации и препоръки. Съответната институция на Съюза осигурява предприемането на действия по препоръките в резултат на одитите.

Всяка институция на Съюза преценява дали отправените в отчетите на вътрешния ѝ одитор препоръки са подходящи за обмен на най-добри практики с останалите институции на Съюза.

4. Вътрешният одитор представя на съответната институция на Съюза годишен отчет за вътрешния одит, в който се посочват броят и видът на извършените вътрешни одити, основните отправени препоръки и действията, предприети по отношение на тези препоръки.

В този годишен отчет за вътрешния одит се посочват всички системни проблеми, открити от създадената съгласно член 145 експертна комисия, когато тя дава становището, посочено в член 93.

5. При изготвянето на своя отчет вътрешният одитор обръща особено внимание на цялостното спазване на принципите на добро финансово управление и ориентирано към резултатите изпълнение и се уверява, че са предприети подходящи мерки за постоянно подобряване и затвърждаване на тяхното прилагане.

6. В контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и в съответствие с член 319 от ДФЕС Комисията ежегодно представя при поискване своя годишен отчет за вътрешния одит, като при това надлежно се спазват изискванията за поверителност.

7. Всяка институция на Съюза предоставя на всяко физическо или юридическо лице, което участва в разходни операции, данните за връзка с вътрешния одитор с цел поверителни контакти с него.

8. Всяка година всяка институция на Съюза изготвя доклад, в който обобщава броя и вида на извършените вътрешни одити, както и отправените препоръки и действията, предприети по отношение на тези препоръки, и го изпраща на Европейския парламент и на Съвета съгласно член 253.

9. Отчетите и констатациите на вътрешния одитор, както и докладът на съответната институция на Съюза стават публични едва след като вътрешният одитор утвърди действията, предприети за тяхното изпълнение.

10. Всяка институция на Съюза осигурява на своя вътрешен одитор ресурсите, от които той се нуждае за правилното изпълнение функцията по вътрешен одит, и устав за мисията, в който се посочват подробно задачите, правата и задълженията на нейния вътрешен одитор.

Член 119

Работна програма на вътрешния одитор

1. Вътрешният одитор приема работната си програма и я представя на съответната институция на Съюза.

2. Всяка институция на Съюза може да поиска от своя вътрешен одитор да извършва одити, които не са включени в работната програма по параграф 1.

Член 120

Независимост на вътрешния одитор

1. Вътрешният одитор е изцяло независим при извършване на своите одити. Съответната институция на Съюза определя специални правила, приложими за вътрешния одитор, с които се гарантира пълната му независимост при изпълнение на неговите задължения и се определя неговата отговорност.

2. Вътрешният одитор не може да получава никакви указания, нито да бъде ограничаван по какъвто и да е начин по отношение на изпълнението на функциите, които му се възлагат съгласно настоящия регламент с оглед на неговото назначаване.

3. Ако вътрешният одитор е служител, той упражнява при пълна независимост изключителните си одиторски функции и носи отговорността, предвидена в Правилника за персонала.

Член 121

Отговорност на вътрешния одитор

Само институцията на Съюза, която действа в съответствие с настоящия член, може да търси отговорност от своя вътрешен одитор за неговите действия като служител.

Всяка институция на Съюза взема мотивирано решение за започване на разследване. Решението се съобщава на заинтересованото лице. Съответната институция на Съюза може да възложи извършването на разследването, под нейното пряко ръководство, на едно или повече длъжностни лица със степен, равна на степента на съответния служител или по-висока от нея. В хода на разследването се изслушва мнението на заинтересованото лице.

Докладът за разследването се предоставя на заинтересованото лице, което след това се изслушва от съответната институция на Съюза по предмета на доклада.

Въз основа на доклада и изслушването съответната институция на Съюза приема мотивирано решение за приключване на производството или мотивирано решение съгласно членове 22 и 86 от Правилника за персонала и приложение IX към него. Решенията за налагане на дисциплинарни или финансови санкции се съобщават на заинтересованото лице и за информация — на другите институции на Съюза и Сметната палата.

Заинтересованото лице има право да обжалва тези решения пред Съда на Европейския съюз съгласно предвиденото в Правилника за персонала.

Член 122

Обжалване пред Съда на Европейския съюз

Без да се засягат правните средства за защита, предвидени в Правилника за персонала, вътрешният одитор има право да обжалва пряко пред Съда на Европейския съюз всеки акт, отнасящ се за изпълнението на неговите функции като вътрешен одитор. Той подава жалба в тримесечен срок от календарния ден, на който е узнал за съответния акт.

По такива жалби се провеждат разследване и изслушване съгласно член 91, параграф 5 от Правилника за персонала.

Член 123

Комитет за наблюдение на вътрешния одит

1. Всяка институция на Съюза създава комитет за наблюдение на вътрешния одит, на който се възлага задачата да осигурява независимостта на вътрешния одитор, да следи за качеството на вътрешния одит и да гарантира, че препоръките от вътрешния и външния одит се вземат под внимание по подходящ начин и се изпълняват от нейните служби.

2. Съставът на комитета за наблюдение на вътрешния одит се определя от всяка институция на Съюза, като се отчитат нейната организационна автономия и значението на независимите експертни становища.

ДЯЛ V

ОБЩОПРИЛОЖИМИ ПРАВИЛА

ГЛАВА 1

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА ПРЯКОТО, НЕПРЯКОТО И СПОДЕЛЕНОТО УПРАВЛЕНИЕ

Член 124

Приложно поле

С изключение на член 140, позоваванията в настоящия дял на правни задължения се тълкуват като позовавания на правни задължения, рамкови споразумения и споразумения за финансово рамково партньорство.

Член 125

Форми на финансово участие на Съюза

1. Финансовото участие на Съюза при пряко, споделено или непряко управление допринася за постигането на цел на политика на Съюза и на определени резултати и може да бъде под някоя от следните форми:

а) финансиране, което не е свързано с разходи по съответните дейности, въз основа на:

i) изпълнението на условията, определени в секторните разпоредби или в решения на Комисията; или

ii) постигането на резултати, измерено спрямо предварително определени етапни цели или чрез показатели за изпълнението;

б) възстановяване на действително направени допустими разходи;

в) единични разходи, обхващащи всички или някои конкретни категории допустими разходи, които са ясно определени предварително чрез прилагане на сума за единица;

г) еднократни суми, обхващащи като цяло всички или някои предварително ясно определени категории допустими разходи;

д) финансиране с единна ставка, обхващащо предварително ясно определени категории допустими разходи, чрез прилагане на процент;

е) комбинация от формите, посочени в букви а) — д).

Финансовото участие на Съюза по първа алинея, буква а) от настоящия параграф се определя в съответствие с член 184, със секторните разпоредби или с решение на Комисията — при прякото и непрякото управление, а при споделеното управление — в съответствие със секторните разпоредби. Финансовото участие на Съюза по първа алинея, букви в), г) и д) от настоящия параграф се определя в съответствие с член 184

или секторните разпоредби — при прякото и непрякото управление, а при споделеното управление — в съответствие със секторните разпоредби.

2. При определяне на подходящата форма на финансово участие се вземат предвид във възможно най-голяма степен интересите и счетоводните методи на потенциалните получатели.

3. В годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9, отговорният разпоредител с бюджетни кредити докладва за финансиране, което не е свързано с разходи съгласно параграф 1, първа алинея, букви а) и е) от настоящия член.

Член 126

Използване на чужди оценки

Комисията може да разчита изцяло или частично на оценките, извършени от нея или други субекти, включително донори, доколкото са направени при спазването на условия, равностойни на посочените в настоящия регламент за приложимия метод на изпълнение. За тази цел Комисията насърчава признаването на международно приети стандарти и на най-добри международни практики.

Член 127

Използване на чужди одити

Без да се засягат съществуващите възможности за провеждане на допълнителни одити, когато независим одитор, доказал в достатъчна степен своята независимост и компетентност, е одитирал финансовите отчети и доклади за използването на дадено финансово участие на Съюза, като е използвал международно приети одитни стандарти, които позволяват да се придобие достатъчна увереност за надеждността на одитираната документация, този одит служи, когато е приложимо и съгласно предвидените в секторните разпоредби допълнителни условия, за основа на такава обща увереност. За тази цел, докладът на независимия одитор и съпътстващата документация по одита се предоставят, при поискване, на Европейския парламент, Комисията, Сметната палата и одитните органи на държавите членки.

Член 128

Използване на наличната информация

За да се избегне многократното искане на една и съща информация от лица и субекти, получаващи средства на Съюза, се използва във възможно най-голяма степен информацията, която вече е на разположение на институциите на Съюза, управляващите органи или другите органи и субекти, които изпълняват бюджета.

Член 129

Сътрудничество с цел защита на финансовите интереси на Съюза

1. Всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза и като условие за получаване на средствата предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, както и на Европейската прокуратура по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939, на OLAF, на Сметната палата, а когато е целесъобразно — и на съответните национални органи, за да упражняват те в пълна степен съответната си компетентност. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета[48].

2. Всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза при условията на пряко или непряко управление, дават писмено съгласие да предоставят необходимите права, посочени в параграф 1, и гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

---

48 Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

Член 130

Частична приложимост на системата за отстраняване по отношение на споделеното управление

Системата за отстраняване се прилага в контекста на средствата на Съюза, изплащани съгласно член 62, параграф 1, първа алинея буква б), по отношение на всяко лице или субект, които кандидатстват за тези средства на Съюза или ги получават, при условията, определени в член 138, параграф 2 ***и член 277***.

ГЛАВА 2

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА ПРЯКОТО И НЕПРЯКОТО УПРАВЛЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРОЦЕДУРИТЕ И УПРАВЛЕНИЕТО

Член 131

Финансови рамкови партньорства

1. Комисията може да сключва споразумения за финансово рамково партньорство с цел дългосрочно сътрудничество с лица и субекти, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), или с бенефициери. Без да се засяга параграф 4, буква в) от настоящия член, споразуменията за финансово рамково партньорство подлежат на преглед най-малко веднъж през периода на всяка многогодишна финансова рамка. Въз основа на тези споразумения могат да бъдат подписвани споразумения за финансово участие и споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства.

2. Целта на споразуменията за финансово рамково партньорство е да улесняват постигането на целите на политиките на Съюза чрез установяване на стабилни договорни условия на сътрудничеството. Споразуменията за финансово рамково партньорство определят формите на финансово сътрудничество и включват задължение, в специално подписани въз основа на тях споразумения, за установяване на механизми за мониторинг на постигането на конкретните цели. Също така тези споразумения посочват, въз основа на резултатите от предварителна оценка, дали Комисията може да използва системите и процедурите на лицата или субектите, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), или на бенефициерите, включително одитните им процедури.

3. С цел оптимизиране на разходите и ползите, свързани с одитите, и улесняване на координацията могат да се сключват споразумения за одит или проверка с лица и субекти, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), или с бенефициери. Тези споразумения не засягат членове 127 и 129.

4. В случай на финансово рамково партньорство, изпълнявано чрез специфични безвъзмездни средства:

   а) в допълнение към посоченото в параграф 2 в споразумението за финансово рамково партньорство се определят:

      i) естеството на предвидените дейности или работни програми;

      ii) процедурата за предоставяне на специфични безвъзмездни средства в съответствие с принципите и процедурните правила, предвидени в дял VIII;

   б) споразумението за финансово рамково партньорство и споразумението за предоставяне на специфични безвъзмездни средства като цяло отговарят на изискванията по член 204;

в) продължителността на финансовото рамково партньорство не надхвърля четири години, освен в надлежно обосновани случаи, които са ясно указани в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9;

г) финансовото рамково партньорство се осъществява в съответствие с принципите на прозрачност и на равно третиране на заявителите;

д) финансовото рамково партньорство се третира като безвъзмездни средства за целите на програмирането, предварителното публикуване и предоставянето на средствата;

е) спрямо специфичните безвъзмездни средства, предоставени въз основа на финансовото рамково партньорство, се прилагат процедурите за последващо публикуване, предвидени в член 38.

5. В споразуменията за финансово рамково партньорство, изпълнявани чрез специфични безвъзмездни средства, може да се предвиди възможността да се използват системите и процедурите на бенефициера в съответствие с параграф 2 от настоящия член, когато тези системи и процедури са оценени съгласно член 157, параграфи 2, 3 и 4. В такива случаи член 199, параграф 1, първа алинея, буква г) не се прилага. Когато посочените в член 157, параграф 4, първа алинея, буква г) процедури на бенефициера за предоставяне на финансиране на трети лица са оценени положително от Комисията, членове 207 и 208 не се прилагат.

6. По отношение на споразуменията за финансово рамково партньорство, изпълнявани чрез специфични безвъзмездни средства, проверката на финансовия и оперативния капацитет по член 201 се извършва преди подписването на съответното рамково споразумение за финансово партньорство. Комисията може да използва равностойна проверка на оперативния и финансовия капацитет, извършена от други донори.

7. При финансови рамкови партньорства, осъществявани чрез споразумения за финансово участие, рамковото споразумение за финансово партньорство и споразумението за финансово участие като цяло съответстват на член 129 и член 158, параграф *7*.

Член 132

Спиране, прекратяване и намаляване

1. Ако процедура за възлагане, предоставяне или присъждане е опорочена поради нередности или измама, отговорният разпоредител с бюджетни кредити я спира и може да предприеме всички необходими мерки, включително да отмени провеждането ѝ. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити информира незабавно OLAF за предполагаемите случаи на нередности или измама.

2. Ако след възлагането, предоставянето или присъждането се установи, че процедурата за това е била опорочена поради нередности или измама, отговорният разпоредител с бюджетни кредити ***предприема, освен в надлежно обосновани случаи, едно или повече от следните действия***:

   а) отказва да поеме правното задължение или да отмени присъждането на награда;

   б) спира плащанията или доставката;

   в) спира изпълнението на правното задължение;

   г) когато е целесъобразно, прекратява правното задължение изцяло или по отношение на един или повече получатели.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да спре плащанията или доставката, или изпълнението на правното задължение, когато:

   а) изпълнението на правното задължение е опорочено поради нередности, измама или нарушение на задълженията;

б) е необходимо да се провери дали наистина са допуснати предполагаемите нередности, измама или нарушение на задълженията;

в) нередности, измама или нарушение на задълженията поставят под въпрос надеждността или ефективността на системите за вътрешен контрол на лице или субект, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), или законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

Когато посочените в първа алинея, буква б) предполагаеми нередности, измама или нарушение на задълженията не се потвърдят, изпълнението или плащанията или доставката се възобновяват във възможно най-кратък срок.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да прекрати правното задължение изцяло или по отношение на един или повече получатели в случаите, посочени в първа алинея, букви а) и в).

4. В допълнение към мерките по параграф 2 или 3 отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да намали размера на безвъзмездните средства, на наградата, на финансовото участие по споразумението за финансово участие, на нефинансовото дарение или на дължимата цена по договор, пропорционално на сериозността на нередностите, измамата или нарушението на задълженията, включително в случаите, когато съответните дейности не са изпълнени или са изпълнени некачествено, частично или със забава.

В случай на финансиране по член 125, параграф 1, първа алинея, буква а) отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да намали финансовото участие пропорционално, ако резултатите са постигнати некачествено, частично или със забава или ако условията не са изпълнени.

5. Параграф 2, букви б), в) и г) и параграф 3 не се прилагат за заявителите в конкурс за награди.

Член 133

Водене на документация и актуализиране на пощенския и електронния адрес от страна на получателите

1. Получателите съхраняват записи и оправдателни документи, включително статистически данни и други данни, отнасящи се за финансирането, както и записи и документи в електронен формат, в продължение на пет години след плащането на остатъка или, когато няма такова плащане, след операцията. Когато финансирането не надхвърля 60 000 EUR, този срок е три години.

2. Записите и документите, отнасящи се за одити, обжалвания, съдебни спорове, искове във връзка с правни задължения или с разследвания на OLAF, се съхраняват до приключването на тези одити, обжалвания, съдебни спорове, искове или разследвания. Във връзка със записи и документи, отнасящи се за разследвания на OLAF, задължението се прилага след уведомяването на получателя за тези разследвания.

3. Записите и документите се съхраняват под формата на оригинали или заверени копия на оригиналите, или на общоприети носители на информация, включително електронни версии на оригинални документи или документи, съществуващи единствено в електронна версия. При съществуващи електронни версии не се изискват оригинали, когато тези документи отговарят на приложимите правни изисквания, за да се считат за равностойни на оригиналите и да се използват за одитни цели.

4. Получателите уведомяват разпоредителя с бюджетни кредити при промяна на пощенския или електронния си адрес. Това задължение се прилага в продължение на пет години след плащането на остатъка или, когато няма такова плащане, след операцията. Когато финансирането не надхвърля 60 000 EUR, този срок е три години.

Член 134

Съгласувателна процедура и средства за обжалване

1. Преди приемането на мярка, засягаща неблагоприятно правата на участник или получател, отговорният разпоредител с бюджетни кредити се уверява, че на участника или получателя е дадена възможност да представи становище.

   Първа алинея от настоящия параграф не обхваща процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, освен ако участникът е бил отхвърлен на основание член 143, параграф 1, първа алинея, буква б) или в).

2. Когато мярка на разпоредител с бюджетни кредити засяга неблагоприятно правата на участник или на получател, в акта за мярката се посочват наличните средства за неговото административно и съдебно обжалване.

Член 135

Намаления на лихвени проценти и субсидии за гаранционни такси

1. Намаленията на лихвени проценти и субсидиите за гаранционни такси се предоставят в съответствие с дял X, ако са комбинирани в една мярка с финансови инструменти.

2. Когато не са комбинирани в една мярка с финансови инструменти, намаленията на лихвени проценти и субсидиите за гаранционни такси могат да се предоставят в съответствие с дял VI или VIII.

Член 136

Защита на сигурността и обществения ред

1. Условията за участие в процедурите на Съюза за възлагане, предоставяне или присъждане спазват всички международни задължения или ангажименти за пазарен достъп, поети от Съюза в международни споразумения; те не ограничават конкуренцията неоправдано.

2. Когато е необходимо и надлежно обосновано, Комисията посочва в решението за финансиране по член 110, че конкретни процедури за възлагане, предоставяне или присъждане имат отношение към сигурността или обществения ред, по-специално що се отнася до стратегическите активи и интересите на Съюза или неговите държави членки, в т.ч. защитата на целостта на цифровата инфраструктура, комуникационните и информационните системи и свързаните с тях вериги на доставки. Когато по силата на член 110, параграф 1, втора алинея не се изисква решение за финансиране, отговорният разпоредител с бюджетни кредити посочва това в документацията на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане.

3. С оглед на защитата на сигурността или обществения ред, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да определи специфични условия за процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, както и правните задължения, посочени в член 124. Всички условия подлежат на разпоредбите на параграфи 1 и 2 от настоящия член и са строго ограничени до необходимото за защитата на сигурността или обществения ред на Съюза и/или неговите държави членки.

   Специфичните условия могат да се прилагат за участие в процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане и за целия жизнен цикъл на произтичащото от това правно задължение, като могат да се отнасят за:

   а) субекта, в частност критериите за достъп до процедурата или за допустимост въз основа на държавата на установяване на участниците, в т.ч. изпълнителя или бенефициера и свързаните с него субекти и евентуални подизпълнители, както и за прекия или непрекия контрол върху който и да е от тези участници от страна на публичен или частен субект от трета държава;

   б) дейността, в частност по отношение на държавата на произход на оборудването, стоките, доставките или услугите, както и по отношение на мястото на изпълнение, което може да бъде ограничено до държавите членки;

в) допълнителни изисквания за сигурност за субектите и дейностите, в частност условия, основани на оценка на риска за сигурността на оборудването, стоките, доставките или услугите, производителя, изпълнителя, бенефициера, свързаните с него субекти или евентуални подизпълнители.

РАЗДЕЛ 2

СИСТЕМА ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ И ОТСТРАНЯВАНЕ

Член 137

Защита на финансовите интереси на Съюза чрез откриване на рисковете, отстраняване и налагане на финансови санкции

1. За да се защитят финансовите интереси на Съюза, Комисията създава и управлява система за ранно откриване и отстраняване.

   Тази система има за цел да улесни:

   а) ранното откриване на лица или субекти, посочени в параграф 2, които представляват риск за финансовите интереси на Съюза;

   б) отстраняването на лица или субекти, посочени в параграф 2, които се намират в някое от налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1;

   в) налагането на финансова санкция на получател съгласно член 140.

2. При прякото и непрякото управление системата за ранно откриване и отстраняване се прилага по отношение на:

а) участниците и получателите;

б) субектите, на чийто капацитет кандидатът или оферентът възнамерява да разчита, или подизпълнителите на изпълнител;

в) лицата или субектите, които получават средства на Съюза, когато бюджетът се изпълнява съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) и член 157, параграф 4, въз основа на информацията, съобщена по силата на член ***158, параграф 7***;

г) гарантите;

д) участниците или получателите, за които субектите, изпълняващи бюджета съгласно член 63, са предоставили информацията, предадена от държавите членки в съответствие със секторните разпоредби, в съответствие с член 144, параграф 2, буква г);

е) спонсорите, посочени в член 26;

ж) действителните собственици ***на отстранения субект*** и всяко свързано ***с него*** лице или субект, както е посочено в член 138, параграф 6;

з) физическите лица, посочени в член 138, параграф 5, първа алинея, букви а) — в);

и) лицата или субектите, които получават средства под каквато и да е форма, в т.ч. безвъзмездна финансова подкрепа или заеми — или и двете, когато бюджетът се изпълнява съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) с държавите членки, като в този случай се прилага член 138, параграф 2.

За целите на първа алинея, буква и) лицата или субектите, които получават средства, включват крайните получатели на средствата, изпълнителите, подизпълнителите и действителните собственици.

Това не засяга член 157, параграф 7, нито правилата, установени в споразуменията за финансово участие, споразуменията за финансиране и гаранционните споразумения, когато става въпрос за лица или субекти, които получават средства на Съюза при изпълнение на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в).

В случаите на споделено управление системата за отстраняване се прилага за:

а) лицата или субектите, кандидатстващи за финансиране по програма със споделено управление, избрани за такова финансиране или получаващи го;

б) субектите, на чийто капацитет лицето или субектът по буква а) възнамерява да разчита, или подизпълнителите на такова лице или субект;

в) действителните собственици на ***отстранения субект и всяко свързано с него лице, както е посочено в член 138, параграф 6***.

3. Решението да се записва информация за ранното откриване на посочените в параграф 1, втора алинея, буква а) от настоящия член рискове, да се отстрани лице или субект по параграф 2 и/или да се наложи финансова санкция на получател, се взема от отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Информацията за такива решения се записва в базата данни, посочена в член 144, параграф 1. Ако такова решение е взето въз основа на член 138, параграф 5, записаната в базата данни информация съдържа сведения за лицата, посочени в същия параграф.

4. Решението за отстраняване на лице или субект по параграф 2 от настоящия член или за налагане на финансова санкция на получател се основава на окончателно съдебно решение, на окончателно административно решение — в налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1, или на предварителна правна квалификация от експертната комисия по член ***135*** — при положенията, посочени в член 138, параграф 3, с цел да се осигури централизирана оценка на тези положения. В случаите, посочени в член 143, параграф 1, отговорният разпоредител с бюджетни кредити отхвърля съответния участник в дадена процедура за възлагане, предоставяне или присъждане.

Без да се засяга член 138, параграф 7, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да вземе решение за отстраняване на участник или получател и/или да наложи финансова санкция на получател, както и решение да публикува съответната информация въз основа на посочената в член 138, параграф 3 предварителна квалификация, само след като е получил препоръка от експертната комисия, посочена в член ***142***.

Член 138

Критерии за отстраняване и решения за отстраняване

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити отстранява лице или субект по член 137, параграф 2 от участие в процедури за възлагане, предоставяне или присъждане, уредени с настоящия регламент, или от изпълнение на средства на Съюза, когато това лице или субект се намира в едно или повече от следните положения, налагащи отстраняването му:

   а) лицето или субектът са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност или ликвидация, активите им се управляват от ликвидатор, синдик или съд, когато имат споразумение с кредиторите си, преустановили са стопанската си дейност или се намират в аналогично положение, произтичащо от сходна процедура, предвидена в правото на Съюза или националното право;

б) с окончателно съдебно или административно решение е установено, че лицето или субектът са нарушили задълженията си по отношение на плащането на данъци или социалноосигурителни вноски в съответствие с приложимото право;

в) с окончателно съдебно или административно решение е установено, че лицето или субектът са виновни за извършването на тежко служебно нарушение, като са нарушили приложимите законови или подзаконови разпоредби или етични норми на професията, която практикуват, или като са имали неправомерно поведение, отразяващо се върху професионалната им благонадеждност, когато това поведение показва умисъл или груба небрежност, включително, по-конкретно, някое от следните деяния:

i) предоставяне чрез измама или по небрежност на неверни данни при предоставянето на информацията, необходима за проверката за липсата на основания за отстраняване или за изпълнението на критериите за допустимост или подбор, или при изпълнението на правното задължение;

ii) договаряне с други лица или субекти с цел нарушаване на конкуренцията;

iii) нарушаване на правата на интелектуална собственост;

iv) упражняване на неправомерно влияние или опит за упражняване на неправомерно влияние върху процеса на вземане на решения с цел получаване на средства на Съюза благодарение на предимство, вследствие на невярно представяне, поради конфликт на интереси, засягащ финансов участник или друго лице по член 61, параграф 1;

v) опит за получаване на поверителна информация, която може да осигури неправомерни предимства в процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане;

vi) подбуждане към дискриминация, омраза или насилие спрямо група лица или член на група, ***или подобни действия, които противоречат на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, на които Съюзът се основава,*** когато такова нарушение уврежда почтеността на това лице или субект и оттам — накърнява или конкретно застрашава да накърни изпълнението на правното задължение;

г) с окончателно съдебно решение е установено, че лицето или субектът са виновни в извършването на някое от следните деяния:

i) измама по смисъла на член 3 от Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета[49] и член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, съставена с акта на Съвета от 26 юли 1995 г.[50];

[49] Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

[50] ОВ C 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

ii) корупция по смисъла на член 4, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1371 или активна корупция по смисъла на член 3 от Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз, съставена с акта на Съвета от 26 май 1997 г.[51], или поведение, посочено в член 2, параграф 1 от Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета[52], или корупция по смисъла на друго приложимо право;

iii) поведение, свързано с престъпна организация, по смисъла на член 2 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета[53];

iv) изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на член 1, параграфи 3, 4 и 5 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета[54];

v) терористични престъпления или престъпления, представляващи терористични дейности по смисъла съответно на членове 3 — 12 от Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета[55], или подбудителство, помагачество или опит за извършване на такива престъпления, посочени в член ***14*** от ***същата Директива***;

---

51 ОВ C 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

52 Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

53 Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

54 Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

55 Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).

vi) детски труд или други престъпления, свързани с трафик на хора по смисъла на член 2 от Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[56];

д) лицето или субектът са проявили съществени пропуски при спазването на основните задължения по изпълнението на правно задължение, финансирано от бюджета, което:

и) е довело до преждевременното прекратяване на правното задължение;

ii) е довело до прилагането на предварително уговорено обезщетение при неизпълнение или други договорни санкции; или

iii) е било разкрито от разпоредител с бюджетни кредити, OLAF**,** Сметната палата ***или Европейската прокуратура*** вследствие на проверка, одит или разследване;

е) с окончателно съдебно или административно решение е установено, че лицето или субектът са извършили нередност по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета[57];

ж) с окончателно съдебно или административно решение е установено, че лицето или субектът са създали предприятие в друга юрисдикция с намерението да заобиколят данъчни, социални или други правни задължения, ***включително свързаните с трудовите права, заетостта и условията на труд,*** в юрисдикцията, където се намира тяхното седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност;

---

56 Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

57 Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

з) с окончателно съдебно или административно решение е установено, че е създадено предприятие с намерението, посочено в буква ж);

и) субектът или лицето са се противопоставили ***умишлено и без надлежна обосновка*** на разследване, проверка или одит, извършвани от разпоредител с бюджетни кредити или негов представител или одитор, OLAF, Европейската прокуратура или Сметната палата. Приема се, че лицето или субектът се противопоставят на разследване, проверка или одит, когато действат с цел или резултат предотвратяване, възпрепятстване или забавяне на извършването на някоя от дейностите, необходими за провеждането на разследването, проверката или одита. Тези действия включват по-специално ▌ отказ да се предостави необходимият достъп до собствените помещения или до други части, използвани за стопански цели, укриване или отказ да се разкрие информация или предоставяне на неверни сведения.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити отстранява лице или субект по член 137, параграф 2, първа алинея, буква и) и алинея четвърта букви а), б) и в), когато това лице или субект се намира в едно или повече от положенията, налагащи отстраняване, посочени в параграф 1, буква в), подточка iv) или буква г) от настоящия член. При отсъствието на окончателно съдебно или административно решение, решението се взема въз основа на предварителна правна квалификация на поведението, посочено в тези букви, при отчитане на установените факти и констатации по параграф 3, четвърта алинея, букви а) и г) от настоящия член, съдържащи се в препоръката на експертната комисия по член 145.

Преди да направи предварителната правна квалификация, експертната комисия по член 145 дава възможност на държавата членка да представи становище ***относно процедурата по параграф 3 от настоящия член***.

Без да се засяга член 63, параграф 2, държавата членка не допуска лице или субект в положение, налагащо отстраняване, установено в съответствие с параграф 1, буква а) от настоящия член, да подава до Комисията заявления за възстановяване на разходите.

3. В отсъствието на окончателно съдебно решение или, когато е приложимо, на окончателно административно решение в случаите по параграф 1, букви в), г), е), ж) и з) от настоящия член, както и в случая по параграф 1, букви д) и и) от настоящия член, отговорният разпоредител с бюджетни кредити отстранява лице или субект по член 137, параграф 2 въз основа на предварителна правна квалификация на поведението, посочено в тези букви, като взема предвид установените факти или други констатации, съдържащи се в препоръката на експертната комисия, посочена в член 145.

Предварителната квалификация, посочена в първа алинея от настоящия параграф, не предопределя оценката на поведението на съответното лице или съответния субект по член 137, параграф 2, извършена от компетентните органи на държавите членки съгласно националното им право. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити извършва преглед на своето решение да отстрани лицето или субекта по член 137, параграф 2 и/или да наложи финансова санкция на получател незабавно след съобщаването на окончателно съдебно или административно решение. Когато в окончателното съдебно или административно решение не се определя продължителността на отстраняването, отговорният разпоредител с бюджетни кредити я определя въз основа на установените факти и констатации и като взема предвид препоръката на експертната комисия, посочена в член 145.

Когато с окончателното съдебно или административно решение е установено, че лицето или субектът по член 137, параграф 2 не са виновни за поведението, предмет на предварителна правна квалификация, въз основа на която това лице или субект са отстранени, отговорният разпоредител с бюджетни кредити незабавно прекратява отстраняването и/или, в зависимост от случая, възстановява наложената финансова санкция.

Фактите и констатациите, посочени в първа алинея, включват по-специално:

а) фактите, установени при одити или разследвания, извършени от Европейската прокуратура — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939, Сметната палата, OLAF или служба за вътрешен одит, или при всички други проверки, одити или контрол, извършени под отговорността на разпоредителя с бюджетни кредити;

б) неокончателните административни решения, които могат да включват такива за налагане на дисциплинарни мерки, взети от компетентния надзорен орган, който отговаря за проверката на прилагането на нормите за професионална етика;

в) фактите, посочени в решенията на лицата и субектите, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в);

г) информацията, предоставена в съответствие с член 144, параграф 2, буква г), ***и по-специално*** фактите и констатациите, установени в контекста на ***окончателно съдебно или административно решение*** на национално равнище, за наличието на налагащо отстраняване положение по параграф 1, буква в) подточка iv) или буква г) от настоящия член от субекти, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б);

д) решенията на Комисията във връзка с нарушаването на правото на Съюза в областта на конкуренцията или на национален компетентен орган във връзка с нарушаването на правото на Съюза или националното право в областта на конкуренцията.

4. Всяко решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити съгласно членове 137 — 144, и когато е приложимо, всяка препоръка на посочената в член 145 експертна комисия се вземат, като правните норми се прилагат в съответствие с принципа на пропорционалност, по-специално отчитайки:

а) сериозността на положението, включително въздействието върху финансовите интереси и престижа на Съюза;

б) времето, изминало от съответното поведение;

в) продължителността на поведението и неговата повторяемост;

г) предумишления характер на поведението или проявената степен на небрежност;

д) в случаите, посочени в параграф 1, буква б) — дали става въпрос за неголяма сума;

е) всички други смекчаващи отговорността обстоятелства, като:

i) степента на съдействие, оказано от лицето или субекта по член 137, параграф 2 на съответния компетентен орган, и приноса на това лице или този субект към разследването, признати от отговорния разпоредител с бюджетни кредити; или

ii) разкриването на положението, налагащо отстраняване, посредством декларацията по член 139, параграф 1; или

iii) мерките, предприети от държавата членка спрямо лицето или субекта по силата на член 63, параграф 2.

5. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити отстранява лицето или субекта по член 137, параграф 2, когато:

а) физическо или юридическо лице, което е член на административния, управителния или надзорния орган на лицето или субекта по член 137, параграф 2 или което има правомощия за представителство, вземане на решения или контрол по отношение на това лице или този субект, се намира в едно или повече от положенията, посочени в параграф 1, букви в) — и) от настоящия член;

б) физическо или юридическо лице, което поема неограничена отговорност за задълженията на лицето или субекта по член 137, параграф 2, се намира в едно или повече от положенията, посочени в параграф 1, букви а) или б) от настоящия член;

в) физическо лице, което е от съществено значение за възлагането, предоставянето или присъждането или за изпълнението на правното задължение, се намира в едно или повече от положенията, посочени в параграф 1, букви в) — и) от настоящия член.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити се уверява, че физическото лице, което се намира в едно или повече от положенията, посочени в първа алинея, се отстранява.

6. Когато бива отстранено лице или субект по член 137, параграф 2, първа алинея, букви а) — е) и з) — ***и***), отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да отстрани или да наложи финансова санкция и на действителния собственик на отстраненото лице или субект, или на всяко свързано с тях лице. В решенията на отговорния разпоредител с бюджетни кредити или, когато е приложимо, в препоръките на експертната комисия по член 145 се взема предвид дали:

а) отстраненият субект е функционално независим от свързаното с него лице и от действителния собственик;

б) неправомерното поведение на отстранения субект не се дължи на липсата на надзор или на адекватни контролни механизми;

в) при вземане на търговско решение отстраненият субект не е бил повлиян от свързано лице или от действителния собственик.

7. В случаите по параграф 3 от настоящия член отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да отстрани лице или субект по член 137, параграф 2 временно без предварителната препоръка на експертната комисия, посочена в член 145, когато участието им в процедура за възлагане, предоставяне или присъждане или избирането им да изпълняват средства на Съюза биха представлявали сериозна и непосредствена заплаха за финансовите интереси на Съюза. В такива случаи отговорният разпоредител с бюджетни кредити незабавно отнася случая до експертната комисия, посочена в член 145, и взема окончателно решение не по-късно от 14 дни след получаване на препоръката на експертната комисия.

8. По искане на разпоредителя с бюджетни кредити и когато естеството или обстоятелствата по случая го изискват, сезирането на експертната комисия по член 145 за препоръка може да се разгледа по ускорена процедура, без да се засяга правото на изслушване на засегнатото лице или субект.

9. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити, като взема предвид, когато е приложимо, препоръката на експертната комисия по член 145, не отстранява лице или субект по член 137, параграф 2 от участие в процедура за възлагане, предоставяне или присъждане или от подбор за изпълнение на средства на Съюза, когато:

   а) лицето или субектът са взели коригиращи мерки съгласно параграф ***10*** от настоящия член, които са достатъчни, за да се докаже надеждността им. Настоящата буква не се прилага в случая, посочен в параграф 1, буква г) от настоящия член;

   б) това е наложително, за да се осигури непрекъснатостта на услугата, за ограничен срок и до приемането на коригиращите мерки, посочени в параграф 7 от настоящия член;

   в) такова отстраняване би било непропорционално въз основа на критериите, посочени в параграф 3 от настоящия член.

Освен това параграф 1, буква а) от настоящия член не се прилага в случай на закупуване на доставки при особено изгодни условия от доставчик, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от ликвидатори или синдици при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или при сходна процедура съгласно правото на Съюза или националното право.

В случаите, когато няма отстраняване, посочени в първа и втора алинея от настоящия параграф, отговорният разпоредител с бюджетни кредити посочва мотивите да не бъде отстранено лицето или субектът по член 137, параграф 2 и информира за тях експертната комисия по член 145.

10. Коригиращите мерки, посочени в параграф ***9***, първа алинея, буква а), включват по-специално:

а) мерки за определяне на първопричините за положенията, налагащи отстраняване, и конкретни технически, организационни и свързани с персонала мерки в рамките на съответната дейност на лицето или субекта по член 137, параграф 2, подходящи за коригиране на поведението и за предотвратяването му в бъдеще;

б) доказателства, че лицето или субектът по член 137, параграф 2 са предприели мерки за обезщетяване или поправяне на вредите, причинени на финансовите интереси на Съюза от фактите, довели до положението, налагащо отстраняване;

в) доказателства, че лицето или субектът по член 137, параграф 2 са платили или обезпечили плащането на глобите, наложени от компетентния орган, или на данъците или социалноосигурителните вноски, посочени в параграф 1, буква б) от настоящия член.

Без да се засяга оценката на отговорния разпоредител с бюджетни кредити или на експертната комисия по член 145, лицето или субектът представят коригиращи мерки, оценени от външен независим одитор или приети за достатъчни с решение на национален орган или орган на Съюза.

11. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити, като взема предвид, когато е приложимо, преразгледаната препоръка на експертната комисия по член 145, незабавно преразглежда своето решение за отстраняване на лице или субект по член 137, параграф 2, като действа служебно или по искане на това лице или този субект, когато те са предприели коригиращи мерки, които са достатъчни, за да се докаже надеждността им, или са предоставили нова информация, доказваща, че налагащото отстраняване положение по параграф 1 от настоящия член вече не съществува.

12. В случая по член 137, параграф 2, буква б) отговорният разпоредител с бюджетни кредити изисква от кандидата или оферента да замени субект или подизпълнител, на чийто капацитет възнамерява да разчита, който се намира в налагащо отстраняване положение, посочено в параграф 1 от настоящия член.

Член 139

Декларация и доказателства за отсъствието на положение, налагащо отстраняване

1. Всеки участник декларира дали се намира в някое от положенията по член 138, параграф 1 и член 143, параграф 1, и ако е приложимо, дали е предприел някоя от посочените в член 138, параграф 9, първа алинея, буква а) коригиращи мерки.

Всеки участник декларира също така дали изброените по-долу лица или субекти се намират в някое от налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1, букви в) — з):

а) физическите или юридическите лица, които са членове на административния, управителния или надзорния орган на участника или които имат правомощия за представителство, вземане на решения или контрол по отношение на този участник;

б) действителните собственици, по смисъла на член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849, на участника.

Участникът или получателят информира незабавно отговорния разпоредител с бюджетни кредити за всички промени в декларираното положение.

Когато е целесъобразно, кандидатът или оферентът предоставя същите декларации, посочени в първа и втора алинея, подписани, според случая, от подизпълнител или от всеки друг субект, на чийто капацитет той възнамерява да разчита.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити не изисква декларациите, посочени в първа и втора алинея, когато тези декларации вече са били представени за целите на друга процедура за възлагане, предоставяне или присъждане, при условие че положението не се е променило и че времето, което е изтекло от датата на декларациите, не надхвърля една година.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да не прилага изискванията по първа и втора алинея за ***безвъзмездни средства с много ниска стойност*** и договори с много ниска стойност, а именно такава, която не надвишава ***сумите***, ***посочени в член 2, параграф 74 и*** в точка 14.4 от приложение I.

2. При поискване от отговорния разпоредител с бюджетни кредити и когато това е необходимо за осигуряване на правилното провеждане на процедурата, участникът, подизпълнителят или субектът, на чийто капацитет кандидат или оферент възнамерява да разчита, представят:

а) подходящи доказателства, че не се намират в нито едно от налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1;

б) информация за физическите и юридическите лица, които са членове на административния, управителния или надзорния орган на участника или които имат правомощия за представителство, вземане на решения или контрол по отношение на този участник, включително лицата и субектите в рамките на структурата на собственост и контрол и действителните собственици, и подходящи доказателства за това, че никое от тези лица не се намира в някое от налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1, букви в) — е);

в) подходящи доказателства, че физическите или юридическите лица, които поемат неограничена отговорност за дълговете на този участник, не се намират в налагащо отстраняване положение по член 138, параграф 1, буква а) или б).

3. Където е приложимо и в съответствие с националното право отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да приеме като подходящо доказателство, че участник или субект по параграф 2 не се намира в някое от положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, букви а), в), г), е), ж) и з), скорошно свидетелство за съдимост или, при липса на такъв документ, скорошен равностоен документ, издаден от съдебен или административен орган в държавата на установяване на участника или субекта и удостоверяващ, че тези изисквания са изпълнени.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да приеме като подходящо доказателство, че участник или субект по параграф 2 не се намира в някое от положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, букви а) и б), скорошно удостоверение, издадено от компетентния орган на държавата на установяване. Когато такива удостоверения не се издават в държавата на установяване, участникът може да представи клетвена декларация, направена пред съдебен орган или нотариус, или вместо нея — официална декларация, направена пред административен орган или компетентен професионален орган в държавата, в която е установен.

4. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити не прилага задължението участник или субект по параграф 2 да представи служещия като доказателство документ, посочен в параграфи 2 и 3:

а) ако има безплатен достъп до това доказателство в национална база данни;

б) ако такова доказателство вече му е било представено за целите на друга процедура и ако представените документи продължават да са валидни и не са издадени преди повече от една година;

в) ако признае, че физически не е възможно да се предостави такова доказателство.

5. Параграфи 1 — 4 от настоящия член не се прилагат за лицата и субектите, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), нито за органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71.

По отношение на финансовите инструменти и бюджетните гаранции, когато не съществуват правила и процедури, които да са напълно равностойни на посочените в член 157, параграф 4, първа алинея, буква г), крайните получатели и посредниците предоставят на лицето или субекта, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подписана клетвена декларация, че не се намират в някое от положенията по член 138, параграф 1, букви а) — г), ж) и з) или по член 143, параграф 1, първа алинея, букви б) и в), или в положение, което се счита за равностойно на тях, след извършване на оценката по член 157, параграф 4.

Когато финансовите инструменти се изпълняват по изключение съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), крайните получатели предоставят на финансовите посредници подписана клетвена декларация, че не се намират в някое от положенията по член 138, параграф 1, букви а) — г), ж) и з) или по член 143, параграф 1, първа алинея, букви б) и в).

Член 140

Финансови санкции

1. С цел да се осигури възпиращ ефект, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, като вземе предвид, когато е приложимо, препоръката на експертната комисия по член 145, да наложи финансова санкция на получател, с когото е поето правно задължение и който се намира в налагащо отстраняване положение, посочено в член 138, параграф 1, буква в), г), д), е), ж), з) или и).

По отношение на положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, букви в) — и), финансовата санкция може да бъде наложена вместо решение за отстраняване на получател, когато отстраняването би било непропорционално въз основа на критериите по член 138, параграф 4.

По отношение на положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, букви в), г) и д), финансовата санкция може да бъде наложена в допълнение към отстраняване, когато това е необходимо, за да се защитят финансовите интереси на Съюза, поради системното и повтарящо се поведение, възприето от получателя с намерение неправомерно да получи средства на Съюза.

Независимо от първа, втора и трета алинея от настоящия параграф, финансова санкция не се налага на получател, който в съответствие с член 139 е разкрил, че се намира в положение, налагащо отстраняването му.

2. Размерът на финансовата санкция не надвишава 10% от общата стойност на правното задължение. В случай на споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства, подписано с няколко бенефициери, финансовата санкция не надвишава 10% от размера на безвъзмездните средства, на които съответният бенефициер има право в съответствие с това споразумение.

Член 141

Продължителност на отстраняването и давностен срок

1. Продължителността на отстраняването не надхвърля който и да е от следните срокове:

   а) срока, посочен в окончателното съдебно или административно решение на държава членка, ако е определен такъв срок;

   б) при отсъствието на окончателно съдебно или административно решение:

      i) пет години за случаите по член 138, параграф 1, букви г) и и);

      ii) три години за случаите по член 138, параграф 1, букви в) и д) — з);

   Лице или субект по член 137, параграф 2 се отстранява, докато се намира в някое от положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, букви а) и б).

2. Давностният срок за отстраняването и/или налагането на финансови санкции на лице или субект по член 137, параграф 2 е пет години, считано от една от следните дати:

   а) датата на поведението, водещо до отстраняване, или, при продължаващи или повтарящи се деяния, датата на прекратяване на поведението — за случаите, посочени в член 138, параграф 1, букви б) — д), ж), з) и и);

   б) датата на окончателното съдебно решение на национална юрисдикция или на окончателното административно решение — за случаите, посочени в член 138, параграф 1, букви б), в), г), ж), з) и и).

Давностният срок се спира с акт на национален орган, на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура — по отношение на държавите членки участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на експертната комисия по член 145 от настоящия регламент или на субект, участващ в изпълнението на бюджета, ако този акт е свързан с разследвания или съдебни производства и лицето или субектът по член 137, параграф 2 от настоящия регламент са уведомени за него. От деня след спирането започва да тече нов давностен срок.

За целите на член 138, параграф 1, буква е) от настоящия регламент по отношение на отстраняването на лице или субект по член 137, параграф 2 от настоящия регламент и/или налагането на финансови санкции на получател се прилага давностният срок, предвиден в член 3 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95.

Когато поведението на лицето или субекта по член 137, параграф 2 от настоящия регламент съответства на няколко от основанията, изброени в член 138, параграф 1 от настоящия Регламент, се прилага давностният срок, приложим за най-тежкото основание.

Член 142

Публикуване на информация за отстраняване и за финансови санкции

1. За да се засили, когато е необходимо, възпиращият ефект на отстраняването и/или на финансовата санкция, Комисията, при наличие на решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, публикува на уебсайта си следната информация, свързана с отстраняването, и ако е приложимо — с финансовата санкция, в случаите по член 138, параграф 1, букви в) — ***и***):

   а) името на съответното лице или съответния субект по член 137, параграф 2;

   б) положението, налагащо отстраняване;

   в) продължителността на отстраняването и/или размерът на финансовата санкция.

Когато решението за отстраняването и/или финансовата санкция е взето въз основа на предварителна правна квалификация съгласно ***член 138, параграф 2***, в публикуваната информация се посочва, че не е постановено окончателно съдебно решение или, ако е приложимо, окончателно административно решение. В такива случаи незабавно се публикува информация за всяко евентуално обжалване, за неговия ход и за резултата от него, както и за всяко преразгледано решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Когато е наложена финансова санкция, в публикуваната информация се посочва също така дали тази санкция е платена.

Решението за публикуване на информацията се взема от отговорния разпоредител с бюджетни кредити след постановяване на съответното окончателно съдебно решение или, ако е приложимо, на съответното окончателно административно решение, или след отправяне на препоръката от експертната комисия по член 145, в зависимост от случая. Решението поражда действие три месеца, след като бъде съобщено на съответното лице или съответния субект по член 137, параграф 2.

Публикуваната информация се заличава веднага след като отстраняването бъде прекратено. В случай на финансова санкция, публикуваната информация се заличава шест месеца след плащането на санкцията.

Когато става въпрос за лични данни, отговорният разпоредител с бюджетни кредити информира в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725 съответното лице или субект по член 137, параграф 2 от настоящия регламент за правата му съгласно приложимите правила за защита на данните и за процедурите за упражняване на тези права.

2. Информацията по параграф 1 от настоящия член не се публикува при някое от следните обстоятелства:

а) когато е необходимо да се запази поверителността на разследване или на национално съдебно производство;

б) когато публикуването би причинило непропорционални вреди на съответното лице или съответния субект по член 137, параграф 2 или по някакъв друг начин би било непропорционално предвид критериите за пропорционалност, посочени в член 138, параграф 4, и размера на финансовата санкция;

в) когато е засегнато физическо лице, освен когато публикуването на лични данни е оправдано от наличието на изключителни обстоятелства, *inter alia*, поради сериозността на поведението или неговото отражение върху финансовите интереси на Съюза. В такива случаи решението за публикуване на информацията се съобразява надлежно с правото на неприкосновеност на личния живот и другите права, предвидени в Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 143

Отхвърляне от процедура за възлагане, предоставяне или присъждане

1. При процедура за възлагане, предоставяне или присъждане отговорният разпоредител с бюджетни кредити отхвърля участник, който:

а) се намира в налагащо отстраняване положение, установено съгласно член 138;

б) е представил неверни данни при предоставянето на информацията, изисквана като условие за участие в процедурата, или не е предоставил тази информация;

в) е участвал в подготвянето на документация, използвана в процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, когато това води до нарушаване на принципа на равно третиране, включително до нарушаване на конкуренцията, което не може да бъде поправено по друг начин;

г) има конфликтни ***професионални*** интереси, които могат да накърнят изпълнението на договора съгласно точка 20.6 от приложение I***;***

д) е адресат на решение, с което се забранява възлагането на поръчката поради получаването на чуждестранни субсидии, които нарушават функционирането на вътрешния пазар, прието от Комисията в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити съобщава на останалите участници в процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане съответната информация, разменена в контекста на посоченото в първа алинея, буква в) участие в подготовката на процедурата или получена в резултат на това участие. Преди всяко такова отхвърляне на участника се дава възможност да докаже, че участието му в подготовката на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане не нарушава принципа на равно третиране.

2. Прилага се член 134, параграф 1, освен ако отхвърлянето е обосновано в съответствие с параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член с решение за отстраняване, взето по отношение на участника, след като е разгледано становището му.

3. За целите на първа алинея, буква д) от настоящия член, Регламент (ЕС) 2022/2560, и по-специално разпоредбите на глави 1, 2 и 4 от него, включително член 30 от него, се прилагат mutatis mutandis за предварителния преглед от Комисията и за задълбоченото разследване на всяка чуждестранна финансова помощ при процедура за възлагане на поръчка съгласно настоящия регламент. За целите на предварителното уведомяване на възлагащия орган участниците в процедура за възлагане, предоставяне или присъждане съгласно настоящия регламент уведомяват отговорния разпоредител с бюджетни кредити за всяка съответна чуждестранна финансова помощ при същите условия като посочените в членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) 2022/2560 и в разпоредбите на актовете за изпълнение, приети въз основа на член 47, параграф 1 от посочения регламент. Освен това съответните делегирани актове, приети въз основа на член 49 от Регламент (ЕС) 2022/2560, също се прилагат за процедурите за възлагане на поръчка съгласно настоящия регламент. Съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2022/2560, както и тези на делегираните актове, приети въз основа на член 49 от посочения регламент, и на актовете за изпълнение, приети въз основа на член 47, параграф 1 от посочения регламент, се прилагат в съответствие с настоящия регламент.

В контекста на първа алинея от настоящия параграф на Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение под формата на решение, с което:

а) да направи ангажиментите, предложени от даден участник, обвързващи за този участник по смисъла на член 11, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2022/2560 в контекста на настоящия регламент;

б) да не повдига възражения по смисъла на член 11, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2022/2560 в контекста на настоящия регламент;

в) да забрани възлагането на поръчката на участник поради получаване на чуждестранни субсидии, което нарушава вътрешния пазар по смисъла на член 31, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2560, в контекста на настоящия регламент.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 276, параграф 2.

За целите на мерките, които трябва да бъдат предприети съгласно настоящия параграф, когато Регламент (ЕС) 2022/2560 се отнася за процедури за възлагане на поръчка по смисъла на директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[58], те се разбират като процедури за възлагане на поръчка по смисъла на настоящия регламент.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити уведомява за отхвърлянето от процедура за възлагане, предоставяне или присъждане с писмо, адресирано до съответния участник, след решението за забрана, посочено във втора алинея, буква в).

Член 144

Система за ранно откриване и отстраняване

1. Информацията, която се обменя в рамките на системата за ранно откриване и отстраняване, посочена в член 137, се централизира в създадена от Комисията база данни (наричана по-долу „базата данни“) и се управлява в съответствие с правото на неприкосновеност на личния живот и други права, предвидени в Регламент (ЕС) 2018/1725.

   Информацията за случаите на ранно откриване, отстраняване и/или финансови санкции се въвежда в базата данни от отговорния разпоредител с бюджетни кредити след уведомяване на съответното лице или съответния субект по член 137, параграф 2. При изключителни обстоятелства, като императивни основателни съображения за запазване на поверителността на разследване или на национално съдебно производство, това

[58] ***Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).***

уведомяване може да бъде отложено до момента, в който отпаднат тези императивни основателни съображения за запазване на поверителността.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725 при поискване Комисията информира лицето и субекта, включен в системата за ранно откриване и отстраняване, по член 137, параграф 2, за отнасящите се до това лице или субект данни, съхранявани в базата данни.

Информацията, която се съдържа в базата данни, се актуализира, когато има основания за това, след коригиране, заличаване или каквато и да е промяна на данните. Тя се публикува само съгласно член 142.

2. Системата за ранно откриване и отстраняване се основава на фактите и констатациите, посочени в член 138, параграф 3, четвърта алинея, и на предадената на Комисията информация, по-специално от:

а) Европейската прокуратура — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939, или от OLAF в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013, когато приключено или текущо разследване сочи, че може да е целесъобразно предприемането на предпазни мерки или действия с цел да се защитят финансовите интереси на Съюза, като се обръща надлежно внимание на спазването на процесуалните и основните права и на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности;

б) разпоредител с бюджетни кредити на Комисията, на европейска служба, създадена от Комисията, или на изпълнителна агенция;

в) институция на Съюза, европейска служба, агенция, различна от посочените в буква б) от настоящия параграф, или орган или лице, на които е възложено да изпълняват действия в областта на ОВППС;

г) субекти, изпълняващи бюджета съгласно ***член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), и лица и субекти, получаващи средства по силата на изпълнението на бюджета съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а), заедно с държавите членки, в случай на факти и констатации, установени само в контекста на окончателни съдебни или административни решения с позоваване на основанията, посочени в член 138, параграф 1, буква в), подточка iv) и буква г), както и*** при установени измами и/или нередности и на действия по тях, когато предаването на информация се изисква съгласно секторните разпоредби;

д) лица или субекти, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), при установени измами и/или нередности и на действия по тях.

3. Освен в случаите, когато трябва да бъде предоставена в съответствие със секторните разпоредби, информацията, която следва да бъде предена съгласно параграф 2 от настоящия член включва:

а) идентификационните данни на съответното лице или субект;

б) обобщение на откритите рискове или на въпросните факти;

в) информация, която може да помогне на разпоредителя с бюджетни кредити при извършването на проверката съгласно параграф 4 от настоящия член, вземането на решение за отстраняване по член 138, параграф 1 или 3, или вземането на решение за налагане на финансова санкция по член 140;

г) когато е приложимо — информация за специалните мерки, необходими за осигуряване на поверителността на предаваните данни, включително мерки за обезпечаване на доказателствата с цел защита на разследването или на националното съдебно производство.

4. Комисията незабавно предава информацията по параграф 3 на своите разпоредители с бюджетни кредити и на разпоредителите с бюджетни кредити на своите изпълнителни агенции, както и на всички останали институции на Съюза, органи на Съюза, европейски служби и агенции чрез базата данни, посочена в параграф 1, за да могат те да извършат необходимата проверка във връзка с текущите процедури за възлагане, предоставяне или присъждане и съществуващите правни задължения.

   При извършването на тази проверка отговорният разпоредител с бюджетни кредити упражнява правомощията си, предвидени в член 74, и не излиза извън рамките на предвиденото в условията на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане и на правните задължения.

   Срокът на съхранение на информацията, свързана с ранното откриване и предадена в съответствие с параграф 3 от настоящия член, не превишава една година. Ако през този срок отговорният разпоредител с бюджетни кредити поиска от експертната комисия да издаде препоръка по случай, свързан с отстраняване или с финансови санкции, срокът на съхранение може да бъде удължен до момента на вземане на решение от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

5. Комисията предоставя на всички лица и субекти, участващи в изпълнението на бюджета съгласно член 62, достъп до информацията относно решенията за отстраняване съгласно член 138, за да им осигури възможност да проверяват дали в системата ***за ранно откриване и отстраняване*** е отразено отстраняване ▌ при възлагането на договори ***или избирането на бенефициери за*** изпълнението на ***средства на Съюза***.

   С изключение на случаите, когато при условията по член 157, параграф 4 изпълнението на бюджета е възложено на лица или субекти съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), всички лица и субекти, участващи в изпълнението на бюджета, изпълняват тези решения по отношение на лицето или субекта, кандидатстващи или избрани ***да изпълняват*** средства ***на Съюза***.

6. Като част от годишния доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета, съгласно член 325, параграф 5 от ДФЕС, Комисията предоставя обобщена информация за взетите от разпоредителите с бюджетни кредити решения съгласно членове 137 — 144 от настоящия регламент. В този доклад се предоставя и допълнителна информация за взетите от разпоредителите с бюджетни кредити решения съгласно член 138, параграф 9, първа алинея, буква б) от настоящия регламент и член 142, параграф 2 от настоящия регламент, както и за техните решения да се отклонят от препоръката на експертната комисия съгласно член 145, параграф 6, трета алинея от настоящия регламент.

Информацията по първа алинея от настоящия параграф се предоставя при надлежно спазване на изискванията за поверителност, и по-специално не позволява идентифицирането на съответното лице или субект по член 137, параграф 2.

Член 145

Експертна комисия

1. По искане на разпоредител с бюджетни кредити на институция на Съюза, на орган на Съюза, на европейска служба или на орган или лице, на които е възложено да изпълняват специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС, се свиква експертна комисия.

2. Експертната комисия се състои от:

   а) постоянен независим председател на високо равнище, назначен от Комисията;

   б) постоянен независим заместник-председател на високо равнище, назначен от Комисията, който замества председателя;

   в) двама постоянни представители на Комисията в качеството ѝ на собственик на системата за ранно откриване и отстраняване, които изразяват съвместна позиция; и

   г) представител на отправилия искането разпоредител с бюджетни кредити.

Съставът на експертната комисия гарантира наличието на подходяща правна и техническа експертна компетентност. Експертната комисия се подпомага от осигурен от Комисията постоянен секретариат, който обезпечава текущото ѝ административно обслужване.

3. Председателят се избира измежду бившите членове на Съда на Европейския съюз и на Сметната палата или измежду бившите длъжностни лица, които са имали най-малко ранг генерален директор в институция на Съюза, различна от Комисията. Той се избира въз основа на своите лични и професионални качества, голям опит в правната и финансовата сфера и доказана компетентност, независимост и почтеност. Мандатът му е с продължителност пет години и е неподновяем. Председателят се назначава за специален консултант по смисъла на член 5 от Условията за работа на другите служители на Европейския съюз. Председателят председателства всички заседания на експертната комисия. Той е независим при изпълнението на своите задължения. Не се допуска конфликт на интереси между задълженията му като председател и други служебни задължения.

4. Процедурният правилник на експертната комисия се приема от Комисията.

5. Преди да приеме препоръките си, експертната комисия гарантира правото на съответното лице или субект по член 137, параграф 2 да представи становище относно фактите или констатациите по член 138, параграф 3 и относно предварителната правна квалификация. При императивни основателни съображения за запазване на поверителността на разследване или на национално съдебно производство, упражняването на правото да се представи становище може в изключителни обстоятелства да бъде отложено до момента, в който отпаднат тези основателни съображения.

6. Препоръката на експертната комисия за отстраняване и/или налагане на финансова санкция съдържа, когато е приложимо, следните елементи:

а) фактите или констатациите по член 138, параграф 3 и тяхната предварителна правна квалификация;

б) оценка на необходимостта да се наложи финансова санкция и нейния размер;

в) оценка на необходимостта да се отстрани лицето или субектът по член 137, параграф 2 и ако отстраняването е необходимо — предложената продължителност на това отстраняване;

г) оценка на необходимостта да се публикува информацията, свързана с лицето или със субекта по член 137, параграф 2, които са отстранени и/или на които е наложена финансова санкция;

д) оценка на евентуалните коригиращи мерки, предприети от лицето или субекта по член 137, параграф 2.

Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити възнамерява да вземе по-строго от препоръчаното от експертната комисия решение, той прави това при надлежно спазване на правото на изслушване и на правилата за защита на личните данни.

Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити реши да се отклони от препоръката на експертната комисия, той мотивира пред нея това решение.

7. Експертната комисия преразглежда препоръката си през срока на отстраняване — по искане на отговорния разпоредител с бюджетни кредити в случаите по член 138, параграф 11 или след съобщаването на окончателното съдебно или административно решение, с което се установяват основанията за отстраняване, когато в това съдебно или административно решение не се определя продължителността на отстраняването, както е посочено в член 138, параграф 3, втора алинея.

8. Експертната комисия незабавно съобщава на отправилия искането разпоредител с бюджетни кредити своята преразгледана препоръка, след което разпоредителят с бюджетни кредити извършва преглед на решението си.

9. Съдът на Европейския съюз разполага с неограничена компетентност за контрол върху решенията, с които разпоредителят с бюджетни кредити отстранява лице или субект по член 137, параграф 2 и/или налага финансова санкция на получател, включително за отмяна на отстраняването, за намаляване или увеличаване на продължителността му и/или за отмяна, намаляване или увеличаване на размера на наложената финансова санкция. Когато решението на разпоредителя с бюджетни кредити за отстраняване или за налагане на финансова санкция е взето въз основа на препоръка на експертната комисия, член 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 58/2003 не се прилага.

Член 146

Комуникация при процедурите за ранно откриване и отстраняване

1. Всяко съобщение, и по-специално уведомленията за свързани с процедурите за ранно откриване и отстраняване решения, писма, документи или информация, се прави в писмен вид на хартиен носител или в електронен формат.

2. Уведомленията за съобщения, които пораждат правни последици или задействат срокове, се извършват на хартиен носител чрез препоръчана поща с обратна разписка или чрез куриерска служба с доказателство за доставяне, чрез защитена система за електронен обмен съгласно член 151 или по електронна поща или чрез други електронни средства.

3. Съобщенията:

а) отправени на хартиен носител, се приемат за доставени, когато са доставени на последния ▌ пощенски адрес, посочен от страната получател. Уведомленията с препоръчано писмо с обратна разписка или с куриерска служба с доказателство за доставка се считат за получени на датата на доставка, регистрирана от пощенската или куриерската служба, или след изтичане на срока за получаване в пощенската служба, а при отсъствието на такъв срок — три седмици след опита за доставка, при условие че уведомлението е било изпратено втори път и е било съобщено по електронен път на последния електронен адрес, посочен от страната получател;

б) отправени чрез защитената система за електронен обмен, посочена в член 151, се считат за доставени на датата и часа на достъпа до тях, както е указано от записите на датата и часа в системата или ако до уведомленията не е осъществен достъп, в срок до 10 дни след изпращането им;

в) отправени по електронна поща или по друг електронен път, се приемат за доставени в деня на изпращане на имейла, стига той да е изпратен на последния електронен адрес, посочен от получаващата страна, и изпращащата страна да не е получила съобщение за недоставяне.

Когато адресатът може да докаже, че е бил възпрепятстван от обстоятелства извън неговия контрол да получи достъп до съобщение, правните последици от съобщението започват да текат от момента, в който адресатът може да докаже, че е получил достъп до съдържанието на съобщението.

Член 147

Предаване на информация за ***целите на*** системата за ранно откриване и отстраняване

1. Информацията, която се изисква от субектите по член 144, параграф 2, буква г), се предава ***на*** Комисията ▌ в съответствие с ***член 36, параграф 8 и*** секторните разпоредби.

2. ***Без да се засяга член 138, параграф 2, втора алинея,*** при използването на данните, получени чрез системата за управление на нередностите, се взема предвид ходът на националната процедура, провеждана към момента на предаване на информацията. Преди да се използват данните, се провежда консултация с държавата членка, предала съответните данни чрез системата за управление на нередностите.

Член 148

Изключения, приложими за Съвместния изследователски център

Членове 137 — 147 не се прилагат по отношение на Съвместния изследователски център.

РАЗДЕЛ 3

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Член 149

Електронно управление на операциите

1. Когато приходните и разходните операции или обменът на документи се управляват чрез компютърни системи, документите може да се подписват посредством компютризирана или електронна процедура, с която се определя самоличността на подписващото лице. Тези компютърни системи съдържат пълно и актуално описание на системата, в което се определя съдържанието на всички полета с данни, описва се как се третира всяка отделна операция и се обяснява подробно как компютърната система гарантира наличието на пълна одитна следа за всяка операция. Електронната

информация може да подлежи на цифров контрол и одит, както е посочено в член 36, параграф ***11***.

2. Предаването на документи между съответните институции на Съюза и държави членки може да се извършва по електронен път, при условие че те дадат предварително съгласието си за това.

Член 150

Електронно управление

1. Институциите на Съюза, изпълнителните агенции и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, установяват и прилагат единни стандарти за електронен обмен на информация с участниците. В частност те разработват и прилагат във възможно най-голяма степен решения за предаване, съхранение и обработване на данни, предавани при процедури за възлагане, предоставяне или присъждане, като за тази цел въвеждат единно „пространство за електронен обмен на данни“ за участниците. Комисията докладва редовно на Европейския парламент и на Съвета за постигнатия в това отношение напредък.

2. При споделено управление целият официален обмен на информация между държавите членки и Комисията се извършва чрез средствата, посочени в секторните разпоредби. Тези разпоредби предвиждат оперативна съвместимост на данните, които са събрани или получени и са предадени при управлението на бюджета.

Член 151

Електронен обмен на данни

1. Всички контакти с получателите и участниците, включително поемането на правни задължения и техните изменения, могат да бъдат извършвани посредством системи за електронен обмен.

2. Системите за електронен обмен отговарят на следните условия:

а) само оправомощени лица могат да имат достъп до системата и до документите, предавани чрез нея;

б) само оправомощени лица могат по електронен път да подписват или да изпращат документи чрез системата;

в) оправомощените лица се идентифицират чрез системата с утвърдени средства;

г) часът и датата на електронната операция са точно определени;

д) запазва се целостта на документите;

е) поддържа се наличността на документите;

ж) когато е целесъобразно, се запазва поверителността на документите;

з) осигурена е защитата на личните данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725.

3. Системата за електронен обмен може да се използва и от отговорния разпоредител с бюджетни кредити или, когато е приложимо, от експертната комисия по член 145, за комуникация с участниците, получателите или другите лица или субекти, по член 137, параграф 2 във връзка със:

а) включването им в базата данни на системата за ранно откриване и отстраняване в случаите, посочени в член 137, параграф 1, буква а);

б) съдържанието на писмата по съгласувателната процедура или на исканията, отправени от експертната комисия по член 145 с цел да се защитят правата, посочени в член 145, параграф 5, и при упражняване на правомощията по настоящия регламент, както и друга информация;

в) съдържанието на решенията и друга информация или искания от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, при упражняване на правомощията по членове 137 — 147.

4. За данните, изпратени или получени чрез такава система, съществува правна презумпция за цялост на данните и за точност на посочените от системата дата и час на изпращане или получаване на данните.

Документ, изпратен или съобщен чрез такава система, се счита за равностоен на хартиен документ, допуска се като доказателство в съдебни производства, приема се за оригинал и се ползва с правна презумпция за истинност и цялост, стига да не съдържа динамични елементи, които могат автоматично да го променят.

Електронните подписи, посочени в параграф 2, буква б), пораждат същите правни последици като саморъчно положените подписи.

Член 152

Подаване на документи за кандидатстване

1. Правилата за подаване на документи за кандидатстване се определят от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, който може да избере единствен метод на подаване.

Избраните начини за комуникация гарантират наличието на реална конкуренция и изпълнението на следните условия:

а) всички подадени документи съдържат цялата информация, която се изисква за оценката им;

б) запазена е целостта на данните;

в) запазена е поверителността на документите за кандидатстване;

г) осигурена е защитата на личните данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725.

2. Комисията осигурява, чрез подходящи средства и в съответствие с член 150, параграф 1, възможността участниците да подават документите за кандидатстване и съответните доказателства в електронен формат. Всяка електронна комуникационна система, използвана за улесняване на комуникацията и обмена на информация, трябва да е недискриминационна, общодостъпна и оперативно съвместима с широко използваните продукти на информационните и комуникационните технологии и да не ограничава достъпа на участниците до процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане.

Комисията докладва редовно на Европейския парламент и на Съвета за напредъка по прилагането на настоящия параграф.

3. Устройствата за получаване на документи за кандидатстване по електронен път гарантират чрез технически средства и подходящи процедури, че:

а) самоличността на участника може да бъде определена със сигурност;

б) датата и часът на получаване на документите за кандидатстване могат да бъдат точно определени;

в) само оправомощени лица имат достъп до предадените данни и могат да определят или променят датите за отваряне на документите за кандидатстване;

г) на различните етапи на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане само оправомощени лица имат достъп до всички подадени данни и дават достъп до тези данни, ако е необходимо за процедурата;

д) може да се очаква, че ще бъде засечен всеки опит за нарушаване на някое от условията, посочени в букви а) — г).

Първа алинея не се прилага за договорите със стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1.

4. Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити разреши подаването на документите за кандидатстване да става по електронен път, електронните документи, подадени чрез такива системи, се считат за оригинали.

5. Когато подаването става с писмо, участниците могат да изберат да подадат документите за кандидатстване:

   а) по пощата или по куриер, като в този случай за доказателство за подаването се приема пощенското клеймо или датата на разписката за предаване;

   б) с доставка на ръка в помещенията на отговорния разпоредител с бюджетни кредити лично от участника или чрез посредник, като в този случай за доказателство за подаването се приема потвърждението за получаване.

   При поръчките, възложени от делегациите на Съюза или възложени изключително в интерес на делегациите на Съюза в трети държави, възлагащият орган може да избере за подаването с писмо само едно от посочените по-горе средства. ***Когато възлагащият орган използва тази разпоредба, той документира причините за това ограничение.***

6. Чрез подаването на документите за кандидатстване участниците приемат да бъдат уведомени по електронен път за резултата от процедурата.

7. Участниците, получателите и евентуалните други лица или субекти по член 137, параграф 2 се съгласяват да бъдат уведомени за условията на конкретното правно задължение или договор за концесия, в т.ч. за прилагането на някоя от мерките по член 137, параграф 1. При лицата или субектите по член 137, параграф 2, буква б), заявителят е този, който отговаря за съобщаването на възлагащия орган на адреса на съответния субект.

Когато обменът не се извършва чрез системата за електронен обмен по член 151, се приема, че лицето или субектът, които са били уведомени по електронен път на посочения в заявлението адрес, без да е имало изрично потвърждение за получаване на електронното уведомление, са били в състояние да се запознаят със съдържанието на обмена и следователно се считат за уведомени.

8. Параграфи 1 — 7 от настоящия член не се прилагат за подбора на лица или субекти, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в)***,*** ***освен ако подборът е направен в отговор на покана за заявяване на интерес***.

ГЛАВА 3

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА ПРЯКОТО УПРАВЛЕНИЕ

Член 153

Комисия за оценка

1. Документите за кандидатстване се оценяват от комисия за оценка.

2. Комисията за оценка се назначава от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

   Комисията за оценка е съставена от най-малко три лица.

3. Членовете на комисията за оценка, оценяваща заявленията за безвъзмездни средства, заявленията за нефинансови дарения или офертите, представляват най-малко две организационни структури на институциите на Съюза или органите на Съюза, посочени в членове 68, 69, 70 и 71 и нямащи йерархическа връзка помежду си, като най-малко един от тях не е подчинен на отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Когато представителствата и местните единици извън Съюза, като делегация на Съюза, служба или клон на служба в трета държава, както и органите на Съюза, посочени в членове 68, 69, 70 и 71, нямат обособени структури, изискването за организационни субекти без йерархическа връзка между тях не се прилага.

Комисията за оценка може да се подпомага от външни експерти въз основа на решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Членовете на комисията за оценка може да бъдат външни експерти, когато това е предвидено в основния акт.

4. Членовете на комисията за оценка, оценяваща заявленията в конкурс с награди, може да бъдат лицата, посочени в параграф 3, първа алинея, или външни експерти.

5. Членовете на комисията за оценка и външните експерти спазват член 61.

Член 154

Изясняване и коригиране на документи за кандидатстване

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поправя явни технически грешки в документите за кандидатстване след потвърждаване на предвидената корекция от участника.

Когато участник не предаде доказателство или не направи декларация, комисията за оценка или, когато е целесъобразно, отговорният разпоредител с бюджетни кредити приканва, освен в надлежно обосновани случаи, участника да предостави липсващата информация или да изясни оправдателните документи.

Тази информация, изясняване или потвърждение не може да изменя съществено документите за кандидатстване.

Член 155

Гаранции

1. С изключение на договорите и безвъзмездните средства на стойност по-малка или равна на 60 000 EUR, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, ако е пропорционално и в зависимост от извършен от него анализ на риска, да изиска гаранция, която трябва да бъде предоставена:

а) от изпълнителите или бенефициерите, за да се ограничат финансовите рискове, свързани с плащането на предварително финансиране (наричана по-долу „гаранция за предварително финансиране“);

б) от изпълнителите, за да се гарантира спазване на съществените договорни задължения в случай на строителство, доставки или комплексни услуги (наричана по-долу „гаранция за изпълнение“);

в) от изпълнителите, за да се гарантира пълното изпълнение на договора по време на срока на отговорност по договора (наричана по-долу „гаранционен депозит“).

Съвместният изследователски център се освобождава от изискването за предоставяне на гаранции.

Вместо да поиска гаранция за предварително финансиране за безвъзмездни средства, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да реши да раздели плащането на няколко вноски.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити решава дали гаранцията да е изразена в евро или във валутата на договора или на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

3. Гаранцията се издава от банка или лицензирана финансова институция, приета от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

По искане на изпълнителя или бенефициера и при условие че се приеме от отговорния разпоредител с бюджетни кредити:

а) гаранцията, посочена в параграф 1, първа алинея, букви а), б) и в), може да се замени със солидарна гаранция от изпълнителя или бенефициера и трето лице;

б) гаранцията, посочена в параграф 1, първа алинея, буква а), може да се замени с неотменима и безусловна солидарна гаранция на бенефициерите, които са страни по същото споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства.

4. С тази гаранция банката, финансовата институция или третото лице предоставя неотменимо обезпечение или служи като пръв гарант за задълженията на изпълнителя или бенефициера.

5. Когато в хода на изпълнение на договора или на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства отговорният разпоредител с бюджетни кредити установи, че даден гарант няма или вече няма право да издава гаранции в съответствие с приложимото национално право, той изисква от изпълнителя или от бенефициера да замени гаранцията, издадена от този гарант.

Член 156

Гаранция за предварително финансиране

1. Гаранцията за предварително финансиране е в размер, който не надвишава размера на предварителното финансиране и е валидна за достатъчно дълъг срок, позволяващ предявяването ѝ.

2. Гаранцията за предварително финансиране се освобождава, когато предварителното финансиране се приспадне от междинните плащания или плащанията на салдото към изпълнителя или бенефициера в съответствие с условията на договора или условията на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

ДЯЛ VI

НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

Член 157

Непряко управление

1. Изборът на лица и субекти, на които се възлага изпълнението на средства на Съюза или на бюджетни гаранции съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), е прозрачен, обоснован от естеството на дейността и не води до конфликт на интереси. За субектите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки ii), v), vi) и vii), при избора се взема също така надлежно предвид техният финансов и оперативен капацитет.

   Когато лицето или субектът се посочва в основен акт, във финансовата обосновка, предвидена в член 35, се включва обосновка за избора на това конкретно лице или субект.

   В случаите на изпълнение от страна на мрежа, които изискват определяне на най-малко по един орган или субект на съответна държава членка или на съответна друга държава, органът или субектът се определят от съответната държава членка или съответната друга държава в съответствие с основния акт. Във всички останали случаи Комисията определя тези органи или субекти със съгласието на съответните държави членки или съответните други държави.

   Когато изборът се прави вследствие на покана за заявяване на интерес, при него се спазват принципите на равно третиране и недискриминация, без при това да се засягат установените в настоящия параграф изисквания.

2. Лица и субекти, на които се възлага изпълнението на средства на Съюза или на бюджетни гаранции съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), спазват принципите на добро финансово управление, прозрачност, недискриминация и видимост на дейността на Съюза. Когато Комисията установява споразумения за финансово рамково партньорство в съответствие с член 131, тези принципи се описват по-подробно в тези споразумения.

3. Преди да подпише споразумения за финансово участие, споразумения за финансиране или споразумения за гаранции, Комисията осигурява защита на финансовите интереси на Съюза, равностойна на предвидената при изпълнението на бюджета от Комисията съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а). Комисията прави това, като оценява системите, правилата и процедурите на лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза, ако възнамерява да използва тези системи, правила и процедури за изпълнение на действието, или като предприема подходящи надзорни мерки в съответствие с параграф 5 от настоящия член.

4. Комисията оценява, като спазва принципа на пропорционалност, дали лицата и субектите, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в):

   а) създават и осигуряват функционирането на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, основана на най-добрите международни практики, в т.ч. за подходящо управление на рисковете, и даваща възможност по-специално за предотвратяване, откриване и отстраняване на последиците от нередности и измами; когато е целесъобразно, структурата на системата за вътрешен контрол може да разчита на цифрови средства за контрол;

   б) използват счетоводна система, предоставяща своевременно точна, пълна и надеждна информация;

в) подлежат на независим външен одит, извършван в съответствие с международно възприетите одиторски стандарти от одитна организация, която е функционално независима от съответното лице или субект;

г) прилагат подходящи правила и процедури за предоставяне на финансиране на трети лица, включително прозрачни, недискриминационни, ефективни и ефикасни процедури за преглед, правила за възстановяването на недължимо платени средства и правила за изключване от достъп до финансиране;

д) публикуват достатъчна информация за своите получатели, която е равностойна на предвидената по член 38;

е) гарантират защита на личните данни, равностойна на посочената в член 5.

Освен това, със съгласието на съответните лица или субекти, Комисията може да оцени други правила и процедури, като счетоводното отчитане на административните разходи на лицата или субектите. Въз основа на резултатите от тази оценка Комисията може да реши да разчита на тези правила и процедури.

Лицата или субектите, които са били подложени на оценка по силата на първа и втора алинея, уведомяват незабавно Комисията при въвеждане в своите системи, правила или процедури на съществени промени, които могат да се отразят на надеждността на оценката на Комисията.

5. Ако съответните лица или субекти спазват само частично параграф 4, Комисията предприема подходящи надзорни мерки с оглед на защитата на финансовите интереси на Съюза. Тези мерки се определят в съответните споразумения. Информация относно всички такива мерки се предоставя на Европейския парламент и на Съвета при поискване.

6. При действията с множество донори, при които вноските на Съюза се използват за възстановяване на разходи, предвидената в ***член 158,*** параграф 4 процедура се състои от проверка дали сумата, съответстваща на тази, изплатена от Комисията за съответното действие, е използвана от лицето или субекта в съответствие с условията, определени в съответното споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства, споразумение за финансово участие или споразумение за финансиране.

7. Комисията не изисква предварителната оценка по параграфи 3 и 4 от настоящия член:

а) за органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, и за органите или лицата, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточка viii), които са приели финансови правила с предварителното съгласие на Комисията;

б) за специално изискваните от Комисията процедури, включително нейната собствена процедура и тези, посочени в основните актове, или за правилата и процедурите, които са съобразени с изискваните от Комисията.

Комисията може да вземе решение да не изисква предварителната оценка по параграфи 3 и 4:

а) за трети държави или органите, определени от тях, доколкото Комисията запазва правомощия по отношение на финансовото управление, които в достатъчна степен защитават финансовите интереси на Съюза;

б) за организациите от държава членка, на които е възложено да изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква б) и за които Комисията е потвърдила, че управлението на програмата и контролната система функционират.

8. Когато системите, правилата или процедурите на лицата или субектите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), са оценени като подходящи, вноските на Съюза за тези лица или субекти могат да бъдат предоставени в съответствие с настоящия дял. Когато тези лица или субекти участват в покана за представяне на предложения, те спазват правилата на поканата за представяне на предложения, съдържащи се в дял VIII. В такъв случай разпоредителят с бюджетни кредити може да реши да подпише споразумение за финансово участие или споразумение за финансиране вместо споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства.

Член 158

Изпълнение на средства на Съюза и бюджетни гаранции

1. Лицата и субектите, изпълняващи средства на Съюза или бюджетни гаранции, представят на Комисията:

   а) доклад за изпълнението на средствата на Съюза или бюджетните гаранции, включително изпълнението на условията или постигането на резултатите, посочени в член 125, параграф 1, първа алинея, буква а);

   б) в случай че вноската е за възстановяване на разходи — техните отчети за направените разходи;

   в) декларация за управлението, обхващаща информацията, посочена в буква а), и когато е приложимо — в буква б), потвърждаваща, че:

      i) информацията е подходящо представена, пълна и точна;

      ii) средствата на Съюза са били използвани за планираната във връзка с тях цел, определена в споразуменията за финансово участие, споразуменията за финансиране или споразуменията за гаранции, или когато е приложимо — в съответните секторни разпоредби;

      iii) въведените системи за контрол осигуряват необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на съответните операции;

г) обобщение на окончателните одитни доклади и на осъществения контрол, включително анализ на естеството и степента на установените грешки и слабости в системите, както и предприетите или планираните коригиращи действия.

Когато се използват чужди одити, както е посочено в член 127, в обобщението, посочено в първа алинея, буква г) от настоящия параграф, се включва пълната относима документация от одита, която ще се използва.

За дейности, които приключват преди края на съответната финансова година, окончателният доклад може да замени декларацията за управлението, посочена в първа алинея, буква в), при условие че бъде предоставен преди 15 февруари от следващата финансова година.

Документите, посочени в първа алинея, се придружават от становище на независим одитен орган, изготвено в съответствие с международно възприетите одиторски стандарти. В това становище се определя дали въведените системи за контрол функционират правилно и са ефективни от гледна точка на разходите и дали свързаните операции са законосъобразни и редовни. В становището се посочва също така дали в резултат на одитната дейност възникват съмнения относно твърденията, изложени в декларацията за управлението по първа алинея, буква в). Когато такова становище липсва, разпоредителят с бюджетни кредити може да потърси равностойно ниво на увереност чрез други независими средства.

Документите, посочени в първа алинея, се предоставят на Комисията до 15 февруари следващата финансова година. Становището, посочено трета алинея, се предоставя на Комисията най-късно до 15 март същата година.

Задълженията, предвидени в настоящия параграф, не засягат споразуменията, сключени с ЕИБ, Европейския инвестиционен фонд, организации на държавите членки, международни организации и трети държави. По отношение на декларацията за управление, тези споразумения включват най-малко задължението тези субекти да представят ежегодно на Комисията декларация, че през съответната финансова година средствата на Съюза са били използвани и отчетени в съответствие с член 157, параграфи 3 и 4, и в съответствие със задълженията, установени в тези споразумения. Тази декларация може да бъде включена в окончателния доклад, ако изпълняваното действие е ограничено до 18 месеца.

2. Когато изпълняват средства на Съюза, лицата или субектите по член 62, параграф 1, първа алинея, буква в):

а) в съответствие с приложимото право на Съюза и с международните стандарти и стандартите на Съюза не подпомагат действия, които допринасят за изпирането на пари, финансирането на тероризъм, избягването на данъци, данъчните измами или отклонението от данъчно облагане;

б) когато изпълняват финансови инструменти и бюджетни гаранции в съответствие с дял X, не предприемат нови операции, нито подновяват операциите си със субекти, учредени или установени в юрисдикции, включени в списъците, изготвени по линия на съответната политика на Съюза за неоказващите съдействие юрисдикции, или определени като високорискови трети държави съгласно член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.

Субектите могат да се отклонят от първа алинея, буква б) само ако действието физически се изпълнява в една от тези юрисдикции и няма никакви основания да се счита, че съответната операция попада в някоя от категориите, изброени в първа алинея, буква а).

Субектите, които изпълняват финансови инструменти и бюджетни гаранции в съответствие с дял X, се уверяват, че:

а) третите лица, на които те оказват пряко подкрепа от бюджета, спазват първа алинея, букви а) и б) от настоящия параграф;

б) другите трети лица са въвели правила, процедури и коригиращи мерки, оценени както е било намерено за уместно в съответствие с член 157, параграф 4, и по-специално ***първа алинея***, буква а) от посочения параграф, целта на които е възползването от подкрепа от бюджета на Съюза да става при спазване на стандартите на Съюза или равностойните им международни стандарти за борба с изпирането на пари, финансирането на тероризъм, избягването на данъци, данъчните измами или отклонението от данъчно облагане.

Когато субектите, които изпълняват финансови инструменти и бюджетни гаранции съгласно дял X, се споразумяват с финансови посредници, те изискват от тях да докладват за спазването на посочените в настоящия параграф изисквания.

3. Когато изпълняват финансови инструменти и бюджетни гаранции в съответствие с дял X, лицата и субектите прилагат принципите и стандартите, предвидени в правото на Съюза относно предотвратяването на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, и по-специално Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета[59] и Директива (ЕС) 2015/849. Те поставят като условие за финансирането по настоящия регламент разкриването на информация за действителните собственици в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849 и публикуват докладваната информация по държави по смисъла на член 89, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[60].

---

59 Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).

60 Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници,

4. Комисията проверява дали средствата на Съюза или бюджетните гаранции са били използвани в съответствие с условията, предвидени в съответните споразумения. Когато разходите на лицето или субекта се възстановяват по опростен вариант за разходите в съответствие с член 125, параграф 1, първа алинея, букви в), г) и д), член 184, параграфи 1 — 5 и членове 185 — 188 се прилагат *mutatis mutandis*. Когато средствата на Съюза или бюджетните гаранции са използвани в нарушение на задълженията, определени в съответните споразумения, се прилага член 132.

5. При лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), член 36, параграф 6, ***първа алинея*** се прилага спрямо техните преки получатели и спрямо действителните собственици на тези получатели, доколкото в техните правила и процедури е предвидено събирането на данни за действителните собственици.

6. Изискванията на член 38, параграф 6 се прилагат за лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), когато пряко предоставяната от тях на трети лица финансова подкрепа надхвърля 500 000 EUR.

I

за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

7. В споразуменията за финансово участие, споразуменията за финансиране и споразуменията за гаранции се определят ясно отговорностите и задълженията на лицето или субекта, изпълняващ средства на Съюза, включително задълженията, посочени в член 129 и условията за плащане на вноската. В тези споразумения, където е приложимо, се определя и взаимно договореното възнаграждение, чийто размер е съобразен с условията, при които се изпълняват действията, като надлежно се отчитат ситуациите на криза и нестабилност, а когато е целесъобразно — с резултатите от изпълнението. Тези споразумения включват и правила за докладване на Комисията за изпълнението на задачите, очакваните резултати, включително показателите за измерване на изпълнението, както и задължението на лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза или бюджетни гаранции, да уведомяват незабавно Комисията за установени измами и нередности и последващите действия във връзка с тях, както и за всяко сведение, с което разполагат, за предполагаема измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза.

8. Всички споразумения за финансово участие, споразумения за финансиране и споразумения за гаранции се предоставят на Европейския парламент и на Съвета при поискване.

9. Настоящият член не се прилага за вноската на Съюза за органите на Съюза, по отношение на които се прилага отделна процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета съгласно членове 70 и 71, освен при евентуални *ad hoc* споразумения за финансово участие.

Член 159

Непряко управление с международни организации

1. По силата на член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточка ii) Комисията може да изпълнява бюджета непряко с международни организации от публичния сектор, създадени с международни споразумения (наричани по-долу „международни организации“) и със специализирани агенции, създадени от такива организации. Тези споразумения се предават на Комисията като част от оценката, извършвана от Комисията съгласно член 157, параграф 3.

2. Следните организации се приравняват на международни организации:

   а) Международният комитет на Червения кръст;

   б) Международната федерация на националните дружества на Червения кръст и Червения полумесец.

3. Комисията може да приеме надлежно обосновано решение за приравняване на организация с нестопанска цел на международна организация, при условие че организацията с нестопанска цел отговаря на следните условия:

   а) притежава правосубектност и автономни органи на управление;

   б) създадена е, за да изпълнява специфични задачи от всеобщ международен интерес;

   в) най-малко шест държави членки членуват в тази организация с нестопанска цел;

   г) извършва дейност въз основа на постоянна структура и в съответствие със системи, правила и процедури, които могат да бъдат оценявани в съответствие с член 157, параграф 3.

   Такива организации с нестопанска разполагат с подходящи финансови гаранции, с оглед на надлежното отчитане на поверените им средства на Съюза.

4. Когато международни организации изпълняват средства при условията на непряко управление, се прилагат сключените с тях споразумения за проверка.

Член 160

Непряко управление с организации на държавите членки

1. В съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки v) и vi) Комисията може да изпълнява бюджета непряко с организации на държавите членки.

2. Когато Комисията изпълнява бюджета непряко с организации на държавите членки, тя използва системите, правилата и процедурите на тези организации, оценени в съответствие с член 157, параграфи 2, 3 и 4.

3. Споразуменията за финансово рамково партньорство, сключени с организации на държавите членки в съответствие с член 131, уточняват допълнително обхвата и условията за взаимно използване на системите, правилата и процедурите на организациите на държавите членки и могат да включват специални разпоредби относно използването на оценките и одитите съгласно членове 126 и 127.

Член 161

Непряко управление с трети държави

1. Комисията може да изпълнява бюджета непряко с трета държава или с определените от тази държава органи, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточка i), чрез сключване на споразумение за финансиране, в което се описва действието на Съюза в третата държава и се установява метод на изпълнение за всяка част от действието.

2. За частта от действието, изпълнявана непряко с третата държава или с определените от нея органи, в споразумението за финансиране, в допълнение към елементите, посочени в член ***158***, параграф ***7***, се определят ясно ролите и отговорностите на третата държава и на Комисията при изпълнение на средствата. В споразумението за финансиране се определят също правилата и процедурите, прилагани от третата държава при изпълнението на средствата на Съюза.

Член 162

Операции за смесено финансиране

1. Операциите за смесено финансиране се управляват от Комисията или от лицата или субектите, които изпълняват средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в).

2. Когато финансовите инструменти и бюджетните гаранции се изпълняват в рамките на механизъм или платформа за смесено финансиране, се прилага дял X.

3. За финансовите инструменти и бюджетните гаранции, изпълнявани в рамките на механизмите или платформите за смесено финансиране, член 213, параграф 2, първа алинея, буква з) се счита за спазена, ако преди създаването на съответния механизъм или съответната платформа за смесено финансиране се извърши предварителна оценка.

4. Годишните доклади по член 41, параграфи 4 и 5 се изготвят на равнището на механизма или платформата за смесено финансиране, като се отчитат всички финансови инструменти и бюджетни гаранции, групирани в механизма или платформата, и се обособяват ясно различните видове финансова подкрепа в рамките на механизма или платформата.

ДЯЛ VII

ПОРЪЧКИ И КОНЦЕСИИ

ГЛАВА 1

ОБЩОПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ

Член 163

Принципи, приложими за поръчките, и обхват

1. Всички договори, финансирани изцяло или частично от бюджета, са в съответствие с принципите на прозрачност, пропорционалност, равно третиране и недискриминация.

2. При всички договори се осигурява конкуренция на възможно най-широка основа, освен когато се използва процедурата, посочена в член 167, параграф 1, буква г).

   Прогнозната стойност на даден договор не се определя с цел заобикаляне на приложимите правила и той не се разделя със същата цел.

   Ако е целесъобразно, възлагащият орган разделя договора на обособени позиции, като отделя нужното внимание на изискването за осигуряване на конкуренция на широка основа.

3. Възлагащите органи не използват рамковите споразумения неправомерно или по начин, при който споразуменията имат за цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията.

4. Съвместният изследователски център може да получава финансиране за сметка на бюджетни кредити, различни от бюджетни кредити за научни изследвания и технологично развитие, във връзка с участието му в процедурите за възлагане на поръчка, финансирани изцяло или частично от бюджета.

5. Правилата за възлагане на поръчки, определени в настоящия регламент, с изключение на принципите на прозрачност и равно третиране, не се прилагат за:

а) дейностите на Съвместния изследователски център, извършвани от името на трети лица;

б) финансовите услуги, ▌ свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС, които Комисията използва при операциите си по получаване и отпускане на заеми, управление на активи и управление на парични средства, включително услугите, предоставяни от централни банки, Европейския механизъм за стабилност, ЕИБ и други международни финансови институции, както и национални субекти, на които е възложено емитирането и управлението на държавни дългови инструменти;

в) услугите по ▌ удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус, когато съгласно приложимите национални разпоредби тези услуги не са отворени за конкуренция.

6. С изключение на поръчките в областта на външната дейност, преди всяка ***от мерките, посочени във втора алинея, прилагана*** в отговор на криза, наличието на кризата се обявява в съответствие с приложимите вътрешни разпоредби.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да се позове на обявяване на криза:

а) за да започне процедура за възлагане на обществена поръчка;

б) за да добави възлагащи органи съгласно член 168, параграф 1, четвърта алинея, член 168, параграф 2, шеста алинея или член 175, параграф 5, втора алинея;

в) за да се свърже с оференти съгласно член 172, параграф 1, втора алинея;

г) за да измени договор съгласно член 175, параграф 5, първа алинея; или

д) за да изиска оправдателни документи преди подписването на договора съгласно приложение I, точка 18.1, четвърта алинея и точка 18.4, четвърта алинея,

само ако ***това е оправдано*** от крайно неотложна ситуация, произтичаща от кризата.

Член 164

Приложение относно възлагането на поръчки и делегирането на правомощия

Подробни правила относно възлагането на поръчки са предвидени в приложение I към настоящия регламент. С цел институциите на Съюза да прилагат, когато възлагат договори за своя сметка, същите стандарти като прилаганите за възлагащите органи, обхванати от директиви 2014/23/ЕС и 2014/24/ЕС, Комисията се оправомощава да приема, в съответствие с член 275 от настоящия регламент, делегирани актове, с които да изменя приложение I към настоящия регламент, за да го съобразява с измененията на посочените директиви и да въвежда съответните технически корекции.

Член 165

Смесени договори и Общ терминологичен речник, свързан с обществените поръчки

1. Смесен договор, който обхваща два или повече вида поръчки (за строителство, доставки или услуги) или концесии (за строителство или услуги), или и двете, се възлага в съответствие с разпоредбите, приложими към вида поръчка, характеризиращ основния предмет на въпросния договор.

2. В случай на смесени договори, състоящи се от доставки и услуги, основният предмет се определя чрез сравняване на стойностите на съответните доставки или услуги.

   Договор, който обхваща един вид поръчка (за строителство, доставки или услуги) и концесии (за строителство или услуги), се възлага в съответствие с разпоредбите, приложими за съответния договор за обществена поръчка.

3. Настоящият дял не се прилага за договорите за техническа помощ, сключени с ЕИБ или с ЕИФ.

4. Всяко позоваване на номенклатурите в контекста на поръчките се прави, като се използва Общият терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV), съдържащ се в Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета[61].

Член 166

Мерки за публичност

1. При процедури, които са на стойност, равна или по-висока от праговете, посочени в член 178, параграф 1 или в член 181, възлагащият орган публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

   а) обявление за започване на процедура, освен за процедурата, посочена в член 167, параграф 1, буква г);

   б) обявление за възложена поръчка, съдържащо резултатите от процедурата.

2. Процедурите на стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1 или член 181, се обявяват по подходящ начин.

3. Определена информация за възлагането на поръчка може да не се публикува, ако разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществения интерес поради други причини, би увредило законните търговски интереси на стопанските субекти или би накърнило лоялната конкуренция между тях.

Член 167

Процедури за възлагане

1. Процедурите за възлагане на договори за концесия или на договори за обществени поръчки, включително на рамкови споразумения, се провеждат под една от следните форми:

---

61 Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

а) открита процедура;

б) ограничена процедура, включително чрез динамична система за покупки;

в) конкурс за проект;

г) процедура на договаряне, включително без предварително обявление;

д) състезателен диалог;

е) състезателна процедура с договаряне;

ж) партньорство за иновации;

з) процедура с покана за заявяване на интерес.

2. При открита процедура всеки заинтересован стопански субект може да представи оферта.

3. При ограничените процедури, състезателния диалог, състезателните процедури с договаряне и партньорствата за иновации всеки стопански субект може да подаде заявление за участие чрез предоставяне на информацията, поискана от възлагащия орган. Възлагащият орган кани всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор и които не се намират в някое от положенията, посочени в член 138, параграф 1 и член 143, параграф 1, да представят оферта.

Независимо от първа алинея, възлагащият орган може да ограничи броя на кандидатите, които да бъдат поканени да представят оферта в процедурата, въз основа на обективни и недискриминационни критерии за подбор, които се посочват в обявлението във връзка с договора или в поканата за заявяване на интерес. Броят на поканените кандидати трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

4. При всички процедури, включващи договаряне, възлагащите органи договарят с оферентите първоначалните и всички последващи оферти или части от тях, с изключение на окончателните им оферти, за да подобрят тяхното съдържание. Минималните изисквания и критериите, посочени в документацията по възлагане на поръчката, не подлежат на договаряне.

Възлагащият орган може да възложи договор въз основа на първоначалните оферти без договаряне, ако е посочил в документацията за поръчката, че си запазва възможността да направи това.

5. Възлагащият орган може да използва:

а) открита или ограничена процедура, за всякакви случаи на закупуване;

б) процедури с покана за заявяване на интерес за договори на стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1, за да направи предварителен подбор на кандидатите, които да бъдат поканени да представят оферти в отговор на бъдещи покани за участие в ограничени покани за представяне на оферти, или за да състави списък с потенциални оференти, които да бъдат поканени да подадат заявления за участие или оферти;

в) конкурс за проект, за да придобие план или проект, подбран от жури след провеждане на конкурс;

г) партньорство за иновации за разработване на новаторски продукт, услуга или новаторско строителство и за последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство;

д) състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог за договори за концесия, за договори за услуги, посочени в приложение XIV към Директива 2014/24/ЕС, в случаи на подадени само нередовни или неприемливи оферти в отговор на открита или ограничена процедура след приключването на първоначалната процедура, както и в случаи, когато това е обосновано от конкретните обстоятелства, свързани, *inter alia*, с естеството или сложността на

предмета на договора или на конкретния вид договор, както е описано подробно в приложение I към настоящия регламент;

е) процедура на договаряне за договори на стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1, или процедура на договаряне без предварително обявление — за специфични видове покупки, попадащи извън обхвата на Директива 2014/24/ЕС, или при точно определени изключителни обстоятелства, посочени в приложение I към настоящия регламент.

6. Динамичната система за покупки е открита по време на срока си на действие за всеки стопански субект, който отговаря на критериите за подбор.

Възлагащият орган следва правилата на ограничената процедура за възлагане чрез динамична система за покупки.

Член 168

Междуинституционални поръчки, съвместни поръчки и поръчки от името на държавите членки

1. Когато поръчка или рамково споразумение представлява интерес за две или повече институции на Съюза, изпълнителни агенции или органи на Съюза, посочени в членове 70 и 71, и когато има възможност за постигане на по-голяма ефективност, съответните възлагащи органи могат да проведат процедурата и управлението на последващата поръчка или на последващото рамково споразумение на междуинституционална основа под ръководството на един от възлагащите органи.

Органите и лицата, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС, както и Службата на секретаря на Управителния съвет на европейските училища, също могат да участват в междуинституционалните процедури.

Условията на рамковото споразумение се прилагат само между възлагащите органи, които са определени за тази цел в документацията за поръчката, и стопанските субекти, които са страни по рамковото споразумение.

Чрез дерогация от трета алинея от настоящия параграф, при изключително неотложни обстоятелства в условията на криза, след започването на процедурата за възлагане на поръчка, но преди подписването на договора, възлагащият орган може да добави нови възлагащи органи при спазване на условията по член 163, параграф 6 и стига изменението да не променя предмета на поръчката или рамковото споразумение.

2. Когато поръчка или рамково споразумение са необходими за осъществяването на съвместно действие между, от една страна, институция на Съюза, орган на Съюза по членове 70 и 71 или изпълнителна агенция по член 69 и от друга — един или повече възлагащи органи от държавите членки, процедурата за възлагане може да бъде проведена съвместно от институцията на Съюза и възлагащите органи. Когато е необходимо да се проведе съвместно възлагане на поръчка между, от една страна, институция на Съюза, орган на Съюза по членове 70 и 71 или изпълнителна агенция по член 69 и от друга — един или повече възлагащи органи от държавите членки, държавите членки могат да придобият, отдадат под наем или на лизинг целия капацитет, за който поръчката е била възложена съвместно.

Съвместно възлагане на поръчка може да се проведе с държави от ЕАСТ и с държави — кандидатки за членство в Съюза, при условие че тази възможност е била изрично предвидена в двустранен или многостранен договор, както и с други трети държави, при условие че тази възможност е била изрично предвидена в приложимия основен акт.

За съвместното възлагане се прилагат процедурните разпоредби, приложими за институциите на Съюза.

Когато делът на възлагащия орган на държавата членка или управляваният от него дял от общата прогнозна стойност на договора се равнява на или надвишава 50%, както и в други надлежно обосновани случаи, институцията на Съюза може да реши при съвместните поръчки да прилага процедурните правила, приложими за възлагащия орган на държавата членка, при условие че тези правила могат да се приемат за равностойни на правилата на институцията на Съюза.

Институцията на Съюза и възлагащият орган на държава членка, държава от ЕАСТ или държава — кандидатка за членство в Съюза, които имат отношение към съвместната поръчка, се договарят по-специално за подробните практически условия за оценката на заявленията за участие или на офертите, за възлагането на поръчката, за приложимото към договора право и за съда, компетентен за разглеждането на спорове.

При изключително неотложни обстоятелства в условията на криза, след започването на процедурата за възлагане на поръчка, но преди подписването на договора, могат да се добавят нови възлагащи органи при спазване на условията в член 163, параграф 6 ***и при условие че изменението не променя предмета на поръчката или рамковото споразумение***. ▌

3. ***Когато е целесъобразно, две или повече държави членки могат да упълномощят*** институция на Съюза, орган на Съюза по членове 70 и 71, или изпълнителна агенция по член 69 ***(„упълномощен възлагащ орган“), да действа като централен орган за покупки, който да възлага поръчки за сметка на или от името на тези държави членки, при следните условия:***

а) упълномощеният възлагащ орган оценява полезността, необходимостта и пропорционалността на искането на тези държави членки;

б) когато упълномощеният възлагащ орган възнамерява да не изпълни искането, той информира съответните държави членки и мотивира отказа си;

в) упълномощеният възлагащ орган провежда процедурата за възлагане на поръчка съгласно собствените си правила;

г) ако упълномощеният възлагащ орган реши да започне процедура за възлагане на поръчка от името на държавите членки, той информира всички държави членки за намерението си да проведе процедурата за възлагане на поръчка и кани заинтересованите държави членки да участват;

д) когато се съгласи да възложи поръчка за сметка на или от името на държавите членки, упълномощеният възлагащ орган изготвя предложение за споразумение за мандат, което да бъде подписано от участващите държави членки. Това споразумение включва по-специално практическите условия за участието на участващите държави членки, условията и сроковете за евентуално участие или отказ от участие, и по целесъобразност — правила за разпределението на количествата между участващите държави членки.

Институция на Съюза, орган на Съюза по членове 70 и 71 или изпълнителна агенция по член 69 могат да действат като купувач на едро, като купуват, съхраняват и препродават или даряват доставки и услуги, в т.ч. наем, на държави членки или партньорски организации, избрани от институцията на Съюза по членове 70 и 71 или изпълнителна агенция по член 69. В такива случаи ▌институцията на Съюза по членове 70 и 71 или изпълнителната агенция по член 69 възлага поръчка съгласно собствените си процедурни правила.

Член 169

Подготовка на процедури за възлагане

1. Преди започването на процедура за възлагане възлагащият орган може да проведе предварителна пазарна консултация с цел подготовка на процедурата.

2. В документацията за поръчката възлагащият орган определя предмета на поръчката, като описва своите потребности и характеристиките, изисквани по отношение на строителството, доставките или услугите, които ще бъдат придобити, и посочва приложимите критерии за отстраняване, подбор и възлагане. Възлагащият орган посочва също така кои елементи определят минималните изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Минималните изисквания включват спазване на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени в правото на Съюза, националното право, колективните договори или приложимите международни конвенции в социалната област и в областта на околната среда, изброени в приложение X към Директива 2014/24/ЕС.

Член 170

Възлагане на поръчка

1. Поръчките се възлагат въз основа на критерии за възлагане, при условие че възлагащият орган е проверил изпълнението на следните условия:

   а) офертата е в съответствие с минималните изисквания, определени в документацията за поръчката;

   б) кандидатът или оферентът не е отстранен съгласно член 138 или отхвърлен съгласно член 143;

   в) кандидатът или оферентът има достъп до процедурата за възлагане на поръчка и отговаря на критериите за подбор, посочени в документацията за поръчката, в т.ч. отсъствие на конфликтни професионални интереси.

2. Възлагащият орган прилага критериите за подбор, за да оцени капацитета на кандидата или оферента. Критериите за подбор се отнасят само за правоспособността и регулаторния капацитет за упражняване на професионалната дейност, икономическия и финансовия капацитет и техническия и професионалния капацитет. Приема се, че Съвместният изследователски център отговаря на изискванията за финансов капацитет.

3. Възлагащият орган прилага критериите за възлагане, за да оцени офертите.

4. Възлагащият орган възлага поръчка въз основа на икономически най-изгодната оферта, която се определя по един от следните три метода на възлагане: най-ниска цена, най-ниски разходи или най-добро съотношение цена/качество.

При метода на най-ниската цена възлагащият орган използва подход на ефективност на разходите, включително оценка на разходите за целия експлоатационен цикъл.

За оценката на най-доброто съотношение качество/цена възлагащият орган взема под внимание цената или разходите и други критерии за качество, свързани с предмета на поръчката.

Член 171

Подаване, комуникация по електронен път и оценка

1. Възлагащият орган определя срокове за получаване на офертите и заявленията за участие в съответствие с точка 24 от приложение I, при което взема предвид сложността на покупките, като оставя достатъчно време на стопанските субекти да подготвят своите оферти.

2. Ако бъде счетено за целесъобразно пропорционално, възлагащият орган може да изиска от оферентите да предоставят гаранция, за да се гарантира, че представените оферти няма да бъдат оттеглени преди подписването на договора. Необходимата гаранция представлява между 1 и 2% от общата прогнозна стойност на поръчката.

   Възлагащият орган освобождава гаранцията:

   а) за оферентите или офертите, отхвърлени съгласно точка 30.2, буква б) или в) от приложение I — след предоставяне на информация за резултата от процедурата;

   б) за оферентите, класирани съгласно точка 30.2, буква д) от приложение I — след подписване на договора.

3. Възлагащият орган отваря всички заявления за участие и оферти. При все това, той отхвърля:

   а) заявленията за участие и офертите, при които не е спазен срокът за получаване — без да ги отваря;

   б) офертите, които са получени вече отворени — без да разглежда съдържанието им.

4. Възлагащият орган оценява всички заявления за участие или оферти, които не са отхвърлени на етапа на отваряне, предвиден в параграф 3, въз основа на критериите, посочени в документацията, с цел възлагане на поръчката или организиране на електронен търг.

5. Разпоредителят с бюджетни кредити може да отмени назначаването на комисия за оценка, предвидено в член 153, параграф 2, в следните случаи:

   а) стойността на поръчката е под праговете, посочени в член 178, параграф 1;

   б) въз основа на анализ на риска за случаите, посочени в приложение I, точка 11.1, втора алинея, букви в) и д), буква е), подточки i) и iii) и букви з) и м);

   в) въз основа на анализ на риска при подновяване на състезателната процедура — при рамково споразумение;

г) за процедури в областта на външната дейност, чиято стойност е равна или по-малка от 20 000 EUR;

д) въз основа на анализ на риска за специфичните поръчки — при динамична система за покупки.

6. Заявленията за участие и офертите, които не отговарят на всички минимални изисквания, определени в документацията за поръчката, се отхвърлят.

Член 172

Комуникация по време на процедурата

1. Преди да изтече срокът за получаване на заявления за участие или на оферти, възлагащият орган може да предостави допълнителна информация относно документацията за поръчката, ако открие грешка или пропуск в текста, или по искане на кандидатите или оферентите. Предоставената информация се съобщава на всички кандидати или оференти.

   Чрез дерогация от първа алинея при изключително неотложни обстоятелства в условията на криза и при спазване на условията в член 163, параграф 6 възлагащият орган може, преди изтичането на срока за получаване на заявления за участие или на оферти, писмено да се свърже с поканените кандидати с единствената цел да получи разяснение относно намерението им да заявят участие или да представят оферта.

2. След като изтече срокът за получаване на заявления за участие или на оферти, във всеки случай, когато е бил осъществен контакт, както и в надлежно обоснованите случаи, когато такъв не е бил осъществен, както е посочено в член 154, това се записва в досието на поръчката.

Член 173

Решение за възлагане и информация за кандидатите или оферентите

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити решава на кого да възложи поръчката съгласно критериите за подбор и възлагане, посочени в документацията на поръчката.

2. Възлагащият орган уведомява всички кандидати или оференти, ***чието заявление*** за участие или оферта са били отхвърлени, за основанията, на които е взето решението. Успелите и неуспелите оференти се уведомяват и за продължителността на периода на изчакване, посочен в член 178, параграф 2 и в член 181, параграф 1, когато такъв период е приложим.

   За възлагането на конкретни поръчки по рамково споразумение с подновяване на състезателната процедура възлагащият орган уведомява оферентите за резултата от оценката.

3. Възлагащият орган уведомява всеки оферент, който не е отхвърлен и който подава писмено запитване, за:

   а) името на оферента или при рамково споразумение — на оферентите, на които се възлага поръчката, както и — освен в случаите на конкретна поръчка по рамково споразумение с подновяване на състезателна процедура — за характеристиките и сравнителните предимства на спечелилата оферта и за общата ѝ финансова стойност;

   б) напредъка на преговорите и на диалога с оферентите.

При все това възлагащият орган може да реши да не предоставя определена информация, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането, би било в противоречие с обществения интерес, би увредило законните търговски интереси на стопанските субекти или би могло да наруши лоялната конкуренция между тях.

Член 174

Отмяна на процедурата за възлагане

Преди да се подпише договорът, възлагащият орган може изцяло да отмени провеждането на процедурата за възлагане. При процедурите, които се възлагат на лотове или на множество контрагенти, отмяната може да е частична. Кандидатите или оферентите нямат право на обезщетение.

Решението се мотивира и се съобщава на кандидатите или оферентите възможно най-бързо.

Член 175

Изпълнение на поръчката и изменения на договора

1. Поръчката не започва да се изпълнява, преди да се подпише договор.

2. Възлагащият орган може да измени договор или рамково споразумение без процедура за възлагане само в случаите, предвидени в параграф 3, и при условие че изменението не променя по смисъла на параграф 4 предмета на договора или рамковото споразумение.

3. Договор, рамково споразумение или конкретен договор по рамково споразумение могат да бъдат изменени без провеждането на нова процедура за възлагане във всеки от следните случаи:

   а) за допълнително строителство, доставки или услуги от страна на първоначалния изпълнител, които са се оказали необходими, но не са били включени при първоначалното възлагане, и когато са изпълнени следните условия:

i) смяна на изпълнителя не може да се извърши по технически причини, свързани с изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или инсталации;

ii) смяна на изпълнителя би предизвикала съществено дублиране на разходите на възлагащия орган;

iii) промяната в цената, включително нетната обща стойност на последващите изменения, не надвишава 50% от първоначалната стойност на договора;

б) когато са изпълнени следните условия:

i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган не би могъл да предвиди;

ii) промяната в цената не надвишава 50% от първоначалната стойност на договора;

в) когато стойността на изменението е по-ниска от следните прагове:

i) праговете, определени в член 178, параграф 1, както и в точка ***39*** от приложение I — в областта на външната дейност, приложими към момента на изменението; и

ii) 10% от първоначалната стойност — при договорите за обществени услуги, договорите за доставки и договорите за концесия за строителство или услуги, и 15% от първоначалната стойност — при обществените поръчки за строителство;

г) когато са изпълнени и двете посочени по-долу условия:

i) минималните изисквания на първоначалната процедура за възлагане не са променени;

ii) всяка последваща промяна на стойността отговаря на условията, посочени в буква в) от настоящата алинея, освен ако произтича от стриктното прилагане на предвиденото в документацията за поръчката или в договорните клаузи.

За целите на определянето на първоначалната стойност на договора не се отчитат преразглеждания на цените.

Нетната обща стойност на няколко последващи изменения съгласно първа алинея, буква в) не може да надвишава никой от посочените в нея прагове.

Възлагащият орган прилага последващите мерки за публичност, предвидени в член 166.

4. Счита се, че дадено изменение променя предмета на договор или рамково споразумение, ако то значително променя по същество договора или рамковото споразумение спрямо първоначално сключените. Във всички случаи се счита, че дадено изменение променя предмета на договора или рамковото споразумение, ако са изпълнени едно или повече от следните условия:

а) изменението въвежда или премахва съществени условия, които, ако са били част от първоначалната процедура за възлагане на поръчка, са щели да позволят да бъдат допуснати оференти, различни от първоначално избраните, или да бъде приета оферта, различна от първоначално приетата, или са щели да привлекат допълнителни участници в процедурата за възлагане на поръчка или да доведат до избор на друг ***спечелил*** оферент;

б) изменението съществено накланя икономическия баланс на договора или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор или рамково споразумение;

в) изменението съществено разширява обхвата на договора или рамковото споразумение.

5. Чрез дерогация от параграф ***3***, ***буква б), подточка ii)***, при крайно неотложна ситуация, произтичаща от криза, и при спазване на условията в член 163, параграф 6, възлагащият орган може, със съгласието на изпълнителя, да измени договор или рамково споразумение над прага ***от 50 и до*** 100% от първоначалната стойност на договора***, при условие че*** това ▌ е обосновано като строго необходимо, за да се реагира на развитието на кризата.

Чрез дерогация от параграф ***3***, при крайно неотложна ситуация, произтичаща от криза, и при спазване на условията в член 163, параграф 6, условията на рамково споразумение могат да бъдат изменени по общо съгласие и да се прилагат за новите възлагащи органи, добавени след изменението на рамковото споразумение, включително при междуинституционални или съвместни поръчки.

Член 176

Гаранции за изпълнение и гаранционен депозит

1. Гаранцията за изпълнение е в размер на максимум 10% от общата стойност на договора.

Тя се освобождава изцяло след окончателното приемане на строителството, доставките или комплексните услуги в срок, който е съобразен със сроковете по член 116, параграф 1 и който се посочва в договора. Тя може да бъде освободена частично или изцяло при предварително приемане на строителството, доставките или комплексните услуги.

2. Гаранционен депозит в размер на максимум 10% от общата стойност на договора може да се учреди чрез приспадане от междинните плащания при тяхното извършване или чрез приспадане от окончателното плащане.

Размерът на гаранционния депозит се определя от възлагащия орган и е пропорционален на установените рискове при изпълнението на договора предвид неговия предмет и обичайните търговски условия в съответния сектор.

Гаранционният депозит не се използва за договор, по който е била поискана гаранция за изпълнение, която не е била освободена.

3. След одобрение от страна на възлагащия орган, изпълнителят може да поиска замяна на гаранционния депозит с друг вид гаранция по член 155.

4. Възлагащият орган освобождава гаранционния депозит след изтичането на срока на отговорност по договора в срок, който е съобразен със сроковете по член 116, параграф 1 и който се посочва в договора.

ГЛАВА 2

РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА ДОГОВОРИТЕ, ВЪЗЛАГАНИ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ НА СЪЮЗА ЗА ТЯХНА СМЕТКА

Член 177

Възлагащ орган

1. Институциите на Съюза, изпълнителните агенции и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, се считат за възлагащи органи за договорите, които възлагат за собствена сметка, освен когато извършват покупки от централен орган за покупки. Отделите на институциите на Съюза не се считат за възлагащи органи, когато сключват споразумения за нивото на услугите помежду си.

Институциите на Съюза, които се считат за възлагащи органи в съответствие с първа алинея, делегират в съответствие с член 60 правомощията, необходими за изпълнението на функциите на възлагащ орган.

2. Всеки оправомощен или вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити в съответната институция на Съюза преценява дали са достигнати праговете, посочени член 178, параграф 1.

Член 178

Приложими прагове и период на изчакване

1. Когато, за възлагането на договор за обществена поръчка или договор за концесия, възлагащият орган избира процедура по член 167, параграф 1 от настоящия регламент, той спазва праговете по член 4, букви а) и б) от Директива 2014/24/ЕС, а за концесиите — прага по член 8, параграф 1 от Директива 2014/23/ЕС.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия член, за поръчките, възлагани от делегациите на Съюза или възложени изключително в интерес на делегации на Съюза в трети държави, приложимият праг за обществените поръчки за доставки и услуги е 300 000 EUR вместо предвидения в член 4, буква б) от Директива 2014/24/ЕС съответен праг.

Разпоредбите на член 152, параграф 5, член 178, параграф 1, член 179, параграф 3, както и точка 11.1, буква м), точка 14 и точка 18.1 от приложение I, относно възлагането на обществени поръчки от делегациите на Съюза в трети държави се прилагат и за бюрата за връзка на Европейския парламент в трети държави.

2. При спазване на изключенията и условията, посочени в приложение I към настоящия регламент, ако стойността на договора надхвърля праговете, определени в параграф 1, възлагащият орган не подписва договора или рамковото споразумение със спечелилия оферент до изтичането на период на изчакване.

3. Периодът на изчакване е с продължителност десет дни, когато се използват електронни средства за комуникация, и 15 дни, когато се използват други средства.

Член 179

Правила за достъп до процедурите за възлагане на поръчка

1. В процедурите за възлагане могат да участват при равни условия всички физически и юридически лица, попадащи в обхвата на Договорите, и всички физически и юридически лица, установени в трета държава, която е сключила със Съюза специално споразумение в областта на поръчките, при условията, предвидени в това споразумение. В тези процедури могат да участват и международни организации.

2. За целите на член 163, параграф 4 Съвместният изследователски център се счита за юридическо лице, установено в държава членка.

3. ***Без да се засягат параграфи 1 и 2,*** за поръчките, възлагани от делегациите на Съюза или изключително в интерес на делегации на Съюза в трети държави, участието в процедурите за възлагане на поръчка е отворено при равни условия ***и*** за физическите и юридическите лица, установени в третата държава, в която е разположена съответната делегация. Освен това при изключителни обстоятелства, надлежно обосновани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, може да бъде решено да се позволи на физически или юридически лица от трети държави да представят оферти в процедурите за възлагане на поръчка.

4. Участието в процедурите за възлагане на поръчка и изпълнението на възложените договори е подчинено на условията, определени в Регламент ***(ЕС) 2022/1031*** и в актовете за изпълнение (мерки във връзка с Акта за международните обществени поръчки), приети по силата на посочения регламент.

Член 180

Правила на Световната търговска организация относно възлагането

Когато се прилага Многостранното споразумение за държавните поръчки, сключено в рамките на Световната търговска организация, в процедурите за възлагане могат да участват и стопански субекти, установени в държавите, които са ратифицирали посоченото споразумение, при предвидените в него условия.

ГЛАВА 3

РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕТО В ОБЛАСТТА НА ВЪНШНАТА ДЕЙНОСТ

Член 181

Възлагане за целите на външната дейност

1. Общите разпоредби за възлагането на обществени поръчки, предвидени в глава 1 от настоящия дял, се прилагат за договорите, обхванати от настоящата глава, при спазване на предвидените в глава 3 от приложение I специални разпоредби за реда и условията за възлагане на поръчки в областта на външната дейност. Членове 177 — 180 не се прилагат за възлагане на поръчки по настоящата глава.

   При спазване на изключенията и условията, определени в приложение I, възлагащият орган не подписва договора или рамковото споразумение със спечелилия оферент до изтичането на период на изчакване. Периодът на изчакване е с продължителност десет дни, когато се използват електронни средства за комуникация, и 15 дни, когато се използват други средства.

   Член 166 и член 167, параграф 1, букви а) и б) и втора алинея от настоящия параграф се прилагат само за договори на стойност от най-малко:

   а) 300 000 EUR за договори за услуги и договори за доставки;

   б) 5 000 000 EUR за договори за строителство;

2. Настоящата глава се прилага за:

   а) случаите на възлагане, когато Комисията не възлага договори за собствена сметка;

   б) случаите на възлагане от лицата или субектите, които изпълняват средства на Съюза, съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), когато това е

предвидено в споразуменията за финансово участие или споразуменията за финансиране, посочени в член 157.

3. Процедурите за възлагане се уреждат в споразуменията за финансиране, предвидени в член 161.

4. Настоящата глава не се прилага за действията, провеждани съгласно секторните основни актове и свързани с помощ за управление на хуманитарни кризи, операции за гражданска защита и операции за хуманитарна помощ.

Член 182

Правила за достъпа до процедурите за възлагане в областта на външната дейност

1. В процедурите за възлагане могат да участват при равни условия и в съответствие с разпоредбите на основните механизми, уреждащи съответния сектор на сътрудничество, всички лица, които попадат в обхвата на Договорите, както и всяко друго физическо или юридическо лице. В тези процедури могат да участват и международни организации.

2. При изключителни обстоятелства, надлежно обосновани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, може да бъде решено да бъдат допуснати да представят оферти за възлагане на поръчка и лица от трети държави, различни от посочените в параграф 1 от настоящия член.

3. Когато се прилага споразумение за отваряне на пазара на поръчки за стоки или услуги, по което Съюзът е страна, в процедурите за възлагане на финансирани от бюджета поръчки могат да участват и физически и юридически лица, установени в трета държава, различни от посочените в параграфи 1 и 2, при условията, определени в това споразумение.

ДЯЛ VIII

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

ГЛАВА 1

ОБХВАТ И ФОРМА НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИТЕ СРЕДСТВА

Член 183

Обхват и форма на безвъзмездните средства

1. Настоящият дял се прилага по отношение на безвъзмездните средства, предоставени при условията на пряко управление.

2. Безвъзмездните средства могат да се отпускат с цел финансиране на:

   а) действие, предназначено да подпомогне постигането на цел на политика на Съюза (наричани по-долу „безвъзмездни средства за дейности“);

   б) функционирането на орган, който има цел, съставляваща част от политика на Съюза и подкрепяща такава политика (наричани по-долу „безвъзмездни средства за оперативни разходи“).

   Безвъзмездните средства за оперативни разходи са под формата на финансово участие в работната програма на органа, посочен в първа алинея, буква б).

3. Безвъзмездните средства могат да бъдат под една от формите, посочени в член 125, параграф 1.

   Когато безвъзмездните средства са под формата на финансиране, което не е свързано с разходи по член 125, параграф 1, първа алинея, буква а):

   а) не се прилагат предвидените в настоящия дял разпоредби, свързани с допустимостта и проверката на разходите, по-специално членове 185, 187 и 188, член 189, параграфи 2, 3 и 4, член 193, член 194, параграф 3 и разпоредбите

относно прогнозния бюджет и прогнозните допустими разходи в член 199, параграф 1, буква д), както и член 206, параграф 4;

б) по отношение на член 184 се прилагат само процедурата и изискванията в параграфи 2 и 3, в параграф 4, първа алинея, букви а) и г) и втора алинея, буква а), както и в параграф 5 от посочения член.

4. Всяка институция на Съюза може да сключва договор за обществена поръчка или да предоставя безвъзмездни средства за комуникационни дейности. Безвъзмездни средства могат да бъдат предоставяни, когато възлагането на поръчки не е целесъобразно поради естеството на дейностите.

5. Съвместният изследователски център може да получава финансиране за сметка на бюджетни кредити, различни от бюджетни кредити за научни изследвания и технологично развитие, във връзка с участието му в процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло или частично от бюджета. В такива случаи не се прилагат член 201, параграф 4, в частта за финансовия капацитет, както и член 199, параграф 1, букви а) — г).

Член 184

Еднократни суми, единични разходи и финансиране с единна ставка

1. Когато безвъзмездните средства са във формата на еднократни суми, единични разходи или единни ставки, както е посочено в член 125, параграф 1, първа алинея букви в), г) или д), се прилага настоящият дял, с изключение на разпоредбите или тези части от разпоредбите, които са свързани с проверката на действително направените допустими разходи.

2. Когато е възможно и подходящо, еднократните суми, единичните разходи или единните ставки се определят по такъв начин, че да позволяват тяхното изплащане след получаването на конкретни крайни продукти и/или резултати.

3. Освен ако в основния акт е предвидено друго, използването на еднократни суми, единични разходи или финансиране с единна ставка се разрешава с решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, който действа в съответствие с вътрешните правила на съответната институция на Съюза.

4. Решението за разрешаване съдържа най-малко следното:

а) обосновка на целесъобразността на тези форми на финансиране с оглед на естеството на подкрепяните дейности или работни програми, както и с оглед на рисковете от нередности и измами и разходите за контрол;

б) посочване на разходите или категориите разходи, обхванати от еднократни суми, единични разходи или финансиране с единна ставка, които се считат за допустими в съответствие с член 189, параграф 3, букви в), д) и е) и член 189, параграф 4, и които не включват недопустими съгласно приложимите правила на Съюза разходи;

в) описание на методите за определяне на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единна ставка. Тези методи се основават на един от следните елементи:

i) статистически данни, подобни обективни средства или експертна оценка, извършена от вътрешни експерти или предоставена в съответствие с приложимите разпоредби; или

ii) конкретен подход за всеки бенефициер, който е основан на заверени или подлежащи на одит данни за минали периоди на бенефициера или обичайните му практики за осчетоводяване на разходите;

г) когато това е възможно, съществените условия, водещи до плащането, включително, когато е приложимо, получаването на крайни продукти и/или резултати;

д) когато еднократните суми, единичните разходи и единните ставки не са основани на крайните продукти и/или на резултатите, обосновка на причините, поради които не е възможен или подходящ подход, основан на крайните продукти и/или на резултатите.

Методите, посочени в първа алинея, буква в), гарантират:

а) спазването на принципа на добро финансово управление, по-специално адекватността на размера на съответните суми спрямо изискваните крайни продукти и/или резултати, като се отчитат очакваните приходи, които ще бъдат генерирани от действията или работните програми;

б) разумно спазване на принципите на съфинансиране и избягване на двойното финансиране.

5. Решението за разрешаване се отнася за периода на програмата или програмите, освен ако в него е предвидено друго.

Решението за разрешаване може да обхваща използването на еднократни суми, единични разходи или единни ставки, приложими към повече от една конкретна програма за финансиране, когато естеството на дейностите или на разходите позволява прилагането на общ подход. В тези случаи решението за разрешаване може да бъде прието от:

а) отговорните разпоредители с бюджетни кредити, когато те отговарят за всички съответни дейности;

б) Комисията, когато това е подходящо с оглед на естеството на дейностите или на разходите или с оглед на броя на засегнатите разпоредители с бюджетни кредити.

6. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да разреши или да наложи финансиране с единна ставка на косвените разходи на бенефициера в размер до 7% от общите допустими преки разходи за дейността. По-висока единна ставка може да се разреши с мотивирано решение на Комисията. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити докладва в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9, относно всяко подобно взето решение, разрешената единна ставка и мотивите за това решение.

7. Собствениците на МСП и други физически лица, които не получават заплата, могат да обявят за допустими разходи за персонал работата, извършена от тях по дейност или работна програма, въз основа на единични разходи, разрешени в съответствие с параграфи 1 — 6.

8. Бенефициерите могат да обявят за разходи за персонал работата, извършена от доброволци по дейност или работна програма, въз основа на единични разходи, разрешени в съответствие с параграфи 1 — 6.

Член 185

Единни еднократни суми

1. Еднократна сума съгласно член 125, параграф 1, първа алинея, буква г) може да покрие всички допустими разходи за дейност или работна програма (наричана по-долу „единна еднократна сума“).

2. В съответствие с член 184, параграф 4 единните еднократни суми могат да бъдат определени въз основа на прогнозния бюджет за действието или на работната програма. Прогнозният бюджет трябва да е в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност. Спазването на тези принципи се проверява предварително по време на оценката на заявлението за безвъзмездни средства.

3. Когато дава разрешение за плащането на единни еднократни суми, отговорният разпоредител с бюджетни кредити спазва член 184.

Член 186

Проверки и контрол на бенефициерите във връзка с еднократните суми, единичните разходи и единните ставки

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити проверява, най-късно преди изплащането на салдото:

   а) изпълнението на условията, водещи до изплащането на еднократни суми, единични разходи или финансиране с единна ставка, включително, когато е необходимо, постигането на крайните продукти и/или резултати;

   б) дали еднократните суми, единичните разходи или единните ставки са били посочени в общия прогнозен бюджет на действието или работната програма;

в) дали условията, посочени в буква а), са били изпълнени по време на изпълнението на действието или работната програма.

Освен това изпълнението на тези условия може да подлежи на последващ контрол.

Размерът на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единна ставка, определен предварително чрез прилагане на метода, разрешен от отговорния разпоредител с бюджетни кредити или Комисията в съответствие с член 184, няма да бъде оспорван чрез последващ контрол. Това не засяга правото на отговорния разпоредител с бюджетни кредити да провери дали са изпълнени условията, водещи до плащане, както е посочено в първа алинея от настоящия параграф, и да намали размера на безвъзмездните средства съгласно член 132, параграф 4, когато тези условия не са изпълнени или при нередности, измами или други нарушения на задълженията. Когато еднократните суми, единичните разходи или единните ставки се определят според обичайните практики на бенефициера за осчетоводяване на разходите, се прилага член 188, параграф 2.

2. Честотата и обхватът на проверките и контрола могат да зависят, *inter alia*, от естеството на действието или от бенефициера, включително от наличието на предходни нередности или измами, за които отговаря този бенефициер.

3. Условията, водещи до плащането на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единни ставки, не изискват докладване относно действително направените от бенефициера разходи.

4. Плащането на безвъзмездните средства под формата на еднократна сума, единични разходи или финансиране с единни ставки не засяга правото на достъп до задължителните записи на бенефициерите за целите, предвидени в членове 129 и 187.

Член 187

Периодична оценка на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единни ставки

Методът за определяне на еднократните суми, единичните разходи или единните ставки, използваните във връзка с това данни и получените в резултат суми, както и адекватността на размера на тези суми спрямо постигнатия краен продукт и/или резултат, се оценяват периодично и ако е необходимо, се адаптират в съответствие с член 184. Честотата и обхватът на оценките зависят от развитието на разходите и тяхното естество, по-специално като се отчитат значителните промени в пазарните цени и други относими обстоятелства.

Член 188

Обичайни практики на бенефициера за осчетоводяване на разходите

1. Когато е разрешено да се използват обичайните практики на бенефициера за осчетоводяване на разходите, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да оцени съответствието на тези практики с посочените в член 184, параграф 4 условия. Тази оценка може да се направи предварително или чрез подходяща стратегия за последващ контрол.

2. Ако съответствието на обичайните практики на бенефициера за осчетоводяване на разходите с условията, посочени в член 184, параграф 4, е установено предварително, размерът на еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единна ставка, определен чрез прилагане на тези практики, не се подлага на последващ контрол. Това не засяга правото на отговорния разпоредител с бюджетни кредити да намали размера на безвъзмездните средства съгласно член 132, параграф 4.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да счете, че обичайните практики на бенефициера за осчетоводяване на разходите съответстват на условията, предвидени в член 184, параграф 4, ако те се приемат от националните органи по съпоставими схеми за финансиране.

Член 189

Допустими разходи

1. Безвъзмездните средства не надвишават общ таван, изразен като абсолютна стойност (наричан по-долу „максимален размер на безвъзмездните средства“), който се определя въз основа на:

   а) общия размер на финансирането, което не е свързано с разходи, в случая по член 125, параграф 1, първа алинея, буква а);

   б) прогнозните допустими разходи, когато е възможно, в случая по член 125, параграф 1, първа алинея, буква б);

   в) общия размер на прогнозните допустими разходи, ясно определени предварително под формата на еднократни суми, единични разходи или единни ставки съгласно член 125, параграф 1, първа алинея, букви в), г) и д).

   Без да се засяга основният акт, безвъзмездните средства могат освен това да бъдат изразени като процент от прогнозните допустими разходи, когато безвъзмездните средства са под формата, посочена в първа алинея, буква б), или като процент от еднократните суми, единичните разходи или финансирането с единна ставка, посочени в първа алинея, буква в).

   Когато безвъзмездните средства са под формата, посочена в първа алинея, буква б) от настоящия параграф, както и когато, поради особеностите на дадено действие, могат да бъдат изразени само като абсолютна стойност, проверката на допустимите разходи се извършва в съответствие с член 158, параграф 4 и когато е приложимо, член ***158, параграф 6***.

2. Без да се засяга максималният процент на съфинансиране, посочен в основния акт:

а) безвъзмездните средства не надвишават допустимите разходи;

б) когато безвъзмездните средства са под формата, посочена в параграф 1, първа алинея, буква б), и прогнозните допустими разходи включват разходи за работата, извършена от доброволци, посочена в член 184, параграф 8, безвъзмездните средства не надвишават прогнозните допустими разходи, различни от разходите за извършената от доброволците работа.

3. Допустимите разходи, действително направени от бенефициера, съгласно посоченото в член 125, параграф 1, първа алинея, буква б), отговарят на всички изброени по-долу критерии:

а) направени са през периода на изпълнение на действието или работната програма, с изключение на разходите във връзка с окончателните отчети и одиторските заверки;

б) посочени са в прогнозния общ бюджет за действието или работната програма;

в) необходими са за изпълнението на действието или работната програма, за които се отпускат безвъзмездните средства;

г) възможно е да бъдат установени и проверени, по-специално като се записват в счетоводната документация на бенефициера и се определят съгласно приложимите счетоводни стандарти на държавата, в която бенефициерът е установен, и в съответствие с неговите обичайни практики за осчетоводяване на разходите;

д) отговарят на разпоредбите на приложимото данъчно и социално законодателство;

е) са приемливи, обосновани и отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността.

4. В поканите за представяне на предложения се посочват категориите разходи, считани за допустими за финансиране от Съюза.

Освен ако е предвидено друго в основния акт и в допълнение към параграф 3 от настоящия член, следните категории разходи се считат за допустими, ако отговорният разпоредител с бюджетни кредити ги е посочил като такива в поканата за представяне на предложения:

а) разходи, свързани с гаранцията за предварителното финансиране, представена от бенефициера, когато такава гаранция е изискана от отговорния разпоредител с бюджетни кредити съгласно член 156, параграф 1;

б) разходи, свързани със сертификати за финансовите отчети и доклади от оперативна проверка, когато такива сертификати или доклади се изискват от отговорния разпоредител с бюджетни кредити;

в) ДДС, когато не е възстановим съгласно приложимото национално законодателство в областта на ДДС и е платен от бенефициер, различен от данъчно незадължено лице по смисъла на член 13, параграф 1, първа алинея от Директива 2006/112/ЕО на Съвета[62];

г) разходи за амортизация, при условие че те са действително направени от бенефициера;

д) разходи за заплати на персонала от националните администрации, до размера, в който те съответстват на разходите за дейности, които съответните публичноправни органи не биха извършили, ако въпросният проект не беше започнат.

[62] Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

За целите на втора алинея, буква в):

а) ДДС се счита за неподлежащ на възстановяване, ако в съответствие с националното право данъкът се дължи за някоя от следните дейности:

i) освободени дейности без право на приспадане;

ii) дейности, които попадат извън обхвата на ДДС;

iii) дейности, посочени в подточки i) или ii), по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане, а се възстановява чрез специални схеми за възстановяване или компенсационни фондове, които не са посочени в Директива 2006/112/ЕО, дори ако тази схема или фонд са създадени с националното законодателство за ДДС;

б) ДДС, свързан с дейностите, изброени в член 13, параграф 2 от Директива 2006/112/ЕО, се счита за платен от бенефициер, различен от данъчно незадължено лице по смисъла на член 13, параграф 1, първа алинея от тази директива, независимо дали тези дейности се разглеждат от съответната държава членка като дейности, извършвани от публичноправни органи, действащи в качеството си на публични органи.

Член 190

Субекти, свързани с бенефициера, и единствен бенефициер

1. За целите на настоящия дял следните субекти се считат за субекти, свързани с бенефициера:

а) субекти, формиращи единствения бенефициер в съответствие с параграф 2;

б) субекти, които отговарят на критериите за допустимост и които не са в никое от положенията, посочени в член 138, параграф 1 и в член 143, параграф 1, и които имат връзка с бенефициера, по-специално правна връзка или връзка посредством

собствения капитал, която не е ограничена нито до действието, нито е създадена с единствена цел неговото изпълнение.

Дял V, глава 2, раздел 2 се прилага и по отношение на субекти, свързани с бенефициера.

2. Когато няколко субекта отговарят на критериите за получаване на безвъзмездни средства и заедно формират един субект, този субект може да бъде третиран като единствен бенефициер, включително когато субектът е създаден специално за целите на изпълнение на действието, което подлежи на финансиране с безвъзмездните средства.

3. Освен ако в поканата за представяне на предложения е предвидено друго, субектите, свързани с бенефициера, могат да участват в изпълнението на действието, при условие че са изпълнени и двете посочени по-долу условия:

   а) съответните субекти са посочени в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства;

   б) съответните субекти спазват правилата, приложими за бенефициера съгласно споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства по отношение на:

      i) допустимостта на разходите или условията, водещи до плащането;

      ii) правата на Комисията, OLAF и Сметната палата за провеждане на проверки и одити.

   Разходите на тези субекти могат да се приемат за действително направени допустими разходи или могат да бъдат обхванати от еднократни суми, единични разходи и финансиране с единна ставка.

ГЛАВА 2

ПРИНЦИПИ

Член 191

Общи принципи, приложими за безвъзмездните средства

Безвъзмездните средства се отпускат съобразно принципите на:

а) равно третиране;

б) прозрачност;

в) съфинансиране;

г) забрана за кумулативно предоставяне и за двойно финансиране;

д) забрана за предоставяне със задна дата;

е) недопускане на печалба.

Член 192

Прозрачност

1. Безвъзмездните средства се отпускат след публикуването на покани за представяне на предложения, освен в случаите, посочени в член 198.

2 За всички безвъзмездни средства, предоставени през финансовата година, се публикуват данни в съответствие с член 38, параграфи 1 — 4.

3. След публикуването съгласно параграфи 1 и 2, при поискване от Европейския парламент и от Съвета, Комисията им изпраща доклад относно:

а) броя на заявителите през предходната финансова година;

б) броя и дела на успешните заявления за всяка покана за представяне на предложения;

в) средната продължителност на процедурата от датата на приключване на поканата за представяне на предложения до предоставянето на безвъзмездните средства;

г) броя и размера на безвъзмездните средства, за които не е имало последващо публикуване през предходната финансова година в съответствие с член 38, параграф 4;

д) всякакви безвъзмездни средства, предоставени на финансови институции, включително ЕИБ или ЕИФ, в съответствие с член 198, първа алинея, буква ж).

Член 193

Съфинансиране

1. Безвъзмездните средства включват съфинансиране. Това означава, че ресурсите, необходими за изпълнение на действието или работната програма, не се предоставят изцяло чрез безвъзмездните средства.

Съфинансирането може да бъде под формата на собствени ресурси на бенефициера, приходи, получени от действието или работната програма, или финансово участие или участие в натура от трети лица.

2. Участието в натура от трети лица под формата на работа, извършена от доброволци, която се оценява в съответствие с член 184, параграф 8, се представя като допустими разходи в прогнозния бюджет. То се представя отделно от други допустими разходи. Работата, извършена от доброволци, може да представлява до 50% от общото съфинансиране. За целите на изчисляването на този процент, участието в натура и другите видове съфинансиране се базират на прогнози, предоставени от заявителя.

   Друго участие в натура от трети лица се представя отделно от вноските за допустимите разходи в прогнозния бюджет. Неговата приблизителна стойност се посочва в прогнозния бюджет и не подлежи на по-нататъшна промяна.

3. Чрез дерогация от параграф 1, външно действие може да бъде финансирано изцяло от безвъзмездни средства, ако това е от съществено значение за неговото изпълнение. В такъв случай обосновката се посочва в решението за предоставяне на безвъзмездни средства.

4. Настоящият член не се прилага по отношение на намаленията на лихвените проценти и субсидиите за гаранционни такси.

Член 194

Принцип на забрана на кумулативно предоставяне и забрана на двойно финансиране

1. Всяко действие може да води до предоставянето само на една сума безвъзмездни средства от бюджета за един бенефициер, освен когато в съответните основни актове е разрешено друго.

   На един бенефициер може да бъде предоставена само една сума безвъзмездни средства за оперативни разходи от бюджета на финансова година.

   Дейностите могат да се финансират съвместно от отделни бюджетни редове от различни отговорни разпоредители с бюджетни кредити.

2. Заявителят незабавно информира разпоредителите с бюджетни кредити за всякакви многократни заявления и многократни плащания на безвъзмездни средства, свързани с едно и също действие или с една и съща работна програма.

3. При никакви обстоятелства едни и същи разходи не могат да се финансират два пъти от бюджета.

4. Параграфи 1 и 2 не се прилагат по отношение на посочените по-долу видове помощ, като когато е целесъобразно, Комисията може да реши да не проверява дали едни и същи разходи са били финансирани два пъти:

   а) помощи, изплатени на физически лица за учене, научни изследвания, обучение или образование;

   б) преки помощи, изплатени на най-нуждаещите се физически лица, като безработни лица и бежанци.

Член 195

Принцип на недопускане на печалба

1. Безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат извличането на печалба в рамките на действието или работната програма на бенефициера (т.нар. „принцип на недопускане на печалба“).

2. За целите на параграф 1 печалбата се определя като излишък, изчислен при плащането на окончателното салдо, на приходите спрямо допустимите разходи на действието или работната програма, при което приходите се ограничават до безвъзмездните средства от Съюза и постъпленията от това действие или работна програма.

   В случая на безвъзмездни средства за оперативни разходи сумите, предвидени за натрупване на резерви, не се вземат предвид при проверката на спазването на принципа на недопускане на печалба.

3. Параграф 1 не се прилага за:

а) действия, чиято цел е увеличаване на финансовия капацитет на бенефициера, или действия, които генерират приход, за да се гарантира тяхната непрекъснатост след периода на финансиране от Съюза, предвиден в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства;

б) помощи, изплатени на физически лица за учене, научни изследвания, обучение или образование, или други преки помощи, изплатени на най-нуждаещите се физически лица, като безработни лица и бежанци;

в) действия, изпълнявани от организации с нестопанска цел;

г) безвъзмездни средства под формата, посочена в член 125, параграф 1, първа алинея, букви а);

д) безвъзмездни средства с ниска стойност.

4. В случай че е извлечена печалба, Комисията има правото да събере процент от печалбата, съответстващ на вноската на Съюза за допустимите разходи, направени от бенефициера за изпълнение на действието или работната програма.

Член 196

Принцип на забрана за предоставяне със задна дата

1. Освен ако е предвидено друго в настоящия член, безвъзмездни средства не могат да бъдат предоставени със задна дата.

2. Безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

В такива случаи разходите, направени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, не са допустими освен:

а) в надлежно обосновани изключителни случаи, предвидени в основния акт; или

б) в случай на изключителна спешност за мерките, посочени в член 198, първа алинея, букви а) или б), при които намесата на ранен етап на Съюза би била от голямо значение.

В случаите, посочени във втора алинея, буква б), разходите на бенефициера преди датата на подаване на заявлението са допустими за финансиране от Съюза при следните условия:

а) причините за дерогацията са надлежно обосновани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити;

б) в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства изрично е предвидена начална дата на допустимост на разходите преди датата на подаване на заявленията.

Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити докладва в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9, за всеки от посочените в настоящия параграф случаи под заглавие „Дерогации от принципа на забрана за предоставяне със задна дата съгласно член 196 от Финансовия регламент“.

3. Безвъзмездни средства не се предоставят със задна дата за вече приключени действия.

4. При безвъзмездни средства за оперативни разходи споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства се подписва в срок до четири месеца от началото на финансовата година на бенефициера. Не се допуска финансиране на разходи, направени преди подаването на заявлението или преди началото на финансовата година на бенефициера. Първият транш се изплаща на бенефициера в срок до 30 календарни дни от подписване на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

ГЛАВА 3

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА И СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

Член 197

Съдържание и публикуване на поканите за представяне на предложения

1. Поканите за представяне на предложения съдържат:

   а) поставените цели;

   б) критериите за допустимост, отстраняване, подбор и предоставяне и подходящите оправдателни документи;

   в) условията за финансиране от Съюза, като се уточняват всички видове участие на Съюза, по-специално формите на безвъзмездните средства;

   г) условията и крайната дата за подаване на предложения;

   д) планираната дата, до която всички заявители ще бъдат информирани за резултатите от оценката на заявленията си и индикативната дата за подписване на споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства.

2. Датите, посочени в параграф 1, буква д), се определят въз основа на следните срокове:

   а) за информиране на всички заявители за резултатите от оценката на техните заявления — максимум шест месеца, считано от крайната дата за подаване на пълните предложения;

   б) за подписване със заявителите на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства — максимум три месеца, считано от датата на информиране на заявителите, че са успели.

Тези срокове могат да бъдат адаптирани, за да се вземе предвид времето, необходимо за спазване на специалните процедури, които могат да бъдат изисквани в основния акт в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011, и могат да бъдат надхвърлени в изключителни, надлежно обосновани случаи, по-специално за сложни действия, когато е налице голям брой предложения или закъснения по вина на заявителите.

Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити докладва в годишния си отчет за дейността за средната продължителност на сроковете, използвани за информиране на заявителите и за подписване на споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства. В случай на надхвърляне на сроковете, посочени в първа алинея, оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити посочва причините за това и ако липсва надлежна обосновка в съответствие с втора алинея, предлага коригиращо действие.

3. Поканите за представяне на предложения се публикуват на уебсайта на институциите на Съюза, както и чрез всякакви други подходящи средства, включително в *Официален вестник на Европейския съюз*, когато е необходимо да се осигури допълнителна публичност сред потенциалните бенефициери. Поканите за представяне на предложения могат да бъдат публикувани, при условие че бъде прието решението за финансиране, посочено в член 110, включително през годината, предхождаща изпълнението на бюджета. Всички изменения в съдържанието на поканите за представяне на предложения се публикуват при същите условия.

Член 198

Изключения от поканите за представяне на предложения

Безвъзмездни средства могат да бъдат отпускани без покана за представяне на предложения само в следните случаи:

а) за целите на хуманитарната помощ, операциите за спешна помощ, операциите за гражданска защита или за помощ за управление на кризи;

б) в други изключителни и надлежно обосновани извънредни ситуации;

в) в полза на органи, които имат правен или фактически монопол, или на органи, определени от държавите членки, под тяхна отговорност, когато тези държави членки са в положение на правен или фактически монопол;

г) в полза на органи, определени в основен акт по смисъла на член 58 като бенефициери, или на органи, определени от държавите членки, под тяхна отговорност, когато тези държави членки са определени с основен акт като бенефициери;

д) в случай на научни изследвания и технологично развитие, в полза на органи, определени в работната програма по член 110, когато основният акт изрично предвижда тази възможност и при условие че проектът не попада в обхвата на покана за представяне на предложения;

е) за дейности със специфични характеристики, за които е необходим определен вид орган поради неговите технически познания, тясна специализация или административни правомощия, при условие че тези дейности не попадат в обхвата на покана за представяне на предложения;

ж) на ЕИБ или ЕИФ — за действия, свързани с предоставянето на техническа помощ. В такива случаи член 199, параграф 1, букви а) — г) не се прилагат.

Когато конкретният вид орган, посочен в първа алинея, буква е), е държава членка, безвъзмездните средства могат да се отпускат без покана за представяне на предложения на органа, определен от държавата членка, която носи отговорност за това, за целите на изпълнение на действието.

Случаите, посочени в първа алинея, букви в) и е), се обосновават надлежно в решението за предоставяне на безвъзмездните средства.

Член 199

Съдържание на заявленията за безвъзмездни средства

1. Заявлението за безвъзмездни средства съдържа следното:

   а) информация за правния статут на заявителя, в т.ч. дали е неправителствена организация;

   б) клетвена декларация от заявителя в съответствие с член 139, параграф 1 и в съответствие с критериите за допустимост и подбор;

   Такава декларация не се изисква в случай на заявление за безвъзмездни средства с много ниска стойност.

   в) информация, необходима за доказване на финансовия и оперативния капацитет на заявителя за изпълнение на предложеното действие или работна програма, и ако бъде взето решение от отговорния разпоредител с бюджетни кредити въз основа на оценка на риска — придружаващи документи, потвърждаващи тази информация, като например отчета за приходите и разходите и счетоводния баланс за най-много последните три финансови години, за които сметките са приключени;

   Тази информация и придружаващи документи не се изискват от заявителите, за които не се прилага проверката на финансовия или оперативния капацитет в съответствие с член 201, параграф 5 или 6. Освен това придружаващи документи не се изискват за безвъзмездни средства с ниска стойност;

г) когато заявлението е за безвъзмездни средства за дейност, чиято стойност надхвърля 750 000 EUR, или за безвъзмездни средства за оперативни разходи на стойност над 100 000 EUR — изготвен от одобрен външен одитор одитен доклад, когато има такъв, и във всички случаи, когато задължителният одит се изисква съгласно правото на Съюза или националното право, в който се удостоверяват отчетите за най-много последните три налични финансови години. Във всички останали случаи заявителят представя лична декларация, подписана от негов упълномощен представител, който удостоверява валидността на отчетите за най-много последните три налични финансови години.

Първа алинея се прилага само към първото заявление, подадено от даден бенефициер до отговорен разпоредител с бюджетни кредити в рамките на една финансова година.

При споразумения между Комисията и няколко бенефициери праговете, посочени в първа алинея, се прилагат за всеки бенефициер.

При партньорствата, посочени в член 131, параграф 4, одитният доклад по първа алинея от настоящата буква, който обхваща последните две налични финансови години, трябва да бъде представен преди подписването на споразумението за финансово рамково партньорство.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, в зависимост от оценка на риска, да освободи от прилагането на изискването, посочено в първа алинея, учебни заведения, и в случай на споразумение с няколко бенефициери — бенефициерите, поели солидарна отговорност или които не носят финансова отговорност.

Първа алинея не се прилага за лицата и субектите, които се допускат при условията на непряко управление, доколкото те отговарят на условията, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква б), и в член 157;

д) описание на действието или работната програма и прогнозен бюджет, в който:

i) приходите са равни на разходите; и

ii) се посочват прогнозните допустими разходи за действието или работната програма.

Подточки i) и ii) не се прилагат за действия с няколко донори.

Чрез дерогация от подточка i), в надлежно обосновани случаи прогнозният бюджет може да включва провизии за непредвидени разходи или евентуални колебания на валутните курсове;

е) посочване на източниците и сумите от финансирането от Съюза, което е получено или за което е подадено заявление във връзка със същото действие или част от действие или с дейността на заявителя по време на същата финансова година, както и всяко друго финансиране, което е получено или за което е подадено заявление във връзка със същото действие.

2. Заявлението може да бъде разделено на няколко части, които да бъдат представени на различни етапи в съответствие с член 203, параграф 2.

Член 200

Критерии за допустимост

1. Критериите за допустимост определят условията за участие в покана за представяне на предложения.

2. Следните заявители отговарят на условията за участие в покана за представяне на предложения:

   а) юридически лица;

   б) физически лица, доколкото това се изисква от естеството или характеристиките на действието или целта, която си поставя заявителят;

   в) субекти, които нямат правосубектност съгласно приложимото национално право, при условие че техните представители имат способността да поемат правни задължения от името на субектите и че субектите предоставят гаранции за защитата на финансовите интереси на Съюза, които са равностойни на гаранциите, предоставени от юридически лица. По-специално заявителят трябва да разполага с финансов и оперативен капацитет, равностоен на този на юридическо лице. Представителите на заявителя доказват, че тези условия са изпълнени.

3. В поканата за представяне на предложения могат да се определят допълнителни критерии за допустимост, които се изготвят при надлежно отчитане на целите на действието и отговарят на принципите на прозрачност и недискриминация.

4. За целите на член 183, параграф 5 и на настоящия член Съвместният изследователски център се счита за юридическо лице, установено в държава членка.

Член 201

Критерии за подбор

1. Критериите за подбор дават възможност за оценка на способността на заявителя да изпълни предложеното действие или работна програма.

2. Заявителят разполага със стабилни и достатъчни източници на финансиране за поддържане на своята дейност през целия период, за който се отпускат безвъзмездните средства, и за участие в нейното финансиране (наричани по-долу „финансов капацитет“).

3. Заявителят притежава необходимата професионална компетентност и квалификация за изпълнение на предложеното действие или работна програма, освен ако в основния акт изрично е предвидено друго (наричани по-долу „оперативен капацитет“).

4. Финансовият и оперативният капацитет се проверяват по-специално въз основа на анализ на информация или придружаващи документи, посочени в член 199.

   Ако в поканата за представяне на предложения не се изискват придружаващи документи и ако отговорният разпоредител с бюджетни кредити има разумни основания да се съмнява във финансовия или оперативния капацитет на заявител, той изисква от заявителя да представи съответните документи.

   При партньорства проверката се извършва в съответствие с член 131, параграф 6.

5. Проверката на финансовия капацитет не се прилага за:

а) физически лица, получаващи помощ за образование;

б) най-нуждаещи се физически лица, като безработни лица и бежанци, които получават пряка помощ;

в) публични органи, включително организации на държавите членки;

г) международни организации;

д) лица или субекти, които кандидатстват за намаления на лихвените проценти и субсидии за гаранционни такси, при което целта на тези намаления и субсидии е увеличаване на финансовия капацитет на бенефициера или генерирането на приход***;***

е) лица или субекти, кандидатстващи за безвъзмездни средства с много ниска стойност.

Когато заявлението е подадено от няколко заявители, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, след оценка на риска, да реши да провери финансовия капацитет само на водещия заявител.

6. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, в зависимост от оценка на риска, да отмени задължението за проверка на оперативния капацитет на публични органи, организации на държавите членки или международни организации.

Член 202

Критерии за предоставяне

Критериите за предоставяне трябва да позволяват:

а) да се оцени качеството на подадените предложения с оглед на набелязаните цели и приоритети и на очакваните резултати;

б) да се предоставят безвъзмездни средства за действия или работни програми, които осигуряват максимална обща ефективност на финансирането от Съюза.

в) да се направи оценка на заявленията за безвъзмездни средства.

Член 203

Процедура за оценяване

1. Предложенията се оценяват въз основа на предварително обявени критерии за подбор и за предоставяне на средствата, за да се определят предложенията, които могат да бъдат финансирани.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити при необходимост разделя процеса на няколко процедурни етапа. Правилата, уреждащи процеса, се обявяват в поканата за представяне на предложения.

   Заявителите, чиито предложения са отхвърлени на някой от етапите, се уведомяват в съответствие с параграф 7.

   Едни и същи документи и информация не се изискват повече от веднъж по време на една и съща процедура.

3. Комисията за оценка по член 153 или, когато е приложимо, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска от заявителя да предостави допълнителна информация или да поясни придружаващите документи, представени в съответствие с член 154. Разпоредителят с бюджетни кредити съхранява подходяща документация за контактите със заявителите по време на процедурата.

4. След като приключат своята работа, членовете на комисията за оценка на предложенията подписват протокол с всички проверени предложения и с оценка на тяхното качество, както и с посочване на предложенията, които могат да получат финансиране.

   При необходимост в протокола се извършва класиране на оценените предложения и се правят препоръки за максималната сума, която да бъде предоставена, както и за евентуални несъществени корекции по заявлението за безвъзмездни средства.

Протоколът се съхранява за бъдещи справки.

5. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска от заявител да коригира заявлението си с оглед на препоръките на комисията за оценка. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити съхранява подходяща документация за контактите със заявителите по време на процедурата.

6. Въз основа на оценката отговорният разпоредител с бюджетни кредити взема решение, което съдържа най-малко:

   а) предмета и общата сума по решението;

   б) имената на успелите заявители, наименованието на действията, приетите суми и мотивите за избора, включително когато той не съвпада със становището на комисията за оценка;

   в) имената на отхвърлените заявители и мотивите за тяхното отхвърляне.

7. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити информира писмено заявителите за решенията по техните заявления. В случай че заявената сума не е предоставена, съответната институция на Съюза посочва основанията за отхвърляне на заявлението. Отхвърлените заявители се уведомяват възможно най-бързо за резултата от оценката на техните заявления и при всички случаи в срок от 15 календарни дни след уведомяването на успелите заявители.

8. За безвъзмездни средства, предоставени съгласно член 198, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да:

   а) реши да не прилага параграфи 2 и 4 от настоящия член и член 153;

   б) да обедини съдържанието на доклада за оценка и на решението за предоставяне на безвъзмездни средства в един документ и да подпише този документ.

Член 204

Споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства се отпускат въз основа на писмено споразумение.

2. Споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства съдържа най-малко следното:

а) предмета,

б) бенефициера;

в) продължителността, а именно:

i) датата, от която поражда действие;

ii) началната дата и продължителността на действието или финансовата година на финансирането;

г) описание на действието или, за безвъзмездни средства за оперативни разходи — описание на работната програма с описание на очакваните резултати;

д) максималната сума на финансирането от Съюза, изразена в евро, прогнозния бюджет за действието или работната програма и формата на безвъзмездните средства;

е) правилата за докладване и плащане и правилата за възлагане, предвидени в член 208;

ж) приемането от страна на бенефициера на задълженията, посочени в член 129;

з) разпоредби относно видимостта на финансовата помощ от Съюза, освен в надлежно обосновани случаи, когато публичното оповестяване не е възможно или подходящо;

и) приложимото право, което е правото на Съюза, допълнено при необходимост от национално право, посочено в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Дерогация може да се допусне в споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, сключени с международни организации;

й) компетентния съд или арбитражния съд за решаване на спорове.

3. Паричните задължения на различни от държавите субекти или лица, произтичащи от изпълнението на споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства, могат да бъдат изпълнявани в съответствие с член 100, параграф 2.

4. Изменения на споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства не могат да имат за цел или резултат промени на споразуменията, които поставят под въпрос решението за предоставяне на безвъзмездни средства или противоречат на принципа на равното третиране на заявителите.

ГЛАВА 4

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИТЕ СРЕДСТВА

Член 205

Размер на безвъзмездните средства и обхват на констатациите от одита

1. Размерът на безвъзмездните средства става окончателен само след като отговорният разпоредител с бюджетни кредити приеме окончателните доклади, и когато е приложимо — отчетите, без това да засяга последващите одити, проверки и разследвания от съответната институция на Съюза, OLAF или Сметната палата. Член 132, параграф 4 се прилага и след като размерът на безвъзмездните средства е станал окончателен.

2. Когато контролът или одитите установят системни или повтарящи се нередности, измами или нарушение на задълженията, за които отговаря бенефициерът и които имат съществени последици за редица случаи на безвъзмездни средства, предоставени на бенефициера при сходни условия, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може

да спре изпълнението на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства или плащанията по всички съответни безвъзмездни средства или, когато е целесъобразно — да прекрати съответните споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства с въпросния бенефициер, като вземе предвид сериозността на констатациите.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може освен това да намали безвъзмездните средства, да отхвърли недопустимите разходи и да събере сумите, изплатени недължимо по всички предоставени безвъзмездни средства, засегнати от системните или повтарящите се нередности, измами или нарушение на задълженията, посочени в първа алинея, които могат да подлежат на одити, проверки и разследвания в съответствие със съответните споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити определя сумите, които да бъдат намалени или събрани, когато е възможно и практически осъществимо, въз основа на разходите, които са недължимо декларирани като допустими за всеки случай на предоставени безвъзмездни средства, след приемане на преразгледаните доклади и финансови отчети, представени от бенефициера.

4. Когато не е възможно или практически осъществимо да се определи точно размерът на недопустимите разходи за всеки случай на предоставени безвъзмездни средства, сумите, които трябва да бъдат намалени или събрани, могат да се определят чрез екстраполиране на процента намаление или събиране, който се прилага по отношение на безвъзмездни средства, за които е било доказано наличието на системни или повтарящи се нередности, измами или нарушение на задълженията, а когато недопустимите разходи не могат да служат като основа за определяне на сумите, които да бъдат намалени или събрани, чрез прилагането на единна ставка, при спазване на принципа на пропорционалност. На бенефициера се дава възможност да предложи надлежно обоснован алтернативен метод или ставка преди намалението или събирането.

Член 206

Оправдателни документи при заявки за плащания

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити определя оправдателните документи, които се изисква да придружават заявката за плащане.

2. За всеки случай на предоставяне на безвъзмездни средства предварителното финансиране може да се раздели на няколко транша в съответствие с доброто финансово управление. Заявката за следващ транш по предварителното финансиране се придружава от декларация на бенефициера за усвояването на предходните траншове по предварителното финансиране. Траншът се плаща в пълен размер, ако най-малко 70% от общата стойност на предишното предварително финансиране е била усвоена. В противен случай траншът се намалява със сумите, които все още не са усвоени, докато не бъде достигнат този праг.

3. Без да се засяга задължението му да предостави оправдателни документи, бенефициерът заявява под клетва, че съдържащата се в заявките за плащане информация е пълна, надеждна и вярна. Бенефициерът заявява също така, че извършените разходи са допустими в съответствие със споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства, както и че заявките за плащане са обосновани с подходящи оправдателни документи, които могат да бъдат проверени.

4. Сертификат за финансовите отчети на действието или на работната програма и съответните сметки могат да се изискат от отговорния разпоредител с бюджетни кредити в подкрепа на междинните плащания или плащанията на остатъка от сумата. Такъв сертификат се изисква въз основа на оценка на риска, като се вземат предвид по-специално размерът на безвъзмездните средства, сумата за плащане, естеството на бенефициера и естеството на подкрепяните дейности.

   Този сертификат се изготвя от одобрен външен одитор или при публичните органи — от квалифицирано и независимо длъжностно лице.

Със сертификата се удостоверява съгласно методика, одобрена от отговорния разпоредител с бюджетни кредити и въз основа на договорени процедури в съответствие с международните стандарти, че разходите, декларирани от бенефициера във финансовите отчети, на които се основава заявката за плащане, са действителни, точно осчетоводени и допустими съгласно реда и условията на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. В специфични и надлежно обосновани случаи отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска сертификат под формата на становище или под друга форма в съответствие с международните стандарти.

5. За целите на плащане и въз основа на оценка на риска отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска доклад от оперативна проверка, издаден от независимо трето лице и одобрен от отговорния разпоредител. В доклада от оперативната проверка се посочва, че оперативната проверка е извършена според методика, одобрена от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, както и дали действието или работната програма са реално изпълнени съгласно условията, посочени в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

Член 207

Финансова подкрепа за трети лица

Когато изпълнението на действие или на работна програма изисква предоставянето на финансова подкрепа на трети лица, бенефициерът може да предостави такава финансова подкрепа, ако условията за предоставянето ѝ са определени в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства между бенефициера и Комисията, без бенефициерът да има право на преценка.

Счита се, че няма право на преценка, ако в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства се конкретизира следното:

а) максималният размер на финансовата подкрепа, която може да бъде платена на трето лице, като той не надвишава 60 000 EUR, както и критериите за определяне на точният размер;

б) различните видове дейности, които могат да получат такава финансова подкрепа, въз основа на определен списък;

в) определението на лицата или категориите лица, които могат да получават такава финансова подкрепа, и критериите за предоставянето ѝ.

Прагът, посочен във втора алинея, буква а), може да бъде надвишен за целите на хуманитарната помощ, операциите за спешна помощ, операциите за гражданска защита, за помощ за управление на кризи, или когато в противен случай постигането на целите на действията би било невъзможно или прекомерно трудно.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити предоставя информация относно случаите, посочени в параграф 3 от настоящия член, в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9.

Член 208

Договори за изпълнение

1. Без да се засягат директиви 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС, и когато изпълнението на дейността или работната програма изисква възлагане на поръчка, бенефициерът може да възложи поръчката в съответствие с обичайните си практики на закупуване, при условие че поръчката се възложи на икономически най-изгодната оферта или ако е подходящо, на офертата с най-ниската цена, като се избягва конфликт на интереси.

2. Когато изпълнението на действието или работната програма изисква възлагане на поръчка на стойност над 60 000 EUR, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, ако е надлежно обосновано, да наложи на бенефициера спазването на специални правила в допълнение към тези по параграф 1.

Тези специални правила се основават на правилата в настоящия регламент и са пропорционални на стойността на съответните поръчки, на относителния размер на участието на Съюза в общите разходи на дейността, както и на риска. Тези специални правила се включват в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

ДЯЛ IX

НАГРАДИ

Член 209

Общи правила

1. Наградите се присъждат в съответствие с принципите на прозрачност и равно третиране. Наградите насърчават постигането на целите на политиките на Съюза.

2. Наградите не се присъждат пряко без конкурс.

Конкурсите за награди с единична стойност от 1 000 000 EUR или повече могат да се публикуват само ако тези награди са посочени в решението за финансиране по член 110 и след като информацията за тези награди е представена на Европейския парламент и на Съвета.

3. Размерът на наградата не зависи от направените от победителя разходи.

4. Когато изпълнението на дадено действие или работна програма изисква присъждането на награди на трети лица от бенефициер, бенефициерът може да присъжда такива награди, при условие че критериите за допустимост и за присъждане, размерът или видът на наградите и условията на плащане или доставка са определени в споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства между бенефициера и Комисията, без право на преценка.

Член 210

Правила на конкурсите, присъждане и публикуване

1. В правилата на конкурсите:

а) се посочват критериите за допустимост;

б) се определят условията и крайният срок за регистрация на заявителите, ако това се изисква, както и крайният срок за подаване на заявления;

в) се посочват критериите за отстраняване, определени в член 138, и основанията за отхвърляне, предвидени в член 143;

г) се предвижда лична отговорност на заявителите в случай на иск, свързан с дейностите, извършвани в рамките на конкурса;

д) се предвижда приемането от страна на победителите на задълженията, посочени в член ***128***, и на задълженията за публичност, посочени в правилата на конкурса;

е) се посочват критериите за присъждане, които трябва да бъдат такива, че да може да се оцени качеството на заявленията спрямо поставените цели и очакваните резултати, както и да се определи обективно дали заявленията са успешни;

ж) се посочва размерът или видът на наградата или наградите;

з) се посочват условията на плащане или доставка на наградите на победителите след тяхното присъждане.

За целите на първа алинея, буква а) бенефициерите се допускат, освен ако в правилата на конкурса изрично е предвидено друго.

Член 197, параграф 3 се прилага *mutatis mutandis* за публикуването на конкурси.

2. В правилата на конкурсите могат да се определят условията за отмяна на конкурса, по-специално когато неговите цели не могат да бъдат изпълнени.

3. Наградите се присъждат от отговорния разпоредител с бюджетни кредити след оценка от комисията за оценка, посочена в член 153.

Член 203, параграфи 4 и 6 се прилагат *mutatis mutandis* за решението за присъждане на награда.

4. Заявителите се уведомяват възможно най-бързо за резултата от оценката на техните заявления и при всички случаи в срок до 15 календарни дни, след като разпоредителят с бюджетни кредити вземе решение за присъждане на наградата.

Решението за присъждане на наградата се съобщава на спечелилия заявител и служи като правно задължение.

5. Всички награди, присъдени през финансова година, се публикуват в съответствие с член 38, параграфи 1 — 4.

След публикуването, при поискване от Европейския парламент и от Съвета, Комисията им изпраща доклад относно:

а) броя на заявителите през изминалата година;

б) броя на заявителите и процента на успешните заявления за всеки конкурс;

в) списък с експертите, взели участие в комисиите за оценка през изминалата година, като се посочва процедурата за техния подбор.

ДЯЛ X

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ И ФИНАНСОВА ПОМОЩ

ГЛАВА 1

ОБЩОПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ

Член 211

Обхват и изпълнение

1. Когато най-добрият начин за постигане на целите на политика на Съюза е чрез финансови инструменти, бюджетни гаранции или финансова помощ от бюджета, Съюзът може да създава такива инструменти и да предоставя такива гаранции и такава помощ чрез основен акт, определящ обхвата и срока им.

2. Държавите членки могат да участват финансово във финансовите инструменти на Съюза, бюджетните гаранции или финансовата помощ. Ако е разрешено от основния акт, трети лица също могат да участват.

3. Когато финансовите инструменти или бюджетните гаранции се изпълняват при пряко управление, Комисията се грижи финансовите посредници и крайните получатели да спазват *mutatis mutandis* член 158, параграф 2.

4. Когато финансовите инструменти се изпълняват при споделено управление с държавите членки, се прилагат съответните секторни разпоредби.

5. Когато финансовите инструменти или бюджетните гаранции се изпълняват при непряко управление, Комисията сключва споразумения със субектите съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки ii), iii), v) и vi). Когато системите, правилата и процедурите на тези субекти са били оценени съгласно член 157, параграфи 3 и 4, те могат да разчитат напълно на тези системи, правила и процедури. Когато изпълняват финансовите инструменти и бюджетните гаранции при непряко управление, тези субекти могат да сключват споразумения с финансови посредници, които се избират в съответствие с процедури, равностойни на прилаганите от Комисията. Тези субекти включват изискванията съгласно член 158, параграф 2 в посочените споразумения.

Комисията продължава да носи отговорност за съответствието на уредбата за изпълнението на финансовите инструменти и бюджетните гаранции с принципа на добро финансово управление и съдейства за постигането на определените и обвързани със срок цели на политиките, чиито крайни продукти и/или резултати са измерими. Комисията отговаря за изпълнението на финансовите инструменти и бюджетните гаранции, без да се засяга правната и договорната отговорност на субектите, на които е възложено изпълнението, в съответствие с приложимото право и член 129.

В случаите, когато трети държави участват финансово във финансовите инструменти или бюджетните гаранции по параграф 2, в основния акт може да се даде възможност за определяне на допустими изпълняващи субекти или контрагенти от съответните трети държави.

6. Сметната палата има пълен достъп до всяка информация, свързана с финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовата помощ, включително чрез проверки на място.

Сметната палата е външният одитор, отговорен за проектите и програмите, подпомагани от финансов инструмент, бюджетна гаранция или финансова помощ.

Член 212

Принципи и условия, приложими за финансовите инструменти и за бюджетните гаранции

1. Финансовите инструменти и бюджетните гаранции се използват в съответствие с принципите на добро финансово управление, прозрачност, пропорционалност, недискриминация, равно третиране и субсидиарност, както и съобразно целите на тези финансови инструменти и бюджетни гаранции.

2. Финансовите инструменти и бюджетните гаранции:

а) служат за преодоляване на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации и предоставят подкрепа по пропорционален начин само за крайните получатели, които се считат за икономически жизнеспособни съгласно международно приетите стандарти към момента на предоставяне на финансовата помощ от Съюза;

б) постигат допълняемост, като предотвратяват замяната на потенциална подкрепа и инвестиции от други публични или частни източници;

в) не нарушават конкуренцията на вътрешния пазар и са съвместими с правилата за държавна помощ;

г) постигат ефект на ливъридж и мултиплициращ ефект с целеви обхват на стойностите, основаващ се на предварителна оценка на съответния финансов инструмент или бюджетна гаранция, чрез мобилизиране на обща инвестиция, чийто размер е по-голям от размера на участието или гаранцията на Съюза,

включително, когато е целесъобразно, максимално използване на частни инвестиции;

д) се изпълняват така, че да е налице общ интерес от това изпълняващите субекти или контрагентите, участващи в изпълнението, да постигнат целите на политиката, определени в съответния основен акт; това се постига чрез разпоредби по въпроси като съвместни инвестиции, изисквания за поделяне на риска или финансови стимули, като същевременно се предотвратяват конфликти на интереси с други дейности на субектите или контрагентите;

е) предвиждат възнаграждение за Съюза, което е в съответствие с поделянето на риска между финансовите участници и с целите на политиката на финансовия инструмент или бюджетната гаранция;

ж) когато се дължи възнаграждение на изпълняващите субекти или контрагентите, участващи в изпълнението, предвиждат това възнаграждение да бъде основано на постигнатите резултати и да включва:

i) административни такси за субекта или контрагента като възнаграждение за работата, извършена при изпълнението на даден финансов инструмент или бюджетна гаранция, които, доколкото е възможно, се основават на извършените операции или изплатените суми; и

ii) когато е уместно, стимули, свързани с политиката, за насърчаване на постигането на целите на политиката или за насърчаване на резултатността от изпълнението на финансовия инструмент или бюджетната гаранция.

Извънредните разходи могат да бъдат възстановени в надлежно обосновани случаи;

з) се основават на предварителни оценки, индивидуално или като част от програма, в съответствие с член 34, съдържащи разяснения относно избора на вида финансова операция, като се вземат предвид поставените цели на политиката и свързаните с това финансови рискове и икономии за бюджета.

Оценките, посочени в първа алинея, буква з), се подлагат на преглед и се актуализират, за да се отчете ефектът от значителни социално-икономически промени върху обосновката на финансовия инструмент или бюджетната гаранция.

3. Без да се засягат секторните разпоредби относно споделеното управление, приходите, включително дивиденти, прираст на капитала, гаранционни такси и лихви по заеми и по суми по доверителни сметки, изплатени на Комисията, или по доверителните сметки, открити за финансовите инструменти или бюджетните гаранции и с възможност да бъдат отнесени към подкрепата от бюджета в рамките на финансов инструмент или бюджетна гаранция, се записват в бюджета след приспадане на разноските и таксите за управление.

Годишните възстановени суми, включително върнатият капитал, освободените гаранции и погашенията на главницата по заеми, изплатени на Комисията или по доверителните сметки, открити за финансовите инструменти или бюджетните гаранции и с възможност да бъдат отнесени към подкрепата от бюджета в рамките на финансов инструмент или бюджетна гаранция, са вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 3, буква е) и се използват за същия финансов инструмент или бюджетна гаранция, без да се засяга член ***218, параграф 4***, за срок, не по-дълъг от срока на поемане на бюджетно задължение, плюс две години, освен ако в основния акт е предвидено друго.

Комисията взема предвид тези вътрешни целеви приходи, когато предлага размера на бъдещите средства за финансови инструменти или бюджетни гаранции.

Независимо от втора алинея, неизплатената сума на целевите приходи, разрешени съгласно основния акт, която следва да бъде отменена или приключена, може също да бъде зачислена на друг финансов инструмент, преследващ сходни цели, когато това е предвидено в основния акт, с който се създава този финансов инструмент.

4. Разпоредителят с бюджетни кредити, отговорен за финансов инструмент, бюджетна гаранция или финансова помощ, изготвя финансов отчет, обхващащ периода от 1 януари до 31 декември, в съответствие с член 249 и със счетоводните правила, посочени в член 80 и в международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС).

   За финансовите инструменти и бюджетните гаранции, които се изпълняват при непряко управление, отговорният разпоредител с бюджетни кредити се уверява, че субектите по член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки ii), iii), v) и vi) предоставят до 15 февруари следващата финансова година неодитирани финансови отчети, обхващащи периода от 1 януари до 31 декември и изготвени в съответствие с посочените в член 80 и МССПС счетоводни правила, както и всяка информация, която е необходима за изготвянето на финансовите отчети съгласно член 82, параграф 2, а до 15 април следващата финансова година — одитирани финансови отчети.

5. Когато финансовите инструменти или бюджетните гаранции са комбинирани в едно споразумение със съпътстваща подкрепа от бюджета, включително безвъзмездни средства, настоящият дял се прилага за цялата мярка. Докладването се извършва в съответствие с член 41, параграфи 4 и 5, като ясно се посочва кои части от мярката са финансови инструменти или бюджетни гаранции.

Член 213

Финансов пасив на Съюза

1. Финансовият пасив и общият размер на нетните плащания от бюджета в нито един момент не надвишават:

   а) за финансовите инструменти — размера на съответното бюджетно задължение, поето за инструмента;

б) за бюджетните гаранции — размера на бюджетната гаранция, разрешен от основния акт;

в) за финансовата помощ — максималния размер на средствата, които Комисията е оправомощена да заеме, за да финансира разрешената от основния акт финансова помощ, и съответната лихва.

2. Бюджетните гаранции и финансовата помощ могат да създадат условен пасив за Съюза, който надхвърля единствено финансовите активи, предоставени за покриване на финансовия пасив на Съюза, ако това е предвидено в основен акт за създаване на бюджетна гаранция или финансова помощ и при посочените в него условия.

3. За целите на предвидената в член ***256*** годишна оценка, условните пасиви, произтичащи от бюджетните гаранции или финансовата помощ, поети от бюджета, се считат за устойчиви, ако прогнозираната им многогодишна динамика е съвместима със сроковете, определени в регламента, с който се установява многогодишната финансова рамка, предвиден в член 312, параграф 2 от ДФЕС, и с тавана на годишните бюджетни кредити за плащания, предвидени в член 3, параграф 1 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053.

Член 214

Провизиране на финансови пасиви

1. За бюджетните гаранции и финансовата помощ за трети държави основният акт съдържа процент на провизиране като процент от размера на разрешения финансов пасив. Този размер не включва участието, посочено в член 211, параграф 2.

Основният акт предвижда преглед на процента на провизиране най-малко веднъж на всеки три години.

2. Определянето на процент на провизиране се ръководи от качествена и количествена оценка от Комисията на финансовите рискове, произтичащи от бюджетна гаранция или финансова помощ на трета държава, в съответствие с принципа на предпазливост, при което активите и печалбите не се надценяват и пасивите и загубите не се подценяват.

Освен ако в основния акт за установяване на бюджетна гаранция или финансова помощ на трета държава е предвидено друго, процентът на провизиране се основава на общото провизиране, необходимо авансово за покриване на очакваните нетни загуби, както и на достатъчен предпазен буфер. Без да се засягат правомощията на Европейския парламент и на Съвета, общото провизиране се натрупва за периода, предвиден в съответния финансов отчет, посочен в член 35.

3. За финансов инструмент се прави провизиране, когато е необходимо, за да се реагира на бъдещи плащания, свързани с поети бюджетни задължения на този финансов инструмент.

4. Следните ресурси допринасят за провизирането:

а) вноски от бюджета при пълно спазване на регламента, с който се установява многогодишната финансова рамка, и след като бъдат разгледани възможностите за преразпределение;

б) възвръщаемост на инвестициите от средствата, държани в общия фонд „Провизии“;

в) суми, събрани от неизправни длъжници в съответствие с процедурата за събиране, предвидена в гаранцията или споразумението за заем;

г) приходи и всякакви други плащания, получени от Съюза в съответствие с гаранцията или споразумението за заем;

д) когато е приложимо, вноски в брой от страна на държавите членки и трети лица съгласно член 211, параграф 2.

Само ресурсите по първа алинея, букви а) — г) от настоящия параграф се вземат предвид при изчисляването на провизирането, което произтича от процента на провизиране, посочен в параграф 1.

5. Провизиите се използват за плащане при:

а) искания за плащане по бюджетната гаранция;

б) изплащането на задължения, свързани с поети бюджетни задължения за финансовия инструмент;

в) финансови задължения, произтичащи от заемането на средства съгласно член 223, параграф 1;

г) когато е приложимо — други разходи, свързани с изпълнението на финансови инструменти, бюджетни гаранции и финансова помощ за трети държави.

6. Когато провизиите за бюджетна гаранция надвишават размера на провизирането, произтичащ от процента на провизиране по параграф 1 от настоящия член, се използват средствата, посочени в параграф 4, първа алинея, букви б), в) и г) от настоящия член, свързани с тази гаранция, в рамките на допустимия срок, предвиден в основния акт, но без да се надхвърля етапът на натрупване на провизирането и без да се засяга член 216, параграф 4, за да се възстанови бюджетната гаранция до първоначалния ѝ размер.

7. Комисията незабавно уведомява Европейския парламент и Съвета и може да предложи подходящи мерки за попълване или увеличаване на процента на провизиране, когато:

а) в резултат на искания за плащане по бюджетна гаранция нивото на провизиите за тази бюджетна гаранция пада под 50% от процента на провизиране, посочен в параграф 1, и също така когато то спадне под 30% от процента на провизиране, или когато може да спадне под който и да е от тези проценти в рамките на една година в съответствие с оценка на риска, извършена от Комисията;

б) държава, получаваща финансова помощ от Съюза, не плати на падежа.

Член 215

Общ фонд „Провизии“

1. Провизирането за покриване на финансовите пасиви, произтичащи от финансови инструменти, бюджетни гаранции или финансова помощ, се държи в общ фонд „Провизии“.

Финансовото управление на активите на общия фонд „Провизии“ се възлага на Комисията.

2. Общите печалби или загуби от инвестирането на ресурсите, държани в общия фонд „Провизии“, се разпределят пропорционално между съответните финансови инструменти, бюджетни гаранции или финансова помощ.

Финансовият управител на ресурсите в общия фонд „Провизии“ поддържа минимален размер от ресурсите на фонда в парични средства или техни еквиваленти в съответствие с пруденциалните правила и с прогнозите за плащания, предоставени от разпоредителите с бюджетни кредити, отговарящи за финансовите инструменти, бюджетните гаранции или финансовата помощ.

Финансовият управител на ресурсите в общия фонд „Провизии“ може да сключва споразумения за обратно изкупуване, като ресурсите на общия фонд „Провизии“ служат като провизии за изплащането на средства от фонда, когато тази процедура основателно се очаква да бъде от по-голяма полза за бюджета от продажбата на ресурси в рамките на срока на заявката за плащане. Продължителността или разсрочването на споразуменията за обратно изкупуване, свързани с плащане, са ограничени до необходимия минимум, за да могат да се сведат до минимум загубите за бюджета.

3. В съответствие с член 77, параграф 1, първа алинея, буква г) и член 86, параграфи 1 и 2 счетоводителят установява процедурите, които трябва да се прилагат за приходните и разходните операции, и със съгласието на финансовия управител на ресурсите в общия фонд „Провизии“ — за активите и пасивите, свързани с общия фонд „Провизии“.

4. В изключителните случаи, когато Комисията е извършила прехвърляне съгласно член 30, параграф 1, първа алинея, буква ж), тя незабавно уведомява Европейския парламент и Съвета за това и спешно предлага мерки, необходими за възстановяването на бюджетната позиция на гаранцията, от която е извършен трансферът, като същевременно изцяло спазва таваните, предвидени в регламента, с който се установява многогодишната финансова рамка.

Член 216

Ефективен процент на провизиране

1. Провизирането на бюджетните гаранции и на финансовата помощ за трети държави в общия фонд „Провизии“ се основава на ефективен процент на провизиране. Този процент осигурява равнище на защита спрямо финансовите пасиви на Съюза, равностойно на равнището, което би било осигурено със съответните проценти на провизиране, ако ресурсите бяха държани и управлявани отделно.

2. Приложимият ефективен процент на провизиране е процент от всеки първоначален процент на провизиране, определен съгласно член 214, параграф 2, втора алинея. Той се прилага само за размера на ресурсите в общия фонд „Провизии“, предвидени за плащания при искания за плащане по гаранции в рамките на една година. Той предвижда изразено като процент отношение между размера на паричните средства и техните еквиваленти в общия фонд „Провизии“, необходими за изпълнение на задълженията при искания за плащане по гаранции, и общия размер на паричните средства и техните еквиваленти, които биха били необходими във всеки гаранционен фонд за изпълнение на задълженията при искания за плащане по гаранции, ако ресурсите бяха държани и управлявани отделно, като и двете посочени стойности съответстват на еквивалентен ликвиден риск. Това отношение не може да е под 95%. При изчисляването на ефективния процент на провизиране се вземат предвид:

   а) прогнозата за входящите и изходящите парични потоци в общия фонд „Провизии“, като се отчита първоначалният етап от натрупването на общо провизиране в съответствие с член 214, параграф 2, втора алинея;

   б) корелацията на риска между бюджетните гаранции и финансовата помощ за трети държави;

   в) пазарните условия.

До 1 юли 2020 г. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 275 за допълване на настоящия регламент с подробни правила за изчисляването на ефективния процент на провизиране, включващи методика за това изчисляване.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 275 с цел изменение на минималното отношение, посочено в първа алинея от настоящия параграф, предвид натрупания опит от функционирането на общия фонд „Провизии“, като при това продължава да прилага предпазлив подход в съответствие с принципа на добро финансово управление. Минималното отношение не може да се определи на стойност под 85%.

3. Ефективният процент на провизиране се изчислява ежегодно от финансовия управител на ресурсите в общия фонд „Провизии“ и този процент е отправната точка за изчисляването от Комисията на вноските от бюджета в съответствие с член 214, параграф 4, буква а), а впоследствие — съгласно параграф 4, буква б) от настоящия член.

4. След изчисляването на годишния ефективен процент на провизиране в съответствие с параграфи 1 и 2 от настоящия член, в рамките на бюджетната процедура се извършват и се представят в работния документ, посочен в член 41, параграф 5, буква з), следните операции:

   а) всеки излишък от провизии за бюджетна гаранция или финансова помощ за трета държава се връща в бюджета;

   б) всяко попълване на средствата на фонда се извършва на годишни траншове в рамките на срок, не по-дълъг от три години, без да се засяга член 214, параграф 6.

5. След консултация със счетоводителя Комисията изготвя насоки за управлението на ресурсите в общия фонд „Провизии“ в съответствие с подходящи пруденциални правила и без да включва спекулативните операции с деривати. Тези насоки се прилагат към споразумението с финансовия управител на ресурсите в общия фонд „Провизии“.

На всеки три години се извършва независима оценка на адекватността на насоките, която се предава на Европейския парламент и на Съвета.

Член 217

Годишни доклади

1. В допълнение към задължението за докладване, установено в член ***256***, Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета относно общия фонд „Провизии“.

2. Посоченият в параграф 1 доклад съдържа информация за финансовото управление, резултатите от изпълнението и риска за общия фонд „Провизии“ към края на предходната календарна година, както и за финансовите потоци в общия фонд „Провизии“ през предходната календарна година; в него са посочени и съществените операции, както и всяка информация от значение за степента на финансов риск за Съюза.

ГЛАВА 2

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

РАЗДЕЛ 1

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Член 218

Правила и изпълнение

1. Без да се засяга член 211, параграф 1, финансови инструменти могат да бъдат създавани в надлежно обосновани случаи, без да се разрешават с основен акт, при условие че тези инструменти са включени в проектобюджета в съответствие с член 41, параграф 4, първа алинея, буква д).

2. Комисията управлява финансовите инструменти хармонизирано и опростено, по-специално що се отнася до осчетоводяването, докладването, мониторинга и управлението на финансовия риск.

3. Когато Съюзът участва във финансов инструмент с миноритарен дял, Комисията осигурява спазването на настоящия дял в съответствие с принципа на пропорционалност, според размера и стойността на участието на Съюза в инструмента. Независимо обаче от размера и стойността на участието на Съюза в инструмента, Комисията осигурява спазването на членове 129 и 158, член 212, параграфи 2 и 4, член 41, параграф 4, и по отношение на налагащите отстраняване положения, посочени в член 138, параграф 1, буква г) — на дял V, глава 2, раздел 2.

4. Когато Европейският парламент или Съветът считат, че финансов инструмент не е постигнал ефективно своите цели, те могат да поискат от Комисията да внесе предложение за преразгледан основен акт с цел постепенно приключване на инструмента. В случай на постепенно приключване на финансов инструмент всяка нова сума, изплатена за този инструмент съгласно член 212, параграф 3, се счита за общи приходи и се връща в бюджета.

5. Целите на финансовите инструменти или на група от финансови инструменти на равнище механизъм и в съответните случаи — тяхната конкретна правна форма и място на регистрация, се публикуват на уебсайта на Комисията.

6. Субектите, на които е възложено изпълнението на финансови инструменти, могат да откриват доверителни сметки по смисъла на член 85, параграф 3 от името на Съюза. Тези субекти изпращат съответните извлечения от сметките на отговорната служба на Комисията. Плащанията към доверителни сметки се извършват от Комисията въз основа на заявки за плащане, които са надлежно обосновани с прогнози за отпусканите суми, като се взема предвид наличното салдо по доверителните сметки и необходимостта да се избягват прекомерно големите салда по тези сметки.

Член 219

Финансови инструменти, изпълнявани пряко от Комисията

1. Финансовите инструменти могат да се изпълняват пряко съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) чрез следните средства:

   а) специален инвестиционен механизъм, в който Комисията участва заедно с други публични или частни инвеститори с цел увеличаване на ефекта на ливъридж на финансовото участие на Съюза;

   б) заеми, гаранции, капиталови участия и други инструменти за поделяне на риска, различни от инвестиции в специализирани инвестиционни механизми, предоставяни пряко на крайните получатели или чрез финансови посредници.

2. Специалните инвестиционни механизми, посочени в параграф 1, буква а), се създават съгласно правото на държава членка. В областта на външната дейност те могат също така да бъдат създадени съгласно правото на държава, различна от държава членка. Ръководителите на такива механизми са задължени по закон или по договор да действат добросъвестно като професионални ръководители.

3. Ръководителите на специалните инвестиционни механизми, посочени в параграф 1, буква а), и финансовите посредници или крайните получатели на финансовите инструменти се подбират, като се отчитат естеството на финансовия инструмент, който трябва да се изпълни, опитът и финансовият и оперативният капацитет на съответните субекти, както и икономическата жизнеспособност на проектите на крайните получатели. Подборът е прозрачен, обоснован от обективни причини и не поражда конфликт на интереси.

Член 220

Комбиниране със средства, изпълнявани при споделено управление

1. При комбиниране на изпълнявани при споделено управление средства с подкрепа от финансови инструменти, създадени съгласно настоящия раздел, се водят отделни записи.

2. Средствата, изпълнявани при споделено управление, се записват в отделни сметки и се използват в съответствие с целите на съответните средства за дейностите и крайните получатели, които са съобразени с програмата или програмите, от които се правят комбинираниятa.

3. По отношение на комбинирането на средства, изпълнявани при споделено управление, с подкрепа от финансовите инструменти, създадени съгласно настоящия раздел, се прилагат секторните разпоредби.

РАЗДЕЛ 2

БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ

Член 221

Правила за бюджетните гаранции

1. С основния акт се определят:

а) сумата по бюджетната гаранция, която не се надхвърля в нито един момент, без да се засяга член 211, параграф 2;

б) видовете операции, обхванати от бюджетната гаранция.

2. Участието от държавите членки за бюджетните гаранции съгласно член 211, параграф 2 може да бъде предоставено под формата на гаранции или на парични средства.

Участието от трети лица за бюджетните гаранции съгласно член 211, параграф 2 може да бъде предоставено под формата на парични средства.

Бюджетната гаранция се увеличава с участието, посочено в първа и втора алинея. Плащания при предявяване на гаранцията се извършват, когато е необходимо, с участие от държавите членки или от трети лица на база *pari passu*. Комисията подписва споразумение с участниците, което съдържа по-специално разпоредби относно условията на плащане.

Член 222

Изпълнение на бюджетните гаранции

1. Бюджетните гаранции са неотменими, безусловни и се изпълняват при поискване за видовете обхванати операции.

2. Бюджетни гаранции се изпълняват съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) или, в изключителни случаи, съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а).

3. Дадена бюджетна гаранция обхваща единствено операциите по финансиране и инвестиране, които отговарят на член 212, параграф 2, първа алинея, букви а) — г).

4. Контрагентите финансират със собствени ресурси операциите, обхванати от бюджетната гаранция.

5. Комисията сключва гаранционно споразумение с контрагента. Издаването на бюджетната гаранция е обвързано с влизането в сила на гаранционното споразумение.

6. Контрагентите ежегодно представят на Комисията:

а) оценка на риска и информация за категоризацията на операциите, покрити от бюджетната гаранция, както и очакваните неизпълнения;

б) информация за непогасените финансови задължения, произтичащи за Съюза от бюджетната гаранция, разбити по отделни операции;

в) общата сума на печалбите или загубите, произтичащи от операциите, покрити от бюджетната гаранция.

РАЗДЕЛ 3

ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Член 223

Правила и изпълнение

1. Финансовата помощ от Съюза за държавите членки или трети държави отговаря на предварително определени условия и е под формата на заем или кредитна линия или друг инструмент, който се счита за подходящ за осигуряване на ефективност на помощта. За тази цел в съответния основен акт Комисията се оправомощава да заеме необходимите средства от името на Съюза на капиталовите пазари или от финансови институции.

▌

2. Финансовата помощ от Съюза се отпуска в евро, освен в надлежно обосновани случаи.

3. Финансовата помощ се изпълнява пряко от Комисията.

4. Комисията сключва споразумение с държавата бенефициер, което съдържа разпоредби, в които се предвижда:

а) че държавата бенефициер извършва редовни проверки за това дали полученото финансиране се използва правилно предвид предварително определени условия, предприема съответните мерки за предотвратяване на нередности и измами, а ако е необходимо — правни действия за събирането на средствата, предоставени в рамките на финансовата помощ, които са били незаконно присвоени;

б) защита на финансовите интереси на Съюза;

в) изрично оправомощаване на Комисията, OLAF и Сметната палата да упражняват правомощията си, предвидени в член 129;

г) че Съюзът има право да поиска предсрочно погасяване на заема, ако се установи, че при управлението на финансовата помощ държавата бенефициер е извършила измама или корупция или друга незаконна дейност във вреда на финансовите интереси на Съюза;

д) че всички поети от Съюза разходи във връзка с финансовата помощ се покриват от държавата бенефициер.

5. Комисията изплаща заемите по възможност на траншове, ако са изпълнени условията, свързани с финансовата помощ. Когато тези условия не се изпълняват, Комисията спира или отменя изплащането на финансовата помощ.

Член 224

Диверсифицирана стратегия за финансиране

1. Комисията прилага диверсифицирана стратегия за финансиране, включваща получаване на заемите, разрешени съгласно член 5, параграф 1 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053, и освен в надлежно обосновани случаи, операции по получаване на заеми и по управление на дълга за финансиране на програми за финансова помощ. Диверсифицираната стратегия за финансиране се прилага чрез всички необходими трансакции, насочени към редовно присъствие на капиталовия пазар, основава се на обединяване на инструменти за финансиране и използва общ пул за ликвидност.

2. Комисията установява необходимите ред и условия за прилагането на диверсифицираната стратегия за финансиране. Комисията информира редовно и изчерпателно Европейския парламент и Съвета за всички аспекти на своята стратегия за получаване на заеми и управление на дълга.

ДЯЛ XI

ФИНАНСИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ

Член 225

Общи разпоредби

На европейските политически партии по смисъла на член 2, точка 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 (наричани по-долу „европейските политически партии“) може да бъде предоставяно пряко финансиране от бюджета в съответствие с посочения регламент предвид приноса им за формирането на европейско политическо съзнание и за изразяването на политическата воля на гражданите на Съюза.

Член 226

Принципи

1. Финансирането се използва само за възстановяване на посочения в член 17, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 процент от оперативните разходи на европейските политически партии, пряко свързани с целите на тези партии, посочени в член 17, параграф 5 и член 21 от същия регламент.

2. Финансирането може да се използва за възстановяване на разходи, свързани със сключени от европейските политически партии договори, при условие че при възлагането на договорите не е имало конфликт на интереси.

3. Финансирането не се използва за извличане на преки или непреки лични ползи, в парични средства или в натура, на отделни членове или служители на европейска политическа партия. Финансовите средства не се използват за пряко или непряко финансиране на дейности на трети лица, по-специално на национални политически партии или политически фондации на европейско или национално равнище, било то под формата на безвъзмездни средства, дарения, заеми или други подобни споразумения. За целите на настоящия параграф субектите, свързани с европейски политически партии, не се считат за трети лица, когато тези субекти са част от административната организация на европейските политически партии съгласно устава на партиите. Финансирането не се използва за никоя от целите, изключени с член 22 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

4. Финансирането се подчинява на принципите на прозрачност и равно третиране, в съответствие с критериите, установени в Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

5. Финансирането се отпуска от Европейския парламент на годишна основа, като се публикуват данни за него в съответствие с член 38, параграфи 1 — 4 от настоящия регламент и с член 32, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

6. Европейските политически партии, които получават финансови средства, не получават пряко или непряко друг вид финансиране от бюджета. По-специално се забраняват даренията от бюджетите на политическите групи в Европейския парламент. При никакви обстоятелства едни и същи разходи не се финансират два пъти от бюджета.

   Финансирането не засяга възможността европейските политически партии да формират резерви със суми от техните собствени ресурси в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

7. Ако европейска политическа фондация по смисъла на член 4, точка 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 реализира излишък на приходите спрямо разходите в края на финансова година, за която е получила безвъзмездни средства за оперативни разходи, частта от този излишък в размер до 25% от общите приходи за посочената година може да бъде пренесена за следващата година, при условие че се използва преди края на първото тримесечие на тази следваща година.

Член 227

Бюджетни аспекти

Финансирането, както и бюджетните кредити, заделени за независими външни органи или експерти по одит, посочени в член 23 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014, се изплащат от бюджетния раздел, отнасящ се за Европейския парламент.

Член 228

Покана за финансиране

1. Финансирането се отпуска чрез покана за финансиране, която се публикува всяка година най-малко на уебсайта на Европейския парламент.

2. На дадена европейска политическа партия може да бъде предоставено финансиране само веднъж годишно.

3. Европейска политическа партия може да получи финансиране само ако подаде заявление за финансиране по реда и условията, посочени в поканата за финансиране.

4. В поканата за финансиране се определят условията, при които заявител може да получи финансиране в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014, както и критериите за отстраняване.

5. В поканата за финансиране се определя най-малко характерът на разходите, които могат да бъдат възстановени чрез предоставените финансови средства.

6. В поканата за финансиране се изисква представянето на прогнозен бюджет.

Член 229

Процедура за предоставяне на финансирането

1. Заявленията за финансиране се представят надлежно в рамките на срока в писмена форма, включително, когато е целесъобразно, в защитен електронен формат.

2. Финансиране не се предоставя на заявители, които по време на процедурата за предоставянето му се намират в едно или повече от положенията, посочени в член 138, параграф 1 и член 143, параграф 1, както и на тези, които са регистрирани като отстранени в базата данни по член 144.

3. Заявителите удостоверяват, че не се намират в някое от положенията, посочени в параграф 2.

4. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да бъде подпомаган от комисия при оценяването на заявленията за финансиране. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити определя правилата за състава, назначаването и дейността на тази комисия, както и правилата за предотвратяване на конфликти на интереси.

5. Заявленията, които отговарят на критериите за допустимост и за отстраняване, се подбират въз основа на критериите за предоставяне на финансиране, определени в член 19 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

6. В решението на отговорния разпоредител с бюджетни кредити се посочват най-малко:

   а) предметът и общата сума на финансирането;

   б) имената на избраните заявители и одобрените суми за всеки от тях;

   в) имената на отхвърлените заявители и мотивите за тяхното отхвърляне.

7. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити информира писмено заявителите за решенията по техните заявления. Ако заявлението за финансиране бъде отхвърлено или поисканите суми не бъдат предоставени частично или изцяло, отговорният разпоредител с бюджетни кредити посочва основанията за отхвърлянето на заявлението или за отказа да бъдат предоставени поисканите суми, по-специално по отношение на критериите за допустимост и за отпускане, посочени в параграф 5 от настоящия член и в член 228, параграф 4. Ако заявлението бъде отхвърлено, отговорният разпоредител с бюджетни кредити уведомява заявителя за всички налични средства за административно и/или съдебно обжалване, предвидени в член 134, параграф 2.

8. Финансирането се отпуска въз основа на писмено споразумение.

Член 230

Форми на финансиране

1. Финансирането може да бъде под формата на:

   а) възстановяване на процент от действително извършените възстановими разходи;

   б) възстановяване въз основа на единични разходи;

   в) еднократни суми;

   г) финансиране с единна ставка;

   д) комбинация от формите, посочени в букви а) — г).

2. Могат да бъдат възстановявани само разходите, които отговарят на установените в поканите за финансиране критерии и които не са направени преди датата на подаване на заявлението.

3. Споразумението, посочено в член 229, параграф 8, включва разпоредби, които позволяват да се провери дали са били спазени условията за предоставяне на еднократни суми, финансиране с единна ставка или въз основа на единични разходи.

4. Финансирането се изплаща в пълен размер под формата на еднократно предварително плащане, освен когато в надлежно обосновани случаи отговорният разпоредител с бюджетни кредити реши друго.

Член 231

Гаранции

Ако счете за целесъобразно и пропорционално, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, след преценка на всеки отделен случай и въз основа на анализ на риска, да изиска от европейска политическа партия да предостави предварително гаранция с цел да се ограничат финансовите рискове, свързани с плащането на предварителното финансиране, само когато, с оглед на анализа на риска, е налице непосредствен риск европейската политическа партия да се окаже в някое от положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 139, параграф 1, букви а) и г) от настоящия регламент, или когато решение на Органа за европейските политически партии и европейските политически фондации, създаден съгласно член 6 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 (наричан по-долу „Органът“), е съобщено на Европейския парламент и на Съвета съгласно член 10, параграф 4 от същия регламент.

Разпоредбите на член 156 се прилагат *mutatis mutandis* за гаранциите, които могат да бъдат поискани в случаите по първа алинея от настоящия член за плащанията на предварителното финансиране за европейските политически партии.

Член 232

Използване на финансирането

1. Финансирането се разходва в съответствие с член 226.

2. Всяка част от финансирането, която не е използвана в рамките на финансовата година, за която се отнася (година n), се разходва за възстановими разходи, направени до 31 декември от година n+1. Оставащата част от финансирането, която не е изразходвана в рамките на този срок, се възстановява в съответствие с дял IV, глава 6.

3. Европейските политически партии спазват максималния процент на съфинансиране, определен в член 17, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014. Оставащите суми от финансирането за предходната година не се използват за финансиране на частта, която европейските политически партии трябва да осигурят от собствените си

ресурси. Финансирането от трети лица за съвместни мероприятия не се счита за част от собствените ресурси на европейска политическа партия.

4. Европейските политически партии използват частта от финансирането, която не е била използвана в рамките на финансовата година, за която се отнася, преди да използват финансирането, предоставено след тази година.

5. Лихвите, натрупани от плащанията по предварително финансиране, се считат за част от финансирането.

Член 233

Доклад относно използването на финансирането

1. В съответствие с член 23 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 европейските политически партии представят за одобрение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити своя годишен доклад относно използването на финансирането и своите годишни финансови отчети.

2. Годишният отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9, се изготвя от отговорния разпоредител с бюджетни кредити въз основа на годишния доклад и годишните финансови отчети, посочени в параграф 1 от настоящия член. При изготвянето на отчета могат да бъдат използвани и други оправдателни документи.

Член 234

Сума на финансирането

1. Сумата на финансирането не става окончателна, докато отговорният разпоредител с бюджетни кредити не одобри годишния доклад и годишните финансови отчети, посочени в член 233, параграф 1. Одобрението на годишния доклад и на годишните финансови отчети не засяга последващите проверки от Органа.

2. Всяка неизразходвана сума по предварителното финансиране става окончателна едва когато бъде използвана от европейска политическа партия за плащане на възстановими разходи, които отговарят на критериите, определени в поканата за финансиране.

3. Когато дадена европейска политическа партия не изпълнява задълженията си, свързани с използването на финансирането, финансирането се спира, намалява или прекратява, след като на съответната европейска политическа партия се даде възможност да представи своето становище.

4. Преди да извърши плащане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити проверява дали съответната европейска политическа партия все още е регистрирана в регистъра по член 7 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 и дали не ѝ е била наложена някоя от санкциите, предвидени в член 27 от посочения регламент, между датата на нейното заявление и края на финансовата година, за която се отнася финансирането.

5. Когато дадена европейска политическа партия вече не е регистрирана в регистъра по член 7 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 или е ѝ била наложена някоя от санкциите, предвидени в член 27 от посочения регламент, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да спре, намали или прекрати финансирането и да събере недължимо платените средства по споразумението, посочено в член 229, параграф 8 от настоящия регламент, пропорционално на сериозността на грешките, нередностите, измамите или други нарушения на задълженията, свързани с използването на финансирането, след като на съответната европейска политическа партия се даде възможност да представи своето становище.

Член 235

Контрол и санкции

1. Във всяко споразумение, посочено в член 229, параграф 8, се предвижда изрично Европейският парламент да упражнява своите правомощия за контрол, по документи и на място, както и OLAF и Сметната палата да упражняват съответната си компетентност и правомощия, посочени в член 129, спрямо всички европейски политически партии, които са получили финансиране от Съюза, както и техните изпълнители и подизпълнители.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да налага ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции в съответствие с членове 138 и 139 от настоящия регламент и член 27 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014.

Член 236

Водене на документация

1. Европейските политически партии съхраняват цялата документация и всички оправдателни документи, които се отнасят за финансирането, в продължение на пет години след последното плащане, свързано с финансирането.

2. Данните, отнасящи се за одити, обжалвания, съдебни спорове или уреждане на претенции, произтичащи от използването на финансирането или от разследвания на OLAF, ако получателят е уведомен за тях, се запазват до приключването на тези одити, обжалвания, съдебни спорове, уреждане на претенции или разследвания.

Член 237

Избор на външни органи или експерти по одита

Независимите външни органи или експерти по одита, посочени в член 23 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014, се избират чрез процедура за възлагане. Срокът на договорите им е не по-дълъг от пет години. След два последователни договора се счита, че е налице конфликт на интереси, който може да има отрицателно отражение върху извършването на одита.

ДЯЛ XII

ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

Член 238

Доверителни фондове на Съюза за външни действия

1. За действия в спешни ситуации и след спешни ситуации, породени от криза, или за тематични действия Комисията може да създава доверителни фондове на Съюза за външни действия (наричани по-долу „доверителни фондове на Съюза“) по силата на сключено с други донори споразумение.

   Доверителни фондове на Съюза се създават само когато чрез споразумения с други донори е осигурено финансиране от източници, различни от бюджета.

   Комисията се консултира с Европейския парламент и Съвета относно намерението си да създаде доверителен фонд на Съюза за действия в спешни ситуации и след спешни ситуации.

   Създаването на доверителен фонд на Съюза за тематични действия подлежи на одобрение от Европейския парламент и от Съвета.

   За целите на трета и четвърта алинея от настоящия параграф Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета изготвения от нея проект на решение относно създаването на доверителен фонд на Съюза. Тези проекти на решение включват описание на целите на доверителния фонд на Съюза, обосновката за създаването му в съответствие с параграф 3, посочване на срока му и предварителните споразумения с други донори. Проектът на решение съдържа също така проект за учредително споразумение, което ще бъде сключено с други донори.

2. Комисията представя изготвените от нея проекти на решения относно финансирането на доверителен фонд на Съюза на компетентния комитет, предвиден в основния акт, съгласно който вноската от Съюза се предоставя на доверителния фонд на Съюза. Компетентният комитет не се приканва да дава становище по аспектите, които вече са представени на Европейския парламент и на Съвета за консултация или за одобрение съгласно параграф 1, трета, четвърта и пета алинея съответно.

3. Доверителните фондове на Съюза се създават и изпълняват само при следните условия:

   а) намесата на Съюза има добавена стойност: целите на доверителните фондове на Съюза, по-специално поради своя обхват или потенциални последици, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, отколкото на национално равнище и използването на съществуващите финансови инструменти няма да бъде достатъчно за постигане на целите на политиките на Съюза;

   б) доверителните фондове на Съюза осигуряват ясна политическа видимост на Съюза и управленски преимущества, както и по-добър контрол от страна на Съюза върху рисковете и плащането на вноските на Съюза и на другите донори;

   в) доверителните фондове на Съюза не дублират други съществуващи механизми за финансиране или сходни инструменти, без да осигуряват допълняемост;

   г) целите на доверителните фондове на Съюза съответстват на целите на инструмента на Съюза или на бюджетната позиция, от които се финансират.

4. За всеки доверителен фонд на Съюза се създава управителен съвет, председателстван от Комисията, с цел да се осигури справедливо представителство на донорите, както и с цел да се вземат решения за използването на средствата. Управителният съвет включва представител на всяка неучастваща държава членка като наблюдател. Правилата за състава на съвета и неговият вътрешен правилник се определят в учредителното споразумение на доверителния фонд на Съюза. Тези правила включват изискването за положителен вот от Комисията за окончателното приемане на решението за използването на средствата.

5. Доверителните фондове на Съюза се създават за ограничен срок, определен в тяхното учредително споразумение. Този срок може да бъде удължен с решение на Комисията при условията на процедурата по параграф 1 по искане на управителния съвет на съответния доверителен фонд на Съюза и след като Комисията представи доклад, в който се обосновава удължаването на срока и се потвърждава по-специално, че условията по параграф 3 са изпълнени.

Европейският парламент и/или Съветът могат да поискат от Комисията да спре бюджетните кредити за доверителен фонд на Съюза или да преразгледа учредителното споразумение с цел ликвидация на доверителен фонд на Съюза, когато е целесъобразно, по-специално въз основа на информацията, представена в посочения в член 41, параграф 6 работен документ. В такъв случай неусвоените средства се възстановяват пропорционално в бюджета като общ приход и на участващите държави членки и другите донори.

Член 239

Изпълнение на доверителните фондове на Съюза за външни действия

1. Доверителните фондове на Съюза се изпълняват в съответствие с принципите на добро финансово управление, прозрачност, пропорционалност, недискриминация и равно третиране, както и съобразно специфичните цели, определени във всяко отделно учредително споразумение, и при пълно спазване на правата за проверка и контрол на финансовото участие на Съюза от страна на Европейския парламент и на Съвета.

2. Действията, финансирани по доверителните фондове на Съюза, могат да се изпълняват пряко от Комисията съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) и непряко със субектите, изпълняващи средства на Съюза съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки i), ii), iii), v) и vi).

3. Поемането на задължения за средствата и плащането на средствата се извършва от финансовите участници от Комисията по смисъла на дял IV, глава 4. Счетоводителят на Комисията изпълнява функциите на счетоводител на доверителните фондове на Съюза. Той отговаря за утвърждаване на счетоводните процедури и сметкоплана за всички доверителни фондове на Съюза. Вътрешният одитор на Комисията, OLAF и Сметната палата упражняват спрямо доверителните фондове на Съюза същите правомощия като упражняваните от тях спрямо останалите извършвани от Комисията действия.

4. Вноските на Съюза и на другите донори не се включват в бюджета и постъпват в специална банкова сметка. Специалната банкова сметка на доверителния фонд на Съюза се открива и закрива от счетоводителя. Всички операции, направени през годината по специалната банкова сметка, се записват по съответния ред в сметките на доверителния фонд на Съюза.

   Вноските на Съюза се прехвърлят по специалната банкова сметка въз основа на заявки за плащане, надлежно обосновани с прогнози за отпусканите суми, като се взема предвид наличното салдо по сметката и произтичащата необходимост от допълнителни плащания. Прогнозите за отпусканите суми се осигуряват за годината или, когато е целесъобразно, за шестмесечие.

   Вноските на другите донори се вземат предвид при постъпването им в специалната банкова сметка на доверителния фонд на Съюза и според размера в евро, получен при валутния обмен в момента на получаването им по специалната банкова сметка. Лихвите, натрупани по специалната банкова сметка на доверителния фонд на Съюза, се инвестират в доверителния фонд на Съюза, освен ако в учредителното споразумение за доверителния фонд на Съюза е предвидено друго.

5. Комисията се оправомощава да използва до 5% от сумите в доверителния фонд на Съюза, за да покрие разходите си за управление през годините, в които е започнато използването на вноските, посочени в параграф 4. Независимо от първото изречение и за да се избегне двойното начисляване на разходи, разходите за управление, произтичащи от вноската на Съюза в доверителния фонд на Съюза, се приспадат от тази вноска единствено до степента, в която тези разходи не са били покрити от други бюджетни редове. За срока на доверителния фонд на Съюза тези такси за управлението се приравняват на целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), подточка ii).

В допълнение към годишния доклад, посочен в член 258, финансовото отчитане на операциите, извършени от всеки доверителен фонд на Съюза, се извършва два пъти годишно от разпоредителя с бюджетни кредити.

Комисията също така докладва ежемесечно за хода на изпълнението на всеки доверителен фонд на Съюза.

Доверителните фондове на Съюза подлежат всяка година на независим външен одит.

Член 240

Финансово участие на Съюза в глобалните инициативи

1. ***С оглед на подходящото координиране на действията с множество партньори за справяне с глобалните предизвикателства*** Съюзът може да участва във финансиране, което не е свързано с финансирането на глобални инициативи с обединено финансиране от множество донори, когато такова действие спомага за постигането на целите на неговите политики и когато ***другите*** инструменти за изпълнение на бюджета не са достатъчни за това. ***Когато е възможно и целесъобразно, Комисията се присъединява към всеки управителен съвет или еквивалентен управителен комитет***.

2. Преди да вземе решение за финансово участие в глобална инициатива и възможно най-рано, Комисията информира Европейския парламент и Съвета за размера на финансовото участие в глобалната инициатива съгласно съответния основен акт, като обяснява причините и целесъобразността на финансовото участие, включително как то би осигурило видимост за Съюза чрез финансирането от Съюза.

3. Финансовото участие на Съюза в глобалните инициативи подлежи на следните условия предвид естеството на финансирането от Съюза:

а) финансовото участие на Съюза в инициативата е малцинствено спрямо общото ѝ финансиране към момента на предоставяне на вноската на Съюза;

б) финансовото участие на Съюза се третира наравно с донорите със сходен мащаб, а когато една или няколко държави членки също финансират инициативата, участието на Съюза се ползва поне със същата степен на защита, с каквато се ползват финансовите участия на съответните държави членки;

в) налице е подходящо отчитане на резултатите от инициативата, в т.ч. чрез подходящи показатели ***за крайния продукт и въздействието***;

г) инициативата се провежда по правила, които гарантират добро финансово управление, прозрачност, недискриминация и равно третиране при използването на средствата на Съюза в съответствие с принципа на пропорционалност;

д) налице са подходящи ***вътрешни и външни*** системи за предотвратяване и борба с нередностите и измамите, като е налице и редовно докладване за функционирането им, както и подходящи правила за възстановяване на средства от страна на инициативата, в т.ч. за използването на тези средства за същата инициатива.

При съмнение за сериозни нередности — измама, корупция или конфликт на интереси, на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската прокуратура — по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество по силата на Регламент (ЕС) 2017/1939, OLAF***, одитните органи на Комисията*** и Сметната палата ***се предоставя съгласно*** уредбата на инициативата ***имаща отношение*** информация и ***те*** провеждат съвместни мисии за одит, контрол или разследване със съответния предвиден по инициативата орган, в съответствие с член 129.

4. В решението относно финансирането на инициативата се включва обосновка на условията, посочени в параграф 3, първа алинея.

5. За финансовото участие на Съюза в глобалните инициативи се прилага *mutatis mutandis* предвидената в член 157, параграф 6 процедура.

Член 241

Използване на подкрепа от бюджета

1. Когато е предвидено в съответните основни актове, Комисията може да предостави подкрепа от бюджета на трета държава, ако са изпълнени следните условия:

   а) управлението на публичните финанси на третата държава е достатъчно прозрачно, надеждно и ефективно;

   б) третата държава е въвела достатъчно надеждни и подходящи секторни или национални политики;

   в) третата държава е въвела макроикономически политики, ориентирани към стабилност;

   г) третата държава е въвела достатъчен и своевременен достъп до изчерпателна и достоверна бюджетна информация.

2. Изплащането на вноската на Съюза се основава на изпълнението на условията, посочени в параграф 1, включително подобряването на управлението на публичните финанси. Освен това някои плащания могат да бъдат обвързани с постигането на етапни цели, измерени чрез обективни показатели за изпълнението, отразяващи резултатите и напредъка във времето на реформите в съответния сектор.

3. В трети държави Комисията подкрепя зачитането на принципите на правовата държава, развитието на парламентарния контрол, капацитета за одит и антикорупционния капацитет, както и подобряването на прозрачността и публичния достъп до информация.

4. Съответните споразумения за финансиране, сключени с третата държава, съдържат:

   а) задължение за третата държава да предоставя своевременно на Комисията надеждна информация, която да позволи на Комисията да направи оценка на изпълнението на условията, посочени в параграф 2;

   б) правото Комисията да прекрати споразумението за финансиране, ако третата държава наруши задължение, свързано със зачитането на правата на човека, на демократичните принципи и на принципите на правовата държава, както и при тежки случаи на корупция;

   в) подходящи разпоредби, съгласно които третата държава се задължава незабавно да възстанови изцяло или частично финансирането на съответната операция, ако бъде установено, че плащането на съответните средства на Съюза е било опорочено от сериозни нередности, допуснати от тази държава.

   За обработката на възстановяването, посочено в първа алинея, буква в) от настоящия параграф, може да се приложи член 101, параграф 1, втора алинея.

Член 242

Хонорувани външни експерти

1. Институциите на Съюза могат да изберат и хоноруват външни експерти, които да ги подпомагат при оценяване на заявленията за безвъзмездни средства, проектите и офертите и да предоставят становища и съвети в конкретни случаи.

2. На уебсайта на съответната институция на Съюза се публикува покана за заявяване на интерес.

   Поканата за заявяване на интерес включва описание на задачите, тяхната продължителност и фиксираните условия за възнаграждението.

3. Всички заинтересовани физически лица могат да подадат заявление във всеки един момент през срока на валидност на поканата за заявяване на интерес, с изключение на последните три месеца от този срок.

4. В резултат на поканата за заявяване на интерес се изготвя списък с експерти. Списъкът е валиден за срок, не по-дълъг от пет години от публикуването му, или за срока на многогодишна програма, свързана със задачите. В случай на предвидено редуване на експертите, валидността на списъка може да надхвърля срока на финансовата програма.

5. Стойността на договора е под праговете, посочени в член 178, параграф 1. Тя може да бъде надхвърлена само по изключение и в надлежно обосновани случаи, за да се позволи на институциите на Съюза да се конкурират при равни условия с останалите пазарни участници.

6. Тези хонорувани външни експерти получават възнаграждение въз основа на предварително обявена фиксирана сума и се избират въз основа на професионалните си качества. Подборът се извършва въз основа на критерии за подбор, които са в съответствие с принципите на недискриминация, равно третиране и отсъствие на конфликт на интереси.

7. За целите на дял V, раздел 2, глава 2 тези експерти се третират като получатели.

Член 243

Нехонорувани експерти

Институциите на Съюза могат да възстановяват пътни и дневни разходи, направени от поканени или упълномощени от тях лица, както и когато е приложимо, да им изплащат други компенсации.

Член 244

Нефинансови дарения

1. Институциите и органите на Съюза могат да предоставят нефинансови дарения под формата на услуги, доставки или строителство.

2. Нефинансовите дарения се предоставят в съответствие с принципите на прозрачност и равно третиране, както и когато е приложимо, с предвидените в секторните разпоредби изисквания. Те спомагат за постигането на целите на политиките на Съюза.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити предоставя информация относно нефинансовите дарения в годишния отчет за дейността, посочен в член 74, параграф 9.

4. В случай на доставки на трайни продукти, финансирани с бюджетни кредити за административни разходи, и в съответствие със счетоводните правила и стандарти, посочени в член 80, институциите и органите на Съюза не могат да предоставят нефинансови дарения, преди въпросните продукти да са били частично амортизирани.

Член 245

Такси за членство и други плащания на членски внос

Съюзът може да плаща членски внос за участие в органи, в които той е член или наблюдател.

Член 246

Финансиране на членовете и персонала на институциите на Съюза

Институциите на Съюза могат да финансират членовете и персонала на институциите на Съюза, в т.ч. асоциации на настоящи и бивши членове на Европейския парламент, както и европейските училища.

ДЯЛ XIII

ГОДИШНИ ОТЧЕТИ И ДРУГО ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

ГЛАВА 1

ГОДИШНИ ОТЧЕТИ

РАЗДЕЛ 1

СЧЕТОВОДНА РАМКА

Член 247

Устройство на отчетите

Годишните отчети на Съюза се изготвят за всяка финансова година, която започва на 1 януари и завършва на 31 декември. Тези отчети се състоят от следните елементи:

а) консолидираните финансови отчети, в които се представя, в съответствие със счетоводните правила, посочени в член 80, консолидирането на финансовата информация, съдържаща се във финансовите отчети на институциите на Съюза, на органите на Съюза, посочени в член 70, както и на други органи, отговарящи на критериите за счетоводно консолидиране;

б) съвкупните отчети за изпълнение на бюджета, в които се представя информацията, съдържаща се в отчетите за изпълнението на бюджета на институциите на Съюза.

Член 248

Оправдателни документи

Всяко осчетоводяване се основава на подходящи оправдателни документи в съответствие с член 75.

Член 249

Финансови отчети

1. Финансовите отчети се представят в милиони евро и в съответствие със счетоводните правила, посочени в член 80; те се състоят от:

   а) счетоводния баланс, който представя всички активи и пасиви и финансовото състояние на 31 декември от предходната финансова година;

   б) отчета за финансовия резултат, който представя икономическия резултат за предходната финансова година;

   в) отчета за паричните потоци, в който се посочват събраните и изплатените суми през финансовата година и крайното салдо на касовите средства;

   г) отчета за промените в нетните активи, в който се представя общ преглед на движенията през финансовата година в резервите и натрупаните резултати.

2. Чрез бележките към финансовите отчети се допълва и пояснява информацията, представена в посочените в параграф 1 отчети, и се предоставя цялата допълнителна информация, предвидена в счетоводните правила по член 80 и международно приетата счетоводна практика, когато тази информация има отношение към дейностите на Съюза. Бележките съдържат най-малко следната информация:

   а) счетоводни принципи, правила и методи;

   б) обяснителни бележки с допълнителна информация, която не се съдържа в основния текст на финансовите отчети, но е необходима за обективното представяне на сметките.

3. След приключване на финансовата година и до датата на представяне на общите сметки счетоводителят извършва корекции, които, без да водят до изплащане или събиране на суми за тази година, са необходими за даването на вярна и обективна представа за тези сметки.

РАЗДЕЛ 2

ОТЧЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

Член 250

Отчети за изпълнението на бюджета

1. Отчетите за изпълнението на бюджета се представят в милиони евро и са съпоставими на годишна база. Те се състоят от:

   а) отчетите, в които се агрегират всички бюджетни операции за финансовата година като приходи и разходи;

   б) бюджетния резултат, който се изчислява въз основа на годишното бюджетно салдо, посочено в Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053;

   в) обяснителните бележки, с които се допълва и пояснява информацията, представена в отчетите.

2. Отчетите за изпълнението на бюджета имат същото устройство като самия бюджет.

3. Отчетите за изпълнението на бюджета съдържат:

а) данни за приходите, по-специално промените в прогнозните приходи, изпълнението на приходите и установените вземания;

б) данни за промените в общия размер на наличните бюджетни кредити за поети задължения и за плащания;

в) данни за усвояването на общите налични бюджетни кредити за поети задължения и за плащания;

г) данни за непогасените поети задължения, за пренесените от предходната финансова година и за поетите през текущата финансова година задължения.

4. По отношение на данните за приходите към отчета за изпълнението на бюджета се прилага справка с разбивка по държави членки за размера на сумите в системата на собствените ресурси, които подлежат на събиране към края на финансовата година и за които има нареждане за събиране.

РАЗДЕЛ 3

ГРАФИК ЗА ГОДИШНИТЕ ОТЧЕТИ

Член 251

Междинни отчети

1. Счетоводителите на институциите на Съюза, различни от Комисията, и на органите, посочени в член 247, изпращат до 1 март от следващата финансова година своите междинни отчети на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата.

2. Счетоводителите на институциите на Съюза, различни от Комисията, и на органите, посочени в член 247, изпращат до 1 март от следващата финансова година изискваната счетоводна информация за целите на консолидирането на счетоводителя на Комисията по определения от него начин и формат.

3. Счетоводителят на Комисията консолидира междинните отчети по параграф 2 с междинните отчети на Комисията и до 31 март от следващата финансова година изпраща на Сметната палата по електронен път междинните отчети на Комисията и консолидираните междинни отчети на Съюза.

Член 252

Одобряване на окончателните консолидирани отчети

1. До 1 май Сметната палата представя своите констатации по междинните отчети на институциите на Съюза, различни от Комисията, и на всеки от органите, посочени в член 247, а до 15 май представя своите констатации по междинните отчети на Комисията и консолидираните междинни отчети на Съюза.

2. Счетоводителите на институциите на Съюза, различни от Комисията, и на органите, посочени в член 247, изпращат до 15 май изискваната счетоводна информация на счетоводителя на Комисията, по определения от него начин и формат, с оглед на изготвянето на окончателните консолидирани отчети.

   Институциите на Съюза, различни от Комисията, и всеки от органите, посочени в член 247, изпращат своите окончателни отчети до 1 юни на Европейския парламент, на Съвета, на Сметната палата и на счетоводителя на Комисията.

3. На същата дата, на която предава своите окончателни отчети, счетоводителят на всяка институция на Съюза и на всеки орган, посочени в член 247, изпраща на Сметната палата с копие до счетоводителя на Комисията писмо-изявление относно тези окончателни отчети.

   Окончателните отчети се придружават от бележка, съставена от счетоводителя, в която той декларира, че окончателните отчети са изготвени в съответствие с настоящия дял и с приложимите счетоводни принципи, правила и методи, посочени в бележките към финансовите отчети.

4. Счетоводителят на Комисията изготвя окончателните консолидирани отчети въз основа на информацията, представена съгласно параграф 2 от настоящия член от институциите на Съюза, различни от Комисията, и органите, посочени в член 247.

   Окончателните консолидирани отчети се придружават от бележка, съставена от счетоводителя на Комисията, в която той декларира, че окончателните консолидирани отчети са изготвени в съответствие с настоящия дял и с приложимите счетоводни принципи, правила и методи, посочени в бележките към финансовите отчети.

5. След като одобри окончателните консолидирани отчети и своите собствени окончателни отчети, до 30 юни Комисията ги изпраща по електронен път на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата.

   До същата дата счетоводителят на Комисията предава на Сметната палата писмо-изявление относно окончателните консолидирани отчети.

   До 31 юли Сметната палата приема становище за надеждността на годишните отчети на Съюза и на отчетите на всяка от институциите и органите, посочени в член 247.

6. До 15 ноември окончателните консолидирани отчети се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* заедно с декларацията за достоверност, представена от Сметната палата в съответствие с член 287 от ДФЕС и член 106а от Договора за Евратом.

ГЛАВА 2

ИНТЕГРИРАНИ ДОКЛАДИ ЗА ФИНАНСИТЕ И УПРАВЛЕНСКАТА ОТГОВОРНОСТ

Член 253

Интегрирани доклади за финансите и управленската отговорност

1. До 31 юли от следващата финансова година Комисията изпраща на Европейския парламент и на Съвета интегриран набор от доклади за финансите и управленската отговорност, който включва:

   а) окончателните консолидирани отчети, посочени в член 252;

   б) годишен доклад за управлението и резултатите, в който ясно и сбито се обобщават резултатите от вътрешния контрол и финансовото управление, посочени в годишните отчети за дейността на всеки оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, и се включва информация за основните управленски механизми в Комисията, както и:

      i) оценка на нивото на грешки в разходите на Съюза, основана на съгласувана методика, и прогноза за бъдещите корекции;

      ii) информация за превантивните и коригиращи действия във връзка с бюджета, в която се представя финансовото отражение на мерките, предприети за защита на бюджета от незаконосъобразни разходи;

      iii) информация за изпълнението на стратегията на Комисията за борба с измамите;

в) дългосрочна прогноза за бъдещите входящи и изходящи парични потоци, обхващаща следващите пет години и основана на приложимите многогодишни финансови рамки и Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053;

г) годишен доклад за вътрешните одити, както е посочено в член 118, параграф 8;

д) оценка на финансите на Съюза въз основа на постигнатите резултати, както е посочено в член 318 от ДФЕС, в която се определя по-специално степента на постигане на целите на политиките предвид показателите за изпълнението, посочени в член 33 от настоящия регламент;

е) доклада относно последващите действия във връзка с освобождаването от отговорност съгласно член 268, параграф 2**.**

▌

2. Интегрираните доклади за финансите и управленската отговорност по параграф 1 се представят отделно и в лесно отличим вид. Всеки отделен доклад се предоставя до 30 юни на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата, с изключение на окончателните консолидирани отчети.

ГЛАВА 3

БЮДЖЕТНО И ДРУГО ФИНАНСОВО ДОКЛАДВАНЕ

Член 254

Ежемесечно докладване за изпълнението на бюджета

Освен годишните отчети и доклади, предвидени в членове 249 и 250, счетоводителят на Комисията изпраща веднъж месечно на Европейския парламент и на Съвета данните, агрегирани най-малко на ниво глави, както и отделно с разбивка по глави, статии и позиции, за изпълнението на бюджета както за приходите, така и за разходите, покриващи всички

бюджетни кредити. В тези данни се съдържат и подробности за усвояването на пренесените бюджетни кредити.

Данните се предоставят в срок до десет работни дни от края на всеки месец чрез уебсайта на Комисията.

Член 255

Годишен доклад за бюджетното и финансовото управление

1. Всяка институция на Съюза и всеки орган по член 247 изготвят доклад за бюджетното и финансовото управление през финансовата година.

   Те предоставят доклада на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата до 31 март от следващата финансова година.

2. В доклада, посочен в параграф 1, се предоставя обобщена информация за трансферите на бюджетни кредити между различните бюджетни позиции.

Член 256

Годишен доклад относно условните пасиви, произтичащи от бюджетни гаранции и финансова помощ, и устойчивостта на тези условни пасиви

Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета относно условните пасиви, произтичащи от бюджетни гаранции и финансова помощ, и съгласно член 213, параграф 3 — относно оценката на устойчивостта на тези условни пасиви, поети от бюджета. Едновременно с това тази информация се предоставя и на Сметната палата.

Член 257

Доклад за състоянието по счетоводните въпроси

До 15 септември всяка финансова година счетоводителят на Комисията изпраща на Европейския парламент и на Съвета доклад с информация относно забелязаните текущи рискове, наблюдаваните общи тенденции, констатираните нови счетоводни проблеми и напредъка по счетоводните въпроси, включително посочените от Сметната палата, както и информация за събирането на вземания.

Член 258

Докладване за доверителните фондове на Съюза за външни действия

В съответствие с член 41, параграф 6 Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за действията, подкрепяни чрез доверителните фондове на Съюза, посочени в член 238, за тяхното изпълнение и резултати, както и за тяхното отчитане.

Управителният съвет на съответния доверителен фонд на Съюза одобрява годишния доклад на доверителния фонд на Съюза, изготвен от разпоредителя с бюджетни кредити. Той също така одобрява окончателните отчети, изготвени от счетоводителя. Окончателните отчети се представят от управителния съвет на Европейския парламент и Съвета в рамките на процедурата по освобождаване на Комисията от отговорност.

Член 259

Публикуване на информация за получателите

Комисията публикува информация за получателите в съответствие с член 38.

ДЯЛ XIV

ВЪНШЕН ОДИТ И ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ОТГОВОРНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

ВЪНШЕН ОДИТ

Член 260

Външен одит от Сметната палата

Европейският парламент, Съветът и Комисията информират Сметната палата във възможно най-кратки срокове за всички решения и правила, приети съгласно членове 12, 16, 21, 29, 30, 32 и 43.

Член 261

Одитни правила и процедура

1. При проверката дали всички приходи са постъпили и всички разходи са извършени по законосъобразен и редовен начин Сметната палата взема предвид Договорите, бюджета, настоящия регламент, делегираните актове, приети по силата на настоящия регламент, и всички други съответни актове, приети по силата на Договорите. Тази проверка може да бъде съобразена с многогодишния характер на програмите и свързаните с тях системи за надзор и контрол.

2. При изпълнението на своята задача Сметната палата има право да прави справка, по начина, предвиден в член 263, с всички документи и информация, свързани с финансовото управление от страна на службите или органите по отношение на операциите, финансирани или съфинансирани от Съюза. Сметната палата има правомощия да изслушва всички длъжностни лица, отговорни за определена приходна или разходна операция, както и да използва всички приложими за тези служби или органи одитни процедури. Одитът в държавите членки се извършва във взаимодействие с националните одитни институции или, когато те не разполагат с необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одитни институции на държавите членки си сътрудничат в дух на доверие, като запазват своята независимост.

   За да получи цялата необходима информация за изпълнение на задачата, поверена ѝ с Договорите или с актовете, приети съгласно тях, Сметната палата може да присъства, по свое искане, по време на одита, извършван в рамките на изпълнението на бюджета от която и да било институция на Съюза или от нейно име.

   По искане на Сметната палата всяка институция на Съюза разрешава на финансовите институции, които държат депозити на Съюза, да осигурят условия на Сметната палата да се увери, че външните данни съответстват на счетоводните сметки.

3. За да изпълни своята задача, Сметната палата уведомява институциите на Съюза и органите, за които се прилага настоящият регламент, за имената на своите служители, които са оправомощени да ги одитират.

Член 262

Проверки на ценни книжа и парични средства

Сметната палата сверява всички ценни книжа и парични средства по депозити или в наличност с подписани от депозитарите бордера или с официални удостоверения за държаните парични средства и ценни книжа. Сметната палата може да извършва такива проверки и самостоятелно.

Член 263

Право на достъп на Сметната палата

1. Институциите на Съюза, органите, които се разпореждат с приходи и разходи от името на Съюза, както и получателите, осигуряват на Сметната палата всички материални условия и ѝ предоставят цялата информация, която тя счита за необходима за изпълнението на своята задача. Те предоставят на разположение на Сметната палата, по нейно искане, всички документи, които се отнасят за възлагането и изпълнението на финансирани от бюджета договори, всички отчети за парични средства или материали, цялата счетоводна документация или оправдателни документи, както и свързаните с това административни документи, всички документи за приходи и разходи, всички инвентарни описи, всички организационни структури на отдели, които Сметната палата счита за необходими за извършване на одит на годишните отчети и отчетите за изпълнение на бюджета по документи или на място, и за същите цели — всички документи и данни, създадени или съхранявани на електронен носител. Правото на достъп на Сметната палата включва достъп до информационната система, използвана за управлението на приходите и разходите, обект на нейния одит, когато този достъп е от значение за одита.

Органите за вътрешен одит и другите служби на съответните национални администрации осигуряват на Сметната палата всички материални условия, които тя прецени за необходими за изпълнение на своята задача.

2. Длъжностните лица, чиято работа се проверява от Сметната палата, са длъжни:

а) да показват своята документация за паричните средства в наличност, за всички останали парични средства, за всички ценни книжа и материали от всякакъв вид, както и оправдателните документи за тяхното разпореждане с поверените им средства, а също и всички свързани с тях счетоводни книги, регистри и други документи;

б) да представят кореспонденцията и всички останали документи, необходими за цялостното извършване на одита, посочен в член 261.

Информацията, предоставяна съгласно първа алинея, буква б), може да бъде искана единствено от Сметната палата.

3. Сметната палата се оправомощава да одитира документите за приходите и разходите на Съюза, които се държат от отделите на институциите на Съюза, и по-специално от отделите, отговорни за решенията за тези приходи и разходи, от органите, които се разпореждат с приходите и разходите от името на Съюза, както и от физическите или юридически лица, които получават плащания от бюджета.

4. Задачата по проверката на законосъобразното и редовно постъпване на приходите и извършване на разходите, както и на доброто финансово управление, обхваща и използването на средства на Съюза, получени под формата на финансови вноски, от органи извън институциите на Съюза.

5. Одитирането от Сметната палата на използването на финансиране от Съюза, предоставено на получатели извън институциите на Съюза, подлежи на писмено съгласие от тяхна страна, а при отсъствието му — на писмено съгласие от изпълнителите или подизпълнителите.

6. Комисията предоставя на Сметната палата, по нейно искане, всяка информация за операциите по получаване и отпускане на заеми.

7. Използването на интегрирани компютърни системи не води до ограничаване на достъпа на Сметната палата до оправдателните документи. Когато това е технически възможно, на Сметната палата се предоставя електронен достъп до данните и документите, необходими за одита, които тя да използва в своите помещения в съответствие с приложимите правила за сигурност.

Член 264

Годишен доклад на Сметната палата

1. До 30 юни Сметната палата предава на Комисията и на съответните други институции на Съюза всички констатации, които по нейно мнение са от такова естество, че следва да бъдат включени в годишния доклад. Тези констатации са поверителни, като за тях се прилага съгласувателната процедура. До 15 октомври всяка институция на Съюза изпраща своя отговор на Сметната палата. Отговорите на институциите на Съюза, без Комисията, се изпращат същевременно и на Комисията.

2. Годишният доклад на Сметната палата съдържа оценка на доброто финансово управление.

3. Годишният доклад на Сметната палата съдържа раздел за всяка институция на Съюза и за общия фонд „Провизии“. Сметната палата може да добави всякакви кратки отчети или общи констатации, каквито прецени за уместни.

4. До 15 ноември Сметната палата предава на органите, отговарящи за освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, и на другите институции на Съюза своя годишен доклад, придружен от отговорите на институциите на Съюза, и осигурява публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 265

Специални доклади на Сметната палата

1. Сметната палата предава на съответната институция на Съюза или на съответния орган всички констатации, които по нейно мнение следва да бъдат включени в специален доклад. Тези констатации са поверителни, като за тях се прилага съгласувателната процедура.

Съответната институция на Съюза или съответният орган информират Сметната палата по принцип в срок до шест седмици от предаването на констатациите за всички отговори, които желаят да направят във връзка с тези констатации. Този срок спира да тече в надлежно обосновани случаи, по-специално когато по време на съгласувателната процедура е необходимо съответната институция на Съюза или съответният орган да получат обратна информация от държавите членки, за да изготвят окончателния си отговор.

Отговорите на съответната институция на Съюза или съответния орган са свързани пряко и изключително с констатациите на Сметната палата.

По искане на Сметната палата или на съответната институция на Съюза или орган отговорите могат да бъдат разгледани от Европейския парламент и Съвета след публикуването на доклада.

Сметната палата изготвя и приема специалните доклади в рамките на подходящ срок, който по принцип не надхвърля 13 месеца.

Специалните доклади, заедно с отговорите на съответните институции на Съюза или съответните органи, се предават незабавно на Европейския парламент и на Съвета, като всеки от тях решава, при необходимост заедно с Комисията, какви последващи действия да предприеме във връзка с тях.

Сметната палата предприема необходимото с цел получените във връзка с констатациите ѝ отговори от съответната институция на Съюза или от съответния орган и графикът за изготвяне на специалния доклад да се публикуват заедно със специалния доклад.

2. Становищата, посочени в член 287, параграф 4, втора алинея от ДФЕС, които не се отнасят за предложения или проекти, попадащи в обхвата на законодателната процедура на консултация, може да се публикуват от Сметната палата в *Официален вестник на Европейския съюз*. Сметната палата взема решението си за публикуване след консултация с институцията на Съюза, която е поискала становището или за която се отнася това становище. Към публикуваните становища се прилагат всички пояснения от съответните институции на Съюза.

ГЛАВА 2

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ОТГОВОРНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

Член 266

График на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

1. Преди 15 май от година n+2 по препоръка на Съвета и с квалифицирано мнозинство Европейският парламент освобождава Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за година n.

2. Ако не може да бъде спазен срокът по параграф 1, Европейският парламент или Съветът уведомяват Комисията за причините за това.

3. В случай че Европейският парламент отложи решението си за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, Комисията незабавно полага всички усилия за отстраняване или улесняване на отстраняването на пречките пред вземането на това решение.

Член 267

Процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

1. Решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета обхваща отчетите за всички приходи и разходи на Съюза, крайното салдо по тях, както и активите и пасивите на Съюза, отразени в счетоводния баланс.

2. С оглед на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Европейският парламент, след като Съветът е извършил същото, проверява отчетите, финансовия отчет и доклада за оценка, посочени в член 318 от ДФЕС. Той проверява и изготвения от Сметната палата годишен доклад заедно с отговорите на одитираните институции на Съюза, всички специални доклади на Сметната палата, които се отнасят за съответната финансова година, както и декларацията за достоверност на Сметната палата относно надеждността и точността на отчетите и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

3. Комисията представя на Европейския парламент, по негово искане, всякаква информация, необходима за безпроблемното протичане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за съответната финансова година, в съответствие с член 319 от ДФЕС.

Член 268

Последващи мерки

1. В съответствие с член 319 от ДФЕС и член 106а от Договора за Евратом институциите на Съюза и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71 от настоящия регламент, предприемат всички необходими мерки във връзка с констатациите, придружаващи решението на Европейския парламент за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, както и с оценките, придружаващи препоръката за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, приета от Съвета.

2. По искане на Европейския парламент или на Съвета институциите на Съюза и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, докладват за мерките, предприети с оглед на тези констатации и оценки, и по-специално за указанията, които са дали на своите отдели, отговарящи за изпълнението на бюджета. Държавите членки сътрудничат на Комисията, като я информират за мерките, които са предприели по тези констатации, така че Комисията да може да ги вземе предвид при изготвянето на собствения си отчет. Отчетите на институциите на Съюза и органите на Съюза, посочени в членове 70 и 71, се предават и на Сметната палата.

Член 269

Специални разпоредби относно ЕСВД

Спрямо ЕСВД се прилагат процедурите, предвидени в член 319 от ДФЕС и в членове 266, 267 и 268 от настоящия регламент. ЕСВД сътрудничи изцяло с институциите на Съюза, които участват в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, и осигурява, когато е целесъобразно, всякаква необходима допълнителна информация, включително чрез присъствие на заседания на съответните органи.

ДЯЛ XV

БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Член 270

Общи разпоредби

1. Бюджетните кредити за административни разходи са едногодишни бюджетни кредити.

2. Настоящият дял се прилага по отношение на бюджетните кредити за административни разходи, посочени в член 47, параграф 4, и тези на институциите на Съюза, различни от Комисията.

Поетите бюджетни задължения, съответстващи на бюджетните кредити за административни разходи, чието естество е общо за няколко дяла и които се управляват заедно, могат да бъдат записани общо в бюджетното счетоводство съгласно обобщената класификация по видове, посочена в член 47, параграф 4.

Съответните разходи се вписват по бюджетните редове на всеки дял при същото разпределение като бюджетните кредити.

3. Административните разходи, произтичащи от договори за срокове, които надхвърлят финансовата година или в съответствие с местната практика, или поради това, че са свързани с доставката на оборудване, са за сметка на бюджета за финансовата година, в която се извършват.

4. Могат да се изплащат аванси на служителите и членовете на институциите на Съюза в съответствие с условията, определени в Правилника за длъжностните лица и в специалните разпоредби относно членовете на институциите на Съюза.

Член 271

Авансови плащания

Разходите по член 11, параграф 2, които е необходимо да се платят авансово съгласно правни норми или договорни условия, могат да породят плащания от 1 декември нататък, като тези плащания са за сметка на бюджетните кредити за следващата финансова година. В такъв случай не се прилага ограничението, предвидено в член 11, параграф 2 , буква а).

Член 272

Специални разпоредби относно проектите във връзка със сградния фонд

1. До 1 юни всяка година всяка институция на Съюза предоставя на Европейския парламент и на Съвета работен документ относно своята политика за сградния фонд, в който се включва следната информация:

а) за всяка сграда — разходи и площ, които се покриват от бюджетните кредити от съответните бюджетни редове. В разходите се включва оборудването на сградите, но не и други разходи;

б) очаквана промяна в глобалното планиране на площите, ***като се вземат предвид тенденциите във връзка с работата от разстояние,*** и ***на*** местоположенията през идните години с описание на вече набелязаните проекти във връзка със сградния фонд, които са на етап планиране***, както и оценка на развитието на пазара на недвижими имоти около местоположението на проекта, което води до допълнителни разходи***;

в) окончателни условия и разходи, както и съответната информация за изпълнението на новите проекти във връзка със сградния фонд, които преди това са били представени на Европейския парламент и на Съвета в рамките на процедурата, предвидена в параграфи 2 и 3, но не са били включени в работните документи за предходната година.

Тази информация се предоставя от Комисията в работните документи, които тя прилага към проектобюджета в съответствие с член 41, параграф 3.

2. За всички проекти във връзка със сградния фонд, които биха могли да имат значително финансово отражение върху бюджета, съответната институция на Съюза уведомява за необходимата строителна площ***, причините, поради които тази площ е необходима,*** и предварителното планиране Европейския парламент и Съвета възможно най-бързо и при всички положения преди да започне проучването на местните пазари — при договори във връзка със сградния фонд, а при строителство — преди публикуването на поканите за подаване на оферти.

3. При проект във връзка със сградния фонд, който би могъл да има значително финансово отражение върху бюджета, съответната институция на Съюза го представя на Европейския парламент и на Съвета, като предоставя подробна прогноза за разходите по него***, посочвайки по-специално разходите, свързани със строителство, необходимо за подобряване на енергийната ефективност, както и*** подробна прогноза за финансирането му, в т.ч. възможно използване на вътрешните целеви приходи, посочени в член 21, параграф 3, буква д), както и списък на проектодоговорите, които се планира да бъдат използвани, и иска тяхното одобрение преди сключването на съответните договори. По искане на съответната институция на Съюза документите, представени по проектите във връзка със сградния фонд, се третират като поверителни.

Освен в случаите на непреодолима сила съгласно параграф 4, Европейският парламент и Съветът обсъждат дадения проект във връзка със сградния фонд в срок от четири седмици от получаването му от двете институции.

Проектът във връзка със сградния фонд се счита за одобрен при изтичане на четириседмичния срок, освен ако в рамките на този срок Европейският парламент или Съветът вземат решение, с което се противопоставят на предложението.

Ако в рамките на четириседмичния срок Европейският парламент и/или Съветът изразят загриженост, срокът се удължава еднократно с две седмици.

Ако Европейският парламент или Съветът вземат решение, с което се противопоставят на проекта във връзка със сградния фонд, съответната институция на Съюза оттегля предложението си и може да представи ново предложение.

4. В надлежно обосновани случаи на непреодолима сила предвидената в параграф 2 информация може да се предаде заедно с проекта във връзка със сградния фонд. Европейският парламент и Съветът обсъждат проекта във връзка със сградния фонд в срок от две седмици от получаването му от двете институции. Проектът във връзка със сградния фонд се счита за одобрен при изтичане на двуседмичния срок, освен ако в рамките на този срок Европейският парламент и/или Съветът вземат решение, с което възразят срещу предложението.

5. За проекти във връзка със сградния фонд, които биха могли да имат значително финансово отражение върху бюджета, се считат:

   а) придобиването на земя;

   б) придобиването, продажбата, структурният ремонт, изграждането на сгради или проекти, които съчетават тези елементи и трябва да бъдат изпълнени в рамките на същия срок, за сума над 3 000 000 EUR;

   в) придобиването, структурният ремонт, изграждането на сгради или проекти, които съчетават тези елементи и трябва да бъдат изпълнени в рамките на същия срок, за сума над 2 000 000 EUR, ако цената им е над 110% от местната цена на съпоставими недвижими имоти съгласно независима експертна оценка;

   г) продажбата на земя или сгради, ако цената им е под 90% от местната цена на съпоставими недвижими имоти съгласно независима експертна оценка;

   д) новите договори във връзка със сградния фонд, в т.ч. плодоползване, дългосрочен наем и подновяване на действащите договори във връзка със сградния фонд при по-неблагоприятни условия, които не попадат в обхвата на буква б), с годишни разходи в размер на най-малко 750 000 EUR;

   е) удължаването на срока или подновяването на действащите договори във връзка със сградния фонд, включително плодоползване и дългосрочен наем, при същите или по-благоприятни условия, с годишни разходи в размер на най-малко 3 000 000 EUR.

Настоящият параграф се прилага и спрямо междуинституционалните проекти във връзка със сградния фонд, както и спрямо делегациите на Съюза.

Праговете, посочени в първа алинея, букви б) — е), включват разходите за оборудване на сградата. За договорите за наем и плодоползване в тези прагове се вземат предвид разходите за оборудването на съответните сгради, но не и другите разходи.

6. Без да се засяга член 17 ***и в надеждно обосновани случаи***, проект за придобиването на сграда или за структурен ремонт може да се финансира чрез заем само след като бъде предварително одобрен от Европейския парламент и от Съвета.

Заемите се сключват и изплащат в съответствие с принципа на добро финансово управление и при надлежно зачитане на финансовите интереси на Съюза.

Когато институцията на Съюза предложи да финансира придобиването или структурния ремонт със заем, във финансовия план, който трябва да се представи, заедно с искането за предварително одобрение от съответната институция на Съюза, се посочват максималният размер на финансиране, срокът на финансиране, видът финансиране, условията на финансиране и икономиите в сравнение с други видове договорни условия. ***Представените документи, свързани с проекти за структурен ремонт, съдържат елементи, показващи прогнозни икономии, свързани с потреблението на енергия, оперативните разходи или подобрените екологични характеристики.***

Европейският парламент и Съветът обсъждат искането за предварително одобрение в срок от четири седмици, считано от получаването му от двете институции, който може да бъде удължен еднократно с две седмици. Придобиването или структурният ремонт, финансирани чрез заем, се считат за отхвърлени, ако Европейският парламент и Съветът не са ги одобрили изрично в рамките на крайния срок.

Член 273

Процедура за ранно информиране и процедура за предварително одобряване

1. Процедурата за ранно информиране, посочена в член 272, параграф 2, и процедурата за предварително одобряване, посочена в член 272, параграфи 3 и 4, не се прилагат при придобиването на земя безвъзмездно или срещу символична сума.

2. Процедурата за ранно информиране, предвидена в член 272, параграф 2, и процедурата за предварително одобряване, предвидена в член 272, параграфи 3 и 4, се прилагат и за жилищни сгради, ако придобиването, структурният ремонт, изграждането на сгради или проекти, които съчетават тези елементи в рамките на същия срок, надхвърлят 2 000 000 EUR и цената е над 110% от индекса на местните цени или наеми на съпоставими недвижими имоти. Европейският парламент и Съветът могат да поискат от отговорната институция на Съюза всякаква информация, свързана с жилищните сгради.

3. При извънредни или спешни обстоятелства от политически характер, посоченото в член 272, параграф 2 ранно информиране за проекти във връзка със сградния фонд, които се отнасят за делегации или служби на Съюза в трети държави, може по силата на член 272, параграф 3 да се направи заедно с проекта във връзка със сградния фонд. В такива случаи процедурите за ранно информиране и за предварително одобряване се провеждат при първа възможност.

   При проектите във връзка с жилищни сгради в трети държави процедурата за ранно информиране и процедурата за предварително одобряване се провеждат съвместно.

4. Процедурата за предварително одобряване, предвидена в член 272, параграфи 3 и 4, не се прилага при подготвителните договори или проучвания, необходими за оценка на подробните разходи и финансиране на даден проект във връзка със сградния фонд.

ДЯЛ XVI

ИСКАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ

Член 274

Искания за информация, отправени от Европейския парламент и от Съвета

Европейският парламент и Съветът имат право да получават всякаква информация или пояснения по бюджетни въпроси в рамките на своите области на компетентност.

Член 275

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 70, параграф 1, член 71, трета алинея, член 164 и член 216, параграф 2, втора и трета алинея, се предоставя на Комисията за срок, който изтича на 31 декември 2020 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от 31 декември 2018 г. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за сроковете на продължителност на следващите многогодишни финансови рамки, освен ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок на действие на съответната многогодишна финансова рамка.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 70, параграф 1, член 71, трета алинея, член 164 и член 216, параграф 2, втора и трета алинея, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 70, параграф 1, член 71, трета алинея, член 164 и член 216, параграф 2, втора и трета алинея, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 276

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ДЯЛ XVII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 277

Преходни разпоредби

1. ***Без да се засягат секторните разпоредби и доброволното прилагане и при спазване на параграф 2 от настоящия член, задълженията, посочени в член 36, параграф 8, член 130, член 137, параграф 2, член 138, параграф 2 и член 144, параграф 5 относно прилагането на системата за ранно откриване и отстраняване към споделеното и прякото управление в случаите, когато бюджетът се изпълнява съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) заедно с държавите членки, се прилагат само за програми, приети или финансирани от 1 януари 2028 г. нататък.***

2. ***Без да се засягат секторните разпоредби и доброволното прилагане, системата за ранно откриване и отстраняване не се прилага за Регламент (ЕС) 2021/241.***

3. Поемането на правни задължения за безвъзмездните средства за изпълнение на бюджета по многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г. може да продължи да бъде под формата на решения за предоставяне на безвъзмездни средства. Разпоредбите на дял VIII, приложими за споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, се прилагат *mutatis mutandis* към решенията за предоставяне на безвъзмездни средства.

4. Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/146 и Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 продължават да се прилагат по отношение на правните задължения, поети преди влизането в сила на настоящия регламент. Съществуващите оценки по стълбове, модели на споразумения за финансово участие и споразумения за финансово рамково партньорство могат да продължат да се прилагат, като се подлагат на преглед, когато е целесъобразно.

5. ***Задължението*** по член 36, параграф 2, буква г) и ***параграф*** 6 ▌ относно ***предоставянето на достъп до*** данни за получателите на средства и техните действителни собственици ▌ се ***прилага*** само за програмите, приети по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и финансирани от нея.

6. Член 38, параграф 4, трета алинея и параграф 6 се прилагат само за програмите, приети по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и финансирани от нея.

7. ***Сроковете, посочени в член 252, параграфи 1, 2 и 5 от настоящия регламент, се прилагат, считано от отчетите за финансовата 2026 година. Дотогава продължават да се прилагат сроковете, посочени в член 246 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.***

8. ***Дерогациите от задължението за представяне на клетвена декларация в случай на заявления за безвъзмездни средства с много ниска стойност, както е посочено в член 139, параграф 1, шеста алинея и в член 199, параграф 1, буква б), втора алинея, се прилагат за процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани съгласно многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.***

Член 278

Преглед

Преглед на настоящия регламент се извършва винаги когато това се окаже необходимо и във всеки случай най-късно две години преди края на всяка многогодишна финансова рамка.

Прегледът обхваща, *inter alia*, прилагането на дялове VIII и X, както и сроковете, определени в член 265.

Член 279

Отмяна

Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 280

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Член 48, параграф 2, буква б) се прилага до 31 декември 2027 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент *За Съвета*

Председател *Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ГЛАВА 1

Общоприложими разпоредби

РАЗДЕЛ 1

Рамкови споразумения и публичност

1. Рамкови споразумения и конкретни договори

1.1. Срокът на действие на рамково споразумение не превишава четири години освен в изключителни случаи, надлежно обосновани по-специално от предмета на рамковото споразумение.

Конкретните договори, които се основават на рамкови споразумения, се възлагат в съответствие с условията на рамковото споразумение.

При сключването на конкретни договори страните не се отклоняват съществено от рамковото споразумение.

1.2. Когато рамково споразумение се сключва с един стопански субект, конкретните договори се възлагат или изменят в рамките на условията, установени в рамковото споразумение.

При наличието на такива обстоятелства и когато това е надлежно обосновано, възлагащите органи могат да поискат писмено от изпълнителя да допълни своята оферта, ако е необходимо.

1.3. Когато рамково споразумение трябва да бъде сключено с няколко стопански субекти (наричано по-долу „рамково споразумение с няколко изпълнители“), то може да бъде под формата на отделни договори, подписани при еднакви условия с всеки изпълнител.

Конкретните договори, основаващи се на рамкови споразумения с няколко изпълнители, се изпълняват по един от следните начини:

а) в съответствие с условията на рамковото споразумение: без подновяване на състезателната процедура, когато в него са посочени всички условия, уреждащи

осигуряването на съответното строителство, доставки или услуги, както и обективните условия за определяне на това кой от изпълнителите трябва да ги изпълни;

б) когато в рамковото споразумение не са определени всички условия, уреждащи осигуряването на съответното строителство, доставки или услуги: чрез подновяване на състезателната процедура между изпълнителите в съответствие с точка 1.4 и въз основа на някое от следните:

i) същите условия, ако е необходимо, по-точно формулирани;

ii) когато е целесъобразно — въз основа на други условия, посочени в документацията за поръчката във връзка с рамковото споразумение;

в) отчасти без подновяване на състезателната процедура съгласно буква а) и отчасти с подновяване на състезателната процедура между изпълнителите съгласно буква б), когато тази възможност е предвидена от възлагащия орган в документацията за поръчката във връзка с рамковото споразумение.

В документацията за поръчката по втора алинея, буква в) се посочва и по отношение на кои условия може да бъде подновена състезателната процедура.

1.4. Рамково споразумение с няколко изпълнители с подновяване на състезателната процедура се сключва с най-малко трима стопански субекти, при условие че има достатъчен брой допустими оферти съгласно точка 29.3.

При възлагане на конкретен договор чрез подновяване на състезателната процедура между изпълнителите възлагащият орган се консултира с тях писмено и определя срок, който е достатъчно дълъг за внасяне на конкретни оферти. Конкретните оферти се внасят в писмена форма. Възлагащият орган възлага всеки конкретен договор на оферента, представил икономически най-изгодната конкретна оферта, въз основа на критериите за възлагане, посочени в документацията за поръчката във връзка с рамковото споразумение.

1.5. В секторите, характеризиращи се с бързи ценови промени и бързо технологично развитие, рамковите споразумения без подновяване на състезателната процедура съдържат клауза за преглед в средата на срока или клауза за система за сравнителен анализ. След прегледа в средата на срока, ако първоначално определените условия вече не са адаптирани към ценовите промени или към развитието на технологиите, възлагащият орган не използва съответното рамково споразумение и предприема необходимите мерки за неговото прекратяване.

1.6. Конкретните договори, които се основават на рамкови споразумения, се предшестват от поемане на бюджетно задължение.

2. Обявяване на процедури за договори, чиято стойност е равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1 от настоящия регламент, или е по-висока от тях, или на процедури за договори, попадащи в приложното поле на Директива 2014/24/ЕС.

2.1. Обявленията за публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз* съдържат цялата информация, определена в съответните стандартни формуляри, посочени в Директива 2014/24/ЕС, за да се гарантира прозрачността на процедурата.

2.2. Възлагащият орган може да оповестява намеренията си за планирани поръчки за финансовата година чрез публикуване на обявление за предварителна информация. То обхваща период, който не надвишава 12 месеца, считано от датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз (наричана по-долу „Службата за публикации“).

Възлагащият орган може да публикува обявлението за предварителна информация в *Официален вестник на Европейския съюз* или в своя профил на купувач. Във втория случай в *Официален вестник на Европейския съюз* се публикува известие за публикация в профила на купувач.

2.3. Възлагащият орган изпраща на Службата за публикации обявление за възлагане за резултатите от процедурата в срок до 30 дни след подписването на договор или на рамково споразумение, чиято стойност е равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или е по-висока от тях.

Независимо от първа алинея, обявленията за възлагане, които се отнасят за договори, основани на динамична система за покупки, могат да се групират по тримесечия. В тези случаи възлагащият орган изпраща обявлението за възлагане в срок до 30 дни след края на всяко тримесечие.

Не се публикуват обявления за възлагане за конкретните договори, които се основават на рамково споразумение.

2.4. Възлагащият орган публикува обявление за възлагане:

а) преди сключването на договор или на рамково споразумение, които са на стойност, равна на праговете, посочени в член ***174, параграф 1***, или по-висока от тези прагове, и са възложени в съответствие с точка 11.1, втора алинея, буква б);

б) след сключването на договор или на рамково споразумение на стойност, равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или по-висока от тези прагове, включително договори, възложени в съответствие с точка 11.1, втора алинея, буква а), букви в) — е) и буква м).

2.5. За процедури в областта на външната дейност възлагащият орган публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* известие за изменение на договора през неговия срок на действие в случаите, посочени в член 176, параграф 3, първа алинея, букви а) и б), когато стойността на изменението е по-висока или равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или е по-висока или равна на праговете, предвидени в член 181, параграф 1.

2.6. При междуинституционална процедура възлагащият орган, който отговаря за процедурата, отговаря за приложимите мерки за публичност.

3. Обявяване на процедури за договори, чиято стойност е под праговете, посочени член 178, параграф 1 от настоящия регламент, или за договори, които попадат извън приложното поле на Директива 2014/24/ЕС

3.1. Процедурите с прогнозна договорна стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1, се обявяват с подходящи средства. Това обявяване включва подходящо предварително оповестяване по интернет или обявление за поръчка, или — за договорите, възлагани съгласно процедурата по точка 13 — публикуване на обявление за покана за заявяване на интерес в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това задължение не се прилага за процедурата по точка 11 и за процедурата на договаряне за договори с много ниска стойност по точка 14.4.

3.2. За договорите, възлагани в съответствие с точка 11.1, втора алинея, букви ж) и и), възлагащият орган изпраща на Европейския парламент и на Съвета списък на договорите в срок до 30 юни от следващата финансова година. Когато възлагащ орган е Комисията, списъкът се прилага към обобщението на годишните отчети за дейността по член 74, параграф 9.

3.3. Информацията за възлагане на договор съдържа името на изпълнителя, сумата, за която е поето правно задължение, и предмета на договора, като при преки договори и конкретни договори тя е съобразена с член 38, параграф 3.

Възлагащият орган публикува списък на договорите на своя уебсайт в срок до 30 юни от следващата финансова година за:

а) договорите, чиято стойност е под праговете, посочени в член 178, параграф 1;

б) договорите, възлагани в съответствие с точка 11.1, втора алинея, буква з) и букви й) — м);

в) измененията на договори, съгласно посоченото в член 176, параграф 3, първа алинея, буква в);

г) измененията на договори, съгласно посоченото в член ***176, параграф 3***, първа алинея, букви а) и б), когато стойността на изменението е под праговете, посочени в член 178, параграф 1;

д) конкретните договори, основани на рамково споразумение.

За целите на втора алинея, буква д) публикуваната информация може да бъде обединена по изпълнители за конкретни договори, основани на едно и също рамково споразумение.

3.4. За междуинституционални рамкови споразумения всеки възлагащ орган отговаря за обявяването на своите конкретни договори и за техните изменения съгласно точка 3.3.

4. Публикуване на обявленията

4.1. Възлагащият орган изготвя и изпраща обявленията по точки 2 и 3 по електронен път на Службата за публикации.

4.2. Службата за публикации публикува обявленията по точки 2 и 3 в *Официален вестник на Европейския съюз* в срок от:

а) седем дни след тяхното изпращане, ако възлагащият орган използва електронната система за попълването на стандартните формуляри, посочени в точка 2.1, и ограничи свободния текст до 500 думи;

б) 12 дни след тяхното изпращане във всички останали случаи.

4.3. Възлагащият орган трябва да е в състояние да представи доказателство за датата на изпращане.

5. *Други форми на обявяване*

Освен чрез обявяването, предвидено в точки 2 и 3, процедурите за възлагане могат да бъдат обявявани по всякакъв друг начин, и по-специално в електронна форма. Във всяко такова обявяване се посочва обявлението, публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*, ако обявлението е публикувано, като обявяването не предшества публикуването на обявлението, което е единственото действително.

Това обявяване не може да води до дискриминация между кандидатите или оферентите, нито да съдържа данни, различни от данните, които се съдържат в обявлението за поръчка, ако обявлението е публикувано.

РАЗДЕЛ 2

Процедури за възлагане

6. Минимален брой кандидати и условия на договаряне

6.1. При ограничена процедура, при процедурите по точка 13.1, букви а) и б) и за договори, възлагани съгласно точка 14.2, минималният брой на кандидатите е петима.

6.2. При състезателна процедура с договаряне, състезателен диалог, партньорство за иновации***, проучване на местния пазар съгласно точка 11.1, втора алинея, буква ж)*** и процедура на договаряне за договори с ниска стойност съгласно точка 14.3 минималният брой на кандидатите е трима.

6.3. Точки 6.1 и 6.2 не се прилагат в следните случаи:

а) процедури на договаряне за договори с много ниска стойност съгласно точка 14.4;

б) процедури на договаряне без предварително публикуване съгласно точка 11, с изключение на конкурсите за проект съгласно точка 11.1, втора алинея, буква г) ***и проучването на местния пазар съгласно точка 11.1, втора алинея, буква ж)***.

6.4. Когато броят на кандидатите, които отговарят на критериите за подбор, е под минималния брой, определен в точки 6.1 и 6.2, възлагащият орган може да продължи процедурата, като покани да представят оферти кандидатите с необходимия капацитет. Възлагащият орган не включва други стопански субекти, които първоначално не са заявили участие или които той първоначално не е поканил.

6.5. По време на договаряне възлагащият орган гарантира равно третиране на всички оференти.

Договарянето може да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на офертите за договаряне чрез прилагане на критериите за възлагане, посочени в документацията за поръчката. Възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност в документацията за поръчката.

6.6. За договори, възлагани съгласно точка 11.1, втора алинея, ***букви*** г) ***и ж)*** и точки 14.2 и 14.3, възлагащият орган кани най-малко всички икономически оператори, които са заявили интерес след предварително обявяване съгласно точка 3.1***, проучване на местния пазар*** или конкурс за проект.

7. Партньорство за иновации

7.1. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, новаторска услуга или новаторско строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това строителство, доставки или услуги, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и на максималните разходи, договорени между възлагащите органи и партньорите.

Партньорството за иновации се структурира на последователни етапи съобразно последователността на стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, което може да включва изпълнението на строителството, производството на продуктите или предоставянето на услугите. В рамките на партньорството за иновации се определят междинни цели, които партньорите трябва да постигнат.

Въз основа на тези междинни цели възлагащият орган може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации или, при партньорство за иновации с няколко партньори, да намали броя на партньорите чрез прекратяване на отделни договори, ако възлагащият орган е посочил тези възможности и условията за тяхното използване в документацията за поръчката.

7.2. Преди започването на партньорство за иновации възлагащият орган провежда пазарни консултации съгласно предвиденото в точка 15, за да се увери, че строителството,

доставката или услугата не съществуват на пазара или като развойна дейност, предхождаща пускането на пазара.

Спазват се условията на договаряне, посочени в член 167, параграф 4 и в точка 6.5.

В документацията за поръчката възлагащият орган описва нуждата от новаторско строителство, доставки или услуги, която не може да бъде задоволена чрез закупуване на вече налично на пазара строителство, доставки или услуги. Той посочва кои елементи от описанието представляват минималните изисквания. Предоставената информация е достатъчно точна, за да могат стопанските субекти да определят характера и обхвата на търсеното решение и да решат дали да подадат заявление за участие в процедурата.

Възлагащият орган може да реши да установи партньорството за иновации с един партньор или с няколко партньори, които извършват отделни научноизследователски и развойни дейности.

Договорите се възлагат единствено въз основа на най-доброто съотношение цена/качество съгласно член 170, параграф 4.

7.3. В документацията за поръчката възлагащият орган посочва правилата, които се прилагат по отношение на правата върху интелектуалната собственост.

В рамките на партньорството за иновации възлагащият орган не разкрива пред другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор, без неговото съгласие.

Възлагащият орган гарантира, че структурата на партньорството и по-специално продължителността и стойността на различните етапи отразяват степента на новаторство на предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Прогнозната стойност на строителството, доставките или услугите е пропорционална на инвестицията, необходима за тяхното разработване.

8. Конкурси за проект

8.1. По отношение на конкурсите за проект се прилагат правилата за обявяване, посочени в точка 2. Тези конкурси могат да включват присъждане на награди.

Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой кандидати, възлагащият орган определя ясни и недискриминационни критерии за подбор.

Броят на кандидатите, поканени да участват, е достатъчен за осигуряване на реална конкуренция.

8.2. Журито се назначава от отговорния разпоредител с бюджетни кредити. В състава на това жури влизат само физически лица, които са независими от кандидатите в конкурса. Когато от кандидатите в конкурс се изисква конкретна професионална

квалификация, най-малко една трета от членовете на журито притежават същата или равностойна квалификация.

Журито изразява становищата си независимо. Неговите становища се приемат въз основа на проекти, внесени от кандидатите анонимно, и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурс.

8.3. Предложенията на журито, основани на качествата на всеки проект, изготвеното от него класиране и неговите забележки се отразяват в протокол, подписан от неговите членове.

Кандидатите остават анонимни, докато журито изрази становище.

Журито може да поиска от кандидатите да отговорят на въпросите, записани в протокола, за да разяснят даден проект. За последвалия диалог се изготвя пълен протокол.

8.4. След това възлагащият орган взема решение за присъждане, съдържащо името и адреса на избрания кандидат и мотивите за избора съобразно критериите, посочени в обявлението за конкурс, особено ако изборът се отклонява от предложенията в становището на журито.

9. Динамична система за покупки

9.1. Динамичната система за покупки може да бъде разделена на категории строителство, доставки или услуги, определени обективно въз основа на характеристики на поръчката, която ще бъде изпълнена в съответната категория. В този случай се определят критерии за подбор за всяка категория.

9.2. Възлагащият орган посочва в документацията за поръчката естеството и прогнозното количество на планираните покупки, както и цялата необходима информация за системата за покупки, използваното електронно оборудване и техническите условия и спецификации за връзката.

9.3. През целия срок на действие на динамичната система за покупки възлагащият орган предоставя на всеки стопански субект възможност да поиска да участва в системата. Той приключва оценката си на такива искания в срок до десет работни дни от получаването им, но може да удължи срока за оценка, ако междувременно не бъде обявена покана за подаване на оферти. ***Възлагащите органи посочват в документацията за поръчката продължителността на удължения срок, който имат намерение да приложат.***

Възлагащият орган уведомява кандидата възможно най-скоро за това дали е допуснат до динамичната система за покупки.

9.4. Възлагащият орган приканва всички допуснати кандидати да подадат оферта. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории строителство, продукти или услуги, възлагащият орган кани всички участници, допуснати до категорията, съответстваща на конкретната поръчка, да подадат оферта.

Възлагащият орган възлага договора на оферента, представил икономически най-изгодната оферта, въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за

поръчка. Ако е целесъобразно, тези критерии могат да бъдат посочени по-точно в документацията за поръчката.

9.5. Възлагащият орган посочва срока на действие на динамичната система за покупки в обявлението за поръчка.

Възлагащият орган не използва тази система с цел предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията.

10. Състезателен диалог

10.1. Възлагащият орган посочва своите нужди и изисквания, критериите за възлагане и индикативен календар в обявлението за поръчка или в описателен документ.

Той възлага договора въз основа на офертата, в която се предлага най-доброто съотношение цена/качество.

10.2. Възлагащият орган започва диалог с кандидатите, които отговарят на критериите за подбор, за да установи и определи средствата, които са най-подходящи за задоволяването на неговите нужди. В хода на този диалог той може да обсъжда всички аспекти на поръчката с избраните кандидати, но не може да променя своите нужди и изисквания и критериите за възлагане, предвидени в точка 10.1.

По време на диалога възлагащият орган гарантира равно третиране на всички оференти и не разкрива предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден оферент, без този оферент да е дал съгласието си за отпадане на поверителния им характер.

Състезателният диалог може да се проведе на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане чрез прилагане на обявените критерии за възлагане, ако в обявлението за поръчка или в описателния документ е предвидена възможност за това.

10.3. Възлагащият орган продължава диалога, докато набележи решението или решенията, които могат да задоволят неговите нужди.

След като информира останалите оференти, че диалогът е приключил, възлагащият орган приканва всеки от тях да представи окончателната си оферта на базата на решението или решенията, представени и уточнени по време на диалога. Тези оферти съдържат всички елементи, изисквани и необходими за изпълнението на проекта.

По искане на възлагащия орган тези окончателни оферти могат да бъдат пояснявани, уточнявани и оптимизирани, при условие че това не е свързано с внасянето на съществени промени в офертата или в документацията за поръчката.

Възлагащият орган може да се договори с оферента, представил офертата, предлагаща най-доброто съотношение цена/качество, да потвърди съдържащите се в офертата ангажименти, при условие че това не води до промяна на съществени аспекти на офертата и че няма риск от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

10.4. Възлагащият орган може да посочи плащанията, които трябва да бъдат направени в полза на избраните кандидати, които участват в диалога.

11. Използване на процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка

11.1. Когато възлагащият орган използва процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка, той спазва правилата за договаряне, посочени в член 167, параграф 4 и в точка 6.5.

Възлагащият орган може да използва процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка, независимо от прогнозната стойност на договора, в следните случаи:

а) когато не са подадени оферти или подходяща оферта или когато не са подадени заявления за участие или подходящо заявление за участие съгласно предвиденото в точка 11.2 в отговор на:

i) открита процедура;

ii) ограничена процедура;

iii) състезателна процедура с договаряне, когато е публикувано обявление за поръчка*;*

след приключването на тази процедура, при условие че първоначалната документация за поръчката не е съществено променена;

б) когато строителството, доставките или услугите могат да бъдат предоставени само от един стопански субект при условията, предвидени в точка 11.3, и по която и да е от следните причини:

i) целта на поръчката е да се създаде или придобие уникално произведение на изкуството или творческо изпълнение;

ii) липса на конкуренция по технически причини;

iii) трябва да се осигури защитата на изключителни права, включително на права върху интелектуалната собственост;

в) доколкото е абсолютно необходимо, когато поради изключителна спешност вследствие на непредвидими събития е невъзможно да бъдат спазени сроковете, предвидени в точки 24, 26 и 42, и когато тази изключителна спешност не се дължи на възлагащия орган*;*

След обявлението за криза, посочено в член 163, параграф 6, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да се позовава на такова обявление за

криза само ако конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка е оправдана от крайно неотложна ситуация, произтичаща от кризата.

г) когато договор за услуги следва конкурс за проект и трябва да бъде възложен на победителя или на един от победителите. Във втория случай всички победители се канят за участие в договарянето;

д) при нови услуги или строителство, които представляват повторение на сходни услуги или строителство, възложени на стопанския субект, на когото същият възлагащ орган е възложил първоначален договор, при условие че тези услуги или строителство съответстват на основен проект, първоначалният договор за който е бил възложен след публикуване на обявление за поръчка, съгласно условията в точка 11.4;

е) при договори за доставки:

i) при допълнителни доставки, чиято цел е или частична подмяна на доставки или инсталации, или допълване на съществуващи доставки или инсталации, когато смяна на доставчика би принудила възлагащия орган да придобие доставки с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или непропорционални технически затруднения при експлоатацията и поддръжката; когато институциите на Съюза възлагат договори за собствени нужди, срокът на тези договори не надхвърля три години;

ii) когато продуктите се произвеждат единствено с цел научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност; тези договори обаче не обхващат производството в количества, които позволяват постигане на търговска жизнеспособност или възстановяване на разходите за научноизследователска и развойна дейност;

iii) при доставки, които се котират и закупуват на стокова борса;

iv) при закупуване на доставки при особено изгодни условия от стопански субект, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от ликвидатори или синдици при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредиторите или при сходна процедура съгласно националното законодателство;

v) при закупуване на лекарства за хуманна употреба или медицински мерки за противодействие, както и за продукти, позволяващи изкореняването или ограничаването на някои болести по животните, зоонози и карантинни вредители по растенията, ако е изпълнено едно от следните условия: тези продукти са иновативни, не са леснодостъпни на пазара или е необходимо да се приеме леснодостъпно решение;

ж) при договори за недвижими имоти след проучване на местния пазар;

з) при договори за едно от следните:

i) представителство от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета[69] в арбитражни, помирителни или съдебни производства;

ii) правни съвети, предоставени при подготовката на производствата, посочени в подточка i), или когато има конкретни основания да се счита, че въпросът, за който се отнасят правните съвети, ще се превърне в предмет на такива производства, и съществува голяма вероятност за това, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;

iii) арбитражни и помирителни услуги;

[69] Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

и) при договори, които са обявени за тайни, или при договори, чието изпълнение трябва да бъде съпътствано от специални мерки за сигурност в съответствие с действащите административни разпоредби или когато защитата на съществените интереси на Съюза налага това, при условие че съответните съществени интереси не могат да бъдат гарантирани чрез други мерки. Тези мерки могат да включват изисквания за защита на поверителния характер на информацията, която възлагащият орган предоставя в рамките на процедура за възлагане;

й) заеми, независимо дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС;

к) при закупуване на обществени съобщителни мрежи и електронни съобщителни услуги по смисъла на Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета[70];

л) услуги, предоставяни от международна организация, посочена в член 159, параграф 1, или организация на държавата членка, когато тази организация не може да участва в състезателни процедури съгласно своя устав или учредителен акт;

м) когато е взето решение за откриване на нова делегация на Съюза в трета държава или за повторно откриване на делегация след временно закриване, за всички договори, възложени от делегациите на Съюза или възложени изключително в интерес на тези делегации на Съюза, през първата година след датата на това решение.

11.2. Офертата се счита за неподходяща, когато не се отнася за предмета на договора. Офертата или заявлението за участие се счита за неподходящо, когато участникът няма достъп до поръчката, посочена в членове 179, 180 и 182, се намира в положение,

---

[70] ***Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (преработена) (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).***

налагащо отстраняване, посочено в член 138, параграф 1, или не отговаря на критериите за подбор.

11.3. Изключенията, предвидени в точка 11.1, втора алинея, буква б), подточки ii) и iii), се прилагат само когато не съществува разумна алтернатива или заместител и липсата на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите при определянето на поръчката.

11.4. В случаите по точка 11.1, втора алинея, буква д) в основния проект се посочват размерът на евентуалните нови услуги или строителство и условията, при които те ще бъдат възлагани. Веднага след като за основния проект бъде открита тръжна процедура, се обявява възможността за използване на процедурата на договаряне и общата прогнозна стойност на последващите услуги или строителство се взема предвид при прилагането на праговете, посочени в член 178, параграф 1 или в член 181, параграф 1, в областта на външната дейност. Когато институциите на Съюза възлагат договори за собствени нужди, тази процедура се използва само по време на изпълнението на първоначалния договор и най-късно в срок до три години след сключването му.

12. Използване на състезателна процедура с договаряне или на състезателен диалог

12.1. Когато възлагащият орган използва състезателната процедура с договаряне или състезателния диалог, той прилага условията на договаряне, предвидени в член 167, параграф 4 и в точка 6.5. Възлагащият орган може да използва тези процедури, независимо от прогнозната стойност на договора, в следните случаи:

а) когато са подадени само нередовни или неприемливи оферти съгласно точки 12.2 и 12.3 в отговор на открита или ограничена процедура — след приключването на тази процедура, при условие че първоначалната документация за поръчката не е съществено променена;

б) по отношение на строителство, доставки или услуги, които отговарят на един или повече от следните критерии:

i) когато нуждите на възлагащия орган не могат да бъдат задоволени без приспособяване на наличните решения;

ii) строителството, доставките или услугите включват решения, свързани с проектиране или с иновации;

iii) договорът не може да бъде възложен без предварително договаряне поради специфични обстоятелства, свързани с характера, сложността или правната и финансовата рамка на договора, или рисковете, свързани с предмета на договора;

iv) техническите спецификации не могат да бъдат определени достатъчно точно от възлагащия орган с посочване на стандарт съгласно точка 17.4;

в) при договори за концесия;

г) при договорите за услуги, посочени в приложение XIV към Директива 2014/24/ЕС;

д) при услуги за научноизследователска и развойна дейност, различни от услугите за научноизследователска и развойна дейност от обхвата на кодове 73000000-2 — 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5 по CPV, посочени в Регламент (ЕО) № 2195/2002, освен ако ползите възникват единствено за възлагащия орган, за да ги използва той при упражняването на собствената си дейност, или освен ако предоставяната услуга се плаща изцяло от възлагащия орган;

е) при договори за услуги за придобиване, разработване, производство или съвместно производство на програмен материал, предназначен за аудио-визуални медийни услуги по смисъла на Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[71], или медийни радиоуслуги, или договори за програмно време или осигуряване на предавания.

12.2. Дадена оферта се счита за нередовна във всеки от следните случаи:

а) когато не отговаря на минималните изисквания, посочени в документацията за поръчката;

б) когато не отговаря на изискванията за подаване, предвидени в член 171, параграф 3;

в) когато оферентът е отхвърлен съгласно член 143, параграф 1, първа алинея, буква б) или в);

г) когато възлагащият орган е обявил офертата за необичайно ниска.

12.3. Дадена оферта се счита за неприемлива във всеки от следните случаи:

[71] Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

а) когато цената на офертата надхвърля максималния бюджет на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане;

б) когато офертата не отговаря на минималните нива на качеството по отношение на критериите за възлагане.

12.4. В случаите по точка 12.1, буква а) възлагащият орган не е длъжен да публикува обявление за поръчка, ако включи в състезателната процедура с договаряне всички оференти, които отговарят на критериите за отстраняване и за подбор, с изключение на тези, които са подали оферта, обявена за необичайно ниска.

13. Процедура с покана за заявяване на интерес

13.1. За договорите на стойност под праговете, посочени в член 178, параграф 1 или в член 181, параграф 1, и без да се засягат точки 11 и 12, възлагащият орган може да използва покана за заявяване на интерес, за да извърши едно от следните действия:

а) да направи предварителен подбор на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти в отговор на бъдещи покани за участие в ограничени тръжни процедури;

б) да изготви списък с потенциални оференти, които ще бъдат поканени да подадат заявления за участие или оферти.

13.2. Списъкът, който се съставя след покана за заявяване на интерес, е валиден не повече от четири години от датата, на която е публикувано обявлението по точка 3.1.

Списъкът по първа алинея може да включва подсписъци.

Всеки заинтересован стопански субект може да заяви интерес по всяко време през срока на валидност на списъка, освен през последните три месеца от този срок.

13.3. Когато се възлага договор, възлагащият орган приканва всички кандидати или потенциални оференти, включени в съответния списък или подсписък, да предприемат едно от следните действия:

а) да подадат оферта в случая по точка 13.1, буква а);

б) в случая по точка 13.1, буква б) — да подадат едно от следните:

i) оферти, съдържащи документи във връзка с критериите за отстраняване и за подбор;

ii) документи във връзка с критериите за отстраняване и за подбор, и на втори етап, оферти — за тези, които изпълняват тези критерии.

14. Договори със средна, ниска и много ниска стойност

14.1. Договори със средна, ниска и много ниска стойност могат да бъдат възлагани чрез процедура на договаряне в съответствие с правилата за договаряне, предвидени в член 167, параграф 4 и в точка 6.5. Само кандидатите, поканени едновременно и писмено от възлагащия орган, подават първоначална оферта.

14.2. Договор на стойност над 60 000 EUR и под праговете по член ***174, параграф 1*** се счита за договор със средна стойност. За договори, възложени от делегациите на Съюза или изключително в интерес на делегациите на Съюза в трети държави, договор на стойност над 100 000 EUR и под 300 000 EUR се счита за договор със средна стойност. За тези договори се прилагат точки 3.1, 6.1 и 6.4.

14.3. Договор на стойност, която не надвишава 60 000 EUR, или 100 000 EUR — за договори, възложени от делегациите на Съюза или изключително в интерес на делегациите на Съюза в трети държави, но надвишава определения в точка 14.4 праг, се счита за договор с ниска стойност. За тези договори се прилагат точки 3.1, 6.2 и 6.4.

14.4. Договор на стойност, която не надвишава 15 000 EUR, се счита за договор с много ниска стойност. За тези договори се прилага точка 6.3. ***За договори, възложени от делегациите на Съюза или изключително в интерес на делегациите на Съюза в трети държави, договор, който не надвишава 20 000 EUR, се счита за договор с много ниска стойност.***

14.5. Плащанията на суми, които не надвишават 1 000 EUR, или 20 000 EUR — за делегациите на Съюза в трети държави, във връзка с позиции от разходната част могат да бъдат извършвани просто като плащания по фактури без предварително приемане на оферта.

15. Предварителна пазарна консултация

15.1. За целите на предварителната пазарна консултация възлагащият орган може да търси или да приема съвети от независими експерти или органи или от стопански субекти. Тези съвети могат да се използват при планирането и провеждането на процедурата за възлагане, при условие че не водят до нарушаване на конкуренцията и на принципите на недискриминация и прозрачност.

15.2. Когато стопански субект е дал съвет на възлагащия орган или е участвал по друг начин в подготовката на процедурата за възлагане, възлагащият орган взема подходящи мерки, посочени в член 143, за да гарантира, че участието на този стопански субект в процедурата за възлагане не нарушава конкуренцията.

16. Документация за поръчката

16.1. Документацията за поръчката включва следното:

а) ако е приложимо, обявлението за поръчка или други мерки за обявяване, предвидени в точки 2 — 5;

б) поканата за подаване на оферти;

в) тръжните спецификации или описателните документи в случай на състезателен диалог, включително техническите спецификации и съответните критерии;

г) проектодоговора, основаващ се на типовия договор.

Първа алинея, буква г) не се прилага в случаите, при които поради изключителни и надлежно обосновани обстоятелства типовият договор не може да се използва.

16.2. Поканата за подаване на оферти:

а) уточнява правилата за подаване на оферти, включително условията за запазване на поверителността на офертите до отварянето им, крайната дата и крайния час за получаването им и адреса, на който трябва да бъдат изпратени или предадени, или интернет адреса при подаване по електронен път;

б) посочва, че подаването на оферта означава приемане на условията, посочени в документацията за поръчката, и че това подаване обвързва изпълнителя, на когото бъде възложен договорът, за целия срок на изпълнението на договора;

в) уточнява срока, през който офертата е валидна и не може да бъде променяна по никакъв начин;

г) забранява контактите между възлагащия орган и оферента по време на процедурата, освен, по изключение, при условията, посочени в член 172, а когато е предвидено посещение на място — определя условията за извършването му;

д) уточнява начините за доказване на спазването на срока за получаване на офертите;

е) посочва обстоятелството, че подаването на оферта означава съгласие уведомлението за резултата от процедурата да бъде получено по електронен път.

16.3. Тръжните спецификации съдържат следното:

а) критериите за отстраняване и за подбор;

б) критериите за възлагане и относителната им тежест или, когато по обективни причини определянето на тежест не е възможно, поредността им в низходящ ред по значение, като това се прилага и за вариантите, ако те са разрешени в обявлението за поръчка;

в) техническите спецификации, посочени в точка 17;

г) ако са разрешени варианти, минималните изисквания, на които те трябва да отговарят;

д) информация дали се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС, или, в зависимост от случая, Виенската конвенция за дипломатическите отношения или Виенската конвенция за консулските отношения;

е) изискване да се посочи в коя държава са установени оферентите и да се представят при поискване съответните доказателства, които са обичайно приемливи съгласно правото на тази държава;

ж) в случай на динамична система за покупки или електронни каталози — информация относно използваното електронно оборудване и необходимите технически условия и спецификации за връзката*;*

з) изискването възлагащият орган да бъде уведомен за чуждестранните финансови вноски, получени през последните три години преди уведомлението, или, в случай че такива вноски не подлежат на уведомяване съгласно член 29, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/2560, декларация, в която се изброяват всички получени чуждестранни финансови вноски и се потвърждава, че за тях не се изисква уведомяване в съответствие с относимите актове за изпълнение, приети въз основа на член 47, параграф 1 от посочения регламент.

Що се отнася до буква з), в съответствие с член 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2022/2560 в тази декларация не се посочват чуждестранните финансови вноски, чийто общ размер за всяка съответна трета държава е по-малък от размера на помощта de minimis, определен в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията[72], през периода от три последователни години преди уведомлението. Освен ако е предвидено друго, за чуждестранните финансови вноски се извършва уведомяване в съответствие със съответните приети актове за изпълнение въз основа на член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/2560.

16.4. В проектодоговора:

а) се посочва предварително уговорено обезщетение при неизпълнение на условията му;

б) се посочват елементите, които трябва да се съдържат във фактурите и в съответните оправдателни документи съгласно член 111;

в) се посочва, че когато институциите на Съюза възлагат договори за собствени нужди, правото, което се прилага за договора, е правото на Съюза, допълнено при необходимост от национално право, или, ако е необходимо за договорите за недвижими имоти, единствено националното право;

---

72 Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L, 2023/2831, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

г) се посочва съдът, компетентен да разглежда спорове;

д) се посочва, че изпълнителят е длъжен да изпълнява приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или международните конвенции в социалната област и в областта на околната среда, изброени в приложение X към Директива 2014/24/ЕС;

е) се посочва дали ще се изисква прехвърляне на правата върху интелектуалната собственост;

ж) се посочва, че предложените в офертата цени са твърди и не могат да бъдат преразглеждани, или определя условията или формулите за преразглеждане на цените по време на срока на договора.

За целите на първа алинея, буква ж), ако в договора е предвидено преразглеждане на цените, възлагащият орган взема по-специално предвид:

а) предмета на процедурата за възлагане и икономическата ситуация, в която тя се провежда;

б) вида на договора и на задачите и срока на договора;

в) финансовите интереси на възлагащия орган.

Първа алинея, букви в) и г) от настоящата точка може да не се прилагат за договори, подписани съгласно точка 11.1, втора алинея, буква ***л)***.

17. Технически спецификации

17.1. Техническите спецификации осигуряват равен достъп на стопанските субекти до процедурите за възлагане и не водят до създаване на необосновани пречки пред възлагането в условията на конкуренция.

Техническите спецификации съдържат изискваните характеристики на строителството, доставките или услугите, включително минималните изисквания, така че те да отговарят на предвидената от възлагащия орган употреба.

17.2. Посочените в точка 17.1 характеристики могат да включват в зависимост от нуждите:

а) нивата на качеството;

б) характеристики, свързани с околната среда, и характеристики, свързани с климата;

в) нивата на оценяване на съответствието и процедурите за извършването му;

г) работните характеристики или употребата на доставката;

д) безопасността или размерите, включително за доставките — търговското наименование и инструкциите за употреба, както и за всички договори —

терминологията, символите, изпитването и методите за изпитване, опаковането, маркирането и етикетирането и производствените процеси и методи;

е) за договорите за строителство — процедурите за осигуряване на качеството и правилата за проектиране и оценка на разходите, условията за изпитване, проверка и приемане на строителството и методите или технологиите на строителство, както и всички останали технически условия, които възлагащият орган може да предпише съгласно общи или специални разпоредби по отношение на завършеното строителство и вложените него материали или части.

17.3. Техническите спецификации се формулират така, че да включват за всички покупки, предназначени за ползване от физически лица — критерии за достъпност за лица с увреждания или предназначението за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.

Когато задължителни изисквания за достъпност са приети с правен акт на Съюза, техническите спецификации се определят с препратка към тези изисквания, когато става въпрос за критерии за достъпност за хора с увреждания или за предназначение за всички потребители. По-специално по отношение на продуктите и услугите, посочени в член 2 от Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета[73], изискванията за достъпност, определени в приложение I към тази директива, представляват задължителни изисквания за достъпност по смисъла на тази директива.

За всеки продукт или услуга, чиито характеристики, елементи или функции съответстват на изискванията за достъпност, посочени в приложение I към Директива (ЕС) 2019/882, се счита, че изпълняват съответните задължения, определени в настоящия регламент по отношение на достъпността, за тези характеристики, елементи или функции, освен ако в настоящия регламент е предвидено друго.

17.4. Техническите спецификации се формулират по някой от следните начини:

а) по ред на предпочитание — чрез посочване на европейски стандарти, европейски технически оценки, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, утвърдени от европейски органи по стандартизация, или, ако няма такива, техните национални еквиваленти; при всяко посочване се добавят думите „или еквивалентно(-и)“;

б) посредством работни характеристики или функционални изисквания, включително екологични характеристики, при условие че параметрите са определени достатъчно точно, за да могат оферентите да определят предмета на договора, а възлагащият орган — да възложи договора;

[73] Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

в) чрез комбиниране на методите, посочени в букви а) и б).

17.5. Когато възлагащият орган използва възможността за посочване на спецификациите по точка 17.4, буква а), той не отхвърля оферта на основание, че тя не отговаря на тези спецификации, ако оферентът докаже по подходящ начин, че предложеното решение изпълнява по равностоен начин изискванията, определени в техническите спецификации.

17.6. Когато възлагащият орган използва възможността по точка 17.4, буква б) да формулира технически спецификации посредством работни характеристики или функционални изисквания, той не отхвърля оферта, съответстваща на национален стандарт, с който се транспонира европейски стандарт, на европейско техническо одобрение, на обща техническа спецификация, на международен стандарт или на технически еталон, утвърден от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации отговарят на определените от възлагащия орган работни характеристики или функционални изисквания.

Оферентът доказва по подходящ начин, че строителството, доставката или услугата, съответстващи на стандарта, отговарят на работните характеристики или на функционалните изисквания, определени от възлагащия орган.

17.7. Когато възлагащият орган възнамерява да закупи строителство, доставки или услуги със специфични екологични, социални или други характеристики, той може да изиска определена маркировка или да наложи определени изисквания към маркировка, при условие че са изпълнени всички условия по-долу:

а) изискванията за маркировката се отнасят единствено за критерии, свързани с предмета на договора, и са подходящи за определяне на характеристиките на покупката;

б) изискванията за маркировката се основават на обективно проверими и недискриминационни критерии;

в) маркировките са установени в рамките на открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани лица;

г) маркировките са достъпни за всички заинтересовани лица;

д) изискванията за маркировката са определени от трето лице, спрямо което стопанският субект, кандидатстващ за маркировката, не може да оказва решаващо влияние.

Възлагащият орган може да изисква от стопанските субекти да представят като доказателство за съответствие с документацията за поръчката протокол от изпитване или сертификат от орган за оценяване на съответствието, акредитиран в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета[74] или от равностоен орган за оценяване на съответствието.

[74] Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

17.8. Възлагащият орган приема всички други подходящи доказателства, различни от посочените в точка 17.7, например техническо досие на производителя, когато стопанският субект не е имал достъп до сертификатите или протоколите от изпитване или не е имал възможност да ги получи или да получи определена маркировка в съответните срокове по независещи от него причини и при условие че стопанският субект докаже, че строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени, отговарят на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възлагащия орган.

17.9. Освен когато това е обосновано от предмета на договора, в техническите спецификации не се посочват конкретен модел или източник, нито специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен стопански субект, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, които биха довели до облагодетелстване или отстраняване на определени продукти или стопански субекти.

Такова посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на договора да се опише достатъчно подробно и разбираемо. Към това посочване се добавят думите „или еквивалентно(-и)“.

18. Критерии за отстраняване и за подбор

18.1. За целите на член 139 възлагащият орган приема единния европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП), посочен в Директива 2014/24/ЕС, или, при липса на този документ, датирана и подписана клетвена декларация.

Стопанските субекти могат да използват отново ЕЕДОП или клетвена декларация с дата и подпис, които вече са били използвани при предходна процедура, при условие че потвърдят, че съдържащата се в тях информация все още е вярна.

В срок, определен от възлагащия орган и предшестващ възлагането на договора, предполагаемият спечелил оферент представя доказателства, че не се намира в някое от положенията, налагащи отстраняване, посочени в член 138, параграф 1, за потвърждение на ЕЕДОП или на клетвената декларация в следните случаи:

а) за договорите, възлагани от институциите на Съюза, на стойност, равна на или по-голяма от праговете, посочени в член 178, параграф 1;

б) чрез дерогация от буква а) от настоящата алинея за договори в областта на външната дейност на стойност, равна на или по-голяма от праговете, посочени в точка 39.2, буква а), и за договори, възлагани от делегациите на Съюза или в интерес на делегациите на Съюза в трети държави, на стойност, равна на или по-голяма от 300 000 EUR.

Чрез дерогация от трета алинея в ситуация на изключителна спешност, произтичаща от криза, възлагащият орган може да изиска от предполагаемия спечелил оферент да представи в разумен срок след решението за възлагане на договора, но преди подписването на договора, доказателствата, посочени в трета алинея, при спазване на условията, посочени в член 163, параграф 6.

18.2. В документацията за поръчката възлагащият орган посочва критериите за подбор, минималните нива на капацитет и доказателствата, необходими за доказване на този капацитет. Всички изисквания трябва да са пропорционални на предмета на договора и да са свързани с него.

Възлагащият орган посочва в документацията за поръчката по какъв начин групи от стопански субекти трябва да изпълняват критериите за подбор, като се има предвид точка 18.6.

Когато един договор е разделен на лотове, възлагащият орган може да определи минимални нива на капацитет за всеки лот. Той може да определи допълнителни минимални нива на капацитет, когато няколко лота се възлагат на един и същи изпълнител.

18.3. По отношение на капацитета за упражняване на професионалната дейност възлагащият орган може да изиска от стопанския субект да изпълнява поне едно от следните условия:

а) да е записан в съответния професионален или търговски регистър, освен когато стопанският субект е международна организация;

б) при договори за услуги — да притежава специално разрешение, доказващо, че му е разрешено да изпълнява договора в своята държава на установяване, или да бъде член на конкретна професионална организация.

18.4. При получаване на заявленията за участие или на офертите възлагащият орган приема ЕЕДОП или, ако такъв не е представен, декларация, в която се посочва, че кандидатът или оферентът отговаря на критериите за подбор. Изискването да се представи ЕЕДОП или клетвена декларация може да отпадне за договори с много ниска стойност.

Възлагащият орган може да поиска от оферентите и кандидатите във всеки момент от процедурата да представят актуализирана декларация или всички или част от придружителните документи, когато това е необходимо за осигуряване на правилното провеждане на процедурата.

Възлагащият орган, както е посочено в тръжните спецификации, или изисква от кандидатите или оферентите да представят актуални придружителни документи, или изисква от предполагаемия спечелил оферент да представи актуални придружителни документи преди решението за възлагане, с изключение на случаите, в които той вече ги е получил за целите на друга процедура, и при условие че документите са все още актуални или може безплатно да получи достъп до тях в национална база данни.

Чрез дерогация от трета алинея ***от настоящия параграф*** в ситуация на изключителна спешност, произтичаща от криза, възлагащият орган може да изиска от предполагаемия спечелил оферент да представи в разумен срок след решението за възлагане на договора, но преди подписването на договора, доказателствата, посочени в ***трета алинея от настоящия параграф***, при спазване на условията, посочени в член 163, параграф 6.

Възлагащият орган изисква от стопанските субекти и когато е целесъобразно, от субектите, чийто капацитет стопанският субект възнамерява да използва, както и от предвидените подизпълнители да подпишат клетвена декларация, потвърждаваща липсата на конфликтни професионални интереси, и по искане на възлагащия орган, когато е необходимо, да предоставят съответната информация.

18.5. Възлагащият орган може, в зависимост от своята преценка на риска, да реши да не изисква доказателства за правния, регулаторния, финансовия, икономическия, техническия и професионалния капацитет на стопанските субекти в следните случаи:

а) процедури за договори, възлагани от институциите на Съюза за техни нужди, на стойност, която не превишава праговете, посочени в член 178, параграф 1;

б) процедури за договори, възлагани в областта на външната дейност, на стойност, която не превишава праговете, посочени в член 181, параграф 1;

в) процедури за договори, възлагани съгласно точка 11.1, втора алинея, букви б) и д), буква е), подточки i) и iv) и букви з) и ***л)***.

Когато възлагащият орган реши да не изисква доказателства за правния, регулаторния, финансовия, икономическия, техническия и професионалния капацитет на стопанските субекти, не се предоставя предварително финансиране, освен в надлежно обосновани случаи.

18.6. Стопанският субект може, когато е целесъобразно и за конкретен договор, да използва капацитета на други субекти, независимо от правния характер на връзките му с тях. В този случай той доказва пред възлагащия орган, че ще има на свое разположение

необходимите ресурси за изпълнение на договора, като представи доказателство за поетия от посочените субекти ангажимент за тази цел.

По отношение на техническите и професионалните критерии даден стопански субект използва капацитета на други субекти само когато последните ще изпълняват строителството или ще предоставят услугите, за които е необходим този капацитет.

Когато стопанският субект използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическия и финансовия капацитет, възлагащият орган може да изисква стопанският субект и тези субекти да бъдат отговарят заедно за изпълнението на договора.

Възлагащият орган може да поиска информация от оферента за всяка част от договора, която оферентът възнамерява да възложи на подизпълнители, както и идентификационните данни на подизпълнителите.

За строителство или услуги, които се предоставят на обект под прекия надзор на възлагащия орган, възлагащият орган изисква от изпълнителя да посочи имената, данните за връзка и упълномощените представители на всички подизпълнители, участващи в изпълнението на договора.

18.7. Възлагащият орган проверява дали субектите, чийто капацитет стопанският субект възнамерява да използва, независимо дали са подизпълнители или не, отговарят на съответните критерии за подбор.

Възлагащият орган изисква от стопанския субект да замени субект или подизпълнител, който не отговаря на приложим критерий за подбор.

18.8. При договори за строителство, договори за услуги и операции, свързани с проучване на терена или инсталиране в контекста на договори за доставки, възлагащият орган може да изисква определени операции от критично значение да бъдат извършвани пряко от самия оферент или, когато офертата е подадена от група стопански субекти, от участник в групата.

18.9. Възлагащият орган не може да изисква от група стопански субекти да има определена правна форма, за да бъде допусната да подаде оферта или заявление за участие, но от избраната група може да бъде изискано да приеме определена правна форма, след като ѝ бъде възложен договорът, ако тази промяна е необходима за доброто изпълнение на договора.

19. Икономически и финансов капацитет

19.1. За да се гарантира, че стопанските субекти притежават необходимия икономически и финансов капацитет за изпълнение на договора, възлагащият орган може да изисква по-специално:

а) стопанските субекти да имат определен минимален годишен оборот, включително определен минимален оборот в областта, попадаща в обхвата на договора;

б) стопанските субекти да предоставят информация за годишните си отчети, която показва съотношенията между активите и пасивите;

в) стопанските субекти да предоставят подходящо равнище на застраховка „Професионална отговорност“.

За целите на първа алинея, буква а) изискваният минимален годишен оборот не превишава двукратната прогнозна годишна стойност на договора, освен в надлежно обосновани случаи, свързани с естеството на покупката, които възлагащият орган обяснява в документацията за поръчката.

За целите на първа алинея, буква б) възлагащият орган обяснява методите и критериите за тези съотношения в документацията за поръчката.

19.2. При динамични системи за покупки максималният годишен оборот се изчислява въз основа на очаквания максимален размер на договорите, възлагани по тази система.

19.3. В документацията за поръчката възлагащият орган определя данните, които трябва да бъдат предоставени от стопанския субект за доказване на икономически и финансов капацитет. По-специално той може да изиска един или повече от следните документи:

а) съответни банкови удостоверения или, когато е целесъобразно, доказателство за наличието на подходяща застраховка „Професионална отговорност“;

б) финансови отчети или извлеченията от тях за срок, не по-дълъг от последните три финансови години, за които сметките са били приключени;

в) справка за общия оборот на стопанския субект и когато е целесъобразно, за оборота в областта, попадаща в обхвата на договора, за срок, не по-дълъг от последните три налични финансови години.

Ако по някаква основателна причина стопанският субект не е в състояние да представи поисканите от възлагащия орган документи, той може да докаже своя икономически и финансов капацитет с помощта на всякакъв друг документ, който възлагащият орган счита за подходящ.

20. Технически и професионален капацитет

20.1. Възлагащият орган проверява дали кандидатите или оферентите отговарят на минималните критерии за подбор, отнасящи се за техническия и професионалния капацитет, в съответствие с точки 20.2 — 20.5. Възлагащият орган оценява също така наличието на конфликтни професионални интереси, посочени в точка 20.6, въз основа

на декларация за конфликтни професионални интереси и когато е приложимо, искането на възлагащия орган за допълнителна информация по точка 18.4.

20.2. В документацията за поръчката възлагащият орган определя данните, които трябва да бъдат предоставени от стопанския субект за доказване на технически и професионален капацитет. По-специално той може да изиска един или повече от следните документи:

а) за строителство, доставки, изискващи операции или услуги, свързани с проучване на терена или инсталиране — информация относно образователни и професионални квалификации, умения, опит и експертни познания на лицата, отговарящи за изпълнението;

б) списък на следното:

i) основните предоставени услуги и извършени доставки през последните три години с посочване на сумите, датите и публичните или частните клиенти, придружени при поискване от декларации, издадени от клиентите;

ii) строителство, изпълнено през последните пет години, придружено от удостоверения за добро изпълнение за най-важните елементи на строителството;

в) декларация за техническото оборудване, инструментите или материалната база, които са на разположение на стопанския субект за изпълнение на договор за услуги или за строителство;

г) описание на техническите съоръжения и средствата на разположение на стопанския субект за осигуряване на качеството, както и описание на наличните проучвателни и изследователски съоръжения;

д) посочване на техническите лица или органи на разположение на стопанския субект, независимо дали работят пряко към него, особено тези, които отговарят за контрола на качеството;

е) по отношение на доставките: мостри, описания или оригинални снимки или сертификати, изготвени от официални институции или агенции за контрол на качеството с призната компетентност, удостоверяващи съответствието на

продуктите, ясно обозначени с указание за технически спецификации или стандарти;

ж) за строителство или услуги — справка за средногодишния брой служители и за броя на ръководните кадри на стопанския субект за последните три години;

з) посочване на мерките за управление на веригата на доставка и системите за проследяване, които стопанският субект ще бъде в състояние да прилага при изпълнението на договора;

и) посочване на мерките за екологично управление, които стопанският субект ще бъде в състояние да прилага при изпълнението на договора.

За целите на първа алинея, буква б), подточка i), когато е необходимо за осигуряване на достатъчна конкуренция, възлагащият орган може да посочи, че ще бъдат взети предвид доказателства за подобни доставки или услуги, извършени преди повече от три години.

За целите на първа алинея, буква б), подточка ii), когато това е необходимо за осигуряване на достатъчна степен на конкуренция, възлагащият орган може да посочи, че ще бъдат взети предвид доказателства за съответно строителство, предадено или изпълнено преди повече от пет години.

20.3. Когато доставките или услугите са сложни или се изискват по изключение за специална цел, доказателството за техническия и професионалния капацитет може да се осигури чрез проверка, извършена от възлагащия орган или от негово име от компетентен официален орган на държавата, в която е установен стопанският субект, със съгласието на този орган. Проверките се отнасят за техническия капацитет и производствените мощности на доставчика, както и при необходимост, до базата му за проучвания и изследвания и мерките за контрол на качеството.

20.4. Когато възлагащият орган изисква представянето на сертификати, изготвени от независими органи и удостоверяващи, че стопанският субект отговаря на определени стандарти за осигуряване на качеството, включително тези за достъпност за лица с увреждания, той се позовава на системите за осигуряване на качеството, основани на съответните серии европейски стандарти, сертифицирани от акредитирани органи. Възлагащият орган приема и други доказателства за равностойни мерки за осигуряване на качеството от стопански субект, който очевидно няма достъп до такива сертификати или няма възможност да получи такива сертификати в съответните срокове по независещи от него причини и при условие че стопанският субект докаже, че предложените мерки за осигуряване на качеството отговарят на необходимите стандарти за осигуряване на качеството.

20.5. Когато възлагащият орган изисква представянето на изготвени от независими органи сертификати, които удостоверяват, че стопанският субект спазва определени системи или стандарти за екологично управление, той се позовава на Схемата на Европейския съюз за управление по околна среда и одит или на други системи за управление по

околна среда, признати съгласно член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета[75], или на други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти от акредитирани органи. Възлагащият орган приема и други доказателства за мерки за екологично управление, когато даден стопански субект очевидно няма достъп до такива сертификати или няма възможност да ги получи в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че стопанският субект докаже, че тези мерки са равностойни на мерките, изисквани съгласно приложимата система или стандарт за управление по околна среда.

[75] Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

20.6. Възлагащият орган може да заключи, че стопанският субект не притежава необходимия професионален капацитет за изпълнение на договора при спазване на подходящ стандарт за качество, когато е установил, че стопанският субект има конфликтни професионални интереси, които могат да се отразят неблагоприятно на изпълнението.

21. Критерии за възлагане

21.1. Критериите за качество може да включват елементи като технически предимства, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновационни характеристики, процес на производство, предоставяне и търговия и всякакви други специфични процеси на всеки етап от експлоатационния цикъл на строителството, доставките или услугите; организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на договора, когато качеството на този персонал може да има значително въздействие върху равнището на изпълнение на договора; обслужване след продажбата, техническа помощ или условия на доставката, като дата, процес и срок на доставка или срок на завършване.

21.2. Възлагащият орган посочва в документацията за поръчката относителната тежест, която придава на всеки от критериите, избрани за определяне на икономически най-изгодната оферта, освен когато се използва методът на най-ниската цена. Тези тежести могат да се изразяват чрез интервал с подходящ максимален диапазон.

Тежестта, прилагана за цената или разходите в сравнение с останалите критерии, не може до води до загуба на значението на цената или разходите.

Ако определянето на относителна тежест не е възможно по обективни причини, възлагащият орган степенува критериите по значение в низходящ ред.

21.3. Възлагащият орган може да определи минимални нива на качеството. Офертите под тези нива равнища на качеството се отхвърлят.

21.4. Изчисляването на разходите през експлоатационния цикъл включва частично или изцяло следните разходи, доколкото е уместно, в рамките на експлоатационния цикъл на строителството, доставките или услугите:

а) разходи, които се поемат от възлагащия орган или други ползватели, като:

i) разходи за придобиване;

ii) разходи за използване, като потребление на енергия и на други ресурси;

iii) разходи за поддръжка;

iv) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране;

б) разходи, свързани с фактори на външната среда, свързани със строителството, доставките или услугите по време на експлоатационния им цикъл, при условие че паричната им стойност може да бъде определена и проверена.

21.5. Когато възлагащият орган оценява разходите чрез подхода на оценка на разходите за експлоатационния цикъл, той посочва в документацията за поръчката данните, които трябва да бъдат представени от оферентите, и метода, който ще използва за определяне на разходите за експлоатационния цикъл въз основа на тези данни.

Използваният метод за оценка на разходите, свързани с фактори на външната среда, трябва да отговаря на посочените по-долу условия:

а) основава се на критерии, които могат да бъдат обективно проверени и не водят до дискриминация;

б) достъпен е за всички заинтересовани лица;

в) стопанските субекти могат да предоставят изискваните данни при полагане на разумни усилия.

Когато е приложимо, възлагащият орган използва задължителните общи методи за изчисляване на разходите за експлоатационния цикъл, предвидени в правните актове на Съюза, изброени в приложение XIII към Директива 2014/24/ЕС.

22. Използване на електронни търгове

22.1. Възлагащият орган може да използва електронни търгове, при които се представят нови цени, преразгледани в посока намаление, или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

Възлагащият орган структурира електронния търг като повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с помощта на автоматични методи за оценка.

22.2. При открити, ограничени или състезателни процедури с договаряне възлагащият орган може да реши възлагането на договора за обществена поръчка да бъде предхождано от електронен търг, когато документацията за поръчката може да бъде изготвена точно.

Електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно точка 1.3, втора алинея, буква б),

както и при започване на състезателна процедура за договори, които ще бъдат възлагани в рамките на динамичната система за покупки по точка 9.

Електронният търг се основава на един от методите за възлагане, посочени в член 170, параграф 4.

22.3. Възлагащият орган, който реши да провежда електронен търг, посочва това обстоятелство в обявлението за поръчка.

Документацията за поръчката включва следните данни:

а) стойностите на характеристиките, за които ще бъде проведен електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено измерими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;

б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, във вида, в който произтичат от спецификациите, свързани с предмета на договора;

в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг, и когато е целесъобразно, момента на предоставяне на тази информация;

г) съответната информация, свързана с процеса на електронния търг, включително дали той включва етапи и как ще бъде приключен, съгласно посоченото в точка 22.7;

д) условията, при които оферентите ще могат да подават оферта, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при подаването на офертата, ако е целесъобразно;

е) съответната информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и условията и техническите спецификации за свързване.

22.4. Всички оференти, подали допустими оферти, се канят едновременно по електронен път да участват в електронния търг, като използват връзките в съответствие с дадените указания. В поканата се посочват датата и часът на стартиране на електронния търг.

Електронният търг може да се проведе в няколко последователни етапа. Електронният търг не започва по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

22.5. Поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответната оферта.

Поканата съдържа и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното ново класиране въз основа на представените нови цени и/или нови стойности. Тази формула включва тежестта на всички критерии, които са определени с цел определяне на икономически най-изгодната оферта, както е посочено в документацията за поръчката. За тази цел обаче всички интервали на стойности се намаляват предварително до определена стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

22.6. През всеки етап от електронния търг възлагащият орган съобщава незабавно на всички оференти най-малко информацията, необходима, за да определят относителното си място в класирането към всеки един момент. Освен това, когато е посочено предварително, той може да съобщава и друга информация относно други подадени цени или стойности, както и да обявява броя на оферентите на всеки конкретен етап от търга. Той обаче не разкрива самоличността на оферентите на който и да е етап от електронния търг.

22.7. Възлагащият орган приключва електронния търг по един или по няколко от следните начини:

а) на посочените предварително дата и час;

б) когато не получава повече нови цени или нови стойности, отговарящи на изискванията за минимални разлики, при условие че предварително е посочил колко време може да изтече между получаването на последната оферта и приключването на електронния търг;

в) когато са приключили всички предварително предвидени етапи на търга.

22.8. След приключването на електронния търг възлагащият орган възлага договора въз основа на резултатите от електронния търг.

23. Оферти с необичайно ниска стойност

23.1. Ако за даден договор цената или разходите, предложени в офертата, изглеждат необичайно ниски, възлагащият орган изисква информация в писмен вид за съставните елементи на цената или разходите, които счита за значими, и предоставя на оферента възможност да представи своето становище.

Възлагащият орган може по-конкретно да вземе предвид становището във връзка със следното:

а) икономическите характеристики на производствения процес, на предоставянето на услугите или на строителния метод;

б) избраните технически решения или изключително благоприятните условия на разположение на оферента;

в) оригиналния характер на офертата;

г) изпълнението от страна на оферента на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право;

д) изпълнението от страна на подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право;

е) възможността оферентът да получи държавна помощ при спазване на приложимите правила.

23.2. Възлагащият орган отхвърля офертата само когато представените доказателства не са достатъчно основание за предложената ниска цена или ниски разходи.

Възлагащият орган отхвърля офертата, когато установи, че офертата е необичайно ниска, защото не е съобразена с приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право.

23.3. Когато възлагащият орган установи, че дадена оферта е необичайно ниска, защото оферентът е получил държавна помощ, той може да отхвърли офертата само на това основание единствено ако оферентът не е в състояние да докаже в достатъчен срок, определен от възлагащия орган, че помощта е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 от ДФЕС.

24. Срокове за получаване на офертите и на заявленията за участие

24.1. Сроковете са по-дълги от минималните срокове, определени в настоящата точка, когато офертите могат да бъдат изготвени само след посещение на обекта или след разглеждане на място на документите, съпътстващи документацията за поръчката.

Сроковете се удължават с пет дни във всеки от следните случаи:

а) възлагащият орган не предлага безплатен пряк достъп по електронен път до документацията за поръчката;

б) обявлението за поръчка се публикува в съответствие с точка 4.2, буква б).

24.2. При откритите процедури срокът за получаване на оферти е не по-кратък от 37 дни от деня след изпращането на обявлението за поръчка.

24.3. При ограничените процедури, състезателните диалози, състезателните процедури с договаряне, динамичните системи за покупки и партньорствата за иновации срокът за получаване на заявления за участие е не по-кратък от 32 дни от деня след изпращането на обявлението за поръчка. При динамична система за покупки, след като бъде изпратена поканата за подаване на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамичната система за покупки, не се прилагат допълнителни срокове за получаване на заявления за участие.

24.4. При ограничените процедури и състезателните процедури с договаряне срокът за получаване на оферти е не по-кратък от 30 дни от деня след изпращането на поканата за подаване на оферти.

24.5. При динамичната система за покупки срокът за получаване на оферти е не по-кратък от десет дни от деня след изпращането на поканата за подаване на оферти.

24.6. При процедурите след покана за заявяване на интерес, посочени в точка 13.1, срокът е:

а) не по-кратък от десет дни от деня след изпращането на поканата за подаване на оферти, за получаване на оферти по процедурата, посочена в точка 13.1, буква а) и точка 13.3, буква б), подточка i);

б) не по-кратък от десет дни за получаване на заявления за участие и не по-кратък от десет дни за получаване на оферти в случай на двуетапната процедура, посочена в точка 13.3, буква б), подточка ii).

24.7. Възлагащият орган може да съкрати сроковете за получаване на оферти с пет дни за откритата или ограничената процедура, ако приеме, че офертите могат да бъдат подавани по електронен път.

25. Достъп до документацията за поръчката и срок за предоставяне на допълнителна информация

25.1. Възлагащият орган предлага безплатен пряк достъп по електронен път до документацията за поръчката от датата на публикуване на обявлението за поръчка или, при процедури без обявление за поръчка или по точка 13, от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

В обосновани случаи възлагащият орган може да изпрати документацията за поръчката по други начини, които той посочва, ако пряк достъп по електронен път не е възможен по технически причини или ако документацията за поръчката съдържа информация с поверителен характер. В тези случаи се прилага точка 24.1, втора алинея, освен в спешни случаи съгласно точка 26.1.

Възлагащият орган може да наложи на стопанските субекти изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, съдържаща се в документацията за поръчката. Той обявява тези изисквания, както и начините за достъп до съответната документация за поръчката.

25.2. Възлагащият орган предоставя допълнителна информация, отнасяща се за документацията за поръчката, едновременно и в писмена форма, на всички заинтересовани стопански субекти във възможно най-кратък срок.

Възлагащият орган не е длъжен да отговаря на искания за допълнителна информация, които са отправени по-малко от шест работни дни преди крайния срок за получаване на оферти.

25.3. Възлагащият орган удължава срока за получаване на оферти, когато:

а) не е предоставил допълнителна информация най-късно шест дни преди крайния срок за получаване на оферти, въпреки че стопанският субект я е поискал своевременно;

б) прави значителни промени в документацията за поръчката.

26. Срокове в спешни случаи

26.1. Когато при надлежно обосновани неотложни обстоятелства е невъзможно спазването на минималните срокове за открита или ограничена процедура, предвидени в точки 24.2 и 24.3, възлагащият орган може да определи:

а) срок за получаване на заявления за участие или на оферти при открити процедури, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчка;

б) срок за получаване на оферти при ограничени процедури, който не може да бъде по-кратък от десет дни от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

26.2. В спешни случаи срокът, посочен в точка 25.2, първа алинея и в точка 25.3, буква а), е четири дни.

27. Електронни каталози

27.1. Когато се изисква използването на електронни средства за комуникация, възлагащият орган може да поиска офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог.

27.2. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възлагащият орган:

а) посочва това в обявлението за поръчка;

б) посочва в документацията за поръчката цялата необходима информация относно формàта, използваното електронно оборудване и условията и спецификациите на техническото свързване за каталога.

27.3. Когато е сключено рамково споразумение с няколко изпълнители след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възлагащият орган може да предвиди възможност за подновяване на състезателната процедура за конкретни договори въз основа на актуализирани каталози, като използва един от следните методи:

а) възлагащият орган приканва изпълнителите да представят отново своите електронни каталози, съобразени с изискванията на конкретния договор;

б) възлагащият орган уведомява изпълнителите, че възнамерява да събере от вече подадените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съобразени с изискванията на конкретния договор, при условие че използването на този метод е обявено в документацията за поръчката за рамковото споразумение.

27.4. Когато използва метода, посочен в точка 27.3, буква б), възлагащият орган уведомява изпълнителите за датата и часа, когато възнамерява да събере информацията, необходима за съставяне на оферти, съобразени с изискванията на конкретния договор, и предоставя на изпълнителите възможност да откажат такова събиране на информация.

Възлагащият орган осигурява достатъчен срок между уведомяването и самото събиране на информация.

Преди да възложи конкретния договор, възлагащият орган предоставя събраната информация на съответния изпълнител, за да му даде възможност да оспори или потвърди липсата на съществени грешки в така съставената оферта.

27.5. Възлагащите органи могат да възлагат договори въз основа на динамична система за покупки, като изискват офертите да бъдат представени във формат на електронен каталог.

Възлагащите органи могат също така да възлагат договори въз основа на динамична система за покупки, като уведомят кандидатите, че възнамеряват да съберат от вече предоставените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, адаптирани към изискванията на конкретната поръчка.

28. Отваряне на офертите и на заявленията за участие

28.1. При откритите процедури на отварянето на офертите могат да присъстват упълномощени представители на оферентите физически или, ако е предвидено в документацията за поръчката — дистанционно чрез видеоконферентна връзка.

28.2. Когато стойността на договора е равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или е по-голяма от тях, отговорният разпоредител с бюджетни кредити назначава комисия за отваряне на офертите. Разпоредителят с бюджетни кредити може да се отклони от това задължение въз основа на анализ на риска при подновяване на състезателната процедура в рамките на рамково споразумение, за конкретни поръчки в рамките на динамична система за покупки и в случаите, посочени в точка 11.1, втора алинея, с изключение на букви г) и ж) от същата алинея.

Комисията за отваряне на офертите се състои от най-малко две лица, които представляват най-малко две организационни единици на съответната институция на Съюза без йерархична връзка между тях. За да се избегне конфликт на интереси, по отношение на тези лица се прилагат задълженията по член 61.

Ако няма отделни единици, в представителствата и местните единици, посочени в член 153 или действащи изолирано в държава членка, изискването за организационни единици без йерархична връзка между тях не се прилага.

28.3. При процедура за възлагане, започнала на междуинституционална основа, комисията по отварянето се назначава от отговорния разпоредител с бюджетни кредити от институцията на Съюза, отговаряща за процедурата за възлагане.

28.4. Възлагащият орган проверява и гарантира целостта на първоначалната оферта, включително финансовата оферта, и на доказателството за датата и часа на нейното получаване, както е предвидено в член 152, параграфи 3 и 5, по всякакъв подходящ начин.

28.5. При откритите процедури, когато договорът се възлага по метода на най-ниската цена или на най-ниските разходи в съответствие с член 170, параграф 4, цените, посочени в офертите, които отговарят на изискванията, се прочитат на глас.

28.6. Писменият протокол за отварянето на получените оферти се подписва от лицето или лицата, отговарящи за отварянето, или от членовете на комисията за отваряне на офертите. В него се посочва кои оферти съответстват на член 152 и кои оферти не съответстват на тази разпоредба и се излагат основанията, на които са отхвърлени оферти, съгласно член 171, параграф 4. Този протокол може да бъде подписан в електронна система, гарантираща достатъчна идентификация на подписващото се лице.

29. Оценка на офертите и на заявленията за участие

29.1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да реши, че комисията за оценка следва да оцени и класира офертите на базата само на критериите за възлагане и че критериите за отстраняване и за подбор трябва да се оценят по друг подходящ начин, който да гарантира отсъствието на конфликти на интереси.

29.2. При процедура за възлагане, започнала на междуинституционална основа, комисията за оценка се назначава от отговорния разпоредител с бюджетни кредити от институцията на Съюза, отговаряща за процедурата за възлагане. Съставът на комисията за оценка отразява, доколкото е възможно, междуинституционалния характер на процедурата за възлагане.

29.3. За допустими се считат заявленията за участие и офертите, които са подходящи съгласно точка 11.2 и не са нередовни съгласно точка 12.2 или неприемливи съгласно точка 12.3.

30. Резултати от оценката и решение за възлагане

30.1. Резултатът от оценката се отразява в доклад за оценка, който съдържа предложението за възлагане на договора. Лицето или лицата, които са извършили оценката, или членовете на комисията за оценка поставят дата и подпис на доклада за оценка. Този доклад може да бъде подписан в електронна система, гарантираща достатъчна идентификация на подписващото се лице.

Ако на комисията за оценка не е възложена отговорността да проверява офертите на базата на критериите за отстраняване и за подбор, докладът за оценка се подписва и от лицата, на които отговорният разпоредител с бюджетни кредити е възложил тази отговорност.

30.2. Докладът за оценка съдържа следното:

а) името и адреса на възлагащия орган (в случай на междуинституционална или съвместна поръчка — адреса само на водещия възлагащ орган), както и предмета и стойността на договора или предмета и максималната стойност на рамковото споразумение;

б) имената на отхвърлените кандидати или оференти, както и мотивите за тяхното отхвърляне въз основа на достъп до поръчката, положение, посочено в член 143, параграф 1, или на критериите за подбор;

в) референтните данни на отхвърлените оферти и мотивите за тяхното отхвърляне въз основа на някое от следните:

i) несъответствие с минималните изисквания, посочени в член 171, параграф 1, буква а);

ii) несъответствие с минималните нива на качеството, предвидени в точка 21.3;

iii) офертите, счетени за необичайно ниски съгласно точка 23;

г) имената на избраните кандидати или оференти и мотивите за техния избор;

д) имената на оферентите, които ще бъдат класирани, заедно с получените резултати и мотивите за тях;

е) имената на предложените кандидати или на спечелилите оференти и мотивите за този избор;

ж) частта от договора или рамковото споразумение, ако е известна, която предложеният изпълнител възнамерява да възложи на трети лица.

30.3. След това възлагащият орган взема решение за възлагане, в което се съдържа някое от следните:

а) одобрение на доклада за оценка, съдържащ цялата информация, посочена в точка 30.2, допълнена със следното:

i) името на спечелилия оферент и мотивите за този избор въз основа на предварително обявените критерии за подбор и за възлагане, включително, по целесъобразност, мотивите за отклонение от препоръката в доклада за оценка;

ii) в случай на процедура на договаряне без предварително публикуване, състезателна процедура с договаряне или състезателен диалог — обстоятелствата, посочени в точки 11, 12 и 40, които обосновават тяхното използване;

б) при необходимост — мотивите, поради които възлагащият орган е взел решение да не възложи договор.

30.4. Разпоредителят с бюджетни кредити може да обедини съдържанието на доклада за оценка и на решението за възлагане в един документ и да подпише този документ във всеки от следните случаи:

а) за процедури под праговете, посочени в член 178, параграф 1, когато е получена само една оферта;

б) при подновяване на състезателната процедура в рамките на рамково споразумение, когато не е назначена комисия за оценка;

в) в случаите, посочени в точка 11.1, втора алинея, букви в) и д), буква е), подточки i) и iii), букви з) и м) , когато не е назначена комисия за оценка.

30.5. В случай на процедура за възлагане, започнала на междуинституционална основа, решението по точка 30.3 се взема от възлагащия орган, отговарящ за процедурата за възлагане.

31. Информация за кандидатите и оферентите

31.1. Възлагащият орган уведомява всички кандидати или оференти, едновременно и индивидуално, по електронен път за взетите решения във връзка с резултата от процедурата във възможно най-кратък срок след всеки от следните етапи:

а) етапа на отваряне за случаите, посочени в член 171, параграф 3;

б) вземането на решение въз основа на критериите за отстраняване и за подбор в процедурите за възлагане, организирани на два отделни етапа;

в) решението за възлагане.

Във всеки случай възлагащият орган посочва мотивите, поради които заявлението за участие или офертата не са били приети, и съществуващите правни средства за защита.

Когато уведомява спечелилия оферент, възлагащият орган уточнява, че обявеното решение не представлява ангажимент от негова страна.

В случаите по буква а) от първа алинея се уведомява само оферентът, пряко засегнат от решението. В случаите по буква б) от първа алинея уведомленията за решението, взето въз основа на критериите за отстраняване и за подбор в динамична система за покупки, се изпращат индивидуално на съответните кандидати.

31.2. Възлагащият орган съобщава информацията по 173, параграф 3, възможно най-скоро и във всеки случай в срок до 15 дни от получаване на писмено искане. Когато възлагащият орган възлага договори за своя сметка, той използва електронни средства. Оферентът също може да изпрати искането, като използва електронни средства.

31.3. Когато възлагащият орган комуникира чрез електронни средства, информацията се счита за получена от кандидатите или оферентите, ако възлагащият орган може да докаже, че я е изпратил на електронния адрес, посочен в офертата или в заявлението за участие.

В такъв случай информацията се счита за получена от кандидата или оферента на датата на изпращане от възлагащия орган.

ГЛАВА 2

Разпоредби, приложими за договорите, възлагани от институциите на Съюза за тяхна сметка

32. Централен орган за покупки

32.1. Централният орган за покупки може да действа по всеки от следните начини:

а) като търговец на едро, като купува, съхранява и препродава доставки и услуги на други възлагащи органи;

б) като посредник, като възлага рамкови споразумения или управлява динамични системи за покупки, които могат да бъдат използвани от други възлагащи органи, както е посочено в първоначалното обявление.

32.2. Централният орган за покупки извършва всички процедури за възлагане, като използва електронни средства за комуникация.

33. Лотове

33.1. Когато е подходящо, технически осъществимо и икономически изгодно, поръчките се възлагат под формата на отделни лотове в рамките на една и съща процедура.

33.2. Когато предметът на договора е подразделен на няколко лота, всеки от които е предмет на отделен договор, за общата оценка се взема предвид общата стойност на всички лотове съгласно приложимия праг.

Когато общата стойност на всички лотове е равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или е по-голяма от тях, за всеки от лотовете се прилагат член 166, параграф 1 и членове 167 и 168.

33.3. Когато поръчката се възлага на отделни лотове, офертите се оценяват поотделно за всеки лот. Ако на един оферент се възлагат няколко лота, може да се подпише един договор, който обхваща тези лотове.

34. Обществени поръчки с множество контрагенти

34.1. Обществени поръчки с множество контрагенти могат да се използват само когато е необходимо, за да не трябва да се разчита прекомерно на един-единствен доставчик за доставки или услуги от критично значение или когато е необходимо идентични или почти идентични услуги да се извършват паралелно от различни изпълнители.

34.2 Когато се използват обществени поръчки с множество контрагенти, договорите се възлагат в рамките на една и съща процедура. Общата стойност на всички предвидени договори с идентичен или почти идентичен предмет се взема предвид при цялостната оценка съгласно приложимия праг.

Когато общата стойност на всички договори, които ще бъдат възложени, е равна на праговете, посочени в член 178, параграф 1, или е по-голяма от тях, за всеки от договорите се прилагат член 166, параграф 1 и членове 167 и 168.

34.3 Възлагащият орган посочва в документацията за обществената поръчка максималния брой договори, които ще бъдат възложени. Договорите, произтичащи от обществена поръчка с множество контрагенти, се възлагат по реда на класиране, както е посочено в точка 30.2, буква д), и също така се подписват в тази последователност, освен ако са налице надлежно обосновани причини.

35. Ред и условия за определяне на стойността на договор

35.1. Възлагащият орган изчислява стойността на даден договор с оглед на определянето на приложимите мерки за публичност, посочени в член 166, параграфи 1 и 2, и избора на процедура за възлагане на поръчка въз основа на общата дължима сума, включително всички видове опции и всички подновявания.

Тази прогноза се изготвя най-късно в момента, в който възлагащият орган започва процедурата за възлагане.

35.2. За рамковите споразумения и динамичните системи за покупки стойността, която се взема предвид, е максималната стойност на всички договори, предвидени за целия срок на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

За партньорствата за иновации стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност на научноизследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всички етапи от предвиденото партньорство, както и на строителството, доставките или услугите, които ще бъдат закупени в края на предвиденото партньорство.

Когато възлагащият орган предвижда плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляването на прогнозната стойност на договора.

35.3. При договорите за услуги се взема предвид следното:

а) при застрахователни услуги — дължимата застрахователна премия и други форми на възнаграждение;

б) при банкови или финансови услуги — таксите, комисионите, лихвите и други видове възнаграждение;

в) при договори за проектиране — таксите, дължимите комисиони и други форми на възнаграждение.

35.4. В случай на договори за услуги, в които не се посочва обща цена, или в случай на договори за доставка на лизинг, наем или финансов лизинг на продукти основата за изчисляване на прогнозната стойност на договора е следната:

а) при договори с фиксиран срок:

i) ако този срок е не по-дълъг от 48 месеца при договори за услуги или не по-дълъг от 12 месеца при договори за доставки — общата стойност на договора за неговия срок;

ii) ако този срок е по-дълъг от 12 месеца при договори за доставки — общата стойност, включително прогнозната остатъчна стойност;

б) при договори без фиксиран срок или при договори за услуги със срок, по-дълъг от 48 месеца — месечната стойност, умножена по 48.

35.5. При договори за услуги или за доставки, които се възлагат редовно или се подновяват в определен срок, основата за изчисляване на прогнозната стойност на договора е една от следните:

а) общата действителна стойност на последователни договори от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които ще настъпят през 12-те месеца след първоначалния договор;

б) общата прогнозна стойност на последователни договори от същия вид, които ще бъдат възложени през финансовата година.

35.6. При договорите за строителство се взема предвид не само стойността на строителството, но и прогнозната обща стойност на доставките и услугите, необходими за изпълнение на строителството и предоставени на изпълнителя от възлагащия орган.

35.7. При договори за концесия стойността е прогнозният общ оборот на концесионера, генериран през срока на договора.

Стойността се изчислява по обективен метод, посочен в документацията за поръчката, като се вземат предвид по-специално:

а) приходите от такси и глоби, платени от ползвателите на строителството или услугите, различни от таксите и глобите, събирани от името на възлагащия орган;

б) стойността на безвъзмездните средства или всякакви други финансови предимства, предоставени от трети лица за изпълнението на концесията;

в) приходите от продажби на активи, които са част от концесията;

г) стойността на всички доставки и услуги, предоставени на концесионера от възлагащия орган, при условие че са необходими за изпълнението на строителството или предоставянето на услугите;

д) плащанията в полза на кандидатите или оферентите.

36. Период на изчакване преди подписването на договора

36.1. Периодът на изчакване започва да тече от една от следните дати:

а) деня след едновременното изпращане на уведомленията на успелите и неуспелите оференти по електронен път;

б) когато договорът или рамковото споразумение се възлага съгласно точка 11.1, втора алинея, буква б) — деня, след като обявлението за възлагане, посочено в точка 2.4, бъде публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*.

При необходимост възлагащият орган може да спре подписването на договора с цел допълнително проучване, ако това е оправдано поради исканията или коментарите, направени от неуспели или недоволни кандидати или оференти, или поради всяка друга относима информация, получена през периода, определен в член 178, параграф 3. В

случай на спиране всички кандидати или оференти се уведомяват в срок до три работни дни след решението за спиране.

Когато договорът или рамковото споразумение не могат да бъдат подписани с успелия оферент, възлагащият орган може да възложи договора или рамковото споразумение на следващия най-добър оферент.

36.2. Срокът, посочен в точка ***36.1***, не се прилага в следните случаи:

а) всяка процедура, при която е подадена само една оферта;

б) конкретни договори, основани на рамково споразумение;

в) динамични системи за покупки;

г) процедура на договаряне без предварително публикуване по точка 11, с изключение на договори, възложени в съответствие с точка 11.1, втора алинея, буква б).

ГЛАВА 3

Поръчки в областта на външната дейност

37. Специални разпоредби във връзка с праговете и реда и условията за възлагане на поръчки в областта на външната дейност

Към договорите за обществени поръчки, сключени от възлагащите органи по член 181, параграф 2 или от тяхно име, не се прилагат точка 2, с изключение на точка 2.5, точки 3, 4 и 6, точка 12.1, буква а) и букви в) — е), точка 12.4, точка 13.3, точки 14 и 15, точки 17.4 — 17.8, точки 20.4 и 23.3, точка 24, точки 25.2 и 25.3 и точки 26, 28 и 29, с изключение на точка 29.3. Точки 32, 33 и 35 не се прилагат за поръчки в областта на външната дейност. Точка 36 се прилага за поръчки в областта на външната дейност. За целите на точка 36.1, втора алинея продължителността на периода на изчакване е определената в член 181, параграф 1.

Решението за прилагане на разпоредбите във връзка с възлагането на поръчки по настоящата глава се взема от Комисията, включително във връзка с подходящия контрол, извършван от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, когато Комисията не е възлагащият орган.

38. Обявяване

38.1. Ако е приложимо, обявлението за предварителна информация за покани за подаване на оферти по ограничената процедура или по откритата процедура, посочени съответно в точка 39.1, букви а) и б), се изпраща възможно най-бързо на Службата за публикации по електронен път.

38.2. Обявлението за възлагане се изпраща, когато договорът бъде подписан, освен когато, ако все още е необходимо, договорът е обявен за таен или когато изпълнението на договора трябва да бъде съпътствано от специални мерки за сигурност, или когато защитата на съществените интереси на Съюза или на държавата бенефициер го налага, както и когато публикуването на обявлението за възлагане се счита за неуместно.

39. Прагове и процедури

39.1. Процедурите за възлагане в областта на външната дейност са, както следва:

а) ограничената процедура, предвидена в член 167, параграф 1, буква б);

б) откритата процедура, предвидена в член 167, параграф 1, буква а);

в) местната открита процедура;

г) опростената процедура.

39.2. Използването на процедурите за възлагане в съответствие с праговете е както следва:

а) откритата или ограничената процедура могат да се използват за:

i) договори за услуги и за доставки и договори за концесии за услуги на стойност най-малко 300 000 EUR;

ii) договори за строителство и договори за концесии за строителство на стойност най-малко 5 000 000 EUR;

б) местната открита процедура може да се използва за:

i) договори за доставки на стойност най-малко 100 000 EUR и по-малко от 300 000 EUR;

ii) договори за строителство и договори за концесии за строителство на стойност най-малко 300 000 EUR и по-малко от 5 000 000 EUR;

в) опростената процедура може да се използва за:

i) договори за услуги, договори за концесии за услуги, договори за строителство и договори за концесии за строителство на стойност по-малко от 300 000 EUR;

ii) договори за доставки на стойност по-малко от 100 000 EUR;

г) договорите на стойност по-малка или равна на 20 000 EUR могат да се възлагат въз основа на една оферта;

д) плащанията на суми на стойност по-малка или равна на 2 500 EUR във връзка с разходи могат да бъдат извършвани просто като плащания по фактури без предварително приемане на оферта.

39.3. При ограничената процедура по точка ***39.1***, буква а) в обявлението за поръчка се посочва броят на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти. При договори за услуги се канят най-малко четирима кандидати. Броят на кандидатите, допуснати да подадат оферти, трябва да бъде достатъчен за осигуряване на реална конкуренция.

Ако броят на кандидатите, отговарящи на критериите за подбор или на минималните нива на капацитет, е по-нисък от минималния брой, възлагащият орган може да покани да представят оферта само кандидатите, отговарящи на критериите за представяне на оферта.

39.4. При местната открита процедура по точка 39.1, буква в) обявлението за поръчка се публикува най-малко в официалното издание на държавата получател или в равностойно издание за местните покани за подаване на оферти.

39.5. При опростената процедура по точка 39.1, буква г) възлагащият орган съставя списък с най-малко трима оференти по свой избор без публикуване на обявление.

Оферентите при опростената процедура могат да бъдат избрани от списък на потенциални оференти, посочен в точка 13.1, буква б) и обявен чрез покана за заявяване на интерес.

Ако след консултация с оферентите възлагащият орган получи само една оферта, която е приемлива от административна и техническа гледна точка, договорът може да бъде възложен, ако са изпълнени критериите за възлагане.

39.6. За правни услуги, които не попадат в обхвата на точка 11.1, втора алинея, буква з), възлагащите органи могат да използват опростената процедура, независимо от прогнозната стойност на договора.

40. Използване на процедурата на договаряне за договорите за услуги, доставки и строителство

40.1. Възлагащият орган може да използва процедурата на договаряне с една оферта в следните случаи:

а) когато услугите се възлагат на органи от публичния сектор или на институции или сдружения с нестопанска цел и се отнасят за дейности с институционален характер или са предназначени да предоставят помощ на хора в социалната сфера;

б) когато тръжната процедура е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една подходяща оферта в качествен и/или финансов аспект, като в такъв случай, след като отмени тръжната процедура, възлагащият орган може да започне преговори с един или повече оференти по свой избор измежду оферентите, участвали в поканата за подаване на оферти, при условие че документацията за поръчката не се променя съществено;

в) когато трябва да се сключи нов договор след предсрочно прекратяване на съществуващ договор.

40.2. За целите на точка 11.1, втора алинея, буква в) се счита, че дейностите, извършени при криза, са преминали проверката за крайна спешност. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, по целесъобразност съгласувано с останалите заинтересовани оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, установява наличието на крайна спешност и редовно прави преглед на решението си от гледна точка на принципа на добро финансово управление.

40.3. Дейностите с институционален характер, посочени в точка 40.1, буква а), включват услуги, които са пряко свързани със законоустановените задачи на органите от публичния сектор.

41. Тръжни спецификации

Чрез дерогация от точка 16.3, за всички процедури, включващи заявление за участие, тръжните спецификации могат да се разделят според двата етапа на процедурата и на първия етап може да съдържат само информацията, посочена в точка 16.3, букви а) и е).

42. Срокове за процедурите

42.1. При договорите за услуги минималният срок между деня след датата на изпращане на писмото с покана за подаване на оферти и крайната дата за получаване на оферти е 50 дни. При спешни случаи обаче може да бъде разрешено прилагането на други срокове.

42.2. Оферентите могат да задават въпроси в писмена форма преди крайната дата за получаване на оферти. Възлагащият орган предоставя отговорите на въпросите преди крайната дата за получаване на оферти.

42.3. При ограничените процедури срокът за получаване на заявления за участие е най-малко 30 дни от деня след публикуването на обявлението за поръчка. Срокът между деня след изпращането на писмото с поканата и крайния срок за получаване на оферти е най-малко 50 дни. При някои изключителни случаи обаче може да бъде разрешено прилагането на други срокове.

42.4. При откритите процедури сроковете за получаване на оферти, започващи да текат от деня след публикуването на обявлението за поръчка, са най-малко:

а) 90 дни за договори за строителство;

б) 60 дни за договори за доставки.

При някои изключителни случаи обаче може да бъде разрешено прилагането на други срокове.

42.5. При местните открити процедури сроковете за получаване на оферти, започващи да текат от деня на публикуване на обявлението за поръчка, са най-малко:

а) 60 дни за договори за строителство;

б) 30 дни за договори за доставки.

При някои изключителни случаи обаче може да бъде разрешено прилагането на други срокове.

42.6. При опростените процедури по точка 39.1, буква г) кандидатите разполагат със срок от най-малко 30 дни от деня на изпращането на писмото с покана за подаване на оферти, в който да представят своите оферти.

_____

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица на съответствието

Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046	**Настоящият регламент**
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
Член 5	Член 5
Член 6	Член 6, параграф 1
Член 7	Член 7
Член 8	Член 8
Член 9	Член 9
Член 10	Член 10
Член 10, параграф 3	Член 10, параграф 4
Член 10, параграф 4	Член 10, параграф 5
Член 10, параграф 5	Член 10, параграф 6
Член 11	Член 11
Член 12	Член 12
Член 13	Член 13

Член 14	Член 14
Член 15	Член 15
Член 15, параграф 2, буква а)	-
Член 15, параграф 2, буква б)	-
Член 16	Член 16
Член 17	Член 17
Член 18	Член 18
Член 19	Член 19
Член 20	Член 20
Член 21	Член 21
Член 21, параграф 2, буква а), подточка i)	-
Член 21, параграф 2, буква а), подточка ii)	-
Член 22	Член 22
Член 23	Член 23
Член 24	Член 24
Член 25	Член 25
Член 26	Член 26
Член 27	Член 27
Член 28	Член 28
Член 29	Член 29
Член 30	Член 30

Член 31	Член 31
Член 32	Член 32
Член 33	Член 33
Член 34	Член 34
Член 35	Член 35
Член 36	Член 36
Член 36, параграф 3, буква в)	-
Член 36, параграф 3, буква г)	Член 36, параграф 3, буква в)
Член 36, параграф 3, буква д)	Член 36, параграф 3, буква г)
Член 36, параграф 3, буква е)	Член 36, параграф 3, буква д)
Член 36, параграф 3, буква ж)	Член 36, параграф 3, буква е)
Член 37	Член 37
Член 38	Член 38
Член 38, параграф 6	Член 38, параграф 7
Член 39	Член 39
Член 40	Член 40
Член 41	Член 41
Член 41, параграф 5, буква ж)	Член 217, параграф 2
Член 41, параграф 5, подточка i)	Член 217, параграф 2
Член 41, параграф 5, буква й)	Член 256
Член 41, параграф 8	-

Член 41, параграф 9	Член 41, параграф 8
Член 41, параграф 10	Член 41, параграф 9
Член 41, параграф 11	Член 41, параграф 10
Член 42	Член 42
Член 43	Член 43
Член 44	Член 44
Член 45	Член 45
Член 46	Член 46
Член 47	Член 47
Член 48	Член 48
Член 48, параграф 2	Член 48, параграф 3
Член 49	Член 49
Член 50	Член 50
Член 51	Член 51
Член 52	Член 52
Член 53	Член 53
Член 54	Член 54
Член 55	Член 55
Член 56	Член 56
Член 57	Член 57
Член 58	Член 58

Член 59	Член 59
Член 60	Член 60
Член 61	Член 61
Член 62	Член 62
Член 63	Член 63
Член 64	Член 64
Член 65	Член 65
Член 66	Член 66
Член 67	Член 67
Член 68	Член 68
Член 69	Член 69
Член 70	Член 70
Член 71	Член 71
Член 72	Член 72
Член 73	Член 73
Член 74	Член 74
Член 75	Член 75
Член 76	Член 76
Член 77	Член 77
Член 78	Член 78
Член 79	Член 79

Член 80	Член 80
Член 81	Член 81
Член 82	Член 82
Член 83	Член 83
Член 84	Член 84
Член 85	Член 85
Член 86	Член 86
Член 87	Член 87
Член 88	Член 88
Член 88, параграф 1	Член 88, параграф 2
Член 88, параграф 2	-
Член 89	Член 89
Член 89, параграф 2	-
Член 89, параграф 3	-
Член 89, параграф 5	Член 89, параграф 3
Член 89, параграф 6	Член 89, параграф 4
Член 90	Член 90
Член 91	Член 91
Член 92	Член 92
Член 93	Член 93
Член 94	Член 94

Член 95	Член 95
Член 96	Член 96
Член 97	Член 97
Член 98	Член 98
Член 99	Член 99
Член 100	Член 100
Член 101	Член 101
Член 102	Член 102
Член 103	Член 103
Член 104	Член 104
Член 105	Член 105
Член 106	Член 106
Член 107	Член 107
Член 108	Член 108
Член 109	Член 109
Член 110	Член 110
Член 111	Член 111
Член 112	Член 112
Член 113	Член 113
Член 114	Член 114
Член 115	Член 115

Член 116	Член 116
Член 117	Член 117
Член 118	Член 118
Член 119	Член 119
Член 120	Член 120
Член 121	Член 121
Член 122	Член 122
Член 123	Член 123
Член 124	Член 124
Член 125	Член 125
Член 126	Член 126
Член 127	Член 127
Член 128	Член 128
Член 129	Член 129
Член 130	Член 131
Член 131	Член 132
Член 132	Член 133
Член 133	Член 134
Член 134	Член 135
Член 135	Член 137
Член 135, параграф 3	Член 137, параграф 4

Член 135, параграф 4	Член 137, параграф 5
Член 136	Член 138
Член 136, параграф 2	Член 138, параграф 3
Член 136, параграф 3	Член 138, параграф 4
Член 136, параграф 4	Член 138, параграф 5
Член 136, параграф 5	Член 138, параграф 7
Член 136, параграф 6	Член 138, параграф 9
Член 136, параграф 7	Член 138, параграф 10
Член 136, параграф 8	Член 138, параграф 11
Член 136, параграф 9	Член 138, параграф 12
Член 137	Член 139
Член 138	Член 140
Член 139	Член 141
Член 140	Член 142
Член 141	Член 143
Член 142	Член 144
Член 143	Член 145
Член 143, параграф 2, буква б)	Член 145, параграф 2, буква в)
Член 143, параграф 2, буква в)	Член 145, параграф 2, буква г)
Член 144	Член 147
Член 145	Член 148

Член 146	Член 149
Член 147	Член 150
Член 148	Член 151
Член 148, параграф 3	Член 151, параграф 4
Член 149	Член 152
Член 149, параграф 7	Член 152, параграф 8
Член 150	Член 153
Член 151	Член 154
Член 152	Член 155
Член 153	Член 156
Член 154	Член 157
Член 154, параграф 6	Член 157, параграф 7
Член 154, параграф 7	Член 157, параграф 8
Член 155	Член 158
Член 155, параграф 5	Член 157, параграф 6
Член 155, параграф 6	Член 158, параграф 7
Член 155, параграф 7	Член 158, параграф 8
Член 155, параграф 8	Член 158, параграф 9
Член 156	Член 159
Член 157	Член 160
Член 158	Член 161

Член 159	Член 162
Член 160	Член 163
Член 161	Член 164
Член 162	Член 165
Член 163	Член 166
Член 164	Член 167
Член 165	Член 168
Член 166	Член 169
Член 167	Член 170
Член 168	Член 171
Член 169	Член 172
Член 170	Член 173
Член 171	Член 174
Член 172	Член 175
Член 173	Член 176
Член 174	Член 177
Член 175	Член 178
Член 176	Член 179
Член 177	Член 180
Член 178	Член 181
Член 179	Член 182

Член 180	Член 183
Член 181	Член 184
Член 182	Член 185
Член 183	Член 186
Член 183, параграф 5	-
Член 184	Член 187
Член 185	Член 188
Член 186	Член 189
Член 187	Член 190
Член 188	Член 191
Член 189	Член 192
Член 190	Член 193
Член 191	Член 194
Член 192	Член 195
Член 193	Член 196
Член 194	Член 197
Член 195	Член 198
Член 196	Член 199
Член 197	Член 200
Член 198	Член 201
Член 199	Член 202

Член 200	Член 203
Член 201	Член 204
Член 202	Член 205
Член 203	Член 206
Член 204	Член 207
Член 205	Член 208
Член 206	Член 209
Член 207	Член 210
Член 208	Член 211
Член 208, параграф 3	Член 211, параграф 4
Член 208, параграф 4	Член 211, параграф 5
Член 208, параграф 5	Член 211, параграф 6
Член 209	Член 212
Член 210	Член 213
Член 211	Член 214
Член 212	Член 215
Член 213	Член 216
Член 214	Член 217
Член 215	Член 218
Член 215, параграф 2	-
Член 215, параграф 3	Член 218, параграф 2

Член 215, параграф 4	Член 218, параграф 3
Член 215, параграф 5	Член 218, параграф 4
Член 215, параграф 6	Член 218, параграф 5
Член 215, параграф 7	Член 218, параграф 6
Член 216	Член 219
Член 217	Член 220
Член 218	Член 221
Член 219	Член 222
Член 220	Член 223
Член 220, параграф 2	-
Член 220, параграф 3	Член 223, параграф 2
Член 220, параграф 4	Член 223, параграф 3
Член 220, параграф 5	Член 223, параграф 4
Член 220, параграф 6	Член 223, параграф 5
Член 220, параграф 7	-
Член 220a	Член 224
Член 221	Член 225
Член 222	Член 226
Член 223	Член 227
Член 224	Член 228
Член 225	Член 229

Член 226	Член 230
Член 227	Член 231
Член 228	Член 232
Член 229	Член 233
Член 230	Член 234
Член 231	Член 235
Член 231, параграф 3	-
Член 232	Член 236
Член 233	Член 237
Член 234	Член 238
Член 235	Член 239
Член 236	Член 241
Член 237	Член 242
Член 237, параграф 2	-
Член 237, параграф 3	Член 237, параграф 2
Член 237, параграф 4	Член 237, параграф 3
Член 237, параграф 5	Член 237, параграф 7
Член 238	Член 243
Член 239	Член 245
Член 240	Член 246
Член 241	Член 247

Член 242	Член 248
Член 243	Член 249
Член 244	Член 250
Член 245	Член 251
Член 246	Член 252
Член 247	Член 253
Член 248	Член 254
Член 249	Член 255
Член 250	Член 256
Член 251	Член 257
Член 252	Член 258
Член 253	Член 259
Член 254	Член 260
Член 255	Член 261
Член 256	Член 262
Член 257	Член 263
Член 258	Член 264
Член 259	Член 265
Член 260	Член 266
Член 261	Член 267
Член 262	Член 268

Член 263	Член 269
Член 264	Член 270
Член 265	Член 271
Член 266	Член 272
Член 267	Член 273
Член 268	Член 274
Член 269	Член 275
Член 270	-
Член 271	-
Член 272	-
Член 273	-
Член 274	-
Член 275	-
Член 276	-
Член 277	-
Член 278	-
Член 279, параграф 1	Член 277, параграф 3
Член 279, параграф 2	-
Член 279, параграф 3	Член 277, параграф 4
Член 279, параграф 4	-
Член 280	Член 278

Член 281, параграф 1	Член 279, алинея първа
Член 281, параграф 2	-
Член 281, параграф 3	Член 279, алинея втора
Член 282, параграф 1	Член 280, алинея първа
Член 282, параграф 2	Член 280, алинея втора
Член 282, параграф 3	-

Съвместно изявление относно бюджетното третиране на дължими лихви или други такси във връзка с отменени или намалени глоби или други санкции по повод на приемането на Регламент (ЕС) 2024/ …[+]

„Европейският парламент и Съветът постигнаха съгласие, че всякакви дължими лихви или други такси във връзка с отменени или намалени глоби или други санкции ще се записват като отрицателни приходи за срока на действащата многогодишна рамка. Това е изключение от забраната за отрицателни приходи, което се отнася само за това специфично, непредвидимо положение.

Без да се засягат съответните правомощия, Европейският парламент, Съветът и Комисията се споразумяват, като вземат предвид опита от миналото и очакваните бъдещи промени, да проучат дългосрочно устойчиво решение, в съответствие с прилагането на бюджетните принципи на Финансовия регламент, за финансирането на подобни лихви или други такси, което да се прилага след 2027 г., включително по отношение на дължимите лихви върху сумите на глобите или другите санкции, които трябва да бъдат платени като подходящо обезщетение за предприятията получатели в такива ситуации.“

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно единния инструмент за извличане на данни и измерване на риска, предвиден в член 36 от Финансовия регламент по повод на приемането на Регламент (ЕС) 2024/ …[+]

„Европейският парламент, Съветът и Комисията („трите институции“) признават значението на подобряването на защитата на финансовите интереси на Съюза, както се потвърждава в Междуинституционалното споразумение („МИС“) от 16 декември 2020 г. и както е посочено в член 325 от ДФЕС.

Трите институции са съгласни, че е необходимо инструментът да бъде доразвит в съответствие с правилата за информационна сигурност и защита на данните. С цел да се

[+] ОВ: моля въведете номера на акта, съдържащ се в COD 2022/0162.

намали административната тежест и да се избегнат непропорционални разходи за информационни технологии за държавите членки и другите потребители, ще бъдат взети предвид установените в държавите членки одобрени системи.

Трите институции поемат ангажимент да си сътрудничат за по-нататъшното развитие на инструмента. Комисията потвърждава, че ще продължи да развива инструмента в консултация с неговите потребители и да предлага на държавите членки подкрепа във връзка с всякакви технически запитвания. Държавите членки ще си сътрудничат с Комисията, за да се създадат условия за полезни взаимодействия, необходими за оперативната съвместимост със съответните информационни системи и бази данни.

След оценка от страна на Комисията, с която се установява готовността на инструмента въз основа на критериите, посочени в член 36, параграф 6 от Финансовия регламент, трите институции, без да се засягат съответните им правомощия, се ангажират да разгледат и обсъдят отново задължителното използване на инструмента при изпълнението на многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.“

Едностранно изявление на Комисията относно отменените бюджетни кредити по повод на приемането на Регламент (ЕС) 2024/ …[+]

„В контекста на подготовката за многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. Комисията ще разгледа въпроса за разширяване на обхвата на повторното предоставяне на бюджетните кредити, съответстващи на отменените бюджетни кредити. Това не засяга бъдещото предложение на Комисията относно многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и правото на законодателна инициатива на Комисията, установено в Договорите.“

Едностранно изявление на Комисията относно системата за ранно откриване и отстраняване по повод на приемането на Регламент (ЕС) 2024/ …[+]

„Европейската комисия признава, че е важно да се сведе до минимум административната тежест за органите на държавите членки в контекста на целенасоченото разширяване на

[+] ОВ: моля въведете номера на акта, съдържащ се в COD 2022/0162.

системата за ранно откриване и отстраняване (EDES), така че да обхване споделеното управление и прякото управление с държавите членки.

Комисията се ангажира да разработи всеобхватни насоки и да предложи обучения на държавите членки относно прилагането на EDES и използването на базата данни на тази система.

Комисията ще продължи да подобрява базата данни на EDES, например като позволява търсенето на множество субекти и усъвършенства структурата на базата данни.

Комисията ще се стреми да осигури ИТ оперативна съвместимост между EDES и съответните национални системи, за да се рационализира процесът и да се даде възможност за по-бързи проверки на налагащите отстраняване положения на съответните лица или субекти.

Комисията потвърждава, че всяко искане за допълнителна информация за целите на EDES няма да надхвърля строго необходимото и пропорционалното и ще бъде обработено в съответствие с приложимите правила за защита на данните. Припомня се, че становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението на Комисията за преработване на Финансовия регламент не поражда никакви опасения по отношение на EDES.

Комисията се ангажира да улесни плавния преход към прилагането на EDES в пълно сътрудничество с държавите членки.“